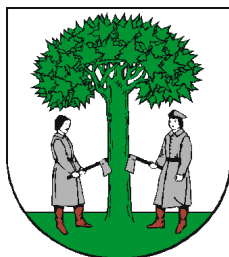


PREZYDENT MIASTA JAWORZNA



STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA JAWORZNA

/FORMA UJEDNOLICONA/

Część 1 – SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

Część 2 - USTALENIA STUDIUM

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Jaworznie
z dnia

Jaworzno, styczeń 2010 r.

STUDIUM WYKONANE PRZEZ KONSORCJUM FIRM:



**PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWANIA,
STUDIÓW, USŁUG I REALIZACJI SPÓŁKA Z O.O**
40-027 KATOWICE, ul. Francuska 35,



Pracownia Architektoniczna
mgr inż. Jerzy Makowski
43-600 Jaworzno, ul. Żółkiewskiego 14

ZESPÓŁ AUTORSKI:

Generalny projektant, Kierownik tematu

mgr inż. arch. Ryszard Wyszyński,

Główni projektanci:

mgr inż. arch. Jerzy Makowski

mgr Grażyna Szymańska

ZMIANA STUDIUM OPRACOWANA PRZEZ



**PRACOWNIA PROJEKTOWA
URBANISTYKI I ARCHITEKTURY „ŁAD” Sp. z oo.**
40-013 Katowice, ul. Staromiejska 6
tel/fax 0 (32) 206-85-97

Generalny projektant

mgr inż. Andrzej Adamczyk

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna – obejmuje następujące części:

Część 1 – Synteza uwarunkowań

- I. WPROWADZENIE
- II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU
- III. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- IV. MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ROZWOJU JAWORZNA
- V. LISTA PROBLEMÓW PRZESTRZENNYCH MIASTA

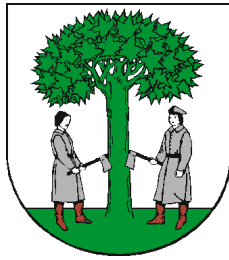
Część 2 – Ustalenia studium

- I. Wizje oraz kierunki polityki przestrzennej miasta.
- II. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.
- III. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
- IV. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.
- V. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej
- VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.
- VII. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.
- VIII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
- IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
- X. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- XI. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, osuwania mas ziemnych oraz oddziaływana szkód górniczych.
- XII. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.
- XIII. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- XIV. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
- XV. Tereny zamknięte i obszary problemowe.
- XVI. Realizacja ustaleń studium.
- XVII. Słownik pojęć.
- XVIII. Wykaz materiałów źródłowych.

Część 3 – Opracowania graficzne

	numer	skala
Synteza uwarunkowań wewnętrznych	01	1:20 000
Waloryzacja przydatności terenów pod zabudowę mieszkaniową	02	1:20 000
Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego.	1	1:10 000
		1:20 000
Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego.	2	1:20 000
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.	3	1:20 000
Węzły i obszary strategiczne.	4	1:50 000
Odprowadzenie ścieków. Zaopatrzenie w wodę.	5	1:20 000
Zaopatrzenie w gaz i ciepło.	6	1:20 000
Elektroenergetyka.	7	1:20 000
Telekomunikacja.	8	1:20 000
Schemat komunikacji zewnętrznej	9	1:50 000

PREZYDENT MIASTA JAWORZNA



STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA JAWORZNA

/FORMA UJEDNOLICONA/

Część 1 – SYNTEZA UWARUNKOWAŃ

SPIS TREŚCI		strona
I.	WPROWADZENIE	1
1.	PODSTAWA PRAWNA I CELE OPRACOWANIA STUDIUM	1
1.1.	PODSTAWA PRAWNA	1
1.2.	CELE OPRACOWANIA	1
1.3.	WYMAGANY ZAKRES USTALEŃ STUDIUM	1
2.	KONSEKWENCJE OPRACOWANIA STUDIUM	3
3.	MATERIAŁY PLANISTYCZNE STUDIUM	4
4.	METODA	9
5.	PODSUMOWANIE	11
II.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU	12
1.	POŁOŻENIE I POWIĄZANIA MIASTA	12
2.	HISTORIA	13
3.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA WYNIKAJĄCE Z ZASAD OKREŚLONYCH W KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, NARODOWYM PLANIE ROZWOJU, USTALEŃ STRATEGII ROZWOJU I PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ORAZ STRATEGII ROZWOJU GMINY	15
4.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA WYNIKAJĄCE Z INNYCH OPRACOWAŃ PONADLOKALNYCH.	23
III.	UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA	26
1.	UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA	26
1.1.	Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	26
1.2.	Stan ładu przestrzennego.	28
1.3.	Przyrodnicze i kulturowe środowisko miasta	32
1.4.	Warunki i jakość życia mieszkańców	38
1.5.	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	47
1.6.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	47
1.7.	Stan prawny gruntów.	51
1.8.	Występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.	52
1.9.	Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.	52
1.10.	Zagrożenie oddziaływaniem szkód górniczych.	53
1.11.	Udokumentowane złoża kopalin oraz zasoby wód podziemnych	54
1.12.	Tereny górnicze	56
1.13.	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.	57
1.14.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.	63
IV.	MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ROZWOJU JAWORZNA	65
1.	Uwarunkowania zewnętrzne	65
2.	Uwarunkowania wewnętrzne	66
V.	LISTA PROBLEMÓW PRZESTRZENNYCH MIASTA	70

SPIS TABEL		strona
Tab.1.	Użytkowanie gruntów według rodzaju wykorzystania. Stan na 31.12. 2002r.	32
Tab.2.	Ludność według grup funkcjonalnych w Jaworznie w latach 1998- 2002.	38
Tab.3.	Dynamika potencjału demograficznego Jaworzna	39
Tab.4.	Jaworzno-Prognoza ludności według grup funkcjonalnych do 2030r.	40
Tab.5.	Jaworzno-Ruch ludności w latach 2000-2002 oraz prognoza na lata 2003-2030	40
Tab.6.	Struktura bezrobotnych w Jaworznie 31.XII. 2002r.	42
Tab.7.	Wskaźniki bezrobocia w Jaworznie w 2002r.	42
Tab.8.	Struktura własnościowa budynków mieszkalnych w Jaworznie	43
Tab.9.	Mieszkania zamieszkane według rodzaju podmiotu będącego właścicielem oraz okresu budowy budynków w Jaworznie	44
Tab.10.	Wskaźniki zabudowy mieszkaniowej	44
Tab.11.	Wykaz gruntów według właścicieli (stan na dzień 05.07.2004r.)	51

I. WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA I CELE OPRACOWANIA STUDIUM

1.1. PODSTAWA PRAWNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna zostało opracowane zgodnie z art. 9, 10, 11, 12 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹ oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.²

1.2. CELE OPRACOWANIA

Celem sporządzenia studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu zasad określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustaleń strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy (zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2).

Dodatkowy cel sporządzenia studium wynika z art. 24 ust 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami³ w myśl którego, studium stanowi podstawę do tworzenia gminnych zasobów nieruchomości. Zasoby te, zgodnie z ust. 2, mogą być wykorzystywane na cele rozwojowe gmin i zorganizowanej działalności inwestycyjnej, a w szczególności na cele budownictwa mieszkaniowego i związanych z tym budownictwem urządzeń infrastruktury technicznej, jak również na realizację innych celów publicznych.

Studium pełni trzy podstawowe funkcje:

- ♦ jest aktem polityki przestrzennej gminy, przez co określa politykę rozwoju przestrzennego gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego,
- ♦ koordynuje ustalenia planów zagospodarowania przestrzennego i wpływa na ich kształt,
- ♦ promuje gminę na zewnątrz - studium to filozofia rozwoju przestrzenno-gospodarczego na przyszłość, mogąca zachęcić do inwestowania, im bardziej wszechstronny i przekonujący jest program rozwoju, tym bardziej atrakcyjna staje się formułowana oferta.

1.3. WYMAGANY ZAKRES USTALEŃ STUDIUM

1. Zgodnie z art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:
 - 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
 - 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
 - 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
 - 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
 - 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
 - 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
 - 8) stanu prawnego gruntów,
 - 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
 - 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
 - 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,

1 Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. nr 80 poz.717, z późn. zm.)

2 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004r Nr 118 poz. 1233)

3 Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami tekst jednolity (Dz. U. z 2004r. nr 261 poz. 2603, z późn. zm.)

- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
 - 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
 - 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
2. W studium określa się w szczególności:
- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
 - 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
 - 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
 - 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
 - 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
 - 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1,
 - 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
 - 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
 - 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - 11) obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
 - 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
 - 13) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271),
 - 14) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
 - 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
 - 16) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.
3. Bezpośrednie odniesienia do Studium zawierają następujące akty prawne:
- 1) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2008r. nr 25, poz. 150, z późn. zmianami),
 - 2) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U z 2008r. Nr 199, poz. 1277, z późn. zm.),
 - 3) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004r. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.),
 - 4) Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.),
 - 5) Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.),
 - 6) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2005r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.),

- 7) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004r. Nr 187, poz. 1929, z późn. zm.),
- 8) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 maja 2004r. w sprawie sposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa(Dz. U. z 2004r. Nr 125, poz. 1309).
4. W zapisach Studium znajdują miejsce także ustalenia wynikające z innych ustaw i aktów wykonawczych, a w szczególności:
 - 1) Ustawa z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t. j. Dz.U. z 2006r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.),
 - 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.),
 - 3) Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz.U. z 2004r. Nr 121 poz. 1266, z późn. zm.),
 - 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego.(Dz. U. z 2004r. Nr 207, poz. 2109, z późn. zm.),
 - 5) Ustawa z dnia 11 kwietnia 2003r o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U. z 2003r. Nr 64, poz. 592, z późn. zm.),
 - 6) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz.U. z 2003 r. Nr 229, poz. 2273, z późn. zm.),
 - 7) Ustawa z 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t. j. Dz. U. z 2005r. Nr 228, poz. 194, z późn. zm.)
 - 8) Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.),
 - 9) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.),
 - 10) Ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach (t. j. Dz.U. z 2005r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.),
 - 11) Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (t. j. Dz. U. z 2003r. Nr 178, poz. 1749, z późn. zm.).

2. KONSEKWENCJE OPRACOWANIA STUDIUM

Studium nie jest aktem prawa miejscowego (art.9 ust.5), natomiast wywiera znaczący wpływ na kształt planów miejscowych. Ustalenia studium są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych a prezydent musi je uwzględniać w projekcie planu (art.9 ust.4). Uchwalenie studium umożliwia opracowanie i uchwalenie planów miejscowych:

- ♦ obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu, na podstawie przepisów odrębnych,
- ♦ obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić plan.

Uchwalając plan miejscowy rada gminy stwierdza o jego zgodności

z ustaleniami studium. **Ewentualna sprzeczność ustaleń planu miejscowego z jakimkolwiek ustaleniem studium powoduje - co do zasady - nieważność planu w myśl art.28 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁴.**

Jeżeli w studium wyznaczono obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie m.p.z.p. na podstawie przepisów odrębnych, gmina musi po upływie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie uchwały o zatwierdzeniu studium przystąpić do sporządzenia tych planów (art. 10 ust.3).

Obowiązek powyższy dotyczy w szczególności:

- ♦ terenów górniczych,

4 komentarz prof. Zygmunta Niewiadomskiego, sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego w gazecie „Rzeczpospolita” nr 164 z 16 lipca 2003r.

- ♦ obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości,
- ♦ obszarów przestrzeni publicznej,
- ♦ obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m².

Sporządzenie Studium weryfikuje również realność w bliskiej perspektywie, założeń polityki władz, obiektywnych potrzeb i wymagań funkcjonalnych oraz oczekiwań mieszkańców, także w zakresie bieżących działań inwestycyjnych.

Umożliwia miastu utworzenie gminnych zasobów nieruchomości niezbędnych do realizacji założonych kierunków polityki przestrzennej oraz celów i priorytetów rozwojowych miasta. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy może również formułować postulaty i wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego województwa, wynikające z ochrony interesu gminy w skali regionalnej.

W sytuacji braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w części przepisów odrębnych wymagane jest zachowanie zgodności z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

3. MATERIAŁY PLANISTYCZNE STUDIUM

1. Podstawę formalną prac nad Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna, stanowią:
 - 1) Uchwała Rady Miejskiej w Jaworznie nr LII/887/2002 z dnia 19 września 2002r., w sprawie sporządzenia drugiej edycji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
 - 2) Umowa nr TP/203/2003 z dnia 24 października 2003r., pomiędzy Gminą Miasta Jaworzna a Konsorcjum Firm: Przedsiębiorstwo Projektowania Studiów Usług i Realizacji „TERPLAN” Sp. z o. o. w Katowicach i Pracownia Architektoniczna mgr inż. arch. Jerzy Makowski w Jaworznie
2. Integralne części materiałów planistycznych studium stanowią:
 - 1) Uwarunkowania przyrodnicze miasta Jaworzno- materiał do Studium, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza 2003r.
 - 2) Analiza diagnostyczna miasta Etap I Faza 2- kwiecień 2004r. zawierająca:
 - A. Diagnozę sytuacji zewnętrznej.
 - B. Diagnozę sytuacji wewnętrznej.
 - C. Podsumowanie ankiety.
 - D. Wykaz materiałów źródłowych.
 - E. Plansze w skali 1:20 000.
 1. Analiza użytkowania terenów.
 2. Zaopatrzenie w wodę i ciepło – stan 2003r.
 3. Elektroenergetyka - stan 2003r. (1:10 000)
 4. Telekomunikacja – stan 2003r.
 5. Odprowadzenie ścieków i zaopatrzenie w gaz stan 2003r.
 - 3) Koncepcja ustaleń Studium Etap 1 Faza 3 - czerwiec 2004r. zawierająca:
 - A. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego.
 - B. Scenariusze przyszłości.
 1. Wstępna lista czynników sytuacyjnych.
 2. Ocena czynników sytuacyjnych.
 3. Częstkowe scenariusze przyszłości.
 4. Kluczowe formy zagospodarowania przestrzennego.
 5. Globalne scenariusze.
 - C. Koncepcję zagospodarowania przestrzennego.
 - D. Załącznik – opis czynników strukturalnych.
 - E. Plansze:
 - Nr 6. Uwarunkowania zewnętrzne – skala 1: 50 000
 - Nr 7. Uwarunkowania wewnętrzne A- skala 1:20 000
 - Nr 8. Uwarunkowania wewnętrzne B- skala 1:20 000
 - Nr 9. Ustalenia studium- koncepcja- skala 1:20 000
 - 4) Koncepcja ustaleń Studium uwzględniająca uwagi Prezydenta Miasta Etap 1 Faza 4- sierpień 2004r. zawierająca:
 - A. Założenia metodologiczne
 1. Opis metody
 2. Słowniczek pojęć specjalistycznych
 3. Wykaz materiałów źródłowych
 - B. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego
 1. Wprowadzenie
 2. Uwarunkowania zewnętrzne
 3. Uwarunkowania wewnętrzne
 4. Podsumowanie
 - C. Scenariusze przyszłości
 1. Wstępna lista czynników sytuacyjnych.
 2. Ocena czynników sytuacyjnych.
 3. Częstkowe scenariusze przyszłości.
 4. Kluczowe formy zagospodarowania przestrzennego

- 5. Globalne scenariusze
- D. Koncepcję zagospodarowania przestrzennego
- E. Załącznik – opis czynników motorycznych
- F. Plansze:
 - Nr 6. Uwarunkowania zewnętrzne – skala 1: 50 000
 - Nr 7. Uwarunkowania wewnętrzne A- skala 1:20 000
 - Nr 8. Uwarunkowania wewnętrzne B- skala 1:20 000
 - Nr 9. Ustalenia studium- koncepcja- skala 1:20 000
 - Nr 10. Węzły i obszary strategiczne – koncepcja – skala 1:20 000
- 5) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna - Projekt ustaleń studium do uzgodnień - październik 2004r. zawierający:
 - A. Wprowadzenie
 - B. Uwarunkowania rozwoju
 - I. Uwarunkowania rozwoju Jaworzna w kontekście krajowym
 - II. Uwarunkowania rozwoju Jaworzna w kontekście regionalnym
 - III. Ponadlokalne uwarunkowania rozwoju Jaworzna.
 - IV. Lokalne uwarunkowania rozwoju Jaworzna
 - V. Możliwości i ograniczenia rozwoju Jaworzna
 - C. Kierunki zagospodarowania przestrzennego
 - I. Wizje oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta.
 - II. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.
 - III. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
 - IV. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.
 - V. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
 - VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.
 - VII. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej
 - VIII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
 - IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
 - X. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
 - XI. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, osuwania mas ziemnych oraz oddziaływania szkód górniczych.
 - XII. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.
 - XIII. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
 - XIV. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.
 - D. Aneksy
 - E. Plansze
 - Nr 01. Synteza uwarunkowań wewnętrznych - skala 1:10 000
 - Nr 1. Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego - skala 1:10 000, 1:20 000
 - Nr 2. Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego - skala 1:20 000.
 - Nr 3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - skala 1:20 000.
 - Nr 4. Węzły i obszary strategiczne - skala 1:20 000.
 - Nr 5. Odprowadzenie ścieków. Zaopatrzenie w wodę- skala 1:20 000.
 - Nr 6. Zaopatrzenie w gaz i ciepło- skala 1:20 000.
 - Nr 7. Elektroenergetyka- skala 1:20 000.

Nr 8. Telekomunikacja- skala 1:20 000.

Wyżej wymieniony projekt stanowił podstawę uzyskania opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno- Architektonicznej w Jaworznie z dnia 17 grudnia 2004r oraz opinii wydziałów urzędu miejskiego z 9 grudnia 2004r.

- 6) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna - Projekt studium do uzgodnień – luty 2005r. zawierający:

Część 1- Synteza uwarunkowań

- I. Wprowadzenie
- II. Uwarunkowania rozwoju
- III. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
- IV. Możliwości i ograniczenia rozwoju Jaworzna
- V. Lista problemów przestrzennych miasta

Część 2- Projekt ustaleń studium

- I. Wizje oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta.
- II. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.
- III. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.
- IV. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.
- V. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.
- VII. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej
- VIII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
- IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
- X. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
- XI. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, osuwania mas ziemnych oraz oddziaływania szkód górniczych.
- XII. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.
- XIII. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
- XIV. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Część 3 – Opracowania graficzne

Nr 01. Synteza uwarunkowań wewnętrznych - skala 1:10 000

Nr 1. Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego - skala 1:10 000, 1:20 000

Nr 2. Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego - skala 1:20 000.

Nr 3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - skala 1:20 000.

Nr 4. Węzły i obszary strategiczne- skala 1:20 000.

Nr 5. Odprowadzenie ścieków. Zaopatrzenie w wodę - skala 1:20 000.

Nr 6. Zaopatrzenie w gaz i ciepło - skala 1:20 000.

Nr 7. Elektroenergetyka- skala 1:20 000.

Nr 8. Telekomunikacja- skala 1:20 000.

Nr 9. Schemat komunikacji zewnętrznej- skala 1:50 000

- 7) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna - Projekt studium do wyłożenia do publicznego wglądu – marzec 2005r. zawierający:

Część 1- Synteza uwarunkowań

- I. Wprowadzenie
- II. Uwarunkowania rozwoju
- III. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

IV. Możliwości i ograniczenia rozwoju Jaworzna

V. Lista problemów przestrzennych miasta

Część 2- Projekt ustaleń studium

I. Wizje oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta.

II. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.

III. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

IV. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.

V. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

VII. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

VIII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

X. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

XI. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, osuwania mas ziemnych oraz oddziaływania szkód górniczych.

XII. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

XIII. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

XIV. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Część 3 –Opracowania graficzne

Nr 01. Synteza uwarunkowań wewnętrznych - skala 1:10 000

Nr 02. Waloryzacja przydatności terenów pod zabudowę mieszkaniową 1:20 000

Nr 1. Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego - skala 1:10 000, 1:20 000

Nr 2. Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego - skala 1:20 000.

Nr 3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego - skala 1:20 000.

Nr 4. Węzły i obszary strategiczne- skala 1:20 000.

Nr 5. Odprowadzenie ścieków. Zaopatrzenie w wodę - skala 1:20 000.

Nr 6. Zaopatrzenie w gaz i ciepło - skala 1:20 000.

Nr 7. Elektroenergetyka- skala 1:20 000.

Nr 8. Telekomunikacja- skala 1:20 000.

Nr 9. Schemat komunikacji zewnętrznej - skala 1:50 000

- 8) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna- Etap II a. Uzgodnienia i wyłożenie, maj 2005r., notatka zawierająca podsumowaniem wyników uzgadniania i opiniowania:

Faza 1a- Opiniowanie studium przez wydziały urzędu miejskiego i MKUA

Faza 1b- Uzgodnienia i opinie ustawowe.

- 9) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna- Faza 2.Wyłożenie projektu Studium. Stanowisko zespołu autorskiego w sprawie wniesionych uwag, maj 2005r.,

- 10) Ponadto ściśle związane z materiałami planistycznymi studium są: opracowania pt. „Studium komunikacyjne miasta Jaworzna” Przedsiębiorstwo Projektowo - Usługowe „Inkom” s.c., Katowice 2003r., oraz Opracowanie ekofizjograficzne miasta Jaworzna, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza grudzień 2004r.

4. METODA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna jest podstawowym dokumentem, w którym następuje koordynacja wszelkich przedsięwzięć dotyczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta, szczególnie dla strategii rozwoju miasta. Jest dokumentem uwzględniającym zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Polityka przestrzenna określona w Studium, będzie stanowić podstawę wszelkich działań rodzących skutki w zagospodarowaniu przestrzennym i w krajobrazie miasta.

Wizja, kierunki zmian w strukturze przestrzennej Jaworzna i przeznaczeniu terenów zostały określone na podstawie przyjętych założeń strategicznych, uwarunkowań wyodrębnionych w toku przeprowadzonych analiz diagnostycznych rozwoju miasta oraz rozpoznania poglądów i aspiracji społeczności lokalnej.

Założenia strategiczne obejmowały:

1. formułowanie **struktury aksjologicznej rozwoju miasta** tzn. rozpoznanie podstawowych wartości, do jakich urzeczywistniania dążyć będą użytkownicy miasta w kształtowaniu jego rozwoju. Rada Liderów Lokalnych na sesjach warsztatowych sformułowała strukturę aksjologiczną rozwoju miasta Jaworzna, na którą składają się następujące sfery jego rozwoju:
 - **centrum miasta i wewnętrzne relacje przestrzenne**, a w szczególności takie atrybuty rozwoju jak; historycznie ukształtowana kompozycja przestrzenna miasta, rynek oraz reprezentacyjna, centralna przestrzeń publiczna,
 - **układ komunikacyjny miasta**, a w szczególności jego atrybuty rozwoju jak; węzły komunikacyjne, sprawność infrastrukturalna miasta i zrównoważony układ komunikacyjno- transportowy,
 - **baza ekonomiczna miasta**, a w szczególności jej atrybuty rozwoju jak; tradycje gospodarcze, przemysłowe obiekty i tereny miasta, produktywnie strefy działalności MSP,
 - **przyrodnicze i kulturowe środowisko miasta**, a w szczególności jej atrybuty rozwoju jak; jakość środowiska i estetyka krajobrazu, bioróżnorodność przestrzeni miasta, przyjazne środowisko zamieszkania, dogodne i zróżnicowane formy spędzania czasu wolnego, przestrzenna separacja funkcji i sposobów użytkowania terenów.
2. uporządkowanie zbioru pożądaných przez użytkowników miasta atrybutów jego przestrzeni jako zarysu **wizji** rozwoju i zagospodarowania przestrzennego.
3. formułowanie **scenariuszy** rozwoju miasta jako opisu wewnętrznych i zewnętrznych czynników strukturalnych kształtujących przestrzenną strukturę miasta. Wykreowano 3 podstawowe scenariusze na podstawie 16 scenariuszy częściowych:
 - **scenariusz optymistyczny (pożądany)**, który stał się podstawą sformułowania wizji rozwoju miasta, będącej jednocześnie syntezą scenariuszy częściowych wywodzących się ze sfer urzeczywistniania wartości o najbardziej pozytywnym hipotetycznym kierunku zmian czynników strukturalnych- motorycznych,
 - **scenariusz pesymistyczny**, który traktować należy jako jakościową prognozę ostrzegawczą, co do przyszłości miasta w warunkach realizowania się hipotez zmian strukturalnych o najbardziej niekorzystnym charakterze dla miasta,
 - **scenariusz referencyjny**, jako najbardziej prawdopodobny ciąg hipotez zmian strukturalnych jakie należy brać pod uwagę dla podejmowania decyzji o zagospodarowaniu przestrzennym miasta,
4. konkretyzacja wizji przestrzennego rozwoju miasta w **horyzoncie 2030r.**, w oparciu o scenariusz optymistyczny (pożądany) a w **horyzoncie 2015r.** w oparciu o scenariusz referencyjny,
5. formułowanie **polityk** (kierunków) widzianych jako zbiór celów i zasad regulujących procesy użytkowania i zagospodarowania terenów miejskich.

Analiza diagnostyczna miasta⁵ obejmowała rozpoznanie i określenie uwarunkowań rozwoju wynikających z:

1. oceny obecnej i przyszłej sytuacji Jaworzna w kontekście krajowym, regionalnym i ponadlokalnym oraz wynikających z tego **szans i zagrożeń** rozwojowych. Uwarunkowania rozpoznano na podstawie obowiązujących koncepcji, planów i strategii,
2. rozpoznania **możliwości i ograniczeń** rozwojowych wynikających z dotychczasowego rozwoju miasta oraz aktualnego stanu środowiska, krajobrazu kulturowego, zagospodarowania przestrzennego i funkcjonowania miasta, przeprowadzonego zgodnie z art.10 ust.1 ustawy,
3. rozpoznania i ocena **czynników** mogących sprzyjać bądź ograniczać urzeczywistnianie wartości rozwoju miasta w perspektywie 2030 i 2015. Profil sytuacyjny miasta rozpoznany został przez Radę Liderów Lokalnych na sesjach warsztatowych i obejmował opis sytuacji i położenia miasta w sferach rozwoju poprzez ustalenie listy czynników sytuacyjnych obejmującą, podobnie jak w uwarunkowaniach **siły i słabości miasta** tak aktualne jak i perspektywiczne oraz **sposobności i zagrożenia miasta**, tak aktualne jak i perspektywiczne.

Obrazu poglądów i aspiracji społeczności lokalnej dostarczyły:

1. przeprowadzone 4 sesje warsztatowe, w których uczestniczyli zaproszeni do powołanej przez Prezydenta Miasta, 40 osobowej Rady Liderów Lokalnych, przedstawiciele społeczności reprezentujący elity lokalne o wysokim autorytecie zawodowym i moralnym.
2. ankieta skierowana do kierowników komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego.
3. badanie przeprowadzone przez Agencję Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie dla potrzeb Strategii Zrównoważonego Rozwoju Jaworzna A-21 na lata 2001-2015, którego głównym celem badań była identyfikacja postaw i opinii mieszkańców Jaworzna odnośnie warunków życia w mieście, tego, co w ostatnich latach zmieniło się na lepsze oraz odnalezienie tych obszarów w mieście, w których w ostatnich latach nastąpił regres. Badania miały również na celu wskazanie jak praca władz miasta oceniana jest przez Jaworzniaków.
4. badanie „klimatu przedsiębiorczości” w Jaworznie przeprowadzone przez Agencję Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie przy współpracy Wydziału Planowania i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Jaworznie. Badanie objęło sektor prywatnych przedsiębiorców zlokalizowanych ze swoją działalnością w Jaworznie. Ankietowanymi byli przedsiębiorcy jaworzniacy – z polskim, jak i z zagranicznym kapitałem.
5. wnioski-zadania, zgłoszone do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Jaworzna, które mieszkańcy uznali za ważne do zrealizowania przez gminę oraz wnioski jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego i interpelacje zgłaszane przez Radnych obecnej kadencji pod kątem włączenia zadań do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego.
6. wnioski z „Badania opinii mieszkańców Jaworzna o stanie miasta, warunkach życia i oczekiwaniach wobec władz miejskich” Raport przygotowany przez: Instytut Badania Opinii i Rynku Pentor - Katowice S.A. dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie w lipcu 2004r. Badanie objęło 500 dorosłych mieszkańców Jaworzna, metodą ankiety telefonicznej. Szczegółowe cele badawcze obejmowały m.in. zagadnienia dotyczące ogólnej oceny miasta na tle innych miast woj. śląskiego, kultury, sportu i rekreacji, edukacji i służby zdrowia, poziomu bezpieczeństwa, poziomu funkcjonowania komunikacji miejskiej, handlu, planowanych inwestycji, potrzeb mieszkaniowych oraz zadań na najbliższą przyszłość.

⁵ Analiza diagnostyczna miasta Etap I Faza 2, Konsorcjum P.P.S.U.iR. TERPLAN sp z o.o.– P.A. Makowski, kwiecień 2004r., Projekt ustaleń studium do uzgodnień, część B, Konsorcjum P.P.S.U.iR. TERPLAN sp z o.o.– P.A. Makowski, październik 2004r.

5. PODSUMOWANIE

Rozpoznane uwarunkowania, cele i dążenia zainteresowanych podmiotów działających w mieście, zebrane opinie społeczne oraz aspiracje władz samorządowych, pozwoliły na poznanie w miarę pełnego obrazu potrzeb i oczekiwań mieszkańców Jaworzna.

Obraz ten jest prawie jednolity: z jednej strony mieszkańcy chcieliby podtrzymywać historycznie ukształtowaną kompozycję przestrzenną miasta z jego rynkiem oraz tradycjami gospodarczymi, węzłami komunikacyjnymi i terenami otwartymi, z drugiej wskazują na konieczność poprawy rozwiązań komunikacyjnych w mieście, zwiększenie poszanowania środowiska i poprawę jakości życia mieszkańców, nie do końca uświadamiając sobie ekonomiczne podstawy koniecznych zmian.

Taką świadomość mają władze miasta podejmując szereg działań, skierowanych na pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację tych przedsięwzięć, w których leżą realne szanse rozwoju miasta i promowanie niedocenianych dotychczas kierunków rozwoju mogących zmienić wizerunek miasta.

Zmiana wizerunku miasta i podniesienie jego atrakcyjności oraz poprawa jakości życia ma istotny wpływ na jego możliwości rozwojowe. Według prognozy ludności na lata 2003-2030 sporządzonej przez GUS (według stanu wyjściowego opartego na wynikach NSP 2002r.) do roku 2030 przewiduje się **spadek liczby ludności miasta z 96.590 w roku 2003 do 80.563 w roku 2030 tj. o 16.027 osób**. Zajądą także istotne zmiany w strukturze ludności Jaworzna w stosunku do roku bazowego 2002; przez systematyczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym - o 50% do 2030r. oraz nieznaczny 2% wzrost do 2010r. ludności w wieku produkcyjnym, a w efekcie 27% spadek tej grupy ludności do 2030r., kosztem stale rosnącego udziału populacji ludności w wieku poprodukcyjnym – wzrost o 74% do 2030r. Potencjał demograficzny miasta wytracany jest przez ujemne saldo przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji.

Dlatego ważne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na kształtowanie struktury przestrzennej i rewitalizację miasta, zapobiegające zamieraniu centrum miasta i degradacji jego przestrzeni publicznych. Atutem Jaworzna, jest możliwość stworzenia atrakcyjnych warunków życia, dających możliwość wyboru pomiędzy ofertami mieszkania i wypoczynku i wykorzystujących na swoją korzyść proces suburbanizacji zachodzący w dużych miastach woj. śląskiego i małopolskiego (odpływ ludności do stref podmiejskich, położonych poza granicami miasta).

Przyrost terenów mieszkaniowych wiązać się może także z wyrównaniem standardów mieszkaniowych w ramach Unii Europejskiej, (oszacowano, że w Polsce potrzeba około 3mln. nowych mieszkań). Znaczna ilość istniejących mieszkań według standardów UE, to mieszkania substandardowe. Do tego należy dodać ubytek starych zasobów wynikający z amortyzacji oraz porzucanie mieszkań w blokach z przyczyn społecznych. Powierzchniowo oznacza to podwojenie terenów pod zabudowę mieszkaniową o niskiej intensywności.

Określone kierunki polityki przestrzennej miasta i kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta otwierają możliwości rozwijania i promowania tych działalności, które pomogą zatrzymać w mieście ludzi młodych oraz mogą przyciągnąć w przyszłości nowych mieszkańców z zewnątrz.

Sytuację powinien także zmienić spodziewany wzrost gospodarczy, a nowy impuls nadać członkostwo w Unii Europejskiej. Można oczekiwać, że związany z tym wzrost mobilności przestrzennej ludności nastąpi około 2010r. wraz z migracją ludności z krajów Europy Wschodniej i Azji oraz procesami globalizacji i specjalizacji gospodarki.

II. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. POŁOŻENIE I POWIĄZANIA MIASTA

Jaworzno jest gminą miejską, od 1999r. miastem na prawach powiatu w woj. śląskim, położonym w odległości 20 km na wschód od Katowic i 57 km na zachód od Krakowa. Obszar miasta leży w dorzeczu Wisły, w zlewni rzek: Białej Przemszy, wzdłuż której przebiega północna granica miasta oraz Przemszy, zamykającej teren Jaworzna od południowo-zachodu.

Miasto graniczy od zachodu z miastami na prawach powiatu Mysłowice i Sosnowiec, od północy z miastem Sławków - powiat będziński, z miastem Bukowno - powiat olkuski, woj. małopolskie, od wschodu z miastami Trzebinia i Chrzanowem - powiat chrzanowski, woj. małopolskie od południa z miastem Imielin - powiat bieruńsko-łódziński, miastem Libiąż – powiat chrzanowski i miastem Chełmek - powiat oświęcimski, woj. małopolskie

Dzisiejszy obraz sieci osadniczej Jaworzna jest w dużej mierze dziedzictwem uwarunkowań historycznych i administracyjnych. Jednostki położone są promieniście w stosunku do centrum, oddzielone od siebie pasami zieleni. Śródmieście i centrum rozbudowuje się pasmowo w kierunku zachodnim wzdłuż głównej osi rozwojowej tj. ulicy Grunwaldzkiej. Tereny przemysłowe to pasmo południowe ciągnące się od osiedla Bory do Osiedla Stałego równoległe do głównej osi rozwoju (ul. Grunwaldzka).

Kolejnymi osiami układu osadniczego stawały się główne szlaki handlowo-komunikacyjne, do których układ ten się dostosowywał wyznaczając sieć osiedli miejskich, mających charakter satelitarny. W strukturze miasta, ze względu na dominujące użytkowanie terenu wyodrębniają się następujące jednostki funkcjonalne:

- A** - Śródmieście + Bory - o funkcji mieszkaniowo – przemysłowo – usługowo - administracyjnej
- B** - Dąbrowa Narodowa + Osiedle Stałe - o funkcji mieszkaniowo - usługowej
- C** - Długoszyń – o funkcji mieszkaniowo - usługowej oraz produkcji rolnej
- D** - Szczakowa + Pieczyska - o funkcji mieszkaniowo - przemysłowej oraz produkcji rolnej
- E** - Ciężkowice - o funkcji mieszkaniowo – usługowo - rekreacyjnej oraz produkcji rolnej
- F** - Byczyna - o funkcji mieszkaniowo - usługowej oraz produkcji rolnej
- G** - Jeleń - o funkcji mieszkaniowo - usługowej oraz produkcji rolnej
- H** - Zachodni Zespół Przemysłowy - o funkcji przemysłowej

Jaworzno zajmuje obszar 15220 ha i należy do jednych z największych powierzchniowo miast w woj. śląskim oraz w Polsce.

Miasto liczyło na koniec roku 2002 – 96.791 mieszkańców, co stanowi 2,0% ogólnej liczby mieszkańców województwa i 2,7% ogólnej liczby mieszkańców gmin miejskich w województwie. Miasto charakteryzuje się ponadprzeciętną gęstością zaludnienia – 636 osób/km² w stosunku do przeciętnej dla województwa, która wynosi – 384 osoby/km² oraz dla kraju - 122 osoby/km², ale znacznie niższą niż w miastach sąsiednich. W Sosnowcu gęstość zaludnienia wynosi - 2544 osoby/ km², a w Mysłowicach - 1146 osób/km².

Pomimo tego, że miasto jest postrzegane jako przemysłowe, w strukturze użytkowania, grunty rolne stanowią 39,15% ogółu to jest 5959 ha, użytki leśne i grunty zakrzewione 35,15% to jest 5350ha, natomiast tereny zabudowane i zurbanizowane - 19,7%, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej obejmują 6,1% tj. 932 ha, a tereny przemysłowe 3,3% - tj. 495ha. Grunty pod wodami zajmują-1,2%, tj. 179ha oraz nieużytki- 4,8%, tj. 727ha.

O powiązaniach zewnętrznych miasta decyduje położenie na przecięciu transeuropejskich korytarzy transportowych autostradowych i kolejowych. Szerokotorowa linia kolejowa LHS dochodząca do Sławkowa, wraz z możliwością wykorzystania węzła kolejowego Jaworzno-

Szczakowa, z jego jednym z największych w Europie potencjałów rozrządowych, umożliwia połączenie z Europą Wschodnią i Azją.

W strukturze sieci osadniczej województwa, miasto Jaworzno włączono do Aglomeracji Górnośląskiej obejmującej łącznie 14 miast województwa, o funkcjach gospodarczych, usługowych i mieszkaniowych.

2. HISTORIA⁶

Jaworzno ma uprawnienia miejskie od stu lat, ale jego historia liczy prawie 800 lat. Najstarsze osady powstały na przełomie XII i XIII wieku - pierwsze wzmianki o Jaworznie, Byczynie, Ciężkowicach i Długoszynie pochodzą z lat 1229-1243. Wspomniane osady rozwijały się samodzielnie w obrębie jaworznickiej parafii, która istnieje od 1335 roku. Wszystkie miały status osady wiejskiej. Leżały na pograniczu ówczesnego państwa polskiego, z dala od ważnych szlaków komunikacyjnych.

Początkowo ziemia jaworznicka była zależna politycznie od Księstwa Opolskiego. W 1274 roku książę Bolesław Wstydlivy, w toku walk z księciem opolskim, przyłączył ją do Księstwa Krakowskiego. Na rzece Przemszy koło Jelenia ustaliła się granica, która odtąd oddzielała Śląsk od Małopolski. Od tego czasu ziemia jaworznicka należała do Krakowskiego i wchodziła w skład Małopolski. Jeśli chodzi o organizację kościelną, należała do dekanatu Nowej Góry oraz diecezji krakowskiej.

Duże znaczenie dla rozwoju gospodarczego miało górnictwo kruszcowe, które istniało tutaj od wczesnego średniowiecza. Prawdopodobnie fakt odkrycia złóż galeny ołowianej doprowadził do powstania pierwszych osad w okolicy, która w XII wieku stanowiła puszcę graniczną między Śląskiem a Małopolską. Eksploatacja górnicza została zakończona pod koniec XVI wieku, gdy wyczerpały się złoża rudy ołowiu.

Trzeci rozbiór Polski w 1795 roku był jednoznaczny z przejściem ziemi jaworznickiej pod panowanie austriackie. W 1809 roku, w wyniku zwycięskiej kampanii wojennej, jaworznickie tereny weszły w skład Księstwa Warszawskiego. W latach 1815- 1846 okolica ta znalazła się w obrębie Rzeczypospolitej Krakowskiej.

W tym okresie jaworznicki teren był pograniczem nie tylko od strony Jelenia (rzeka Przemsza). Doszła nowa granica wzdłuż rzeki Biała Przemsza. Jaworznicki region miał kształt trójkąta, który bokami opierał się o graniczne rzeki - Przemszę i Białą Przemszę, natomiast podstawa trójkąta łączyła się z terytorium Rzeczypospolitej Krakowskiej. W historiografii znane jest określenie trójkąta trzech cesarzy, gdzie zbiegały się granice trzech państw: Rosji, Prus i Austrii. Było to w okolicy Słupnej koło Mysłowic. W tym miejscu do rzeki Przemszy uchodziły Biała i Czarna Przemsza. Ziemia jaworznicka miała kształt trójkąta od czasu ustanowienia granic na kongresie wiedeńskim w 1815 roku do 1918 roku, kiedy powstało niepodległe państwo polskie.

W latach 1833 - 1838 wybudowano drogę o twardej nawierzchni, biegnącą od Krakowa przez Krzeszowice, Trzebinę i Chrzanów. Od Chrzanowa wiodła przez Balin i Jeziorki. Do Jaworzna prowadziła przez dzisiejszą ulicę Insurekcji Kościuszkowskiej. Krótszą drogę do Chrzanowa (przez Byczynę) wybudowano w 1876 roku na zlecenie Jaworznickiego Gwarectwa Węglowego. Wkrótce nadano jej status drogi powiatowej. Jednocześnie wydłużono drogę w kierunku Mysłowic, budując kolejne odcinki przez Dąbrowę aż do Jęzora.

W okresie Rzeczypospolitej Krakowskiej powstało również połączenie kolejowe na trasie Kraków - Mysłowice. Podstawowym warunkiem, jaki rząd krakowski postawił budowniczym, było przeprowadzenie linii kolejowej przez Jaworzno. Z przyczyn technicznych nie udało się doprowadzić jej do samego Jaworzna, ale przeprowadzono ją możliwie najbliżej - przez Ciężkowice i Szczakową. Była to tzw. linia górnośląsko - krakowska, uruchomiona oficjalnie

⁶ Na podstawie: Historia miasta. Maria Leś-Runicka, www.jaworzno.pl

w 1847 roku. Końcowy przystanek stanowiły Mysłowice, leżące na terenie Prus. Połączenie z linią warszawsko - wiedeńską uzyskano przez wybudowanie krótkiego odcinka Szczakowa - Maczki. Maczki, zwane Granicą, były graniczną miejscowością zaboru rosyjskiego. W 1850 roku linia kolejowa Kraków - Mysłowice przeszła na własność skarbu austriackiego. Nosila nazwę Cesarsko – Królewska Uprzywilejowana Kolej Północna Cesarza Ferdynanda. W drugiej połowie XIX wieku została włączona w ogólnokrajową sieć kolejową Austrii. W ten sposób Szczakowa uzyskała status ważnego połączenia kolejowego. Można było stąd jechać w każdym kierunku Europy.

W latach 1900 -1903 wybudowano lokalną linię kolejową Jaworzno - Chrzanów z bocznicami dla miejscowych kopalń oraz odcinek Jaworzno - Szczakowa z boczniką dla cynkowni w Niedzieliskach (później fabryka bieli cynkowej). Dla ruchu pasażerskiego uruchomiono relacje pociągów na liniach: Jaworzno - Chrzanów, Jaworzno - Bołęcin oraz Jaworzno - Alwernia. W tutejszych osadach (Byczyna, Bory) powstały przystanki kolejowe, a w Jaworznie dworzec kolejowy.

Rozwój górnictwa węglowego zainicjował król Stanisław August Poniatowski. W 1767 roku uruchomiono w Szczakowej pierwszą polską kopalnię węgla kamiennego. Była ona jednocześnie jedną z najstarszych w Europie.

W pobliskim Jaworznie ówczesni dzierżawcy dóbr, Hipolit Kownacki oraz Aleksander Romiszewski, około 1790 roku rozpoczęli wydobywanie węgla kamiennego i odtąd nieprzerwanie trwała tutaj epoka górnictwa węglowego. Od początku jaworznicki węgiel miał poważną konkurencję w postaci węgla śląskiego.

Rząd Rzeczypospolitej Krakowskiej znalazł rozwiązanie tego problemu, łącząc wydobywanie węgla z produkcją cynku oraz alunu. Cynkownie budowano w pobliżu kopalń węgla, co przynosiło znaczne oszczędności związane z transportem surowca. W jaworznickiej okolicy, poza złożami węgla, były również pokłady galmanów, czyli rud cynkowych. Pierwsza cynkownia w mieście została uruchomiona w 1818 roku. Druga rozpoczęła produkcję dwa lata później. Obie znajdowały się w dzielnicy Stara Huta. Zapewniały stały zbyty węgla z jaworznickich kopalń - tylko pewna ilość surowca przeznaczana była na cele opałowe dla ludności. W okolicy zwanej Niedzieliskami znany przemysłowiec Piotr Steinkeller założył prywatną kopalnię wraz z hutą cynku. W 1835 roku jego zakład został wykupiony przez rząd krakowski i połączony z jaworznickimi zakładami. Rozwój gospodarczy Jaworzna uległ zahamowaniu na przełomie połowy XIX wieku. Powodem był spadek koniunktury na rynku światowym.

Rozwój górnictwa węglowego przyniósł duże zmiany dla wsi Jaworzno. Uruchomienie kopalń węgla oraz hut cynkowych spowodowało napływ ludzi do pracy.

Wieś ukształtowała się w średniowieczu jako tzw. ulicówka - budynki i zabudowania usytuowane były wzdłuż głównej drogi, która biegła w poprzek wzniesienia zwanego Pańską Górą. Kościół parafialny stał na rozwidleniu dróg. Tuż przed kościołem, w dół wzniesienia, biegła droga do Jelenia (ulica A. Mickiewicza). Za kościołem, na północ, biegła droga do Szczakowej. Z kolei droga na północny wschód prowadziła do Ciężkowic (ulica Sławkowska). Mapa wsi Jaworzno z 1819 roku wskazuje, że na miejscu dzisiejszego rynku znajdowało się rozwidlenie lokalnych dróg. Kościół parafialny był centralnym punktem wsi.

Za czasów właściciela kopalń – wiedeńskiej spółki Gutmanów rozbudowano teren obok budynku zarządu, zagospodarowano park oraz zabudowywano ulicę Grunwaldzką, którą sukcesywnie przedłużano w stronę Dąbrowy. Ulica Grunwaldzka wcześniej nie istniała. Wytoczono ją ze względu na rozwój aglomeracji.

Pierwsze nazwy ulic w Jaworznie pojawiły się pod koniec XIX wieku. Były to ulice Franciszka Józefa I (Stojałowskiego) oraz Gutmana (Pocztowa). Stawianie budynków mieszkalnych i całych osiedli robotniczych wymagało rozbudowy infrastruktury: wytoczenia ulic, ewentualnie dróg dojazdowych. Gwarectwo skończyło budować „gościniec z Chrzanowa przez Byczynę, Jaworzno i dalej do pruskiej granicy na Wysoki Brzeg”. Na odcinku Chrzanów - Jaworzno droga miała status powiatowej (dzisiejsza ulica Krakowska). W tym samym czasie przedłużano ulicę Jagiellońską (dzisiaj Grunwaldzka), która biegła w stronę Mysłowic. W ten

sposób powstał ciąg głównych ulic Jaworzna. Obecnie są to: Krakowska, Grunwaldzka, Katowicka, Orłąt Lwowskich - aż do mostu na Białej Przemszy w Modrzejowie.

Miasto Jaworzno uzyskało uprawnienia „miasta pierwszorzędного” zgodnie z ustawą z 23 marca 1889 roku - nie było już miasteczkiem, lecz miało prawa większego miasta. Takie same uprawnienia otrzymała Szczakowa. Utworzono także gminy wiejskie: Jaworzno - wieś, do której należały Byczyna i Jeleń oraz Szczakową - wieś, w skład której weszły: Ciężkowice, Długoszyn i Dąbrowa.

Od 21 września 1901 roku Jaworzno ma prawa miejskie.

W okresie międzywojennym w gospodarce Jaworzna prawie monopolistyczną pozycję zajmowało górnictwo węglowe. Tutejsze kopalnie zmieniły właściciela - wiedeńska spółka Gutmanów sprzedała je polskiej spółce, którą utworzyły zarządy miejskie Krakowa i Lwowa oraz dwa banki z siedzibami w tych miastach. Spółka przyjęła nazwę Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla Kamiennego. W latach 1920 - 1923 wybudowano nową kopalnię Jan Kanty. Stare kopalnie zmieniły nazwy: Friedrich - August na Józef Piłsudski, Rudolf na Tadeusz Kościuszko.

W latach 1916-1918 wybudowano Zakłady Chemiczne Azot, w których produkowano kwas azotowy i saletrę sodową z przeznaczeniem dla rolnictwa. Produkcja oparta była na technologii opracowanej przez prof. Ignacego Mościckiego, pierwszego dyrektora fabryki w latach 1916 - 1921. Obok zakładów Azot powstało osiedle dla załogi, a w centrum miasta wybudowano nową ulicę - aleję I. Mościckiego (ulica F. Chopina). W Niedzieliskach (dzielnicy Jaworzna) rozwijała się fabryka bieli cynkowej,

Po II wojnie światowej Jaworzno należało do woj. krakowskiego. Nastąpił intensywny rozwój gospodarczy, społeczny i terytorialny miasta. Wybudowano w mieście nowe zakłady przemysłowe: elektrownie Jaworzno II i III, rozbudowano Zakłady Chemiczne Organika-Azot, Hutę Szkła Okiennego „Szczakowa”, powstała kopalnia Piasku Podszadzowego „Szczakowa”. Kopalnie połączono w dwie duże „Jaworzno” i „Komuna Paryska”. Powstały nowe dzielnice mieszkaniowe osiedla Stałe, Awaryjne, Podwałe, Podłęże. W 1954 r. przyłączono wieś Dąbrowa Narodowa, w 1956r. Szczakową, w 1972r – Ciężkowice, w 1974 – Jezioriki, w 1977r. Jeleń i Byczynę. W 1975 r. miasto znalazło się w granicach woj. katowickiego. Od 1 stycznia 1999r. Jaworzno należy do woj. śląskiego i uzyskało status miasta na prawach powiatu.

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA WYNIKAJĄCE Z ZASAD OKREŚLONYCH W KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, NARODOWYM PLANIE ROZWOJU, USTALEŃ STRATEGII ROZWOJU I PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ORAZ STRATEGII ROZWOJU GMINY

3.1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju przyjęta przez Sejm RP 17 listopada 2000r (Monitor Polski nr 26 poz.432 z 26 lipca 2001r.)

W systemie zagospodarowania przestrzennego kraju decydujące znaczenie dla dynamizacji jego rozwoju będą miały pasma, których osie wyznaczać będą przyszłe autostrady (zwłaszcza A-1, A-2 i A-4) i drogi ekspresowe o znaczeniu europejskim i ogólnokrajowym. Dla Europy Środkowej i Wschodniej uzgodniono sieć 10 korytarzy transportowych, które obejmują połączenia drogowe, lotnicze, morskie i rzeczne. Są to korytarze stanowiące przyszłościowe rozszerzenie Transeuropejskiej Sieci Transportowej Unii Europejskiej na kraje Europy Środkowej i Wschodniej.

Przez Polskę przebiegają 4 europejskie korytarze transportowe (podano europejską numerację korytarzy oraz zaznaczono korytarze, na przebiegu których położone jest Jaworzno)):

I - Helsinki - Tallin - Ryga - Kowno - Warszawa ("Via Baltica"), z odgałęzieniem:

IA - Ryga - Kaliningrad - Elbląg - Gdańsk,
 II - Berlin - Warszawa - Mińsk - Moskwa - Niżny Nowogród,
III - Berlin - Wrocław - Katowice - Lwów - Kijów, z odgałęzieniem:
IIIA - Drezno - Krzywa (Legnica),
VI - Gdańsk - Katowice - Żilina, z odgałęzieniami:
 VIA - Grudziądz - Poznań,

VIB - Częstochowa - Katowice - Ostrawa.

Sieć korytarzy transeuropejskich na terenie Polski obejmuje prawie wszystkie wielkie aglomeracje miejsko-przemysłowe. Rozwój przebiegających przez Polskę korytarzy transportowych ma na celu poprawę ruchu międzynarodowego i krajowego. 25% ludności Polski zamieszkuje w korytarzu autostrady A-1, 22% w korytarzu autostrady A-2, a **28% w korytarzu autostrady A-4.**

W sumie wzdłuż dwóch autostrad równoleżnikowych (A-2, A-4) i jednej południkowej (A-1) skupia się 75% mieszkańców Polski.

Priorytety rozwoju sieci kolejowej przyjęte w koncepcji są związane przede wszystkim z modernizacją linii kolejowych, linie biegnące wzdłuż europejskich korytarzy transportowych będą przekształcone w linie ekspresowe.

Są to linie:

I - (Helsinki) - Tallin - Ryga - Trakiszki - Białystok - Warszawa (kierunek odpowiadający "Via Baltica"), z odgałęzieniem IA - Ryga - Kaliningrad - Braniewo - Elbląg,
 II - Berlin - Kunowice - Poznań - Warszawa - Terespol - Mińsk - Moskwa,
III - Berlin/Drezno - Zgorzelec - Wrocław - Katowice - Kraków - Przemyśl - Lwów - Kijów,
 VI - Gdynia/Gdańsk - Warszawa - Zebrzydowice/Zwardoń - Żilina.

3.2. Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 – Warszawa luty 2003

(Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 stycznia 2003r, skorygowany zgodnie z decyzją Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003r.)

Głównym celem strategicznym Narodowego Planu Rozwoju jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym. Realizacja celu strategicznego odbywać się będzie poprzez osiąganie celów częściowych, zdefiniowanych w odpowiedzi na wyzwania konkurencji globalnej, przed jakimi stoi Polska wraz z innymi krajami UE oraz z wniosków wynikających z analizy słabych i mocnych stron polskiej gospodarki, a także szans i zagrożeń przed nią stojących w pierwszych latach członkostwa w UE.

W świetle tych założeń przyjęto pięć podstawowych celów częściowych NPR na lata 2004 - 2006:

- ♦ wspomaganie osiągnięcia i utrzymania w dłuższym okresie wysokiego wzrostu PKB,
- ♦ zwiększanie poziomu zatrudnienia i wykształcenia,
- ♦ włączenie Polski w europejskie sieci infrastruktury transportowej i informacyjnej,
- ♦ intensyfikacja procesu zwiększenia w strukturze gospodarki udziału sektorów o wysokiej wartości dodanej, rozwój technologii społeczeństwa informacyjnego,
- ♦ wspomaganie udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych wszystkich regionów i grup społecznych w Polsce.

3.3. Strategia rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015

(przyjęta uchwałą Nr I/24/1/2000 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 września 2000r.)

Na wizję rozwoju Województwa Śląskiego składają się: przyszły wizerunek regionu, powiązania Województwa Śląskiego z otoczeniem, czynniki konkurencyjności

i przyszła pozycja konkurencyjna Województwa Śląskiego oraz obszary polityki rozwoju Województwa Śląskiego.

Przyjęto dwa cele generalne rozwoju Województwa Śląskiego wynikające z nakreślonej wizji rozwoju:

- ♦ **wzrost potencjału ludnościowego, kulturalnego, ekonomicznego oraz konkurencyjności regionu w skali krajowej i międzynarodowej,**
- ♦ **rozwój cywilizacyjny regionu, tworzenie nowych miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców.**

Dla osiągnięcia celów generalnych i wizji rozwoju w **Strategii rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015** skoncentrowano działania na sześciu dziedzinach zwanych **priorytetami rozwoju województwa śląskiego**, które są podstawą kształtowania celów strategicznych.

W przedstawionych poniżej priorytetach, z listy celów wybrano te, które mogą być realizowane w skali lokalnej przez władze Jaworzna, zarówno w polityce społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Priorytet 1: wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społecznych i gospodarczych

Cele strategiczne w ramach priorytetu:

- ♦ przeprofilowanie i rozbudowa systemu szkolnictwa średniego i wyższego w kierunku m.in. wspierania rozwoju sieci szkół średnich we współpracy z samorządem powiatowym,
- ♦ rozszerzenie skali i zasięgu przekwalifikowań zawodowych i rozszerzenie dokształcania zawodowego,
- ♦ wzmocnienie środowisk twórczych.

Priorytet 2: umacnianie solidarności i więzi międzyludzkich, poprawa stanu zdrowia oraz bezpieczeństwa socjalnego i publicznego mieszkańców,

Cele strategiczne:

- ♦ zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w kulturze,
- ♦ zróżnicowanie i poprawa oferty oraz stworzenie warunków dla rozwoju sportu i rekreacji,
- ♦ zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej,
- ♦ zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń zdrowotnych,
- ♦ poprawa stanu zdrowia mieszkańców regionu,
- ♦ poprawa warunków mieszkaniowych,
- ♦ wzmocnienie trwałości rodziny, wspieranie jej rozwoju, wyrównywanie szans różnych typów rodzin, a także aktywizacja i integracja społeczności lokalnych na rzecz wzmacniania rodzin.

Priorytet 3: rozwijanie współpracy międzyregionalnej w pasie Polski południowej i w skali międzynarodowej,

Cele strategiczne:

- ♦ podejmowanie i wspieranie międzynarodowej współpracy instytucjonalnej,
- ♦ podejmowanie i wspieranie współpracy międzyregionalnej z województwami leżącymi w pasie polski południowej.

Priorytet 4: rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego i komunikacyjnego,

Cele strategiczne:

- ♦ zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu realizowane poprzez poprawę stanu istniejących dróg ekspresowych, kolejowych i szlaków wodnych oraz wspieranie powstawania linii szybkich kolei międzynarodowych,
- ♦ udrożnienie i integracja układu komunikacyjnego regionu,

- ♦ rozbudowa i unowocześnienie sieci przesyłowej,
- ♦ rozwijanie informatyki i telekomunikacji.

Priorytet 5: wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw,

Cele strategiczne:

- ♦ wzrost siły ekonomicznej małych i średnich przedsiębiorstw,
- ♦ rozwijanie badań naukowych oraz aplikacji nowych technologii,
- ♦ podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu,
- ♦ modernizacja sektora rolno-spożywczego,
- ♦ zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu.

Aby zrealizować cele w ramach priorytetu rozwoju wzrostu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw przyjęto następujące przedsięwzięcia: organizacja regionalnej sieci inkubatorów przedsiębiorczości, budowa parków technologicznych, budowa regionalnego systemu innowacji wraz z Centrum Transferu Technologii, kreowanie nowych oraz rozbudowa istniejących sieci przedsiębiorstw innowacyjnych (tzw. clusters), utworzenie sieci stref aktywności gospodarczej, spełniających standardy Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska.

Priorytet 6: poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym zwiększenie atrakcyjności terenu.

Cele strategiczne:

- ♦ utworzenie systemu kształtowania i wykorzystania zasobów wodnych, w tym: poprawa jakości i czystości wody, zmniejszanie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i gruntów, budowa systemu ochrony przeciwpowodziowej,
- ♦ uporządkowanie i wdrożenie systemu gospodarki odpadami,
- ♦ polepszenie jakości powietrza,
- ♦ rewitalizacja terenów poprzemysłowych oraz pogórnich w tym, uporządkowanie zabudowy miast i dzielnic przemysłowych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych,
- ♦ zagospodarowanie centrów miast, w tym porządkowanie stanu własności w centrach miast, organizowanie wsparcia dla przebudowy centrów miast, odnowienie infrastruktury urbanistycznej pod kątem jej wielofunkcyjności,
- ♦ przebudowa starych dzielnic zdegradowanych lub przeludnionych, w tym rewaloryzacja zabytkowej zabudowy, organizowanie wsparcia dla miast w celu rewitalizacji starych dzielnic, rewitalizacja starych osiedli miejskich,
- ♦ ukształtowanie regionalnego systemu obszarów chronionych, w tym zachowanie bioróżnorodności, opracowanie systemu rozwoju i funkcjonowania obszarów chronionych, opracowanie programu odtworzenia i utrzymania wartości przyrodniczych i kulturowych na obszarach chronionych, ochrona zasobów leśnych i poprawa kondycji przyrodniczej obszarów leśnych oraz ich otulin, zalesianie terenów nie użytkowanych rolniczo i o małej wartości rolniczej,
- ♦ kształtowanie ośrodków wiejskich.

Z przedstawionej listy priorytetów i celów, do polityki przestrzennej miasta odnoszą się, przede wszystkim:

- ♦ priorytet 4-rozbudowa oraz unowocześnienie systemu transportowego i komunikacyjnego, poprzez zwiększenie dostępności komunikacyjnej miasta, poprawę stanu istniejących dróg oraz udrożnienie i integrację układu komunikacyjnego miasta z układem regionalnym, krajowym i międzynarodowym, wykorzystanie przebiegu międzynarodowych korytarzy kolejowych,
- ♦ priorytet 5: wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez przygotowanie terenów i ofert inwestycyjnych dla inwestorów, aktywizację terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, realizację miejskich projektów i tworzenie stref aktywności gospodarczej,

- ♦ priorytet 6: poprawa jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym zwiększenie atrakcyjności terenu, poprzez utrzymanie i ochronę regionalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych, ograniczenie emisji substancji energii i hałasu oraz wzrost atrakcyjności (żywności) obszaru centralnego i jego przestrzeni publicznych.

3.4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004r.)

Z diagnozy przeprowadzonej w planie województwa śląskiego wynikają dla miasta Jaworzna, następujące uwarunkowania:

- 1) zewnętrzne powiązania miasta położonego na III i VI środkowoeuropejskich korytarzach transportowych.
- 2) położenie miasta w europejskim paśmie przyspieszonego rozwoju, w przestrzeni wymagającej skoncentrowanych działań rewitalizacyjnych i restrukturyzacyjnych.
- 3) umiejscowienie miasta Jaworzna w strukturze sieci osadniczej województwa w Aglomeracji Górnośląskiej obejmującej łącznie 14 miast województwa o funkcjach gospodarczych, usługowych i mieszkaniowych.
- 4) w zakresie powiązań komunikacyjnych przebieg w granicach miasta autostrady A4 oraz dróg krajowych nr 1 i 79, magistralnych linii kolejowych o znaczeniu międzynarodowym E30 i C-65/2 oraz C-E30 oraz pozostałych pierwszorzędnych i drugorzędnych linii kolejowych.
- 5) w zakresie powiązań infrastrukturalnych przebieg w granicach miasta magistralnych sieci wodociągowych, linii elektroenergetycznych 400kV i 220 kV, gazociągów wysokiego ciśnienia oraz lokalizacja elektroenergetycznej stacji węzłowej i PKE Elektrownia Jaworzno III S.A., jako głównych źródeł zasilania połączonych z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym.
- 6) w zakresie systemu obszarów chronionych występowanie na terenie miasta Jaworzna Głównych Zbiorników Wód Podziemnych,
- 7) występowanie obszarów wskazywanych do ochrony w systemie Natura 2000: Powierzchniowy Pomnik Przyrody „Sasanka” i Rezerwat „Dolina Żabnika”.
- 8) występowanie na terenie miasta lasów ochronnych, których głównym zadaniem jest zachowanie na danym terenie oraz w jego otoczeniu niezmiennych stosunków glebowych, klimatycznych, wodnych a także estetyczno-krajobrazowych.
- 9) położenie zachodniej części miasta w paśmie krajobrazu kulturowego przemysłu wydobywczego węgla kamiennego.
- 10) występowanie udokumentowanych złóż surowców mineralnych węgla kamiennego, kruszyw naturalnych, dolomitów, wapieni i margli.

Plan zagospodarowania przestrzennego woj. śląskiego wyznaczył cele i kierunki rozwoju. Dla ustaleń studium istotne są następujące cele i kierunki rozwoju, obejmujące swymi działaniami Jaworzno:

- 1) **dynamizacja i restrukturyzacja przestrzeni województwa**, realizowana poprzez następujące kierunki polityki przestrzennej:
 - wspieranie możliwości przestrzennych rozwoju przedsiębiorczości, innowacji gospodarczej i transferu technologii ,
 - przeciwdziałanie największym zagrożeniom i poprawa bezpieczeństwa publicznego, w tym szczególnie wykluczenie lokalizacji zabudowy wielkokubaturowej oraz realizacja zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenach zalewowych,
 - rozwój infrastruktury technicznej i transportowej poprawiającej warunki inwestowania, szczególnie powiązań z autostradą A4, drogą krajową S1 i liniami kolejowymi AGC i AGTC.

- 2) **wzmocnienie funkcji węzłów sieci osadniczej**, realizowane poprzez następujące kierunki polityki przestrzennej:
 - promowanie zwartych miast efektywnie wykorzystujących teren,
 - kształtowanie zwartych osiedli o wysokiej jakości architektury i jakości przestrzeni publicznej,
 - rewitalizacja terenów zdegradowanych i przemysłowych w miastach,
 - rozwój osiedli o „skali człowieka”, zmniejszających dystans pomiędzy miejscami zamieszkania, pracy i wypoczynku,
 - budowa ulic i ciągów ruchu pieszego i rowerowego,
 - wspieranie rozwoju funkcji metropolitalnych,
 - rozwój urządzeń infrastruktury społecznej wzmacniających funkcje metropolitalne w miastach aglomeracji miejskich,
 - kształtowanie nowoczesnych pod względem programowych i jakości rozwiązań urbanistyczno – architektonicznych śródmieść i centrów miast,
 - eksponowanie walorów historyczno– zabytkowych jako wyrazu tożsamości kulturowej miast,
 - tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych,
 - rewitalizacja i humanizacja współczesnych osiedli mieszkaniowych i osiedli patronackich,
 - rewaloryzacja terenów zdegradowanych,
 - kształtowanie otwartych terenów zielonych, w powiązaniu z korytarzami ekologicznymi.
- 3) **ochrona i wzmocnienie systemu obszarów chronionych i wielofunkcyjny rozwój terenów otwartych**, realizowany poprzez następujące kierunki polityki przestrzennej:
 - ochrona zasobów środowiska, a w szczególności: tworzenie systemu obszarów chronionych przyrody i krajobrazu obejmującego wdrożenie elementów projektowanej europejskiej sieci Natura 2000 oraz Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska,
 - utrzymanie i wzmocnienie korytarzy ekologicznych o znaczeniu regionalnym w dolinach rzek Przemsza i Biała Przemsza,
 - wykluczenie lokalizacji nowej zabudowy i infrastruktury turystyczno – sportowej na terenach ostoi przyrody Natura 2000 oraz na terenach leśnych o istotnych walorach ochronnych glebo i wodochronnych.
- 4) **rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury**, realizowany poprzez następujące kierunki polityki przestrzennej:
 - wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym, a szczególnie budowa – autostrady A4, drogi krajowej S1 i linii kolejowych AGC i AGTC,
 - kontynuacja budowy Drogowej Trasy Średnicowej Katowice – Gliwice z możliwością przedłużenia w kierunku wschodnim do Dąbrowy Górniczej i Jaworzna,
 - modernizacja istniejących tras i realizacja nowych połączeń wschód-zachód i północ-południe,
 - wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej w tym, systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków,
 - poprawa funkcjonowania gospodarki ściekowej na terenach występowania użytkowych zasobów wodnych (w strefach ochronnych ujęć wód i w obszarach występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających szczególnej ochrony),
 - rozwój systemów energetycznych, w tym budowa węzłowej stacji transformatorowej 400 kV w Byczynie wraz z włączeniem jej do istniejącej sieci.
- 5) **stymulowanie innowacji w regionalnym systemie zarządzania przestrzenią**, realizowane poprzez następujące kierunki polityki przestrzennej:
 - wykreowanie i rozwój obszarów metropolitalnych,
 - promowanie innowacyjnych instrumentów zarządzania przestrzenią.

- 6) **rozwój współpracy międzyregionalnej w zakresie planowania przestrzennego**, realizowany poprzez:
- rozwijanie współpracy międzyregionalnej w obszarze makroregionu,
 - promowanie policentrycznego rozwoju sieci osadniczej realizującego koncepcję Euroregionu Śląsko-Krakowskiego.

3.5. **Strategia zrównoważonego rozwoju Jaworzna A-21 na lata 2001- 2015.** Uchwała Nr XLI/741/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001 roku.

W dokumencie strategii przyjęto następującą wizję rozwoju miasta:

Jaworzno miastem dobrobytu mieszkańców, harmonijnego rozwoju gospodarczego, społecznego i ekologicznego.

W pierwszym polu strategii „gospodarczym”, gdzie celem nadrzędnym jest **„Rozwój gospodarczy miasta”**, a celami strategicznymi: *Rozwój Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Wzrost Inwestycji z Udziałem Kapitału Zewnętrznego, Wykorzystanie Potencjału Gospodarczego Miasta* wśród rozwiązań wymienia się między innymi:

- ♦ wsparcie organizacyjne zmierzające do zagospodarowania terenów po zlikwidowanych zakładach pracy, w tym utworzenie **Jaworznickiego Parku Przemysłowego (JPP)** oraz w ramach parku utworzenie „Inkubatora Przedsiębiorczości”,
- ♦ wyznaczenie miejskich stref aktywności gospodarczej i ich promocja, a w szczególności powołanie na terenie Huty Szkła „Szczakowa” S.A. i wokół niej gminnej strefy aktywności gospodarczej,
- ♦ aktywny udział miasta we wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości w zakresie handlu, usług oraz rzemiosła, a zwłaszcza wskazanie nowych przestrzeni miejskich dających możliwość inwestowania dla firm lokalnych i zewnętrznych, wybór terenów inwestycyjnych, opracowanie kompleksowej informacji w zakresie wybranych terenów i przygotowania terenu jako oferty inwestycyjnej,
- ♦ wykorzystanie potencjału ekonomicznego i lokalnej tradycji przemysłowej, w tym opracowanie studium możliwości projektu pn. „Park Północny – program rewitalizacji i rozwoju zdegradowanych obszarów poprzemysłowych w Jaworznie” dla terenów, które w przeszłości były mocno związane z działalnością przemysłową „Zakładów Dolomitowych – Szczakowa”,
- ♦ praktyczne wykorzystanie wiedzy i umiejętności osób w pozyskiwaniu środków pomocowych UE oraz innych organizacji międzynarodowych, realizowane przez opracowanie studiów możliwości projektów, których realizacja będzie wnioskowana do dofinansowania ze środków unijnych, w tym:
 - „Czysta i tania woda, czyli modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej miasta Jaworzna”,
 - „Miasto twarzą do autostrady, czyli przebudowa podstawowego układu drogowego Jaworzna”,
 - „Park Północny – program rewitalizacji i rozwoju zdegradowanych obszarów poprzemysłowych w Jaworznie”,
 - „Droga Współpracy Regionalnej – budowa drogi Oświęcim – Jaworzno z węzłem autostradowym”,
 - „Piękny Rynek Śródmiejski, czyli przywrócenie historycznego charakteru Rynku wraz z budową Biblioteki”,
 - „Jaworznicki Park Przemysłowy”,

Drugie pole „ekologiczne”, którego celem strategicznym jest **„Poprawa stanu środowiska przyrodniczego miasta Jaworzna”** z celami kierunkowymi: *Ochrona środowiska przed odpadami, Wysoka jakość wód, Czyste i zdrowe powietrze w mieście, Wykorzystanie terenów dla dobra mieszkańców miast oraz Edukacja ekologiczna* osiąganymi m.in. poprzez:

- ♦ dofinansowanie do instalowania ekologicznych źródeł ciepła,
- ♦ inwentaryzację i monitoring odpadów przemysłowych,
- ♦ budowę ścieżek ekologicznych,
- ♦ budowę nowoczesnego systemu unieszkodliwiania odpadów,

- ♦ wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów,
- ♦ likwidację dzikich wysypisk,
- ♦ usprawnienie systemu odbioru odpadów z gospodarstw domowych,
- ♦ promocję zbiorowej komunikacji miejskiej pojazdami o niskiej emisji zanieczyszczeń,
- ♦ wykorzystanie terenów w celu utworzenia miejsc pracy,
- ♦ wykorzystanie terenów na działalność rekreacyjno – sportową,
- ♦ rozwój terenów leśnych oraz ochrona wartościowych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów i obiektów miasta.

Trzecie pole strategiczne „społeczne”, którego celem jest **„Wzrost poziomu życia mieszkańców”** z celami kierunkowymi: *Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców, Przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia w mieście, Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców miasta* wśród rozwiązań wymienia m.in.

- ♦ promocję i ochronę zdrowia mieszkańców- zadanie realizowane wg Programu WHU „Zdrowe Miasto”,
- ♦ pierwszy krok w zatrudnieniu – projekt realizowany w ramach programu „Absolwent”,
- ♦ edukację społeczeństwa w ramach zapobiegania przestępczości,
- ♦ rozwój organizacji pozarządowych oraz rozwój ich działalności na rzecz społeczności miasta,
- ♦ lokalny system ustalania ofert edukacyjnych szkół ponadgimnazjalnych i policealnych w Jaworznie,
- ♦ modernizację obiektu sportowego GKS „Victoria” przy ul Krakowskiej,
- ♦ remont budynku muzeum miasta Jaworzna,
- ♦ budowa centrali Miejskiej Biblioteki Publicznej”, w Rynku.

Realizacja strategii w polu „infrastrukturalnym”, którego celem głównym jest **„Polepszenie stanu infrastruktury technicznej”**, następujących celów kierunkowych: *Racjonalne wykorzystanie terenów gminnych oraz Poprawa jakości i rozbudowa infrastruktury technicznej* poprzez m.in.:

- ♦ udostępnienie i wykorzystanie zasobów terenowych,
- ♦ przygotowanie wyposażonych w infrastrukturę terenów,
- ♦ opracowanie i aktywne promowanie oferty inwestycyjnej,
- ♦ dostosowanie układu drogowego do struktury miasta i potrzeb komunikacji, w tym:
- ♦ zakończenie budowy obwodnicy południowej,
- ♦ skomunikowanie węzłów autostradowych z miastem,
- ♦ restrukturyzację komunikacji zbiorowej,
- ♦ rozbudowę infrastruktury kanalizacyjnej i wodno-ściekowej,
- ♦ objęcie jak największego obszaru miasta siecią telekomunikacyjną.

W strategii przedstawiono także konteksty uwzględniające cele i zadania, które powinny zapewnić harmonijny rozwój osiedli Jaworzna, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasad wynikających ze zrównoważonego rozwoju.

Kontekst; **Integracja osiedlowa (wewnątrzgminna).**

- ♦ Cel strategiczny - Harmonijny rozwój osiedli
- ♦ Cel kierunkowy: *Wykorzystanie potencjału Centrum Miasta na rzecz rozwoju*, w tym poprzez m.in.
 - Usprawnienie systemu zorganizowanego transportu osobowego do Centrum i między osiedlami,
 - Utworzenie zintegrowanego systemu transportu osobowego,
 - Aktywizacja rozwoju osiedli.

Kontekst; **Integracja regionalna**

- ♦ Cel kierunkowy- *Współpraca z gminami sąsiadującymi* realizowana poprzez m.in.
 - Tworzenie korytarzy ekologicznych,
 - Aktywizacja uczestnictwa w Związku Gmin „Szansa Białej Przemszy”,
 - Realizacja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2015.

4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU MIASTA WYNIKAJĄCE Z INNYCH OPRACOWAŃ PONADLOKALNYCH.

4.1. Wnioski z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego (uchwała Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22.12.2003r.)

Z planu zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego wynikają następujące powiązania z województwem śląskim i miastem Jaworzno:

- 1) powiązania związane z ochroną przeciwpowodziową w zakresie usprawnienie współdziałania obiektów wodnych pracujących w systemie zaopatrzenia w wodę Śląska z obiektami ochrony przeciwpowodziowej w Małopolsce, w tym: zwiększenie rezerwy powodziowej poprzez budowę planowanego zbiornika poeksploatacyjnego Kuźnica Warężyńska i Szczakowa w zlewni Przemszy,
- 2) obszary i tereny górnicze ustanowione dla eksploatacji złóż kopalin mineralnych obejmujące województwa małopolskie i śląskie, w tym obszary górnicze złóż węgla kamiennego: Kopalnia Węgla Kamiennego Jan Kanty (zlikwidowana); Zakład Górniczo – Energetyczny Sobieski Jaworzno III sp. z o.o.,
- 3) elementy infrastruktury technicznej obejmujące województwa małopolskie i śląskie.

Energetyka:

- a) istniejąca linia energetyczna 400 kV Tucznawa – Tarnów,
- b) istniejące linie energetyczne 220kV:
 - relacji Byczyna - Siersza;
 - relacji Byczyna – Łośnice;
 - relacji Byczyna – Skawina;
 - relacji Byczyna – Bujaków;
 - relacji Byczyna – Poręba – Czeczot.
- c) projektowana rozbudowa stacji elektroenergetycznej 220 kV Byczyna o rozdzielnię 400 kV i wprowadzenie do istniejącej linii 400 kV Tucznawa – Tarnów.

Transport.

Istniejące drogi: Autostrada A-4 Wrocław – Gliwice – Kraków – Lwów, droga krajowa: DK – 79 Katowice – Jaworzno – Trzebinia – Kraków;

Istniejące linie kolejowe: Katowice – Mysłowice - Jaworzno Szczakowa – Trzebinia – Kraków; Katowice – Sosnowiec Strzemieszyce – Sławków – Bukowno; Dąbrowa Górnicza- Jaworzno Szczakowa – Bukowno – Olkusz – Wolbrom – Charsznica;

Projektowane elementy drogowe i kolejowe wspólnego układu komunikacyjnego:

główne międzynarodowe linie transportu pasażerskiego (AGC): E-30 Katowice – Jaworzno – Szczakowa – Trzebinia – Kraków, modernizacja istniejącego korytarza do $V_p = 160$ km/h;

Projektowane Międzynarodowe Centrum Logistyczne w Sławkowie, związane z linią kolejową LHS.

Dla ustaleń studium istotne są następujące kierunki rozwoju wyznaczone w planie zagospodarowania przestrzennego woj. małopolskiego:

- 1) integracja przestrzenna- Krakowski Obszar Metropolitalny (KOM)
Kierunki i możliwości rozwoju KOM wynikające z układu bipolarnego aglomeracji Krakowa i Katowic polegają na:
 - wykorzystaniu przestrzeni międzyaglomeracyjnej jako rezerwy otwierającej nowe szanse rozwojowe dla aglomeracji, przyciągając nowe inwestycje,
 - rozwoju infrastruktury, która może być użyteczna w obu częściach układu bipolarowego lub służyć jego integracji,
 - dostępie do pewnych usług, niedostępnych lub słabo dostępnych w aglomeracjach np. w zakresie rekreacji i turystyki.

- 2) **sfera gospodarcza - obszary inwestycyjne w Małopolsce** - Chrzanowsko – Trzebiński Park Przemysłowy.

4.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krakowa (uchwała Nr XII/87/03 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 kwietnia 2003r.)

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krakowa ustaliło następujące cele i kierunki rozwoju Miasta Krakowa:

- 1) wzrost konkurencyjności i atrakcyjności Miasta jako europejskiego ośrodka kultury, nauki i sztuki, turystyki, nowoczesnych technologii, a także stolicy regionu.
- 2) poprawa komfortu życia w Mieście

W Studium określono także konkurencyjność zewnętrzną Krakowa, lokując go w grupie metropolii o regionalnym i ponadregionalnym znaczeniu, często nawet na równi ze stołecznymi miastami niektórych państw Europy Środkowej i Wschodniej. Z miast polskich najczęściej obok Krakowa wymieniane są Katowice (a właściwie cała Aglomeracja Górnośląska) oraz zespół miejski Gdańsk – Gdynia.

W Studium wyznaczono obszar metropolitalny Kraków, z którego zgodnie z Uchwałą Nr 409/2000 z dnia 17 kwietnia 2000 roku Zarząd Miasta Krakowa pozytywnie zaopiniował, wyodrębnienie Krakowskiego Metropolitalnego Obszaru Regionalnego, obejmującego Miasto Kraków oraz otaczające go powiaty: krakowski, **chrzanowski**, **olkuski**, miechowski, proszowski, bocheński, wielicki, myślenicki, wadowicki i **oświęcimski**.

Położenie miasta Jaworzna na styku konkurencyjnych obszarów metropolitalnych pozwala na wykorzystanie jego możliwości przestrzennych dla:

- ♦ lokowania inwestycji i infrastruktury technicznej integrującej regiony,
- ♦ oferowania atrakcyjnych warunków zamieszkania i rekreacji,
- ♦ rozwoju urządzeń infrastruktury społecznej wzmacniających funkcje metropolitalne.

4.3. Związki funkcjonalne z otoczeniem.

Główne związki funkcjonalne Jaworzna z otoczeniem sprowadzają się do:

- 1) umożliwienia sprawnych powiązań komunikacyjnych z istotnymi dla rozwoju miasta aglomeracjami; śląską i małopolską,
- 2) budowy Drogi Współpracy Regionalnej Oświęcim- Jaworzno- Sławków,
- 3) przedłużenia trasy DTŚ do węzła S1 w Myśłowicach i dalej przez Jaworzno do Chrzanowa,
- 4) modernizacji i przebudowy linii kolejowych E30, C-E30, E65 I CE,
- 5) poprowadzenie w przyszłości trasy linii tramwajowej planowanej w ramach systemu komunikacji szynowej Katowickiego Zespołu Metropolitalnego wzdłuż ul. Orłąt Lwowskich,
- 6) przebiegu w granicach miasta magistralnych sieci wodociągowych, linii elektroenergetycznych 400kV i 220 kV, gazociągów wysokiego ciśnienia oraz lokalizacji elektroenergetycznej stacji węzłowej Buczyna 220kV (projektowane 400kV), PKE Elektrowni Jaworzno III S.A. jako głównych źródeł zasilania połączonych z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym,
- 7) występowanie na terenie miasta Jaworzna Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

4.4. Obszary miasta na styku z sąsiednimi gminami.

Obszarami, w miastach sąsiednich, szczególnie ważnymi z punktu widzenia rozwoju Jaworzna są:

- 1) w Sosnowcu:
 - a) zmiana zagospodarowania przestrzennego terenów w Sosnowcu w rejonie skrzyżowania ul. Orłąt Lwowskich z trasą S1 obejmująca przebudowę ul. Orłąt Lwowskich do parametrów drogi głównej G 2/2, o szerokości w liniach rozgraniczających 40,0m, z rondem na łącznicy z S1,

- b) budowa i uruchomienie centrum handlowego „Fashion House – Outlet Center”,
 - c) dalsze zagospodarowywanie terenów leśnych położonych na północ od ul. Orłąt Lwowskich i granicy z Jaworzna, dla lokalizacji funkcji usług i produkcji,
 - d) zagospodarowanie wyrobiska popiaskowego „Bór Zachód” jako strefy produkcyjno – usługowej z zapleczem logistycznym,
 - e) zagospodarowanie części wyrobiska popiaskowego jako zalew „Maczki” i ośrodek wypoczynkowy.
- 2) w Trzebini - uwzględnienie ustaleń przyjętych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dotyczących obszarów przygranicznych oraz odnoszących się do zachowania ciągłości terenów leśnych i przeznaczonych do zalesienia.
- 3) w Chrzanowie i Trzebini, ich położenie w wyznaczonych obszarach inwestycyjnych Małopolski o funkcji parków przemysłowych; m.in. w Chrzanowsko – Trzebińskim Parku Przemysłowym.
- 4) w Bukowni - budowa zbiornika rekreacyjnego „Szczakowa”.

III. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA

1. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA

1.1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Przeznaczenie terenów:

Podstawowymi dokumentami w oparciu, o które prowadzona jest obecnie gospodarka przestrzenna w Jaworznie są **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego** oraz **miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego**.

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie nr XLII/615/98 z dnia 26 marca 1998r.
- 2) *Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Jaworzno - ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o. dla części obszaru Zakładów Chemicznych „Organika Azot” w Jaworznie* przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie nr XXVI/283/2004 z dnia 24 czerwca 2004r. Na obszarze objętym zmianą planu wyznaczono wielofunkcyjny obszar produkcyjno – usługowy oznaczony symbolem PU1, oraz tereny komunikacji kolejowej oznaczone symbolem KK1.
- 3) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Martyniaków w Jaworznie* przyjęty Uchwałą XXVI/282/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług PU oraz dopuszczono realizację obiektów usługowych handlu, gastronomii i rzemiosła produkcyjnego, nieuciążliwego oraz usług administracji.
- 4) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie stadionu „Victoria”* przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie nr XXVI/281/2004 z dnia 24 czerwca 2004r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny przemysłowo – produkcyjne - P, tereny usług komunikacji samochodowej, UKS, tereny usług sportu US oraz wyznaczono przebieg dróg: KG/GP – droga główna ruchu przyspieszonego, KZ - dróg zbiorczych, KL - dróg lokalnych.
- 5) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczanego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja zachód* przyjęty Uchwałą Nr XI/113/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowo – usługowej MN/U oraz dopuszczono realizację obiektów usługowych handlu, gastronomii i rzemiosła nieprodukcyjnego, nieuciążliwego dla mieszkańców, na odpowiednio dużych działkach umożliwiających izolację od sąsiednich funkcji mieszkaniowych i zabezpieczenie niezbędnych miejsc parkingowych. Ponadto wyznaczono teren przeznaczony pod realizację usług, handlu, gastronomii i rzemiosła oraz usług sportowo – rekreacyjnych, oznaczony symbolem 08 UHGR/US, a także wyznaczono tereny dla zespołu garaży jednopoziomowych.
- 6) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczanego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja – wschód* przyjęty Uchwałą Nr XI/114/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowo – usługowej MN/U oraz dopuszczono realizację obiektów usługowych handlu, gastronomii i rzemiosła nieprodukcyjnego, nieuciążliwego dla mieszkańców, na odpowiednio dużych działkach umożliwiających izolację od sąsiednich funkcji mieszkaniowych i zabezpieczenie niezbędnych miejsc parkingowych.
- 7) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczanego pod zabudowę w rejonie ulicy Chełmońskiego – południe* przyjęty Uchwałą nr VIII/76/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 marca 2003r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności MN, tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej MNU, tereny zieleni parkowej ZP oraz

- tereny zieleni stanowiące rezerwę pod rozwój funkcji publicznych ZI/RU wraz z niezbędną obsługą komunikacyjną wyznaczonych terenów.
- 8) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w **dzielnicy Jeleń Dąb*** przyjęta Uchwałą nr XLIII/758/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 grudnia 2001r. wyznaczyła tereny strefy przemysłowo- usługowej PU z przeznaczeniem podstawowym dla przemysłu nieuciążliwego oraz usług komercyjnych wraz z obsługą infrastrukturalną i komunikacyjną terenu z przeznaczeniem dopuszczalnym dla zabudowy mieszkaniowej, administracji, hotelarstwa oraz innych usług komercyjnych.
 - 9) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna dla **dzielnicy Szczakowa*** przyjęty Uchwałą nr XLII/739/2001 z dnia 29 listopada 2001r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny o funkcji mieszkaniowo- usługowej MW/U, MN/U, tereny usług handlu i wszelkich form działalności gospodarczej z wyjątkiem szczególnie szkodliwych i mogących pogorszyć stan środowiska- P/U/H, tereny przemysłowe – P oraz tereny zielone.
 - 10) *Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego **Terenu Górniczego Jaworzno-ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o.*** w granicach administracyjnych miasta Jaworzna przyjęty Uchwałą nr XLI/720/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej MU oraz obszar śródmiejski wielofunkcyjny-UC z przeznaczeniem podstawowym dla usług publicznych, handlu, gastronomii, rzemiosła, a także innych usług komercyjnych nieuciążliwych, ponadto wyznaczono tereny ekosystemu miasta: Z, ZC, RO, RP i W, tereny produkcyjno- usługowe, przemysłowe, składowe oraz infrastruktury technicznej- PP, PT, UR, PU, EE, EC, WZ, NOT, tereny komunikacji oraz tereny składowania odpadów przemysłowych SOP.
 - 11) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru budownictwa mieszkaniowego **Warpie- Podwale*** przyjęty Uchwałą XL/701/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 września 2001r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej z ogrodami przydomowymi, oraz z usługami MN, tereny usług administracyjnych AUC, tereny usług handlu UH oraz tereny zieleni urządzonej ZP.
 - 12) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w **dzielnicy Długoszyn*** przyjęta Uchwałą nr XXX/552/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 listopada 2000r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny o funkcji mieszkaniowej i usługowej MU-II oraz tereny komunikacji- dróg dojazdowych D1/2.
 - 13) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w **rejonie węzła autostrady w dzielnicy Jeleń*** - Uchwała nr XXVI/484/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 31 sierpnia 2000r. wyznaczyła tereny strefy przemysłowo- usługowej PU z przeznaczeniem podstawowym dla przemysłu nieuciążliwego oraz usług komercyjnych wraz z obsługą infrastrukturalną i komunikacyjną terenu, przeznaczeniem dopuszczalnym dla zabudowy mieszkaniowej, administracji, hotelarstwa oraz innych usług komercyjnych.
 - 14) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w **dzielnicy Jeleń*** przyjęta Uchwałą nr XXVI/482/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 31 sierpnia 2000r. wyznaczyła tereny strefy przemysłowo- usługowej PU z przeznaczeniem podstawowym dla przemysłu nieuciążliwego oraz usług komercyjnych wraz z obsługą infrastrukturalną i komunikacyjną terenu, przeznaczeniem dopuszczalnym dla zabudowy mieszkaniowej, administracji, hotelarstwa oraz innych usług komercyjnych.
 - 15) *Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszarów strategicznych oraz restrukturyzacji i przebudowy przemysłu w **dzielnicy Śródmieście i Centrum miasta Jaworzna*** przyjęty Uchwałą nr XXII/434/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 maja 2000r. Na obszarze objętym planem wyznaczono tereny zabudowy

mieszkaniowej wraz z obiektami usługowymi MN1 i MN3, tereny zabudowy jednorodzinnej wraz z funkcjami usługowymi zlokalizowanymi w parterach budynków MN2, tereny usług publicznych UP z przeznaczeniem na cele administracji publicznej, oświaty i kultury, tereny usług centrotwórczych UC, z przeznaczeniem na cele usług administracji, oświaty, kultury, handlu, rzemiosła, gastronomii tereny rzemiosła i drobnej wytwórczości UR, tereny restrukturyzowanej produkcji i usług z zielenią towarzyszącą PU/Z przeznaczone dla działalności gospodarczej związanej z handlem detalicznym i hurtowym, drobną wytwórczością rzemieślniczą, składami, bazami i magazynami, tereny produkcyjno- usługowe PU oraz obszar przemysłowy PP z podstawowym przeznaczeniem gruntów pod zakłady produkcyjne, rzemieślnicze, bazy, składy i magazyny. Plan wprowadził ponadto funkcje zielni parkowej i rekreacyjnej ZP/US oraz wyznaczył teren placu miejskiego tzw. Nowego Rynku - KXX, stanowiącego przestrzeń publiczną ukształtowaną w formie wnętrza urbanistycznego. Wyznaczono także tereny tras komunikacyjnych i infrastruktury technicznej.

Łączna powierzchnia terenów objętych obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosi 5824,4ha, co stanowi około 38,3% powierzchni miasta.

1.2. Stan ładu przestrzennego.

Struktura przestrzenna miasta.

Dzisiejszy obraz sieci osadniczej Jaworzna jest w dużej mierze dziedzictwem uwarunkowań historycznych i administracyjnych. Jednostki położone są promieniście w stosunku do centrum, oddzielone od siebie pasami zieleni. Śródmieście i centrum rozbudowuje się pasmowo w kierunku zachodnim wzdłuż głównej osi rozwojowej tj. ulicy Grunwaldzkiej. Tereny przemysłowe to pasmo południowe ciągnące się od osiedla Bory do Osiedla Stałego równoległe do głównej osi rozwoju (ul. Grunwaldzka).

Kolejnymi osiami układu osadniczego stawały się główne szlaki handlowo-komunikacyjne, do których układ ten się dostosowywał wyznaczając sieć osiedli miejskich, mających charakter satelitarny. W strukturze miasta, ze względu na dominujące użytkowanie terenu wydzielają się następujące jednostki strukturalne:

- A** - Śródmieście + Bory - o funkcji mieszkaniowo- przemysłowo- usługowo- administracyjnej
- B** - Dąbrowa Narodowa + Osiedle Stałe- o funkcji mieszkaniowo- usługowej
- C** - Długoszyń – o funkcji mieszkaniowo- usługowej oraz produkcji rolnej
- D** - Szczakowa + Pieczyska- o funkcji mieszkaniowo- przemysłowej oraz produkcji rolnej
- E** - Ciężkowice- o funkcji mieszkaniowo- usługowo- rekreacyjnej oraz produkcji rolnej
- F** - Byczyna- o funkcji mieszkaniowo- usługowej oraz produkcji rolnej
- G** - Jeleń- o funkcji mieszkaniowo- usługowej oraz produkcji rolnej
- H** - Zachodni Zespół Przemysłowy- o funkcji przemysłowej

Pod względem gęstości zaludnienia liczonej ilości mieszkańców przypadającą na 1 ha, najgęściej zaludnione – powyżej 16 osób na 1ha, są jednostki strukturalne Śródmieście- Bory, Dąbrowa Narodowa- Osiedle Stałe oraz Długoszyń. Powyżej 5 osób na 1ha mieszka w Szczakowej i Pieczyskach, a poniżej 5 osób na 1 ha mieszka w Ciężkowicach, Byczynie, Jeleniu oraz Zachodnim Zespole Przemysłowym.

Charakterystyka jednostek strukturalnych.

A. Śródmieście i Bory.

Jednostka strukturalna powstała na „bazie” starego Jaworzna jest jednostką największą i najbardziej zróżnicowaną przestrzennie.

W jej składzie wyróżnia się kilka zespołów zabudowy (osiedli) o różnym charakterze:

- centrum (od rynku do ul. Grunwaldzkiej) zabudowa mieszkaniowo - usługowa o bardzo zróżnicowanej wartości tak architektonicznej jak i technicznej,
- na północ i wschód od rynku znajduje się zabudowa mieszkaniowa o niskiej intensywności i jednorodzinna, w rejonie centrum kształtowana w regularnym układzie kwadratów, przechodząca im dalej od centrum w zabudowę typu „ulicówek” z dużą rezerwą terenów wolnych i z dysharmonicznymi wyspami zabudowy wielorodzinnej w rejonie ulic Wandy i Insurekcji Kościuszkowskiej,
- na południe od centrum osiedle im. T. Kościuszki - powstałe w latach 50 i 60 XX w zabudowa wielorodzinna (sorealizm),
- na północny zachód od centrum - osiedle Podwale - zabudowa wielorodzinna powstała w latach 70 tych - „blokowisko”,
- na zachód i południe od centrum znajdują się tereny w znacznej mierze niezagospodarowane „poprzemysłowe” po zlikwidowanym Szybku Kościuszkowski i Elektrowni Jaworzno I.

Drugi, licząc od centrum od strony południowej i zachodniej pierścień zainwestowania stanowią osiedla: Bory, Stara Huta, Pszczelnik i Podłęże.

Podłęże jest osiedlem zabudowy wielorodzinnej (realizowane metodą przemysłową lata 80-te XXw) i wyróżniające się dbałością o kształtowanie przestrzeni, o odniesieniu do innych realizacji „blokowisk”.

Pozostałe to zespoły zabudowy jednorodzinnej często znacznie rozproszonej z usługami towarzyszącymi. Na uwagę zasługują osiedla przyzakładowe ZCH „Azot” S.A. z okresu międzywojennego na Pszczelniku.

B. Dąbrowa Narodowa - Osiedle Stałe.

Jednostka strukturalna składająca się z dwóch typów zabudowy:

Dąbrowa Narodowa - zabudowa jednorodzinna kształtująca się historycznie wzdłuż ulic rozchodzących się promieniście z rejonu centralnego w okolicach kościoła w dalszej odległości przechodząca w rozproszoną w znacznej mierze chaotyczna, z nieczytelnym i niedrożnym układem komunikacyjnym.

Zachodnią część Dąbrowy Narodowej zajmuje osiedle „Łubowiec” z zabudową jedno i wielorodzinną w miarę uporządkowaną przestrzennie.

Osiedle Stałe - zabudowa wielorodzinna realizowana po II wojnie św. zasadniczo w II etapach. W okresie socrealizmu powstała część wschodnia osiedla i stanowi niezły przykład architektury tego okresu. Pozostała część osiedla została wybudowana metodą przemysłową (wielki blok, wielka płyta) i jest typowa dla tego rodzaju budownictwa.

Na styku Osiedla Stałego i Dąbrowy Narodowej powstały dwa zespoły zabudowy jednorodzinnej, budynki wolnostojące i szeregowe, dobrze spinające te osiedla.

C. Szczakowa - Pieczyska.

Jednostka składająca się z 3 zespołów: Szczakowej, Szczakowej wsi (Góra Piasku) i Pieczysk.

Szczakowa była jedyną jednostką osiedleńczą przyłączona do Jaworzna typu miejskiego (prawa miejskie Szczakowa uzyskała równocześnie z Jaworzniem) Szczakowa rozwinęła się w oparciu o przemysł szklarski, garbarski oraz przede wszystkim jako graniczny węzeł kolejowy. Była również siedzibą garnizonu wojskowego. Wszystkie te funkcje wpłynęły znacząco na charakter zabudowy i przestrzenne kształtowanie Szczakowej.

Linia kolejowa z rozbudowanym zapleczem rozrządowym, stanowiła i stanowi nieprzekraczalną barierę rozwoju w kierunku północnym. Huta szkła zamknęła możliwość rozwoju w kierunku zachodnim. Na początku XX w powstały zespoły zabudowy zakładowej (kolej, Huta Szkła) będące dobrymi przykładami tego typu.

Koszary wojskowe z natury wpłynęły porządkująco na kształtowanie przestrzeni.

Tereny jednorodzinne, w tym zwarte z usługami w parterach w osi ulicy Jagiellońskiej, poprawnie wypełniły tkankę miasta. Niestety wprowadzona w centrum w latach 80-tych XX w zabudowa wielorodzinna /wielka płyta/ zupełnie rozbiła istniejący, względny ład przestrzenny.

Pieczyska - powstały w okresie międzywojennym jako osiedle zakładowe przy cementowni „Szczakowa”. Osiedle stanowi zwarty, przestrzennie uporządkowany zespół małych domów

mieszkalnych, niestety często w bardzo złym stanie technicznym i substandardowym wyposażeniu.

Od lat 70-tych nastąpił rozwój Pieczysk w kierunku północno-wschodnim w formie zabudowy jednorodzinnej realizowanej w latach 70-80tych na „normatywnych” ciasnych działkach.

Góra Piasku - Szczakowa wieś - zespół zabudowy jednorodzinnej, w tym typu zagrodowego historycznie powstały w formie przecinających się dwóch ulicówek zrealizowanych wzdłuż dróg do dworca kolejowego i Sosnowca-Maczek.

Po II wojnie św. powstała zabudowa jednorodzinna na południowy -wschód od ulicy Jaworznickiej.

D. Długoszyn.

Zabudowa ekstensywna, jednorodzinna często o charakterze zagrodowym, skupiona w rejonie ulic Długoszyńskiej, Długosza, Dąbrowskiego i „ulicówka” w kierunku centrum miasta w osi ul. Chropaczówka.

E. Ciężkowice.

Zabudowa jednorodzinna w części typu zagrodowego wzdłuż ulic rozchodzących się promieniście od kształtującego się centrum jednostki /kościół, obiekty handlowo-usługowe/. W rejonie „Młynów Serafińskich” i „Grabańki” dwa zespoły zabudowy jednorodzinnej uporządkowanej przestrzennie z zabudową typu „rezydencjonalnego”. Funkcja rekreacyjna - sąsiedztwo rezerwatu „Żabnik”, malownicze łąki „storczykowo-mieczykowe”, stadnina koni i sosnowy las dochodzący do ośrodka „Sosina”.

F. Byczyna.

Zabudowa jednorodzinna, stara, często typu zagrodowego ukształtowana wzdłuż dróg rozchodzących się promieniście od kształtującego się w rejonie skrzyżowania ul. Krakowskiej z ul. Baranowskiego i Gwardzistów centrum.

Zabudowa jednorodzinna realizowana współcześnie w wydzielonych zespołach w części południowej i północnej Byczyny.

Do jednostki należą również położone w kierunku północno-wschodnim Jeziorki i Koźmin stanowiące typową „ulicówkę” o ekstensywnej zabudowie jednorodzinnej przemieszanej z zagrodową.

G. Jeleń.

Jednostka historycznie rozwijała się w formie „ulicówki” wzdłuż rzeki Przemszy oraz prostopadle przy drodze do Jaworzna. Jest to zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, w II połowie XX w powstało wg rygorystycznego planu osiedle zabudowy jednorodzinnej „Wygoda”. Realizowane współcześnie budynki jednorodzinne, często typu „rezydencji” są sytuowane w kierunku północnym od osi jednostki, na południowych zboczach „Lipinka”.

H. Zachodni Zespół Przemysłowy.

Stanowią go przede wszystkim dwa kompleksy elektrowni Jaworzno III, przy ulicy Promiennej i Martyniaków, stanowiące dominanty przestrzenne w mieście, tym bardziej, że są usytuowane w terenie leśnym. W granicach jednostki jest również teren po byłej kopalni „Jan Kanty” z typową dla górnictwa węglowego zabudową przemysłową, oraz tereny poprzemysłowe zrekultywowane lub przeznaczone do rekultywacji bądź zainwestowania przemysłowego (teren wzdłuż drogi S 1).

Misalokacje zasobów przestrzennych miasta.⁷

Wiele cennych rynkowo gruntów jest wykorzystywanych w sposób mało produktywny. Struktura zabudowy miasta, jaka miała miejsce w poprzednim systemie i wynikająca z niej alokacja gruntów i nieruchomości była oparta na innych przesłankach niż w gospodarce rynkowej. Grunty nie miały wartości, kapitał nie był oprocentowany, ceny energii były ułamkiem rzeczywistych kosztów, ceny towarów, płace i inne parametry obrotu gospodarczego nie miały nic wspólnego z lokalizacją przemysłu i usług. Te czynniki

7 na podstawie: Raport z Seminarium ZWARTA PRZEBUDOWA POLSKICH MIAST? Zarządzanie rozwojem miasta poprzez strategiczne gospodarowanie terenami. Fundacja Krakowski Instytut Nieruchomości Seria: PRZEBUDOWA MIAST Kraków 2000 oraz Rola sektora nieruchomości w wydajnej realokacji zasobów przestrzennych. Zeszyty BRE Bank- CASE, Warszawa 2002

tłumaczą, dlaczego miasto odziedziczyło mało wydajną strukturę zagospodarowania w postaci miasalokacji jego zasobów przestrzennych.

- 1) **Misalokacja przestrzenna** wyraża się rozproszeniem zabudowy i rozciągniętą infrastrukturą, co pociąga za sobą wysokie koszty funkcjonowania miasta. Analiza cenności gruntów oraz gęstości zaludnienia w jednostkach strukturalnych miasta Jaworzna potwierdza występowanie tego rodzaju misalokacji. Najwięcej ludności miasta mieszka w Śródmieściu i Borach, Dąbrowie Narodowej- Osiedlu Stałym oraz Długoszyńce. Analiza cen rynkowych działek pod zabudowę mieszkaniową, użytkową i lokali użytkowych wskazują na zdecydowaną preferencję ścisłego centrum miasta jako miejsca zamieszkania lub prowadzenia interesów. Na drugim miejscu lokuje się Dąbrowa Narodowa i Osiedle Stałe jako miejsce zamieszkania i działalności gospodarczej.
- 2) **Misalokacja funkcjonalna** wyrażająca się nietrafnymi proporcjami funkcji zagospodarowania terenów. Zbyt wiele terenów przeznaczano na funkcje przemysłowe i związane z obsługą przemysłu (np. składowiska surowców i materiałów, bazy transportowe, stacje paliw i warsztaty naprawcze). W Jaworznie udział terenów przemysłowych w terenach zurbanizowanych wynosi 16,5%, podczas gdy w miastach rynkowych nie przekracza on 10%. Z kolei tereny mieszkaniowe w Jaworznie zajmują 31,1%, natomiast w miastach nazywanych jako „rynkowe”, z reguły więcej niż 60%. Do grupy misalokacji funkcjonalnych można dołączyć jeszcze nadwyżkę terenów rolnych, stanowiących 39,2% powierzchni miasta ogółem, w tym 22,9 % gruntów ornych, w mieście określanym jako przemysłowe.
- 3) **Misalokacja lokalizacyjna** odnosi się do lokalizacji ustalonych funkcji. Rozwój przestrzenny miasta następował na peryferiach i nie towarzyszyły mu procesy zagęszczania i sukcesji terenów zainwestowanych. W efekcie wiele cennych terenów w centrum miasta zajmowanych jest przez mało intensywne funkcje jak przemysł, bocznice kolejowe, ogródki działkowe. W miastach określanych jako „rynkowe”, w miarę oddalania się od centrum miasta, zabudowa o wysokiej gęstości i intensywności maleje na rzecz zabudowy niskiej. W Jaworznie po 4 km od centrum w kierunku zachodnim, pojawia się zabudowa osiedli o wysokiej intensywności (blokowiska). W chwili obecnej wysokie ceny lokalizacji w centrum, spowodowane dogodnością komunikacyjną i kulturową, wymuszają na właścicielach nieruchomości zwiększanie intensywności wykorzystania terenów, natomiast niższe ceny w jednostkach satelitarnych pozwalają na niższą intensywność zabudowy i większą konsumpcję terenów.
- 4) **Misalokacja podmiotowa** odnosi się do suboptymalnego rozłożenia użytkowników nieruchomości w ramach istniejących zasobów przestrzennych, w celu maksymalizacji produktywności obszaru zurbanizowanego. Obecna struktura podmiotowa użytkowników cennych terenów zwłaszcza w centrum miasta nie odpowiada wymogom zwiększenia ich efektywności oraz presji na większy obrót nieruchomościami.

Istniejące misalokacje powodują niską produktywność obszarów zurbanizowanych.

Właściwa alokacja zasobów, kojarząca grunty z użytkownikami, jest warunkiem sprawności gospodarczej obszaru zurbanizowanego.

Z omówionych czterech rodzajów misalokacji oraz z przesłanek ekonomicznych wypływa dla przebudowy miasta kilka wniosków:

- ♦ z punktu widzenia ekonomicznego najpierw konieczna jest redukcja misalokacji przestrzennej, która może polegać m.in. na ograniczaniu rozproszenia zabudowy drogą administracyjną, ochronie gruntów niezabudowanych i elastycznym tworzeniu przepisów dotyczących ochrony dziedzictwa narodowego oraz pełniejszym wykorzystaniu istniejącej infrastruktury w celu obniżenia jej kosztów eksploatacji,
- ♦ dążenie do poprawy proporcji zagospodarowania terenów, przez zwiększenie m.in. podaży atrakcyjnych terenów mieszkaniowych, realizację miejskich projektów zagospodarowania terenów poprzemysłowych, obejmującą m.in. wprowadzenie funkcji ponadlokalnych i utworzenie przestrzeni publicznych,

- ♦ dążenie do właściwej lokalizacji funkcji, przez m.in. wykluczenie zabudowy wielokubaturowej zabudowy mieszkaniowej (blokowisk) w centrum miasta, przekształcenie i zagospodarowanie terenów poprzemysłowych dla nowych funkcji i przestrzeni publicznych, koncentrację lokalizacji przedsięwzięć rozwojowych miasta w wybranych strategicznych miejscach (węzłach i obszarach),
- ♦ zniwelowanie misalokacji podmiotowej poprzez zwiększenie obrotu na rynku nieruchomości, aby umożliwić najbardziej wydajnym użytkownikom (producentom, konsumentom) dostęp do atrakcyjnych gruntów i budynków.

W chwili obecnej silnie akcentowane są tendencje zwartej przebudowy miast („wizja miasta spójnego”⁸ - konkretnego, zrównoważonego) oraz doprowadzenie do bardziej rozwiniętego i silnego rynku nieruchomości.

Potrzeba miasta zwartego wynika przede wszystkim z:

- ♦ analizy sytuacji ekologicznej – miasto zwarte jest jedną z form ograniczenia wpływu urbanizacji na przyrodę,
- ♦ analizy społecznej - istnieje ścisły związek między strukturą miasta a przestępczością,
- ♦ analizy ekonomicznej - chcąc rozwijać miasto należy finansować budowę infrastruktury,
- ♦ analizy sytuacji prawnej - na większą zwartość miasta powinny wpływać także regulacje w zakresie nieruchomości, a więc w sposób administracyjny należy planować gospodarowanie przestrzenią, regulować ochronę gruntów niezabudowanych i realistycznie stymulować przepisy dotyczące ochrony dziedzictwa narodowego.

Użytkowanie gruntów

Tab.1. Użytkowanie gruntów według rodzaju wykorzystania. Stan na 31.12.2002r.

Użytkowanie	ha	%	%
Powierzchnia ogółem	15.220	100,00	.
w tym:			
Użytki rolne	5959	39,15	100,00
- grunty orne	3488	22,90	54,50
- łąki trwałe	1138	7,50	18,00
- pastwiska	1.127	7,40	17,70
- sady	144	0,90	2,30
- grunty pod rowami	22	0,10	0,30
- grunty rolne zabudowane	40	0,30	7,10
Użytki leśne i grunty zakrzewione	5.350	35,15	.
Grunty pod wodami	179	1,20	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	2.993	19,70	100,0
- tereny mieszkaniowe	932	6,10	31,10
- tereny przemysłowe	495	3,30	16,50
- tereny rekreacji i wypoczynku	172	1,10	5,70
- tereny komunikacyjne	900	5,90	30,10
- inne tereny zabudowane	232	1,50	7,80
Nieueżytki	727	4,80	.

Dane: Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami

W strukturze użytkowania gruntów w Jaworznie, grunty rolne stanowią 39,15% ogółu to jest 5959 ha, użytki leśne i grunty zakrzewione 35,15% to jest 5350ha, natomiast tereny zabudowane i zurbanizowane - 19,7%, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej obejmują 6,1% - tj. 932 ha, a tereny przemysłowe 3,3% - tj. 495ha. Grunty pod wodami zajmują - 1,2%, tj. 179ha oraz nieueżytki- 4,8%, tj. 727ha.

1.3. Przyrodnicze i kulturowe środowisko miasta

Środowisko przyrodnicze.⁹

⁸ Nowa Karta Ateńska 2003- dokument Europejskiej Rady Urbanistów, uchwalony w 2003r.

⁹ Uwarunkowania przyrodnicze miasta Jaworzno- materiał do Studium, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza 2003r., oraz Opracowanie ekofizjograficzne miasta Jaworzno, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza grudzień 2004r

Rzeźba terenu i budowa geologiczna.

Region jaworznicki obejmuje następujące jednostki geomorfologiczne Wyżyny Śląskiej: Kotlinę Mysłowicką (część północno-zachodnią), Kotlinę Biskupiego Boru (część północno-wschodnią), Nieckę Wilkoszyńską, Rów Chrzanowski i Zrębowe Pagóry Imielińskie (Klimaszewski, 1972) (zał. 4).

Kotlina Biskupiego Boru wchodzi w skład Kotlin Przemszy i stanowi rozległe obniżenie wypreparowane w mało odpornych skałach karbonu, permu i triasu o przewadze łupków. W obrębie miasta Jaworzna znajduje się tylko jej część południowa odwadniana rzekami: Kozim Brodem i Żabnikiem. Płaskie dno Kotliny (290-330 m n.p.m.) wyścielone jest grubą warstwą zwymionych piasków plejstocentrycznych. Pod piaskami znajduje się kopalna dolina Białej Przemszy. Zostało ono rozcięte ogromnymi piaszownikami, z których piasek pobierany był do niedawna w dużych ilościach do zasypywania wyrobisk górniczych.

Kotlina Mysłowicka wkracza na obszar miasta Jaworzna od strony północno-zachodniej. Jest to obniżenie denudacyjne o płaskim dnie, utworzone w mało odpornych łupkach i piaszowcach karbońskich przez łączące się tutaj Białą i Czarną Przemszę. Dno kotliny zajmuje zdegradowana równina sandrowa (260-275 m n.p.m.), która łagodnym stokiem o nachyleniu 2-3° przechodzi w terasy doliny Przemszy.

Zrębowe Pagóry Imielińskie zaznaczają się w krajobrazie jako wyżyny o falistej wierzchołkowej (280-310 m n.p.m.), w której można wyodrębnić skaliste garby o spłaszczonych kulminacjach i łagodnie nachylonych zboczach. W grupie Pagórów Imielińskich są to kulminacje: Rudna Góra (307 m n.p.m.), Glinna Góra (311 m n.p.m.), Góra Koniówki (309 m n.p.m.), wzgórze w Borach (314 m i 310 m n.p.m.).

Niecka Wilkoszyńska rozciąga się od Szczakowej na północy po Balin na południu. Od północy ogranicza ją strukturalny próg Garbu Ciężkowickiego (Przygoń 355 m n.p.m.). Od południa ogranicza Nieckę Wilkoszyńską strukturalny próg Garbu Jaworzna, skierowany czołem na zewnątrz niecki. Garb ten opada stokiem denudacyjnym ku dolinie Przemszy wyciętej w mało odpornych skałach karbońskich. Ponad wierzchołkową Garbu Jaworzna wznoszą się skaliste pagóry twardzielcowe: Sodowa Góra (328 m n.p.m.), wzgórze w Warpiach (342 m n.p.m.), Góra Grodzisko (346 m n.p.m.), Góra Korzeniec (310 m n.p.m.), Góra Łazy (332 m n.p.m.), zbudowane z odpornych dolomitów i wapieni triasowych, a także predysponowane tektonicznie.

W przedłużeniu strukturalnego progu jaworznickiego, od Byczyny po Kąty, przebiega byczyński próg tektoniczny. Jest on mocno zniszczony, złożony z łańcucha pojedynczych wzgórz: wzgórze byczyńskiego, Korzeńca, Wójtowej Góry i Barowej Góry. Wzgórza te zorientowane są osiami dłuższymi równoległe do linii uskoku, wzdłuż którego powstało w trzeciorzędzie zapadlisko Rowu Chrzanowskiego i zrąb byczyński. W okresie od pliocenu krawędź progu byczyńskiego cofnęła się około 400 m.

Rów Chrzanowski, zwany też Kotliną Chrzanowską, jest trzeciorzędowym zapadliskiem tektonicznym (rów Dąb-Chrzanów). Ciągnie się od Chrzanowa w kierunku zachodnim poza dolinę Przemszy. Od północy obrzeżają Rów Zrębowe Pagóry Imielińskie i łączący się z nimi Garb Jaworzna, od południa Zrębowe Pagóry Libiąskie. Dno Rowu wypełniają utwory mioceńskie, głównie iły, przykryte osadami plejstocentrycznymi.

Do niekorzystnych oddziaływań budowy geologicznej należy zaliczyć płytkie występowanie na niektórych terenach (zwłaszcza w obniżeniach dolinnych) warstw nieprzepuszczalnych, co sprzyja płytkiemu zaleganiu wody gruntowej i powstawaniu zabagnień. Niekorzystne jest także występowanie skrasowiałych i spękanych dolomitów i wapieni triasowych na powierzchni terenu. Powoduje to ucieczki wody z koryt i szybką migrację zanieczyszczeń z powierzchni do poziomów wodonośnych. Takie występowanie powoduje także możliwość odnawiania się zjawisk krasowych na powierzchni sprzyjając jej niestabilności. Proces ten może doprowadzić do utrudnień lub wręcz uniemożliwić prowadzenie inwestycji budowlanych.

Obszar miasta Jaworzna cechuje w miarę urozmaicona rzeźba powierzchni. Stosunkowo niewiele jest terenów nachylonych powyżej 5°, które utrudniałyby prowadzenie przedsięwzięć budowlanych i komunikacyjnych. Z kolei występowanie wielu wyniosłości sprzyja typowaniu ich jako punkty widokowe z szeroką panoramą dla potrzeb turystyki.

Najniżej położony punkt znajduje się w południowo-zachodniej części obszaru u ujścia Kanału Matylda do Przemszy (ok. 232,0 m n.p.m.), zaś najwyższy położony punkt znajduje się na położonej na południowy - wschód od Ciężkowic Górze Przygoń (354,7 m n.p.m.). Maksymalna różnica wysokości w obrębie miasta Jaworzna wynosi 122,7 m.

Gleby.

Na obszarze Miasta Jaworzna występują głównie gleby słabe. Ponad 50 % gruntów ornych stanowią gleby w klasach IV i V. 88 % powierzchni gruntów ornych to gleby kompleksów żytnich (dobry, słaby i bardzo słaby). Nie dają one dobrych podstaw do prowadzenia gospodarki rolnej. Stąd znaczna część gruntów ornych i łąk nie jest rolniczo użytkowana. Analiza dostępnych materiałów (mapy, zdjęcia lotnicze) wskazuje, iż zjawisko wieloletniego odłogowania gruntów ornych i łąk pogłębia się. Obecne, w dobie dużej konkurencyjności gospodarki rolnej, nie jest możliwe znaczące wykorzystanie rolnicze gleb. Dla zagospodarowania istniejącego potencjału (duża powierzchnia) należy poszukiwać możliwości wprowadzenia upraw, które mogłyby być wykorzystane przez przemysł lub jako alternatywne źródło energii oraz wpływać na poprawę wartości gleb, ich odkażenie z metali ciężkich i substancji szkodliwych, a także odtworzenie siedlisk przyrodniczych.

Warunki klimatyczne.

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez R. Gumińskiego (1948), obszar miasta Jaworzna należy zaliczyć do dzielnicy XV (dzielnica częstochowsko-kielecka). Jest on położony w południowej części tej dzielnicy.

Dzielnice XV charakteryzują następujące warunki:

- 1) średnia temperatura stycznia wynosi $-2 \div -3,0^{\circ}\text{C}$,
- 2) średnia temperatura lipca około $15-16^{\circ}\text{C}$,
- 3) średnia temperatura roczna $7-8^{\circ}\text{C}$,
- 4) dni z przymrozkami od 112 do 130,
- 5) dni mroźnych ok. 20-40,
- 6) ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- 7) czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60-80 dni,
- 8) okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- 9) opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane, do 650-750 mm/rok,
- 10) przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3-4 m/s.

O jakości powietrza na obszarze miasta Jaworzna decydują masy powietrza napływające z sektora zachodniego (NW, W, SW). Przynoszą one zanieczyszczenia pyłowo-gazowe z obszaru aglomeracji śląskiej. Napływające z tego kierunku masy powietrza stanowią aż 67 % dni w roku. Drugorzędne znaczenie z uwagi na częstość napływu mas powietrza ma powietrze kontynentalne, napływające przez około 20 % dni w roku z kierunku wschodniego. Dopływające na badany obszar zanieczyszczone masy powietrza stanowią rodzaj tła zanieczyszczeń powietrza na obszarze miasta. Są także wyrazem wpływu otoczenia na stan sanitarny powietrza atmosferycznego na obszarze Jaworzna. Natomiast występujące na terenie miasta Jaworzna emitory (zwłaszcza wysokie kominy) powodują wyrzucenie zanieczyszczeń na znaczną wysokość, przez co większa ich część opada poza obszarem Jaworzna.

W zakresie warunków klimatycznych, na które wpływ mają uwarunkowania lokalne, zasadniczym atutem miasta Jaworzna jest występowanie dużych terenów o korzystnych warunkach topoklimatycznych. Równie duża część obszaru znajduje się w obrębie warunków średniokorzystnych, stosunkowo niewielka, ma warunki topoklimatyczne niekorzystne.

Wody powierzchniowe.

Pod względem hydrograficznym analizowany obszar w całości należy do lewostronnego dorzecza Wisły. Cały obszar miasta znajduje się w dorzeczu Przemszy. Główne rzeki płyną wzdłuż zachodniej – Przemsza i północnej – Biała Przemsza, granicy miasta. Przemsza jest

rzeką II rzędu, natomiast jej dopływ Biała Przemsza należy do rzek III rzędu. Większość potoków odwadniających północną i wschodnią część obszaru miasta należy do dopływów Białej Przemszy, których zlewnie oddzielają działy wodne IV rzędu. Dopływami Białej Przemszy są: Kozi Bród z dopływami Łużnik i Żabnik i Jaworznik oraz Kanał Główny odwadniający grawitacyjnie obszar piaskowni. Do potoków III rzędu należą także Wąwolnica, Byczynka i Kanał Matylda.

Wody stojące to wyłącznie zbiorniki sztuczne. Są to przeważnie wyrobiska popiaskowe zagospodarowane dla funkcji wypoczynkowych.

Niewątpliwym atutem miasta Jaworzna jest jego położenie nad zasobnymi w wodę stosunkowo dużymi rzekami: Przemszą i Białą Przemszą. Szczególnie korzystne jest usytuowanie powierzchni zabudowanych w stosunku do przebiegu tych rzek. Znaczne oddalenie zabudowy zwartej od koryt tych rzek powoduje, iż nie występuje realne zagrożenie powodziowe ze strony dużych rzek. Także przy właściwie prowadzonej gospodarce wodnej na małych potokach (regulacja, powiększanie małej retencji) możliwe jest ograniczenie zagrożenia powodziowego powstającego przy ekstremalnych stanach pogodowych (gwałtowne ulewy).

Duże rzeki miasta Jaworzna są źródłem zaopatrzenia w wodę dla przemysłu i energetyki, o czym świadczą istniejące ujęcia na Białej Przemszy. Także na pozostałych ciekach istnieją ujęcia wody. Obecnie, z uwagi na silne zanieczyszczenie, nie jest możliwe wykorzystanie w tym celu wód Przemszy.

Z kolei mniejsze potoki umożliwiają budowę stawów hodowlanych i zbiorników rekreacyjnych, które zwiększać mogą ogólną zdolność retencyjną obszaru ograniczając odpływ wód z obszaru Jaworzna. Ważną rolą tych zbiorników, zwłaszcza budowanych na obszarach leśnych jest równocześnie wzrost zdolności zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz zwiększenie bioróżnorodności kompleksów leśnych. Taką rolę (wzrost bioróżnorodności) mogą pełnić zbiorniki wodne budowane także na terenach położonych poza kompleksami leśnymi.

Lasy.

Według wyliczeń z map topograficznych powierzchnie leśne i zadrzewione zajmują ok. 5355ha. Z map Nadleśnictwa Chrzanów wynika, iż administruje ono na terenie Jaworzna lasami o łącznej powierzchni ok. 4400 ha. Poza administracją lasów państwowych pozostaje więc ok. 950 ha powierzchni leśnych.

W obrębie lasów Nadleśnictwa Chrzanów położonych na terenie Miasta Jaworzna wydziela się następujące typy siedlisk:

1)	bór sosnowy świeży	1427 ha	32,5 %
2)	bór mieszany świeży	1113 ha	25,4 %
3)	bór mieszany wilgotny	989 ha	22,6 %
4)	las świeży	21 ha	0,5 %
5)	las wyżynny	10 ha	0,2 %
6)	las wilgotny	27 ha	0,6 %
7)	las mieszany świeży	106 ha	2,4 %
8)	las mieszany wilgotny	668 ha	15,2 %
9)	olsy	24 ha	0,5 %

W strukturze lasów gatunkami dominującymi są:

Bór sosnowy świeży – sosna, brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy.

Bór mieszany świeży – sosna, modrzew europejski, dąb szypułkowy, buk zwyczajny.

Bór mieszany wilgotny – sosna, dąb szypułkowy oraz świerk, brzoza brodawkowata, osika, grab.

Las świeży – dąb szypułkowy, buk, jodła oraz modrzew, świerk, klon pospolity, klon jawor, lipa drobnolistna, wiąz szypułkowy.

Las wilgotny - dąb szypułkowy, jesion wyniosły, lipa drobnolistna, grab, wiąz, klon, brzoza brodawkowata.

Las mieszany (świeży i wilgotny) – dąb szypułkowy, buk, sosna, modrzew, brzoza brodawkowata, świerk, osika, lipa drobnolistna i klon zwyczajny.

Olsy – jesion wyniosły, olsza czarna, wiąz szypułkowy, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata.

Środowisko kulturowe

Pozostałością historycznego rozwoju miasta są zespoły i obiekty architektury sakralnej, usługowej, mieszkalnej i przemysłowej, które należy chronić, bo stanowią o charakterze Jaworzna i świadczą o jego historii.

Do rejestru zabytków wpisane są:

- 1) nr rej. C/840/68 grodzisko kultury łużyckiej, leżące na południowy wschód od miasta na górze zwanej Grodzisko; Jaworzno - miasto.
- 2) nr rej. A/1415/90 budynek dawnej rzeźni z końca XVIII w., wzniesiony w stylu neorenesansu o uproszczonych formach. Granice obejmują budynek wraz z otoczeniem; Jaworzno – Ciężkowice, ul. Ks. Mrocza 143.
- 3) nr rej. A/1419/90 zabudowa dawnej Huty Szkła z początku XX w., wzniesiona w stylu operującym uproszczonymi formami historyzmu. Granice terenu obejmują całość zabudowy wraz z otoczeniem; Jaworzno – Dąbrowa Narodowa ul. Dąbrowska.

Ponadto, w krajobrazie miasta wyróżniają się szereg obiektów, które kwalifikują się do objęcia ochroną konserwatorską.

Śródmieście:

- 1) zespół budynków byłej dyrekcji kopalni, ul. Grunwaldzka 37, 39, 41
- 2) budynek administracyjny, ul. Grunwaldzka 52
- 3) budynek Banku PKO BP, ul. Grunwaldzka 55
- 4) budynek mieszkalny, ul. Grunwaldzka 72
- 5) budynek Banku PKO S.A, ul. Mickiewicza 17
- 6) szkoła podstawowa nr 6, ul. Grunwaldzka 182
- 7) budynek plebani, pl. św. Jana 17
- 8) budynek MCKiS, ul. Mickiewicza 2 (dawna siedziba Sokoła)
- 9) była szkoła podstawowa, ul. Mickiewicza 4
- 10) budynek mieszkalny, ul. Mickiewicza 19
- 11) budynek mieszkalny, ul. Mickiewicza 21
- 12) budynek transformatorowni przy szybie „Leopold”, ul. Piekarska
- 13) budynek przychodni zdrowia, ul. Narutowicza 6
- 14) budynek Muzeum Miejskiego, ul. Pocztowa 5

Szczakowa

- 1) kościół p.w. Św. Elżbiety Węgierskiej, ul. Sobieskiego murowany 1911-1914
- 2) zespół willowy, ul. Szklarska 8, 10
- 3) budynek dworca PKP, ul. Kolejowa
- 4) dom kultury, ul. Jagiellońska 3

Pieczyska

- 1) kościół p.w. brata Alberta, ul. Przemysłowa 3 (dawna willa)
- 2) budynek mieszkalny, ul. Sobieskiego 53 (dawna willa dyrektora)
- 3) portiernia byłej cementowni, ul. K. Pniaka
- 4) Poczekana, ul. Sobieskiego 41 (dawna restauracja)

Ciężkowice

- 1) budynek dworca PKP, ul. Dworcowa
- 2) kościół parafialny p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy, ul. Ks. Mrocza, murowany XIX/XXw.

Jeleń

- 1) kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, ul. Zwycięstwa, murowany 2 poł. XVII, XXw.

Byczyna

- 1) kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Kościelna, murowany 1 ćw. XXw

Do objęcia ochroną konserwatorską kwalifikują się także, cmentarze, miejsca pamięci narodowej oraz krzyże przydrożne, kaplice i kapliczki przydrożne:

- 1) cmentarz rzymsko-katolicki (1774r.) przy ul. Grunwaldzkiej (Cmentarz Pechnicki),
- 2) cmentarz żydowski przy Al. Piłsudskiego (XIX w.),
- 3) cmentarz rzymsko- katolicki (1890r.) przy ul. Chełmońskiego (Cmentarz Ciężkowicki),
- 4) cmentarz rzymsko- katolicki (1933r.) przy ul. Chryzantemowej w Byczynie,
- 5) cmentarz rzymsko- katolicki (1915r.) przy ul. Jaworowej Szczakowa- Dobra,
- 6) cmentarz rzymsko- katolicki (1921r.) przy ul. Ludowej w Ciężkowicach,
- 7) pomnik ku czci poległych żołnierzy radzieckich wystawiony przed głównym wejściem Cmentarza Pechnickiego,
- 8) monument ku czci księdza Stanisława Stojalowskiego mieszczący się w centrum Jaworzna, odsłonięty w 1919 roku,
- 9) pomnik Grunwaldzki w Szczakowej wzniesiony w 1910 roku,
- 10) pomnik Tadeusza Kościuszki w Szczakowej z 1922 roku,
- 11) pomnik poświęcony bojownikom polskiego ruchu oporu przy ul. Grunwaldzkiej,
- 12) pomnik w hołdzie powieszonym przez niemieckiego okupanta, Szczakowa ul. Jagiellońska,
- 13) Śródmieście, kapliczka p.w. Jana Nepomucena, pl. Św. Jana, XIX w. cegła– wł. Gmina Miasta Jaworzno
- 14) Byczyna – kapliczka przydrożna murowana z pocz. XIX w., ul. Krakowska 118, wł. parafia rzymsko- katolicka,
- 15) Byczyna – kapliczka przydrożna murowana z pocz. XIX w., ul. Krakowska
- 16) Byczyna – kapliczka przydrożna słupowa z ok. 1770r., kamienna, zwana kaplicą pułkownika Linowskiego
- 17) Byczyna – kapliczka przydrożna słupowa z XVII w, kamienna
- 18) Koźmin- kaplica murowana pocz. XIX w, we wnętrzu obraz ludowy Matki Boskiej Częstochowskiej
- 19) Ciężkowice– kaplica murowana słupowa z połowy XIX w.-, wł. parafia rzymsko- katolicka,
- 20) Ciężkowice- Kuligi – kaplica przydrożna słupowa z połowy XIX w., kamienna, zlokalizowana na dawnym cmentarzu powstańczym
- 21) Ciężkowice- Mostki- kapliczka słupowa z 1580r., murowana, zbudowana w dawnej osadzie srebrników
- 22) Dąbrowa Narodowa – kaplica p.w. Św. Barbary XVI-XVII w.- kamienna- wł. parafia rzymsko-katolicka,
- 23) Jeleń – kaplica barokowa ul. Zwycięstwa – 1 połowa XIX w. – kamienna, wł. parafia rzymsko-katolicka,
- 24) Jeleń – kaplica przydrożna słupowa, ul. Zwycięstwa 51, z połowy XIX w. murowana we wnętrzu obraz Matki Boskiej Tuchowskiej i figura ludowa
- 25) Dąb- kapliczka murowana słupowa, z początku XIXw., we wnętrzu figurka ludowa Chrystusa Frasobliwego

Poza tym, na podstawie materiałów konserwatorskich i własnej inwentaryzacji w terenie sporządzono listę obiektów będących świadectwem kultury materialnej, typowych dla Jaworzna i świadczących o jego historii. Obiekty te zakwalifikowano do grupy wymagającej przed likwidacją bądź przebudową sporządzenia dokumentacji inwentaryzacyjnej (lista w części 2- ustalenia studium).

Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z wytycznymi z obowiązującego dotychczas studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zawierają strefy ochrony konserwatorskiej -

- ♦ **Strefa „A”** – pełnej ochrony konserwatorskiej tzw. rekonstrukcji układu urbanistycznego z bezwzględnym priorytetem wymogów konserwatorskich; obejmuje wartościowe obszary zabudowane, o bardzo dobrze zachowanej strukturze przestrzennej.

- ♦ **Strefa „B”** – pośredniej ochrony konserwatorskiej o rygorze utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania zabytkowej zabudowy oraz innych historycznych elementów krajobrazu kulturowego.
- ♦ **Strefa „E”** – ochrony ekspozycji; obejmuje obszary stanowiące zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o dużych wartościach kulturowych.
- ♦ **Strefa „K”** – ochrony krajobrazu naturalnego związanego integralnie z zespołami zabytkowymi.
- ♦ **Strefa „W”** - ochrony archeologicznej, obejmuje tereny potencjalnego występowania znalezisk archeologicznych.

Ustalono w planach strefy ochrony konserwatorskiej przeanalizowano, biorąc pod uwagę układ urbanistyczny i wartość historyczną budynków w strefach. W wyniku analiz zweryfikowano ich zasięg przestrzenny i poziom strefy ochrony konserwatorskiej oraz zaproponowano nowe strefy ochrony konserwatorskiej.

1.4. Warunki i jakość życia mieszkańców

Sytuacja demograficzna

W Jaworznie na koniec 2002 roku (według danych NSP ludności i mieszkań 2002) zamieszkiwało 96791 osób. Liczba ludności miasta w latach 1998-2002 zmniejszyła się o 1138 osób a udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w populacji ogółem obniżył się o 3,8%, przy jednoczesnym przyroście liczby ludności w wieku produkcyjnym o 2,1 % oraz ludności w wieku poprodukcyjnym o 1,7%. Struktura wiekowa ludności miasta według trzech grup ekonomicznych w 2002r. przedstawiała się następująco: ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 21,3% ludności ogółem, w wieku produkcyjnym 63,8 % i w wieku poprodukcyjnym 14,9%.

Wskaźnik obciążenia demograficznego liczony jako iloraz ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed i poprodukcyjnym) do ludności w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców wykazuje tendencje malejącą, obecnie na 1000 osób w wieku produkcyjnym w mieście przypada przeciętnie około 570 osób w wieku nieprodukcyjnym (w woj. śląskim- 560), co jest związane ze malejącym udziałem w grupie nieprodukcyjnej ludności w wieku 0-17 lat w konsekwencji ujemnego przyrostu naturalnego.

Pod względem gęstości zaludnienia liczonej ilością mieszkańców przypadającą na 1 ha, najgęściej zaludnione – powyżej 16 osób na 1ha, są jednostki strukturalne Śródmieście-Bory, Dąbrowa Narodowa- Osiedle Stałe oraz Długoszyń. Powyżej 5 osób na 1ha mieszka w Szczakowej i Pieczyskach, a poniżej 5 osób na 1 ha mieszka w Ciężkowicach, Bieczynie, Jeleniu oraz Południowo-Zachodnim Zespole Przemysłowym.

Tab.2. Ludność według grup funkcjonalnych w Jaworznie w latach 1998- 2002.

Cechy	1998	1999	2000	2001	2002
Liczba ludności ogółem	97929	97524	97372	97137	96791
% udziału kobiet	51,0	51,1	51,1	51,2	50,7
% ludności w wieku przedprodukcyjnym	25,1	24,2	23,2	22,2	21,3
% ludności w wieku produkcyjnym	61,7	62,3	62,8	63,5	63,8
% ludności w wieku poprodukcyjnym	13,21	13,5	14,0	14,3	14,9

Dane: Urząd Statystyczny Katowice

Tab.3. Dynamika potencjału demograficznego Jaworzna

Cechy	1998	1999	2000	2001	2002
Liczba ludności ogółem	97,9	97,5	97,4	97,1	96,8
1998= 100	100,0	99,6	99,5	99,2	98,9
Przyrost naturalny ogółem/1000M	0,52	-1,71	-0,24	-0,8	-0,6
Saldo migracji /1000M	-1,56	-1,43	-1,07	-	-0,2
Wskaźnik obciążenia demograficznego/1000M	621	605	592	575	570

Dane: Urząd Statystyczny Katowice i obliczenia własne

Charakterystyka zmian demograficznych

W prognozie ludności Jaworzna opracowanej przez GUS na okres 2003 - 2030, przyjęto rok 2002 jako stan wyjściowy oraz kolejne okresy: 2005, 2010, 2015, 2020, 2030 jako etapy perspektywiczne oraz przedstawiono strukturę ludności według grup funkcjonalnych wieku ludności. Prognoza podaje przewidywane stany ludności faktycznie zamieszkałej na danym terenie (mieszkańcy stali oraz przebywający czasowo powyżej dwóch miesięcy) w dniu 31 grudnia każdego roku w podziale administracyjnym z dnia 1 stycznia 2003 r. Stan wyjściowy 31 grudnia 2002 r. jest oparty na wynikach Narodowego Spisu Powszechnego 2002r.

W prognozie biologicznej oraz ruchu migracyjnego przyjęto jako stan wyjściowy lata 2000–2002 oraz kolejne etapy do roku 2030.

Wnioski wynikające z prognoz demograficznych opracowanych przez GUS dla Jaworzna wskazują na:

- ♦ spadek liczby ludności miasta od 96590 w roku 2003 do 80563 w roku 2030 tj. o 16027 osób.
- ♦ istotne zmiany w strukturze ludności Jaworzna według grup funkcjonalnych w stosunku do roku bazowego 2002, przez systematyczny spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym - o 50% do 2030r. i nieznaczny 2% wzrost do 2010r. ludności w wieku produkcyjnym a w efekcie 27% spadek tej grupy ludności do 2030r., kosztem stale rosnącego udziału populacji ludności w wieku poprodukcyjnym – wzrost o 74% do 2030r.
- ♦ efektem zmian w ekonomicznych grupach wieku jest wzrost współczynnika obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym (wskaźnik obciążenia demograficznego). W 2002 r. na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypadało 570 osób w wieku nieprodukcyjnym by w 2030 liczba ta wzrosła do 780 osób.
- ♦ potencjał demograficzny miasta wytracany jest przez ujemne saldo przyrostu naturalnego oraz ujemne saldo migracji.
- ♦ w pierwszych etapach perspektywicznych będzie występowała mniejsza liczba urodzeń, mimo że, liczba kobiet w wieku 19-24 będzie większa natomiast nastąpić może przesunięcie granicy wieku kobiet rodzących pierwsze dziecko.
- ♦ w ostatnich etapach perspektywicznych w spadku liczby ludności, znaczący udział będzie miała migracja wewnętrzna (zmiany miejsca zamieszkania w kraju na pobyt stały).
- ♦ w najbliższych latach wzrośnie nieco skala migracji zagranicznych, stąd zwiększy się nieznacznie ujemne saldo migracji.
- ♦ migracje wewnętrzne pozostaną przez najbliższe lata na obecnym niskim poziomie. Sytuację powinien zmienić spodziewany wzrost gospodarczy, którego oznaki już wystąpiły, a nowy impuls może nadać członkostwo w Unii Europejskiej. Można oczekiwać, że związany z tym wzrost mobilności przestrzennej ludności nastąpi około 2010 r. i w ciągu następnych 10 lat wskaźnik migracji powróci do wielkości z początku lat dziewięćdziesiątych.

Tab.4. Jaworzno- Prognoza ludności według grup funkcjonalnych do 2030r.

Grupa wieku	2002	2003	2005	2010	2015	2020	2030
Ogółem	96791	96590	96120	94510	92316	89201	80563
0- 2	2473	2409	2275	2198	2205	1996	1289
3- 6	3471	3374	3208	2974	2887	2835	1947
7-12	6939	6505	5811	4855	4413	4264	3578
13-15	4492	4287	3811	2768	2407	2149	2030
16-18	4988	4771	4422	3212	2484	2232	2056
19-24	9652	9841	9863	8272	6125	4781	3941
0-17	20636	19673	18008	14861	13542	12713	10215
18-59/64	61758	62270	62877	63088	59923	54699	45311
18-44	40097	39782	39093	37816	35594	32320	22770
45-59/64	21661	22488	23784	25272	24329	22379	22541
60+/65+	14397	14647	15235	16561	18851	21789	25037

Dane: GUS. Prognoza ludności na lata 2003- 2030

Tab.5. Jaworzno- Ruch ludności w latach 2000-2002 oraz prognoza na lata 2003-2030

Rok	Ruch naturalny		Migracje zagraniczne		Migracje krajowe				Pobyt czasowy powyżej 2 mies.	
					międzypowiatowe wewnątrz-wojewódzkie		między-wojewódzkie			
	urodzenia	zgony	napływ	odpływ	napływ	odpływ	napływ	odpływ	zameldowania	wymeldowania
2000	818	841	11	18	219	210	255	362	925	1273
2001	812	885	4	33	164	166	204	297	802	1188
2002	809	868	6	34	276	187	226	306	872	1273
2003	776	873	8	33	216	192	219	330	865	1258
2005	753	890	8	35	227	202	227	346	864	1255
2010	732	931	8	35	226	221	205	379	876	1196
2015	743	1000	8	29	258	264	225	452	883	1093
2020	654	1034	8	40	276	291	218	499	826	995
2030	417	1080	8	25	244	260	169	447	722	862

Dane: GUS. Prognoza ludności na lata 2003- 2030

Rynek pracy.Pracujący.

Ogólna liczba pracujących w Jaworznie w latach 1998- 2002 wykazywała silną tendencję spadkową. We wspomnianym okresie zatrudnienie zmniejszyło się o 6581 osób ogółem. W największym zakresie objęło pracujących w przemyśle i budownictwie - spadek o prawie 25% (3911osób) w stosunku do roku 1998r. Nieznacznie wzrosło zatrudnienie w usługach nierynkowych, tzn. edukacji, ochronie zdrowia lub opiece społecznej.

Obecnie na 1000 mieszkańców Jaworzna pracuje około 201 osób, ludność pracująca stanowi 20,0 % ogółu ludności i 31,5 % ludności w wieku produkcyjnym, a stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie 23,1%, zatem efektywne zasoby pracy w mieście to około 53,1% ludności.

Wskaźnik zatrudnialności ujmowany jako relacja liczby pracujących do ludności w wieku produkcyjnym, kształtuje się na bardzo niskim poziomie 31,5%.

Dla zrównoważenia rozwoju bazy ekonomicznej miasta liczba pracujących powinna wzrosnąć co najmniej 2 razy, co pozwoliłoby osiągnąć europejski standard zatrudnialności. Profil aktywności ekonomicznej mieszkańców Jaworzna na koniec 2002 roku przyjmuje postać:

- ♦ liczba ludności - 96791
- ♦ liczba ludności w wieku produkcyjnym mobilnym 18 - 49 – ok. 40 000
- ♦ pracujący w gospodarce narodowej według faktycznego miejsca pracy w jednostkach powyżej 9 pracujących - 19426 - ogółem
- ♦ podmioty gospodarcze osób fizycznych zarejestrowane w rejestrze REGON- 7011
- ♦ zarejestrowani bezrobotni - 7900 (koniec 2002r.)
- ♦ bierni zawodowo - 39000
- ♦ gospodarstwa indywidualne - 739

- ♦ wskaźnik zatrudnialności netto - 31,5%
- ♦ stopa bezrobocia - 23,1%

Ludność w wieku 15 lat i więcej ze względu na aktywność zawodową można podzielić na trzy podstawowe kategorie: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą razem grupę aktywnych zawodowo.

W 2002r. struktura ludności w podziale na czynnych i biernych zawodowo charakteryzuje się niekorzystną relacją w przypadku Jaworzna- ludność czynna zawodowo stanowiła 39,6 % ludności ogółem, a ludność bierna zawodowo- 40,3%.

Własne źródło utrzymania posiadało 58,6 tys. osób, tj. 60,7% ogółu ludności miasta Jaworzna (w woj. śląskim 59,3%, w kraju- 60,3%). Wśród osób posiadających własne źródło utrzymania w 2002 r. w Jaworznie dominowały osoby pobierające świadczenia społeczne (tzw. niezarobkowe źródła utrzymania), które stanowiły 30,5% ogółu ludności. Drugą, co do wielkości grupą osób mających własne źródło dochodów były osoby utrzymujące się z pracy – 30,2%.

Ze spisu 2002 wynika, że ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych mieszka w Jaworznie 1007 na 1000 utrzymujących się z pracy. Wskaźnik przeciętny wynoszący dla woj. śląskiego - 904,5/ na 1000 utrzymujących się z pracy jest znacznie wyższy od wartości średniej dla kraju- 865,4.

Z danych spisowych wynika także, że wzrasta liczba osób utrzymywanych- 630, przypadających na 1000 osób posiadających własne źródło utrzymania.

Przedsiębiorczość.

W Jaworznie w 2002 roku zarejestrowanych w systemie REGON było 7011 podmiotów gospodarczych. Jednostki osób fizycznych (5357) stanowią 76,4% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych działających w mieście. Od roku 1998 do 2002 stale, umiarkowanie rosła dynamika liczby podmiotów gospodarczych ogółem w Jaworznie, podobnie jak dynamika poziomu aktywności działalności gospodarczej podejmowanej przez osoby fizyczne. W stosunku do roku 1998 przyrost w roku 2002 wynosi 21,2,0 %.

W 2002r poziom aktywności gospodarczej ludności Jaworzna mierzony liczbą osób fizycznych prowadzących działalność na 1000 mieszkańców wynosił – 55 a podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON- 72.

Według aktualnych danych na koniec 2003r. w mieście Jaworzno zarejestrowanych w systemie REGON było 7178 podmiotów, z czego 5384 to osoby fizyczne, 689- spółki cywilne oraz 202 spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz 37 spółek z udziałem kapitału zagranicznego.

Najwięcej podmiotów prowadzi działalność w sekcjach:

- ♦ Handel detaliczny i naprawy- 1855 (25,8%) co razem z handlem hurtowym i komisowym daje 32,3% wszystkich jednostek zarejestrowanych w systemie.
- ♦ Pozostała działalność związana z prowadzeniem interesów- 715 (9,96%)
- ♦ Budownictwo –689 (9,6%)
- ♦ Transport lądowy-525 (7,3%)
- ♦ Obsługa nieruchomości- 484 (6,7%)
- ♦ Sprzedaż, obsługa i naprawa pojazdów mechanicznych- 350 (4,9%)
- ♦ Ochrona zdrowia i opieka społeczna- 326 (4,5%)

Główni pracodawcy w mieście.

Podstawą gospodarki Jaworzna jest energetyka na bazie przemysłu wydobywczego.

Wiodącymi zakładami w mieście są: Elektrownia "Jaworzno III" PKE S.A., "Knauf- Jaworzno III" Sp. z o.o. oraz Zakład Górniczo-Energetyczny "Sobieski-Jaworzno III" Sp. z o.o.

- ♦ Zakład Górniczo-Energetyczny „Sobieski – Jaworzno III” Sp. z o.o. eksploatacja węgla kamiennego, zatrudnienie 2 815os. (2003r.)
- ♦ PKE Elektrownia Jaworzno III S.A. produkcja energii elektrycznej, zatrudnienie około 1892 os. (2003r.)

- ♦ Polskie Koleje Państwowe – Stacja „Szczakowa” transport towarów i osób, zatrudnienie 1 325 os. (2000r.)
- ♦ Huta Szkła „Szczakowa” S.A. w upadłości, produkcja szkła, zatrudnienie 580 os. (2004r.)
- ♦ Kopalnia Piasku „Szczakowa” S.A. eksploatacja piasków i żwirów, transport, zatrudnienie 800 os. (2003r.)
- ♦ Zakłady Chemiczne „Organika – Azot” S.A. produkcja środków chemicznych, zatrudnienie około 200 os. (2003r.)
- ♦ Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej „Jaworzno” Sp. z o.o. przewozy pasażerskie, zatrudnienie 303 os. (2000r.)

Bezrobocie.

Ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Jaworznie w 2002r. wynosiła 7884 osoby z tego 58,6% stanowiły kobiety. (Tab.5.). Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym wynosił w 12,8%, a w ludności pracującej ogółem 40,6 %. (Tab.6) Niepokojąca jest utrwalająca się tendencja dalszego wzrostu liczby bezrobotnych ogółem, w 2002r. prawie 2,5 krotny wzrost w stosunku do roku 1998.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród bezrobotnych stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25 – 54 lata – 704 osoby (73,4%).

Dużym problemem była sytuacja na rynku pracy absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy ze względu na brak stażu pracy mają większe trudności ze znalezieniem pracy. W 2002r w grupie wiekowej do 24 lat zarejestrowanych zostało 2410 osób stanowili oni 30,6 % ogółu bezrobotnych.

W grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym odsetek bezrobotnych sięga 36,0%. Powyżej 24 miesięcy bez pracy było 28,6% ogółu bezrobotnych w mieście

Tab.6. Struktura bezrobotnych w Jaworznie 31.XII. 2002r.

Bezrobotni zarejestrowani	I 2002r.	Wskaźniki
ogółem	7884	100,0
kobiety	4618	58,6
Według wieku		
Do 24 lat	2410	30,6
25-34	1997	25,3
35-44	1895	24,0
45-54	1476	18,7
55 i więcej	106	1,3
Według wykształcenia		
Gimnazjalne i poniżej	2059	26,1
Zasadnicze zawodowe	2838	36,0
Średnie ogólnokształcące	489	6,2
Średnie techniczne i zawodowe	2160	27,4
wyższe	338	4,3
Według stażu pracy		
absolwenci	522	6,6
Według czasu pozostawania bez pracy		
Poniżej 1 roku	1914	24,3
Powyżej 24 miesięcy	2257	28,6

Dane: Urząd Statystyczny Katowice 2002

Tab.7. Wskaźniki bezrobocia w Jaworznie w 2002r.

Bezrobotni zarejestrowani ogółem	Bezrobotni w ludności ogółem w %	Bezrobotni w ludności w wieku produkcyjnym w %	Bezrobotni w pracujących ogółem w %
7884	8,1	12,8	40,6

Dane: Urząd Statystyczny Katowice 2002

Restrukturyzacja przedsiębiorstw należących do tradycyjnych sektorów gospodarczych, rosnąca liczba ludności w wieku produkcyjnym, powodująca wzrost zapotrzebowania na miejsca pracy oraz presja zmieniającego się rynku pracy na zmianę profilu, jakości

kształcenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, powodują utrzymywanie się wysokiego poziomu bezrobocia wśród ludzi młodych, co m.in. skutkuje ograniczeniem uzyskiwania wyższego wykształcenia. Proces ten może także oznaczać wzrost marginalizacji społecznej i zawodowej ludzi młodych.

W konsekwencji taka sytuacja spowodować może spadek atrakcyjności lokalizacyjnej miasta dla inwestorów z sektorów wysokich szans rozwojowych, wysokich technologii, w tym technologii informatycznych.

Zasoby i standardy zabudowy mieszkaniowej miasta.

Zasoby mieszkaniowe w mieście według stanu ze spisu ludności i mieszkań na koniec 2002r. łącznie obejmowały:

- ♦ 31642 mieszkania
- ♦ 1965,3 tys. m² powierzchni użytkowej
- ♦ 108900 izb
- ♦ 10405 budynków
- ♦ 15% mieszkań stanowiło własność gminy Jaworzno

Charakteryzowały je następujące standardy:

- ♦ Średnia powierzchnia mieszkania – 62,1 m² pow. użytkowej
- ♦ Przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca – 20.3 m²
- ♦ Liczba osób/ 1 mieszkanie- 3,0
- ♦ Przeciętna liczba izb w mieszkaniu- 3,5
- ♦ Liczba osób/ 1 izbę - 0,9

Do mieszkań doprowadzony jest gaz, a w zabudowie mieszkaniowej spółdzielczej dodatkowo centralna ciepła woda oraz centralne ogrzewanie. Właścicielem 89% budynków i 35% mieszkań w mieście są osoby fizyczne, spółdzielnie mieszkaniowe władają 2% budynków i 26% mieszkań, a gmina Jaworzno jest właścicielem 1,3% budynków i 3,8% mieszkań. (Tab.7) Należy dążyć, korzystając z doświadczeń europejskich, do zwiększania gminnych zasobów mieszkaniowych, do poziomu około 20%. W latach 1945- 1978 wybudowano w mieście 55,7% budynków w tym 31% mieszkań stanowiących własność osób fizycznych, 12,6% własność gminy i 11,4% spółdzielni mieszkaniowych.

W latach 1979-2002 wybudowano w mieście 15,2% budynków w tym 8,0% mieszkań stanowiących własność osób fizycznych i 19,5% własność spółdzielni mieszkaniowych.

Tab.8. Struktura własnościowa budynków mieszkalnych w Jaworznie

Lp.	Właściciel	Liczba budynków	Liczba mieszkań	Pow. użytkowa w m ²	Ludność w mieszkaniach	m ² pow. uż./ mieszk.	M ² pow. uż./ 1M
1	Osoby fizyczne	9277	11087	957615	35860	86,4	26,7
2	Spółdzielnie mieszkaniowe	214	8492	430692	26156	50,7	16,4
3	Gmina	140	1230	54939	3367	44,7	16,3
4	Skarb Państwa	20	70	4139	180	47,5	22,9
5	Zakłady pracy	49	476	22591	1194	46,5	18,9
6	Pozostałe podmioty	17	43	2097	50	48,8	41,9
7	Wspólna	688	10739	515285	29484	48,0	17,4
	ogółem	10405	32137	1987358	96291	-	-

Dane: Urząd Statystyczny Katowice i NSP- 2002

Tab.9. Mieszkania zamieszkane według rodzaju podmiotu będącego właścicielem oraz okresu budowy budynków w Jaworznie

Wyszczególnienie	Budynki	Ogółem Mieszkania	%	Mieszkania stanowiące własność					
				Osób fizycznych	Spółdzielni mieszkaniowych	Gminy	Skarbu państwa	Zakładów pracy	Pozostałych podmiotów
Ogółem	10405	31642	100,0	16037	9840	4779	69	854	63
W budynkach wybudowanych w latach:									
Przed 1918	791	1328	4,2	876	7	237	47	151	10
1918- 1944	2124	2954	9,3	2508	11	359	15	55	6
1945-1970	4311	12389	39,2	6774	1945	3426	3	231	10
1971-1978	1485	5503	17,4	3023	1648	551	4	274	3
1979-1988	969	7344	23,2	1994	5045	166	-	113	26
1989-2002	610	1907	6,0	728	1139	#	-	30	8

Dane: Urząd Statystyczny Katowice i NSP- 200

Potrzeby mieszkaniowe.

Tab.10. Wskaźniki zabudowy mieszkaniowej

Wyszczególnienie	Wskaźnik dostępności mieszkań- Liczba mieszkań na 1000M	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² na 1 osobę	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
Jaworzno –2002	326,9	62,1	20,3	3,5
woj. śląskie- 2002	348,8	65,4	21,6	3,4
Polska -2002	327,6	68,6	21,0	3,5
Niemcy- 2000	467	84,6	39,5	4,4

Wskaźnik dostępności mieszkań wynosił w Jaworznie w końcu 2002 roku- 327 mieszkań/1000 mieszkańców. Szacuje się deficyt na około 1500- 2500 mieszkań w zależności od przyjętego wskaźnika dostępności, 345- 350/ 1000 mieszkańców. Przy wskaźniku 380/ 1000 M szacuje się deficyt 5000 mieszkań.

Dla porównania (Tab.9.) podany średni wskaźnik dostępności mieszkań w największym państwie Unii Europejskiej- Niemczech wynosił w końcu 2000 roku- 467/ 1000M, a w Europie 400/1000M. Wobec takiej skali odniesienia deficyt mieszkań w Jaworznie wyniosłby około 10 000 mieszkań.

Przy obecnie 932,0¹⁰ ha zajętych pod budownictwo mieszkaniowe wysokiej i niskiej intensywności (tj. 31.10 % terenów zainwestowanych) i założeniu, że władze miasta preferować będą zabudowę o niskiej intensywności **potrzeby na uzbrojone tereny wynosić będą od 542,0 ha do 1083,0 ha.**

Taka prognozowana skala urbanizacji, której podstawowym składnikiem będzie budownictwo mieszkaniowe, pomoże osiągnąć średni standard europejski powierzchni użytkowej liczonej na 1 mieszkańca miasta, wynoszący ok. 80- 85m². Okres osiągnięcia tego wskaźnika trudno przewidzieć, ponieważ zależy on od możliwości finansowych mieszkańców i miasta oraz aktualnej koniunktury gospodarczej.

Pomimo prognozowanego spadku liczby ludności, wynikającego z przedstawionych wcześniej analiz demograficznych, przyrost nowych zasobów mieszkaniowych może wynikać z potrzeb¹¹:

- ♦ rodzin, które mieszkają w zbyt małych lub też wspólnych mieszkaniach,
- ♦ młodych małżeństw,
- ♦ ludności, która poszukuje tańszych miejsc zamieszkania,
- ♦ osób, które zamieszkują w budynkach w złym stanie technicznym lub nadających się do wyburzenia.

¹⁰ Dane: Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami na 31.12. 2002r.

¹¹ Strategia mieszkalnictwa dla miasta Jaworzna, Tyskie Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomości, Jaworzno wrzesień 2003r.

Jednak najistotniejszym czynnikiem argumentującym za rozwojem budownictwa mieszkaniowego w Jaworznie jest fakt występowania tzw. zjawiska suburbanizacji, zdiagnozowanego w planie zagospodarowania woj. śląskiego, a polegającego na odpływie ludności z dużych miast aglomeracji katowickiej do stref podmiejskich, położonych poza ich granicami. Proces ten może odwrócić niekorzystne tendencje demograficzne w mieście. Przy założeniu, że oferta miasta w zakresie udostępniania tanich, nowych terenów mieszkaniowych z preferencją zabudowy jednorodzinnej o niskiej intensywności, właściwie skomunikowanych i wyposażanych infrastrukturalnie wzrośnie, można oczekiwać napływu osadnictwa z centralnej części aglomeracji w poszukiwaniu tańszego miejsca zamieszkania. Terenami pod budownictwo mieszkaniowo - usługowe przewidzianymi do uruchomienia w pierwszej kolejności, powinny być tereny, które mają opracowane m.p.z.p. Obecnie oferta terenów dla budownictwa mieszkaniowego wyznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego obejmuje ok. 88,55 ha, zlokalizowanych w jednostkach Bory przy ul. Bielańskiej, Śródmieście - przy ul. Chełmońskiego, ul. Kołłątaja Wschód i Zachód oraz w Dąbrowie Narodowej przy ul. Długoszyńskiej.

Edukacja.

Baza edukacyjna Jaworzna składała się z 28 Przedszkoli, 23 Szkół Podstawowych, 1 Szkoły Podstawowej Specjalnej, 12 Gimnazjów, 1 gimnazjum specjalnego i 1 gimnazjum dla dorosłych, 3 Liceum Ogólnokształcącego, 6 Zespołów Szkół Ponadgimnazjalnych, Zasadniczej Szkoły Zawodowej przy elektrowni Jaworzno III, 1 Liceum społecznego, Państwowej Szkoły Muzycznej, Zespołu Szkół nr 1, składającego się z Szkoły Podstawowej nr 20, gimnazjum nr 10 oraz Zasadniczej Szkoły Ogrodniczej, Zespołu Szkół nr 2, składającego się z Gimnazjum dla dorosłych oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla dorosłych, Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego, 2 Ognisk Pracy Pozaszkolnej, 2 Ognisk Wychowawczych, 1 Domu dziecka.

Wszystkie typy szkół w mieście są prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego. Jaworzno jest ośrodkiem usług podstawowych wzbogaconym o niektóre usługi ponadpodstawowe, do których należą Licea Ogólnokształcące, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, Zespoły Szkół Zawodowych, oraz Państwowa Szkoła Muzyczna. Dzięki szkolnictwu ponadpodstawowemu zakres oddziaływania ośrodka usługowego wykracza poza granice Jaworzna. Do szkół w Jaworznie dojeżdżają uczniowie z innych pobliskich miejscowości.

Zdolność zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie usług szkolnictwa wyższego realizowana jest przez ośrodki akademickie w Katowicach, Sosnowcu i Krakowie. Zdolność ta została znacząco wzmocniona przez powstanie inicjatyw w mniejszej skali – filii uczelni wyższych w Jaworznie, Mysłowicach i powiatach woj. małopolskiego.

Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Z zakresu usług ochrony zdrowia działają w Jaworznie 1 Szpital Miejski, 1 Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy dla Dzieci Niepełnosprawnych, 1 Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy i 1 Ośrodek Profilaktyki Uzależnienia od Alkohol oraz Pobytu Nietrzeźwych. Jednostki systemu pomocy społecznej tworzą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie, 4 Domy Pomocy Społecznej, noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, jadłodajnia, dom dziecka, ognisko wychowawcze, Polskie Stowarzyszenie na rzecz osób z upośledzeniem umysłowym, ośrodek wczesnej interwencji.

Usługi kultury, rekreacji i sportu.

Dostęp do usług z zakresu kultury zapewniają działające w Jaworznie Miejska Biblioteka Publiczna (wielkość księgozbioru w woluminach na 1000 mieszkańców wynosi 4556), Muzeum Miasta Jaworzna, Miejskie Centrum Kultury i Sportu, Kino „Sasanka” – nieczynne. Obiekty administrowane i zarządzane przez MCKiS zlokalizowane w jednostkach strukturalnych:

- ♦ Domy Kultury w Śródmieściu, Szczakowej i Jeleniu

- ♦ Kluby Środowiskowe: „Szczak” (Góra Piasku), „Relaks” (Niedzieliska), „Pod Skalką” (Długoszyń), „Niko” (Byczyna), „Oczko” (Jeleń), „Kasztan” (Jeziorki), „Wega” (Cieźkowice)
- ♦ Świetlica Środowiskowa „Dobra”
- ♦ Kluby „Seniora” w Śródmieściu oraz Szczakowej

Głównymi obiektami i terenami rekreacyjnymi w mieście, zapewniającymi wysoką dostępność do usług sportu i rekreacji są:

- ♦ Hala Widowiskowo-Sportowa w Śródmieściu
- ♦ Ośrodek Wypoczynkowo – Rekreacyjny „Sosina”,
- ♦ Ośrodek Sportowo – Rekreacyjny „Tarka”,
- ♦ Ośrodek Wypoczynku Świątecznego „Łęg”,
- ♦ Przedsiębiorstwo Usługowe Centrum Nurkowe „ORKA” (Baza Nurkowa „Gródek”),
- ♦ Hippi czny Ośrodek Rehabilitacyjno – Rekreacyjny w Ciężkowicach.
- ♦ Pływalnia elektrowni Jaworzno III
- ♦ Boiska i stadiony
- ♦ Park „Podłęże”
- ♦ Strzelnica Sportowa

Usługi handlu

Obecnie rynek towarów konsumenckich w Jaworznie jest rynkiem lokalnym ograniczającym się do obszaru miasta. Nasycenie przestrzeni handlowej siecią sklepów jest w Jaworznie zróżnicowane. Ogółem zarejestrowanych w systemie REGON w końcu 2002r., w dziale 52 - handel detaliczny było 1597 jednostek. Wskaźnik mieszkańców na jedną placówkę handlową wynosił 100 osób, wobec przeciętnego wskaźnika dla woj. Śląskiego 86 a dla kraju 85. Wartość tego wskaźnika, aby osiągnąć poziom europejski powinna wzrosnąć do wysokości ok. 300- 350 osób na 1 sklep. Cechą charakterystyczną sieci handlowej w Jaworznie jest występowanie dużej liczby małych podmiotów gdzie 1 sklep utrzymuje się z zakupów przeciętnie 100 osób oraz niewielkiej od 15 do 50 m² powierzchni sali sprzedażowej. Do grupy jednostek zajmujących się handlem detalicznym należy także zaliczyć jednostki prowadzące sprzedaż detaliczną na bazarach i targowiskach (klasa 5262).- w 2002 r. zarejestrowano 552 takie podmioty.

Sieć handlową w mieście cechuje duże rozdrobnienie zarówno z punktu widzenia wielkości jednostek gospodarczych, liczba małych podmiotów ujmowanych w statystykach zatrudniających do 9 osób jest z reguły odzwierciedleniem ich formy działalności gospodarczej- w Jaworznie stanowią one 91,5% wszystkich, jak też z uwagi na wielkość powierzchni sprzedażowej tych sklepów, która często nie przekracza 15-50 m². Dążąc do koncentracji i uporządkowania sieci handlowej w mieście właściwe będzie wprowadzenie ograniczeń dla powstających obiektów. Na terenach zabudowy mieszkaniowo- usługowej wielorodzinnej ukształtowanej oraz na terenach zabudowy mieszkaniowo- usługowej ukształtowanej i projektowanej powierzchnia sprzedażowa (handlowa i usługowa łącznie) powinna wynosić do 400 m² na 1 obiekt oraz do 2000 m² na zespół obiektów handlowo- usługowych.

Wprowadzenie do miasta zespołów handlowo- usługowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², może zwiększyć obszar oddziaływania sieci handlowej na sąsiednie miasta i powiaty, obejmując prawie 1008,9 tys. potencjalnych klientów (w tym 96,8 tys. mieszkańców Jaworzna). Polityka lokalizacyjna wobec sieci handlowych polegać może na wyraźnym „odsunięciu” lokalizacji super i hipermarketów od rejonów działania tradycyjnej sieci handlowej (centrum miasta i osiedla mieszkaniowe). Ich lokalizację winno się koncentrować na terenach przemysłowych.

1.5. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zagrożenie powodziowe¹²

Wody powodziowe Przemszy i Białej Przemszy o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% nie spowodują zagrożenia powodziowego na terenie miasta. Mieszczą się w całości na obszarach międzywala lub na najniższej położonej terasie na odcinkach nieobwałowanych Białej Przemszy.¹³

Z doświadczeń powodzi w 1997r. wynika, iż zagrożenie powodziowe może występować na rzece Przemszy, u ujścia potoku Byczynka w rejonie oczyszczalni ścieków „Jeleń – Dąb”. Wskutek obniżenia terenu spowodowanego wydobywaniem węgla kamiennego przez ZGE Sobieski – Jaworzno III Sp. z o.o. może wystąpić zagrożenie powodziowe w dolinie Przemszy w rejonie Jelenia.

Osobnym problemem jest podtapianie zabudowy mieszkaniowej w Ciężkowicach przy wodami Łużnika oraz zabudowy w Szczakowej i w Długoszynie, wodami Koziego Brodu. Podtopienia związane z Byczynką występują w centrum i na południu miejscowości Byczyna. W przypadku awarii lub celowego uszkodzenia zapór wodnych na zalewie Przeczycy lub jeziorze Świerklaniec wystąpić może katastrofalna fala powodziowa wzdłuż rzeki Przemszy powodując zalanie jednostki strukturalnej Jeleń. Czas dojścia fali zalewowej do Jelenia wynosi ok.13 godzin, co pozwala na ewakuację ludności i mienia.

1.6. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Istotnym elementem dyskusji o potrzebach i możliwościach rozwoju miasta były **4 sesje warsztatowe** przeprowadzone w Jaworznie (warsztat I w styczniu 2004r., warsztaty II i III w marcu 2004r., oraz warsztat IV w maju 2004r.), w których uczestniczyli zaproszeni do powołanej przez Prezydenta Miasta, 40 osobowej Rady Liderów Lokalnych, przedstawiciele społeczności reprezentujący elity lokalne o wysokim autorytecie zawodowym i moralnym. W toku prac warsztatowych ujawniono podstawowe wartości przestrzennego rozwoju miasta, opisano wewnętrzne i zewnętrzne czynniki kształtujące przestrzenną strukturę miasta, sformułowano zasady regulujące procesy użytkowania i zagospodarowania terenów miejskich oraz stworzono listy przedsięwzięć strategicznych dla rozwoju i zagospodarowania przestrzennego miasta.

Dla przeprowadzenia diagnozy wewnętrznej przestrzeni miasta zidentyfikowano podstawowe wartości uznawane przez społeczność lokalną, na urzeczywistnianie, których zorientowany powinien być rozwój miasta.

Rada Liderów Lokalnych zaliczyła do wartości, które należy w mieście Jaworzno *podtrzymywać*:

- ♦ historycznie ukształtowaną kompozycję przestrzenną miasta,
- ♦ rynek,
- ♦ tradycje gospodarcze,
- ♦ węzły komunikacyjne,
- ♦ bioróżnorodność przestrzeni miasta,

odtworzyć:

- ♦ jakość środowiska i estetykę krajobrazu,
- ♦ przemysłowe obiekty i tereny miasta,
- ♦ przestrzenną separację funkcji i sposobów użytkowania terenów,
- ♦ sprawność infrastrukturalną miasta,

wykreować:

- ♦ reprezentacyjną centralną przestrzeń publiczną,

¹² powódź- rozumie się przez to takie wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach lub na morzu, podczas którego woda po przekroczeniu stanu brzegowego zalewa doliny rzeczne albo tereny depresyjne i powodując zagrożenie dla ludności lub mienia. Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz.U. z 2001r. nr 115, poz. 1229)

¹³ Studium określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewni rzeki Przemszy, IMiGW Kraków marzec 2004r.

- ♦ produktywne strefy działalności małych i średnich przedsiębiorstw
- ♦ zrównoważony układ komunikacyjno – transportowy,
- ♦ dogodne i zróżnicowane formy spędzania czasu wolnego,
- ♦ przyjazne środowisko zamieszkania,

Rozpoznane wartości rozwoju przestrzennego miasta pozwoliły na określenie czterech priorytetowych sfer rozwoju miasta:

S1. CENTRUM MIASTA I WEWNĘTRZNE RELACJE PRZESTRZENNE

S2. UKŁAD KOMUNIKACYJNY

S3. BAZA EKONOMICZNA MIASTA

S4. PRZYRODNICZE I KULTUROWE ŚRODOWISKO MIASTA

Kolejnych informacji o potrzebach i możliwościach rozwoju miasta dostarczyły (uporządkowane według aktualności):

- 1) „Badanie opinii mieszkańców Jaworzna o stanie miasta, warunkach życia i oczekiwaniach wobec władz miejskich”. Raport przygotowany przez: Instytut Badania Opinii i Rynku Pentor - Katowice S.A. dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie. Jaworzno lipiec, 2004r., z którego wynikają następujące wnioski:
 - **mieszkańcy Jaworzna zdecydowanie popierają uliczną formę handlu.** Różnice koncentrują się tylko na miejscu, w którym taki handel powinien się odbywać. 40,8% respondentów uważa, że handel uliczny powinien istnieć, ale należy przenieść go w jedno miejsce np. w obręb targu czy bazaru. Jednak ponad połowa badanych (50,6%) deklaruje nie tylko zdecydowane poparcie dla takiej formy działalności handlowej, ale również podkreśla, że nie należy nic zmieniać w obecnej organizacji (handel uliczny powinien istnieć w takiej formie, jak dotychczas).
 - **2/3 mieszkańców (66,4% z 500) uważa, że w Jaworznie nie należy budować hipermarketu.** Odmiennego zdania jest, co 3 respondent. Może to wskazywać na dobrą infrastrukturę handlową w Jaworznie, która w pełni zaspokaja oczekiwania i potrzeby konsumenckie mieszkańców.
 - ankietowani, którzy są pozytywnie nastawieni do pomysłu budowy hipermarketu w Jaworznie dodatkowo zostali zapytani, gdzie ich zdaniem taki hipermarket mógłby powstać. W odpowiedzi najczęściej pojawiały się następujące wskazania: Śródmieście - 31,0 %, obrzeża miasta, dzielnice peryferyjne - 17,9%, w każdym miejscu w mieście - 16,1%, na terenie po kopalni - 10,1%
 - spośród badanych ponad 40,0% zadeklarowało, że posiada własny dom, prawie 1/3 to osoby posiadające własnościowe mieszkanie w domu wielorodzinnym. Tylko, co 10 ankietowany mieszkaniec Jaworzna zajmuje lokal komunalny. **Zdecydowana większość respondentów deklaruje, że jest zadowolona ze swojej obecnej sytuacji mieszkaniowej.** Potencjalny zamiar kupienia działki uzbrojonej w podstawowe media i za wyższą cenę, pod budowę domu mieszkalnego (ewentualnie na prowadzenie działalności gospodarczej) wyraziło 74, 8%.
 - dzielnice wskazane jako miejsce pod budowę domu to:
 - Ciężkowice- 18,8%
 - Śródmieście- 14,0% z tego centrum- 5,4%, Bory 3,4%
 - poza Jaworzniem- 10,8%
 - Dąbrowa Narodowa z Osiedlem Stałym- 7,8%
 - Buczyna- 7,0%
 - Jeleń- 5,2%
 - Szczakowa- 5,0%
 - Długoszyń- 2,2%
 - 21,6% pytanych nie potrafi wskazać dzielnicy, w której by zamieszkało

- w Jaworznie znajduje się znaczna część terenów, które stanowią niezagospodarowane grunty. Miasto mogłoby zagospodarować te grunty z pożytkiem dla mieszkańców tworząc miejsca odpoczynku i rekreacji albo tereny pod przyszłe inwestycje. Ankietowani mieszkańcy Jaworzna, przedstawili następujące propozycje zagospodarowania gruntów leżących odłogiem:
 - zalesienie, utworzenie parku- 13,2%
 - budownictwo mieszkaniowe- 11,4%
 - budowa placu zabaw dla dzieci- 9,4%
 - inwestycje gospodarcze- 9,4%
 - budowa kompleksu rekreacyjno- wypoczynkowego- 6,4%
 - zagospodarowanie na cele związane z działalnością rolniczą- 4,0%
 - sprzedaż, dzierżawa- 3,8%
- prawie połowa badanych (41,4%) wskazuje bezrobocie jako największy problem dotyczący Jaworzna. Poprawy tej sytuacji mieszkańcy upatrują w inwestycjach gospodarczych, które mogłyby przyczynić się do powstania nowych miejsc pracy. Brak tego typu przedsięwzięć odczuwa 7,4% badanych. Mieszkańcy Jaworzna proponują w tym celu wykorzystanie również niezagospodarowanych terenów. Inwestycje gospodarcze jako najlepszy sposób na zagospodarowanie tych terenów wskazuje 9,4% przebadanych. 12,6% badanych mieszkańców za główny problem uznaje złą jakość wody i brak kanalizacji.
- na złą sytuację mieszkaniową narzeka 6,4% ankietowanych. Rozwiązaniem tej kwestii może być wykorzystanie niezagospodarowanych gruntów np. pod budownictwo komunalne. Pozostałe problemy wskazane przez respondentów to:
 - Duże zanieczyszczenie miasta i śmieci- 7,4%
 - Brak obwodnicy- 3,6%
 - Brak parkingów- i utrudniony przejazd przez miasto- 1,4%
 - Zła sytuacja w służbie zdrowia- 5,2%
 - Brak zieleni- 3,4%

2) **Ankieta skierowana do kierowników komórek organizacyjnych Urzędu**

Miejskiego w lutym 2004r., jako reprezentantów społeczności lokalnej.

Według ankietowanych najważniejszymi wartościami przestrzennymi miasta Jaworzna, które należy podtrzymywać są tereny zielone oraz tereny i budynki związane z wypoczynkiem i rekreacją. Pozostałymi wartościami przestrzennymi do podtrzymania były trójkątny rynek i układ satelitarny dzielnic. Najważniejszą wartością przestrzenną miasta Jaworzna do odtworzenia były; Ośrodek Wypoczynkowy „Tarka”, rynek miejski oraz o wszelkie miejsca mające walory zabytkowe czy przyrodnicze (m.in. powierzchniowy pomnik przyrody Sasanka).

W Jaworznie, według odpowiedzi ankietowanych oczekuje się rozwoju terenów rekreacyjno–wypoczynkowych, terenów pod nowe inwestycje (zagospodarowanie terenów po KWK Kościuszko), zagospodarowania centralnej części miasta (rynek) oraz wyznaczenia nowych terenów zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej, oraz rozwiązania problemu zagospodarowania terenów przemysłowych w centrum miasta oraz budowy obwodnic w mieście. Wskazano także na konieczność ścisłego określenia granicy rolna – leśnej i zabezpieczenia terenów pod obiekty gospodarki odpadami.

Do działań, które należy prowadzić w mieście w celu organizacji jego struktury przestrzennej należą przede wszystkim:

- poprawa jakości przestrzeni zurbanizowanych, mieszkaniowych i przemysłowych,
- kształtowanie centrum miasta,
- rewitalizacja przestrzeni zdegradowanych,
- poprawa funkcjonalności i powiązań miasta z otoczeniem lokalno – regionalnym.

3) **Wnioski-zadania, zgłoszone do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta**

Jaworzna, (Uchwała nr XI/110/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 12 czerwca 2003 roku w sprawie zasad opracowania, uchwalenia i realizacji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego dla Miasta Jaworzna), które mieszkańcy uznali za ważne do

zrealizowania przez gminę oraz wnioski jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego i interpelacje zgłaszane przez Radnych obecnej kadencji pod kątem włączenia zadań do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Łącznie zostało zgłoszonych 571 wniosków. W wyniku weryfikacji przyjęto do realizacji 6 dużych projektów:

- **Park północny**, program rewitalizacji i rozwoju zdegradowanych obszarów poprzemysłowych Jaworzna,
- **Czysta i tania woda**, modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej Jaworzna,
- **Jaworznicki Park Przemysłowy** – zagospodarowanie terenów po likwidowanej Kopalni Jan Kanty,
- **Miasto twarzą do autostrady**, przebudowa podstawowego układu drogowego Jaworzna,
- **Nowe Miasto** – zagospodarowanie śródmiejskiego obszaru pozostałego po likwidowanym Ruchu Kościuszko,
- **Piękny Rynek Śródmiejski** – przywrócenie historycznego charakteru Rynku wraz z budową Biblioteki,

- 4) **Badanie przeprowadzone dla potrzeb Strategii Zrównoważonego Rozwoju Jaworzna A-21 na lata 2001-2015**, przez Agencję Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie Głównym celem badani była identyfikacja postaw i opinii mieszkańców Jaworzna odnośnie warunków życia w mieście, tego co w ostatnich latach zmieniło się na lepsze oraz odnalezienie tych obszarów w mieście, w których w ostatnich latach nastąpił regres. Badania miały również na celu wskazanie jak praca władz miasta oceniana jest przez Jaworzniaków. Warunki życia w mieście według ankietowanych w ostatnich 3-4 latach pogorszyły się. Wskazuje tak 46,69 % badanych, trudność w ocenie zmian miało 32,97 % respondentów. Na pierwszym miejscu wśród zjawisk, które pogorszyły się w Jaworznie respondenci wytypowali poziom bezrobocia (65,02%), na następnych miejscach znalazły się: na drugim – poziom bezpieczeństwa (28,35%), na trzecim – stan nawierzchni dróg (21,72%), na czwartym – jakość służby zdrowia (10,16%) i wreszcie na piątym miejscu – likwidacja zakładów pracy (6,00%). Natomiast wśród zjawisk, które polepszyły się w Jaworznie badani wskazali na pierwszym miejscu wygląd miasta (19,41%), obiekty sportowo rekreacyjne (16,33%), sieć handlowo-usługową, stan środowiska naturalnego (14,63%) oraz stan dróg (12,01%) Respondenci oceniając poszczególne aspekty funkcjonowania miejskiej infrastruktury najlepiej ocenili działalność w zakresie wywozu śmieci, a najgorzej oceniono stan dróg osiedlowych.
- 5) **Badanie „klimatu przedsiębiorczości” w Jaworznie przeprowadzone przez Agencję Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie przy współpracy Wydziału Planowania i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Jaworznie w okresie od 05.02.2001r. do 05.03.2001r.** Badania objęły sektor prywatnych przedsiębiorców zlokalizowanych ze swoją działalnością w Jaworznie. Ankietowanymi byli przedsiębiorcy jaworzniccy – z polskim jak i z zagranicznym kapitałem. Najniżej ankietowani ocenili klimat przedsiębiorczości w Jaworznie. Oceny oscylowały między „raczej niekorzystnym” klimatem przedsiębiorczości, a „przeciętnym” poziomem. Najwyżej oceniano infrastrukturę otoczenia przedsiębiorczości, możliwość wypoczynku i rekreacji na terenie miasta oraz kompetencje i skuteczność działania władz miasta.

Rada Miejska w Jaworznie podjęła uchwały o przystąpieniu do opracowania 10 planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujące łącznie **1543,8** ha powierzchni, tj. **10,1%** powierzchni miasta:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Niedzieliska” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/290/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Łubowiec” w Jaworznie. uchwała nr XXVII/287/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.

- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Stałe” w Jaworznie. uchwała nr XXVI/289/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.
- 4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Długoszyń – Chropaczówka” w Jaworznie. uchwała nr XXVI/286/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.
- 5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowych „Zachód” w Jaworznie. uchwała nr XXVI/284/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.
- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Dąbrowa Narodowa” w Jaworznie uchwała nr XXVI/288/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.
- 7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Góra Piasku” w Jaworznie. uchwała nr XXVI/285/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 czerwca 2004r.
- 8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Wojska Polskiego- Południe” w Jaworznie uchwała nr XXIX/330/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 września 2004r.
- 9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Wysoki Brzeg w Jaworznie uchwała nr XXX/349/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 października 2004r.
- 10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu obszaru pn. „Park Północny”, objętego programem rewitalizacji i rozwoju zdegradowanych obszarów poprzemysłowych Jaworzna. Uchwała nr XXI/232/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 4 marca 2004r. wraz z Uchwałą Nr XXXIII/373/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie częściowej zmiany uchwały Nr XXI/232/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 4 marca 2004 r.

Po obwieszczeniu do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzno, złożono łącznie 7 wniosków mieszkańców dotyczących głównie zmiany przeznaczenia terenu z gruntu rolnego na budowlany lub rolno- usługowy lub włączenia terenu do strefy zabudowy mieszkaniowo- usługowej.

1.7. Stan prawny gruntów.

Tab.11. Wykaz gruntów według właścicieli (stan na dzień 05.07.2004r.)

Ip.	Właściciel	Powierzchnia w ha	%
1.	Grunty Skarbu Państwa z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	7247	47,6
2.	Grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	840	5,5
3.	Spółki Skarbu Państwa, przedsiębiorstwa państwowe i inne państwowe osoby prawne	25	0,2
4.	Grunty gminy i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	1826	12,0
5.	Grunty gminy i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	311	0,0
6.	Grunty gminy i innych osób prawnych	15	0,0
7.	Grunty osób fizycznych	4496	29,5
8.	Grunty spółdzielni	347	2,3
9.	Kościółów i związków wyznaniowych	71	0,5
10.	Grunty wspólnot gruntowych	11	0,0
11.	Grunty powiatów i związków powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	1	0,0
12.	Grunty spółek prawa handlowego innych osób	56	0,4
13.	Razem	15220	100,00

Gmina miasta Jaworzno jest właścicielem zaledwie 12,0% powierzchni administrowanej. Grunty Skarbu Państwa i Spółek Skarbu Państwa stanowią 53,3% powierzchni a grunty będące własnością osób fizycznych- 29,5% powierzchni miasta.

Grunty Skarbu Państwa są najbardziej skoncentrowane. Stanowią je kompleksy Lasów Państwowych (PGL), kompleksy przemysłowe spółek Skarbu Państwa oraz tereny rolnicze scalone w rejonach: „Niwiska”, „Łązek”, „Równa Góra – Jeziorki”, „Smugi – Kępica”. Pozostałe są terenami rozproszonymi uzyskanymi na drodze przejmowania gruntów prywatnych na „rentę rolniczą” w latach 70-tych XX w.

Duża część dróg na terenie miasta nie została jeszcze skomunalizowana i jest własnością Skarbu Państwa. Większe kompleksy gruntów gminnych stanowią lasy gminne oraz tereny rolne scalone w rejonach Jeziorki – Koźmin, Jeleń i Góra Piasku – Długoszyń – Dąbrowa Narodowa. Pozostałe tereny rolnicze przejęte od właścicieli prywatnych stanowią pojedyncze rozproszone nieruchomości o charakterystycznym na terenie miasta dla tej formy własności kształcie tzn. długie i często bardzo wąskie. Własności spółdzielcze stanowią zwarte kompleksy w rejonie Ciężkowic (Brzeziny, Zagórze Krupka i Kulig). W ostatnim okresie obserwuje się niekorzystną tendencję wtórnych podziałów nieruchomości spółdzielczych. Należy dążyć do przeprowadzenia procesów scaleniowych dla terenów inwestycyjnych, produkcyjno – usługowych i mieszkaniowych oraz terenów rolnych wskazanych do prowadzenia wielotorowej produkcji rolniczej. Bezwzględnie należy przeciwdziałać procesom rozdrabniania nieruchomości Skarbu Państwa i Spółdzielczych.

1.8. Występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska objęte ochroną prawną na obszarze miasta Jaworzna są następujące obszary, obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody:

- 1) rezerwat przyrody „Dolina Żabnika” – Zarządzenie Ministra OŚNiL z dnia 14.06.1996r., pow. 42,32 ha + otulina 154,44 ha; obiektem ochrony są biocenozy wodne, torfowiska niskie i przejściowe ze stanowiskami roślin chronionych i rzadkich.
- 2) powierzchniowy pomnik przyrody - „Sasanka” – Decyzja Wojewody Katowickiego Nr RL-VII-7140/35/81 z dnia 9.12.1981 r., pow. 13,56 ha; obiektem ochrony jest stanowisko naturalne sasanki otwartej i dziewięciśła bezłodygowego.
- 3) obszar chronionego krajobrazu - kompleks leśny „Dobra-Wilkoszyn” – Uchwała RM w Jaworznie Nr XXXIV/255/93 z dnia 29.04.1993r oraz Nr XL/337/94 z dnia 27.01.1994 r.; pow. 321,87 ha; obiektem ochrony są stanowiska rzadkich gatunków roślin chronionych oraz źródeł wody siarczanowej.
- 4) pomnik przyrody – grupa 4 dębów szypułkowych - Decyzja Wojewody Katowickiego Nr OŚ-VII-7140/8/84 z dnia 25.09.1984 r.; Ciężkowice, ul. Luszowicka.
- 5) pomniki przyrody – obiektami chronionymi prawnie są 22 pomniki przyrody ożywionej, w tym 1 aleja, 5 grup drzew i 16 obiektów (razem 39 drzew).

Do rejestru zabytków województwa śląskiego są wpisane następujące obiekty:

- 1) Nr rej. 840/68 grodzisko kultury łużyckiej Jaworzno
- 2) Nr rej. 1415/90 budynek dawnej rzeźni XVIII w. Jaworzno – Ciężkowice
- 3) Nr rej. 1419/90 zabudowa dawnej Huty Szkła XX w. Jaworzno – Dąbrowa Narodowa

1.9. Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Zagrożenie osuwaniem mas ziemnych.

Na terenie Jaworzna w obrębie stoków naturalnych nie występują warunki do tworzenia się osuwisk (osuwania się mas ziemnych) w rozumieniu art.17 Ustawy z dnia 27 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. nr 80, poz. 717). Zjawiska takie mogą jedynie zachodzić w obrębie sztucznie utworzonych stoków (krawędzie piaskowni, hałdy), na których nie przeprowadzono jeszcze właściwej rekultywacji. Tereny eksploatacji powierzchniowej i tereny składowisk odpadów poprzemysłowych pokazano na planszy nr 01 w skali 1:20 000- Synteza uwarunkowań wewnętrznych

1.10. Zagrożenie oddziaływaniem szkód górniczych.

Obszary płytkiego kopalnictwa.

Istotne zagrożenie dla terenów istniejącej i projektowanej zabudowy stwarzają obszary występowania dawnego płytkiego kopalnictwa węgla kamiennego¹⁴, w tym zlikwidowanej KWK Jan Kanty¹⁵.

W/w obszary obejmują większość terenów Dąbrowy Narodowej i północną część Zachodniego Zespołu Przemysłowego oraz w większości wolne od zabudowy tereny parku im. Lotników Polskich.

Po szybach Kościuszko i Piłsudski byłej KWK Jaworzno pozostały obszary płytkiego kopalnictwa zagrażające zabudowie aż po Bory na południu.

Bieżąca eksploatacja węgla kamiennego.

Zgodnie z zamierzeniami strategicznymi ZGE Sobieski – Jaworzno III Sp. z o.o. planowane jest podjęcie eksploatacji węgla kamiennego w nowych rejonach wydobywczych, także w innych niż dotychczas pokładach. Podjęcie eksploatacji w nowych rejonach i pokładach wiąże się z powiększeniem obszaru górniczego- granice poszerzonego obszaru górniczego nie przekroczą linii autostrady A4. po roku 2018 całość wydobywania prowadzona będzie z Rejonu Piłsudski we wschodniej i południowo- wschodniej części terenu górniczego.

W związku z rozszerzeniem eksploatacji projektuje się wydrążenie szybu lub otworu wentylacyjnego w południowo- wschodniej części rozszerzonego obszaru górniczego. Prognozowane wydobywanie węgla może powodować znaczne odkształcenia powierzchni ziemi w południowo- wschodniej części miasta oraz na południowo- zachodnich terenach Lasu Podłęże i w dolinie Przemszy.

W okresie rozważań uwarunkowań Studium przewidywane jest wystąpienie w rejonach eksploatacyjnych osiadań terenu oraz odkształceń właściwych mających wpływ na zagospodarowanie obszarów do zabudowy. Prognozowane deformacje terenu mogą znacznie ograniczyć realizację nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej w południowo- wschodniej części miasta (Byczyna, Cezarówka Górna i Dolna, Koźmin). Prognozowane szkody górnicze nie zwiększą zagrożenia powodziowego w dolinie Przemszy w rejonie Jelenia z uwagi na projektowaną budowę wałów przeciwpowodziowych na rzece Przemszy i potoku Wąwolnica.

Biorąc powyższe oddziaływanie pod uwagę przewidziano dla południowo- wschodniej części miasta- ograniczony rozwój, przeznaczając pod funkcje mieszkaniowo – usługowe tereny położone poza obszarem największych oddziaływań.

Filary ochronne.

W Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Terenu Górniczego Jaworzno- ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o. w granicach administracyjnych miasta Jaworzna przyjęty Uchwałą nr XLI/720/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r. zaznaczono filary ochronne obejmujące:

- ♦ kompleks Elektrowni Jaworzno III przy ulicy Promiennej
- ♦ kompleks Elektrowni Jaworzno III przy ulicy Martyniaków
- ♦ Zakłady Chemiczne „Organika – Azot”
- ♦ ZGE Sobieski Jaworzno III sp. z o.o.
- ♦ Jeziorki
- ♦ część cmentarza przy ulicy Wilkoszyn oraz przyległe od zachodu tereny rolne

¹⁴ Opracowanie ekofizjograficzne miasta Jaworzno, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza grudzień 2004r

¹⁵ Opinia dotycząca zasadności przystąpienia do wykonania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego KWK Jan Kanty wykonana przez GEOCARBON, grudzień 2003r

1.11. Udokumentowane złoża kopalin¹⁶ oraz zasoby wód podziemnych.

1. Węgiel kamienny - surowce energetyczne

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby geologiczne bilansowe (tys. t)			Zasoby przemysłowe	Wydobycie
			Razem	A+B+C1	C2		
1	Niwka-Modrzejów	Z	tylko pzb.				
2	Kazimierz Juliusz	E	133 610	121 145	12 465	28 330	813
3	Jan Kanty	Z	tylko pzb.				
4	Brzezinka	R	556 101	492 908	63 193	-	-
5	Jaworzno	E	586 295	400 413	185 882	221 832	2 556
6	Libiąż-Dąb	R	11 371	2 570	8 801	-	-
7	Libiąż-Janina	R	12 865	6 252	6 613	-	-
8	Janina	E	1 730 159	688 981	1 041 178	1 179 237	1 928
9	KWK Siersza	Z	tylko pzb.				
10	Siersza (teren rezerwowy)	R	61 240	11 800	49 440	-	-

2. Rudy cynku i ołowiu - surowce metaliczne

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Jaworzno	Z	tylko pzb.		

3. Dolomity – surowce skalne

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Gadlin	R	982		
2	Gródek	Z	23 034		
3	Jaworzno-Ciężkowice	P	30 697		

4. Dolomity - kamienie drogowe i budowlane

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Byczyna	P	31 940		
2	Jeleń	Z	2 273		Brak na mapie

5. Piaski – kruszywo naturalne

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Ciężkowice	P	9 294		
2	Jaworzno-Maczki	R	240		Brak na mapie
3	Jaworzno-Podłęże	R	2 320		

6. Piaski podsadzkowe

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. m ³)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Pustynia Błędowska – obszar pozostały	T	79 724		
2	Siersza-Misiury	E	60 043	30 609	800
3	Szczakowa pole I	T	16 011	16 011	21
4	Szczakowa pole II	E	85 878	22 706	1 380
5	Bór (Zachód)	E	9 930	2 237	17

7. Surowce ilaste ceramiki budowlanej

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. m ³)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Byczyna	Z	757		
2	Jeleń (Kop. Jaworzno)	Z	329		

¹⁶ Wg „Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce” – stan na 31 XII 2003 r. Ministerstwo Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004

8. Wapienie i margle dla przemysłu cementowego

L.p.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby (tys. t)		Wydobycie
			Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1	Sadowa Góra II	R	21 931		

Objaśnienia skrótów:

Z – złoża zaniechane

E – złoża eksploatowane

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (kat. A+B+C₁)

P – złoża o zasobach rozpoznanych wstępnie (kat. C₂)

T – złoża zagospodarowane, eksploatowane okresowo

pzb. - pozabilansowe

Wody podziemne.

Obszar miasta położony jest nad dwoma udokumentowanymi zbiornikami wód podziemnych¹⁷:

- a) czwartorzędowy GZPW Q/5 Bór Biskupi – 453
- b) triasowy GZWP T/5 Chrzanów – 452

Zbiornik karboński GZWP C/2 Trzebinia – Siersza – 457 wydzielony na mapach hydrogeologicznych nie został wymieniony w Rozporządzeniu, co oznacza, iż został on uznany za zbiornik lokalny o mniejszym znaczeniu.

Zbiorniki te z uwagi na swoje rozprzestrzenienie i zasobność mają znaczenie regionalne. Stanowią one potencjalne źródło zaopatrzenia w wodę regionu śląskiego.

Powiązania obszaru miasta Jaworzno z otoczeniem w zakresie wód podziemnych realizują się poprzez zasilanie i przepływy tych wód w obrębie wydzielonych poziomów wodonośnych. Wydzielone poziomy mają charakter poziomów regionalnych i obejmują swym zasięgiem duże obszary. Stąd związki środowiska miasta Jaworzna z otoczeniem są bardzo silne. Zasilanie i eksploatacja tych poziomów odbywa się zarówno na obszarze miasta jak i jego otoczenia. Dlatego też duże znaczenie ma ochrona tych wód przed zanieczyszczeniem i degradacją. Powiązania za pośrednictwem czwartorzędowego poziomu wód podziemnych realizowane są z obszarami położonymi na wschód od miasta Jaworzna. Z uwagi na to, iż kierunek spływu tych wód odbywa się w kierunku zachodnim szczególnie silne są oddziaływania z zewnątrz. Tereny położone na wschód od Jaworzna stanowią główny obszar zasilania tego poziomu. Z tego poziomu czerpane są wody użytkowe na terenie Jaworzna. Natomiast poprzez triasowy poziom wód podziemnych obszar miasta Jaworzna związany jest z położonymi na południu terenami Chrzanowa.

W tym przypadku, na skutek spompowywania wód przez kopalnię „Trzebionka” następuje spływ części wód triasowych w kierunku południowym. Z poziomu triasowego ujmowane są także wody użytkowe na terenie Jaworzna. Karboński poziom wodonośny jest poziomem bardzo rozległym i nie są znane kierunki przepływu wód w jego obrębie.

Dla funkcjonowania ekosystemów Jaworzna szczególne znaczenie ma głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych, najczęściej związanych z czwartorzędowym poziomem wodonośnym. Znacznie mniejsze znaczenie mają wody triasowego poziomu wodonośnego, ze względu na obniżenie poziomu ich zalegania, na skutek intensywnej eksploatacji tego poziomu.

Zbiorniki wód podziemnych obecnie pełnią znacznie ograniczoną rolę. Kilkoma ujęciami miejskimi (MPWiK Sp. z o.o.) zaopatrują w wodę pitną teren miasta Jaworzno:

- 1) ujęcie „Dobra” – lokalizacja: Os. Dobra – zaopatruje: Centrum, Ciężkowice, Pieczyska, Szczakowa; ujęcie stanowią 2 studnie głębinowe zlokalizowane w północnej części miasta, odwiercone w latach 1920-22 do poziomu triasowego;
- 2) ujęcie „Galmany” – lokalizacja Os. Warpie – zaopatruje: Centrum, Wilkoszyn, Jeziorki, Ciężkowice; ujęcie stanowią 3 studnie głębinowe zlokalizowane w centralnej części miasta, odwiercone w 1968 roku do zalanych sztolni kopalni galmanu; ujęcie wód triasowych;

¹⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy, utworzenia regionalnych zarządów gospodarki wodnej oraz podziału obszarów dorzeczy na regiony wodne. (Dz. U. z 2002r. nr 232 poz. 1953)

- 3) ujęcie „Bielany” – lokalizacja Os. Bory – zaopatruje: Bory, Byczyna; ujęcie stanowi 1 studnia odwiercona do poziomu triasowego;
- 4) ujęcie „Jarosław Dąbrowski” – lokalizacja Os. Jeleń – zaopatruje: Bory, Byczyna, Jeleń; ujęcie wody z rzepia przez szyb kopalniany z poziomu karbońskiego.

Znaczna część wód podziemnych była dotychczas odprowadzana bezużytecznie w wyniku odwadniania eksploatowanych złóż węgla kamiennego lub dolomitu. Część tych wód była wykorzystywana na potrzeby własne zakładów górniczych. Obecnie na skutek zamknięcia kopalń odbudowują się zasoby wód podziemnych i powstaje duża rezerwa wody pitnej.

1.12. Tereny górnicze

- 1) Teren górniczy kopalni „**Jan Kanty**”.
Obszar górniczy kopalni „Jan Kanty” Spółka Akcyjna z siedzibą w Jaworznie przy ulicy Grunwaldzkiej 275 obejmuje swoim zasięgiem dzielnice: Dąbrowa Narodowa, Długoszyn, Niedziliska, część Podłęża, Osiedle Stałe i Łubowiec.
Teren górniczy kopalni „Jan Kanty” graniczy:
 - od zachodu i północy z KWK „Niwka – Modrzejów”.
 - od północy z KWK „Kazimierz Juliusz”.
 - od wschodu z polem rezerwowym.
 - od południowego – wschodu i częściowo od południa z terenem górniczym ZGE Sobieski – Jaworzno III.
 - od południa z polem rezerwowym.
 Kopalnia „Jan Kanty” zaprzestała wydobywania i została zamknięta z dnia 31.12.2003r.
- 2) Teren górniczy ZGE „Sobieski Jaworzno III”.
Granice terenu pokrywają się z granicami terenu górniczego Jaworzno – Jeleń ustanowionego koncesją nr 1/99 z dnia 18.01.1999r. wydaną przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.
Teren górniczy posiada „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Jaworzno – ZGE „Sobieski”” Jaworzno III sp. z o.o. w Jaworznie w granicach administracyjnych miasta Jaworzna zatwierdzony Uchwałą nr XLI/720/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r. Oprócz w/w/ planu na terenie górniczym ZGE „Sobieski”” Jaworzno III obowiązują następujące m.p.z.p.:
 - a) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszarów strategicznych oraz restrukturyzacji i przebudowy przemysłu w dzielnicy Śródmieście i Centrum miasta Jaworzna przyjęty Uchwałą nr XXII/434/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 maja 2000r.
 - b) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczanego pod zabudowę w rejonie ulicy Chełmońskiego – południe przyjęty Uchwałą nr VIII/76/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 marca 2003r
 - c) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczanego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja zachód przyjęty Uchwałą Nr XI/113/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r.,
 - d) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczanego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja – wschód przyjęty Uchwałą Nr XI/114/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r.,
- 3) Tereny górnicze - zlikwidowane
 - **Siersza** - obszar terenu górniczego nieczynnej KWK „Siersza”, położony pod lasami we wschodniej części miasta przy Ciężkowicach. Teren rezerwowy kopalni sięga do centrum jednostki Ciężkowice.
 - **Niwka – Modrzejów**- od północnego – zachodu teren górniczy nieczynnej KWK „Niwka Modrzejów”
- 4) Pozostałe tereny górnicze.
W niewielkich fragmentach teren miasta obejmują:
 - od północy, KWK „Kazimierz – Juliusz” sp. z o.o.
 - na południu, w lasach pod miejscowością Dąb - teren górniczy KWK „Janina”,

- od północnego- zachodu, teren górniczy kopalni piasku „Bór III”
- od północnego- wschodu, teren górniczy kopalni piasku „Szczakowa”

1.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

Komunikacja

Szkielet układu komunikacyjnego miasta tworzą:

- 1) **droga krajowa 79** w ciągu ulic: Katowicka, Grunwaldzka, Krakowska, klasy ulicy głównej przyspieszonej, która zapewnia bezpośrednie połączenie centrum miasta z jego jednostkami strukturalnymi Byczyną, Osiedlem Stałym i Dąbrową Narodową oraz pośrednio przez ul. Szczakowską/Górnośląską ze Szczakową.
- 2) **drogi powiatowe**, klasy ulic zbiorczych, łączące dośrodkowo centrum miasta z sąsiednimi miastami:
 - a) z Sosnowcem:
 - ul. Stefana Batorego kończąca ciąg ulic od Śródmieścia – Św.Wojciecha-Jaworznicka – Wesola (DP 003-08)
 - DK 79 w ciągu ul. Orłąt Lwowskich w Sosnowcu
 - DK 79 poprzez węzeł z drogą S1 – droga S1 – węzeł na S1 z ul. Lenartowicza w Sosnowcu.
 - b) z **Bukownem**; ul. Bukowska (DP 005-08) – dostępna ze Śródmieścia ciągiem ulic: Św.Wojciecha (DP 003-08) - Jaworznicką – Sobieskiego (DP 001-08)
 - c) z **Trzebinia**: DK 79 w ciągu ul.Krakowskiej poprzez Chrzanów
 - d) z **Chrzanowem**: ul.Obróćców Poczty Gdańskiej, ul. Wilkoszyn, ul.Gwardii Ludowej, ul. Kasztanowa, ul. Jesienna (DP 002-08)– poprzez dz. Balin do centrum miasta oraz DK 79 w ciągu ul.Krakowskiej,
 - e) z **Chełmkami**: ul. Wygoda i dalej ul. Dąb (DP-007-08), kończąca ciąg ulic od Śródmieścia do Jelenia: Matejki– Fabryczna i Ks. Sulińskiego (DP 006-08),
 - f) z **Mysłowicami**:
 - ul. Celników (DP 006-08) do Dzieńkowic kończąca ciąg ulic od Śródmieścia do Jelenia jw. W Dzieńkowicach ul. Długą do węzła z S1 w Kosztowach.
 - ul. Wojska Polskiego, ul. Wysoki Brzeg (DP 009 – 08) do Brzezinki.
 - DK 79, poprzez ul. Orłąt Lwowskich w Sosnowcu.
- 3) **drogi powiatowe**, klasy ulicy zbiorczej oraz ulice klasy lokalnej łączące dośrodkowo centrum miasta z jednostkami:
 - Ciężkowice – ul.Chełmońskiego i Ciężkowicką (DP 004-08) oraz ul. Sławkowską
 - Zachodni Zespół Przemysłowy: ul.Leśna, Moniuszki, Martyniaków (DP 010-08).
 - Długoszyń: ulica Szczakowska (DP 001-08) i ul. Chropaczówka (DP 08-003 oraz DK 79 w ciągu ul. Grunwaldzkiej
 - Szczakowa ulicami: Św. Wojciecha i Jaworznicką
 - Jeleń - ulicami: Matejki, Fabryczną, Chopina i Ks. Sulińskiego,
 - Jezioriki Koźmin - ulicami Sławkowską, Obr. Poczty Gdańskiej, Gwardii Ludowej i Kasztanową,
- 4) **drogi powiatowe**, łączące jednostki strukturalne obwodowo:
 - **Śródmieście (Niedzieliska) ze Szczakową**: ulica Szczakowska i Górnośląska (DP 001-08), klasy ulicy zbiorczej.
 - **Szczakową z Ciężkowicami**: ul. Sobieskiego i Ks.Mrocza (DP 001-08), klasy ulicy zbiorczej.
 - **Szczakową i Długoszyń**: ul. Dąbrowskiego (DP 08 – 002), klasy ulicy lokalnej.
 - **Jeleń z Byczyną**: ul. Wiosny Ludów i Baranowskiego (DP 008-08), klasy ulicy lokalnej.
 - **Byczynę** z ul. Kasztanową (Jezioriki, Ciężkowice): ul.Gwardzistów i Łanową (DP 008-08), klasy ulicy lokalnej.

- 5) ulice klasy ulicy zbiorczej uzupełniające układ podstawowy:
 - Al. Piłsudskiego (DP 08-001).
 - Ul. Chopina (odcinek łączący Młynarską z Fabryczną) (DP 010-08).
 - Ul. Olszewskiego.
- 6) ulice klasy ulic lokalnych i dojazdowych uzupełniające układ podstawowy i obsługujące poszczególne tereny.

Powiązania układu komunikacyjnego miasta z elementami krajowego i regionalnego układu drogowego stanowią:

- 1) autostrada A4 – relacji Zgorzelec – Wrocław – Opole – Katowice – Kraków -Rzeszów – Przemysł. Powiązania miasta z autostradą możliwe są poprzez drogę ekspresową S1 i drogę krajową nr 79 (węzeł w Chrzanowie).
- 2) droga ekspresowa S1 – relacji Częstochowa – Dąbrowa Górnicza –Bielsko Białą. Droga S1 dostępna jest poprzez DK 79.
- 3) droga krajowa DK 79 - relacji Bytom – Katowice – Mysłowice – Jaworzno – Chrzanów – Trzebinia – Krzeszowice – Kraków, klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego.

Kolejowe powiązania międzynarodowe, krajowe i regionalne zapewniają:

- 1) linia kolejowa E30 relacji Drezno – Zgorzelec – Wrocław – Katowice – Kraków – Przemysł – Lwów – Kijów.
- 2) przebiegająca w pobliżu, przez Sosnowiec i Katowice linia kolejowa E65 relacji Gdańsk – Warszawa – Katowice – Zebrzydowice – Ostrawa.

Kolejowe powiązania lokalne zapewniają:

- 1) linia kolejowa relacji Jaworzno Szczakowa – Dąbrowa Górnicza- Ząbkowice
- 2) linia kolejowa Jaworzno Szczakowa - Bukowno

Ocena sprawności układu komunikacyjnego

Z przeprowadzonej w „Studium komunikacyjnym miasta Jaworzno” z sierpnia 2003r. (PPU „INKOM” Katowice) analizy układu komunikacyjnego wynikają następujące wnioski:

- 1) DK 79 nie spełnia na całej długości parametrów technicznych ulicy głównej ruchu przyspieszonego. Jej przebudowa ze względu na istniejące zainwestowanie jest niewskazana. **Wskazane rozwiązanie obwodnicowe.**
- 2) ulice miejskie zaklasyfikowane do klasy ulicy zbiorczych, odcinkowo nie odpowiadają parametrom normatywnym i wymagają przebudowy.
- 3) ulice miejskie zaklasyfikowane do ulic klasy lokalnej spełniają na ogół obowiązujące parametry normatywne.
- 4) ulice dojazdowe, poza terenami zabudowy wielorodzinnej w części nie spełniają normatywnych parametrów. Ich przebudowa nie zawsze jest możliwa ze względu na:
 - a) istniejące zainwestowanie,
 - b) nieuregulowany stan prawny gruntów,
 - c) nie wystarczające środki finansowe
- 5) przeprowadzone badania ruchu wskazują, iż najbardziej obciążone trasy to ul. Katowicka, ul. Grunwaldzka, ul. Wojska Polskiego i ul. Batorego. Mniejsze natężenie ruchu występuje na ul. Krakowskiej, a nieznaczne na ul. Bukowskiej, ul. Wygoda i Dąb oraz na ul. Celników.
- 6) brak pełnego „otwarcia dla miasta węzła Jeleń” ogranicza pełne wykorzystanie autostrady A4.
- 7) znaczne utrudnienia bezpieczeństwa ruchu stanowią jednopoziomowe przejazdy kolejowe.

Istniejące powiązania kolejowe PKP umożliwiają połączenia krajowe, regionalne i ponadlokalne. Jednocześnie peryferyjne położenie dworca Jaworzno – Szczakowa powoduje niski udział mieszkańców w ruchu pasażerskim.

Możliwości rozbudowy układu istniejącego są ograniczone przede wszystkim:

- 1) istniejącym zagospodarowaniem terenów o przemieszanych funkcjach tworzących bariery przestrzenne.
 - 2) istniejącym zainwestowaniem uniemożliwiającym przebudowę ulic i prowadzenie nowych.
 - 3) znacznymi powierzchniami obszarami o istotnych walorach przyrodniczo – krajobrazowych.
 - 4) występowaniem wpływów eksploatacji górniczej, a szczególnie dawnej płytkiej eksploatacji.
 - 5) nieuregulowanym stanem prawnym gruntów
- Przebudowę układu komunikacyjnego umożliwiając:
- 1) likwidowane linie kolejowe przemysłowe i PKP.
 - 2) likwidowane tereny przemysłowe.
 - 3) przewidywane lokalizowanie nowej działalności produkcyjno – usługowej poza obszarami zabudowy śródmiejskiej.
 - 4) zamierzenia regionalne i krajowe dotyczące przebudowy linii kolejowych PKP (budowa wiaduktów, nowe połączenia, przejścia piesze itp.)

Zaopatrzenie w wodę.¹⁸

Pobór wody w Jaworznie w 2002r. wynosił 45,2hm³ z tego 51.4% na cele produkcyjne.

Miasto zaopatrywane jest w wodę z SUW „Maczki” Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach poprzez magistralę SUW Maczki – Katowice $\varnothing$ 800.

Pozostałą ilość wody tj. ok. 13000 m³/d miasto uzyskuje z własnych ujęć głębinowych:

- ujęcie „Galmany” przy ul. Pawiej,
- ujęcie „Dobra” przy ul. Podlesie,
- ujęcie „Jarosław Dąbrowski” przy ul. Dolnej,
- ujęcie „Bielany” przy ul. Chłopickiego.

Dla miasta Jaworzna, GPW Katowice dostarcza 53,9 % wody, Galmany 30,6 %, Dobra 8,2 %, Jarosław Dąbrowski 4,8 %, Bielany 1,3 %. Ponadto miasto kupuje wodę z RPWK Chrzanów 0,3 %, RPWK Katowice 0,9 %. Woda po dezynfekcji tłoczona jest do sieci. Tylko z ujęcia „Jarosław Dąbrowski” jest poddawana uzdatnianiu. Praca sieci wodociągowej wspomagana jest pięcioma pompowniami wodociągowymi oraz dwoma zbiornikami. W Warpiu znajduje się zbiornik wodociągowy pośredni, o łącznej pojemności 12000 m³ oraz w Ciężkowicach zbiornik końcowy o pojemności 540 m³.

Sieć magistralna GPW jest w dobrym stanie technicznym. Wodociągi zasilające miejskie są budowane w latach 30-tych i 50-tych XX w., wykonane z żeliwa i stali. Sieć rozdzielcza miasta, budowana od lat 30-tych XX w., charakteryzuje się dużą awaryjnością (1041 awarii w 2002 roku). Sieć będąca w eksploatacji powyżej 20 lat stanowi 41% całości.

Odprowadzanie ścieków¹⁹

Kanalizacja miasta Jaworzna była budowana w systemie kanalizacji ogólnospławnej, w latach 70-tych XX w. Rozbudowa kanalizacji w systemie kanalizacji rozdzielczej, była prowadzona głównie na budowanych osiedlach w zabudowie wielorodzinnej. Ścieki kanalizacji systemu rozdzielczego wprowadzane są do kanałów kanalizacji ogólnospławnej. Ścieki ze zlewni rz. Przemszy doprowadzane są na oczyszczalnię „Dąb” – oczyszczalnię mechaniczno – biologiczną, o przepustowości 17000 m³/d, która odprowadza wody po oczyszczeniu w II kl. czystości do rzeki.

W zlewni rzeki Białej Przemszy ścieki wprowadzane są do odbiornika bez oczyszczania. Miasto porządkuje system kanalizacyjny i przystąpiło do realizacji programu „czysta i tania woda”. W roku 2002 wystąpiło 528 awarii kanalizacji, wynikających głównie z wpływów eksploatacji górniczej.

¹⁸ Analiza diagnostyczna miasta Etap I Faza 2- kwiecień 2004r

¹⁹ Analiza diagnostyczna miasta Etap I Faza 2- kwiecień 2004r

Zaopatrzenie w gaz.

Zaopatrzenie miasta Jaworzna w gaz odbywa się z krajowego systemu przesyłowego Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. Źródłem gazu jest odgałęzienie Ø 200 z gazociągu wysokoprężnego przesyłowego Ø 500 relacji Węgrzce – Tworzeń. Gaz dostarczany jest do odbiorców siecią rozdzielczą, średnioprężną.

Osiedla mieszkaniowe zabudowy wielorodzinnej zaopatrywane są w gaz niskiego ciśnienia z pięciu stacji redukcyjno – pomiarowych II^o. Sieci rozdzielcze średnioprężne są w dobrym stanie technicznym, posiadają rezerwę przepustowości.

Stacje redukcyjno – pomiarowe I^o posiadają dużą rezerwę przepustowości, umożliwiającą zaopatrzenie w gaz zwiększonej liczby odbiorców.

Zaopatrzenie w ciepło.

Źródłem zaopatrzenia w ciepło systemu ciepłowniczego miasta Jaworzno jest PKE S.A. Elektrownia Jaworzno III.

Wytwarzanie ciepła w elektrowniach oparte jest na układzie skojarzonym produkcji energii elektrycznej i ciepła. W dobrym stanie są wszystkie sieci wykonane w preizolacji. Odcinki w złym stanie technicznym wykonane w technologii tradycyjnej – kanałowej. Średnice magistralne umożliwiają przesył zwiększonej mocy cieplnej przy wystąpieniu zapotrzebowania. Elektrownia Jaworzno III posiada nadwyżkę mocy cieplnej.

Elektroenergetyka.

System zasilania miasta Jaworzna tworzą:

- ♦ Elektrownia Jaworzno III ze stacją 220kV i stacjami 110kV
- ♦ Stacja Węzłowa 220/110kV Byczyna
- ♦ Główne Punkty Zasilania – stacje 110kV/SN
- ♦ rozdzielnia sieciowa 20/6 kV Warpie i stacje transformatorowe SN/nn
- ♦ linie napowietrzne najwyższych napięć 400kV i 220kV
- ♦ linie napowietrzne wysokiego napięcia 110kV
- ♦ linie kablowe i napowietrzne średnich napięć 30kV, 20kV i 6kV
- ♦ linie kablowe i napowietrzne niskich napięć

Źródła zasilania.

Źródłem zasilania jest zlokalizowana na terenie miasta PKE Elektrownia Jaworzno III S.A., którą tworzą dwa zakłady: Elektrownia Jaworzno II i III.

Moc elektryczna osiągalna w obu źródłach wynosi:

- ♦ Elektrownia Jaworzno III – 1345 MW
- ♦ Elektrownia Jaworzno II – 290MW

Elektrownia Jaworzno III jest elektrownią systemową, wytwarzającą energię elektryczną i ciepłą w skojarzeniu z energią elektryczną o parametrach wymaganych przez odbiorców.

Moc elektryczna generowana w źródłach przesyłana jest do krajowego systemu liniami napowietrznymi 220kV poprzez stację 220kV elektrowni oraz Stację Węzłową 220 kV Byczyna.

Linie napowietrzne najwyższych napięć (NNW) 400kV i 220kV

Przez teren miasta przechodzi trasa dwutorowej linii napowietrznej 400kV relacji Rogowiec-Joachimów- Tucznawa – Skawina – Tarnów. Linia ma charakter przesyłowy i obecnie nie bierze bezpośredniego udziału w gospodarce energetycznej miasta. Przebieg trasy tej linii w bezpośrednim sąsiedztwie Stacji Węzłowej Byczyna ułatwi planowaną w perspektywie rozbudowę w/w stacji o rozdzielnię 400 kV.

W planach rozwojowych krajowej sieci przesyłowej przewidywana jest także budowa linii napowietrznej 400kV relacji Byczyna – Studzionka.

Linie napowietrzne 220 kV pełnią funkcję linii przesyłowych, przenoszących podstawowo moc elektryczną od źródeł (elektrowni) do stacji redukcyjno- rozdzielczych 220/110kV.

Istniejące na terenie Jaworzna linie 220kV wyprowadzają energię elektryczną ze stacji Elektrowni III i II do stacji węzłowej Byczyna, skąd przesyłana jest ona do krajowego systemu sieci elektroenergetycznej 220kV.

Linie i urządzenia 220kV i 400kV są w dobrym stanie technicznym, na bieżąco modernizowane i remontowane. Sieci NNW znajdują się w eksploatacji Polskich Sieci Elektroenergetycznych - Południe Sp. z o.o. w Katowicach.

System sieci wysokiego napięcia (WN) 110kV.

System sieci wysokiego napięcia pośredniczy w dostawie energii elektrycznej ze źródeł, poprzez stację 110 kV elektrowni, linie napowietrzne 110 kV do stacji 110kV/SN (GPZ), skąd, po transformacji napięcia, poprzez system sieci średnich i niskich napięć, dostarczana jest do odbiorców miasta.

Na terenie miasta zlokalizowane są następujące GPZ-ty:

♦	Jaworzno I	stacja 110/20/6 kV	moc transformatorów	2 x 25 MVA
♦	Niedzieliska	stacja 110/20/6 kV	moc transformatorów	2 x 40 MVA
♦	Sobieski	stacja 110/6 kV	moc transformatorów	2 x 25 MVA
♦	Szczakowa	stacja 110/30/6 kV	moc transformatorów	1 x 25 MVA i 1x31.5 MVA
♦	Jeleń	stacja 110/6 kV	moc transformatorów	2 x 16 MVA
♦	Kościuszk	stacja 110/6 kV	moc transformatorów	2 x 16 kV
			własność ZGE Sobieski	

GPZ-ty zasilane są ze źródeł napowietrznymi liniami 110 kV i połączone z systemem sieci 110 kV na terenie sąsiednich miast liniami 110 kV relacji:

- ♦ Jaworzno III - GPZ Brzezinka
- ♦ Jaworzno III - GPZ Mysłowice
- ♦ GPZ Niedzieliska - GPZ Sosnowiec
- ♦ GPZ Kościuszk – GPZ Trzebinia
- ♦ GPZ Sobieski – GPZ Jeleń – GPZ Dzieńkowice

Stan techniczny sieci i urządzeń WN jest dobry, stacje WN/SN dysponują pewną rezerwą mocy pozwalającą na rozwój systemu SN/nn. W wypadku znacznego wzrostu zapotrzebowania mocy istnieją techniczne możliwości modernizacji bądź rozbudowy systemu WN/SN.

System sieci i urządzeń WN jest zarządzany i eksploatowany przez Będziński Zakład Elektroenergetyczny S.A.

System sieci średnich i niskich napięć SN/nn.

Bezpośrednią obsługę odbiorców zapewnia układ sieci średnich i niskich napięć, rozbudowany w oparciu o lokalne stacje 110kV/SN. Układ sieci średnich napięć tworzą dwutransformatorowa rozdzielnia sieciowa 20/6kV Warpie, stacje transformatorowo-rozdzielcze SN/nn oraz linie zasilające SN.

Sieć niskiego napięcia wykonana jest jako kablowa i napowietrzna.

Na potrzeby odbiorców pracuje 300 stacji transformatorowych SN/nn, w tym 250 to stacje wewnętrzne, wolnostojące i wbudowane, 50 to stacje słupowe, 178 stacji pracuje na napięciu 20/4,4 kV, 122 stacje na napięciu 6/0,4 kV.

Linie zasilające SN kablowe i napowietrzne prowadzone są na napięciu 30 kV, 20 kV i 6 kV. System sieci SN/nn zapewnia dostawę energii elektrycznej do odbiorców w mieście o właściwych parametrach zapewniając wymaganą pewność zasilania. Problemy z zapewnieniem ciągłości zasilania odbiorców występują natomiast w jednostkach urbanistycznych:

- ♦ Dąbrowa Narodowa - ul. Dąbrowska, Jasiugi, Wolna, Starowiejska
- ♦ Długoszyń - ul. Nadbrzeżna, Głęboka, Długosza, Skalna, Kręta
- ♦ Jeleń - ul. Roździeńskiego, Sulińskiego, Azot, Dąb
- ♦ Byczyna - Cezarówka Dolna ul. Trzykrotek, Letnia

- ♦ Ciężkowice - ul. Kruka

Telekomunikacja

System telekomunikacyjny, istniejący na terenie miasta Jaworzna tworzą sieci i urządzenia będące własnością dwóch niezależnych operatorów:

- ♦ Netii- Telekom Silesia S.A. – Katowice, ul. Modelarska
- ♦ Telekomunikacji Polskiej S.A. – Region w Katowicach – Katowice, ul. Francuska

System telekomunikacyjny Netii tworzą:

- ♦ centrala telefoniczna CT Jaworzno
- ♦ koncentratory wyniesione – szt. 11
- ♦ kable teletechniczne magistralne i linie abonenckie.

System Netii na terenie miasta obsługuje głównie mieszkańców dwóch jednostek urbanistycznych Śródmieście Bory i Dąbrowy Narodowej.

System telekomunikacyjny TPSA tworzą:

- ♦ telekomunikacyjne węzły dostępowe
- ♦ kable magistralne
- ♦ abonenckie linie napowietrzne

Sieci i urządzenia TPSA zapewniają obsługę telekomunikacyjną mieszkańców części jednostek urbanistycznych Śródmieście-Bory i Dąbrowa Narodowa (Osiedle Stałe) oraz w całości Długoszyna, Szczakowej, Ciężkowic, Byczyny, Jelenia i Zespołu Przemysłowego.

Gospodarka odpadami

Jaworzno jest zaliczane do grona 47 miast w Polsce, w których powstało najwięcej odpadów przemysłowych. Głównymi ich wytwórcami w mieście są: przemysł wydobywczy (62%) i energetyczny (35%). Pomimo wytworzenia w sektorze gospodarczym ok. 1,9 mln ton odpadów (wg danych GUS z 2003 r.) na terenie Jaworzna nie powstają obecnie nowe składowiska odpadów przemysłowych - odpady w większości poddawane są odzyskowi. Na terenie Jaworzna istnieją stare składowiska odpadów przemysłowych oraz osadniki wód dołowych nie zrehabilitowane, których oddziaływanie na środowisko jest niekorzystne, wymagające podjęcie działań ograniczających ich wpływ na środowisko oraz ewentualny odzysk części zgromadzonych odpadów (hałdy pogórnice, osadniki wód dołowych). Istniejące laguny (przy oczyszczalni ścieków) będą użytkowane przez właściciela.

Największe zagrożenie dla środowiska (oddziaływanie transgraniczne) stanowią substancje niebezpieczne zawarte w odpadach poprodukcyjnych pochodzących z zakładów chemicznych funkcjonujących na terenie Jaworzna od 1917r., gromadzonych w sposób, który nie gwarantował zabezpieczenia środowiska gruntowo wodnego przed ich szkodliwym oddziaływaniem. Dla dotychczas zinwentaryzowanych terenów, na których stwierdzono gromadzenie odpadów konieczne jest wykonanie badań geośrodowiskowych i w zależności od wyników ustalenie dalszego sposobu postępowania i rekultywacji tych terenów.

Wykonanie podobnych badań konieczne jest także dla hałdy odpadów po produkcji sody kalcynowanej „Wapniówka” w Szczakowej oraz hałdy odpadów z zakładu „Biel Cynkowa” w Niedzieliskach.

W roku 2002 na terenie Jaworzna zostało zebranych 41 tys. ton odpadów komunalnych. Miejsce ich składowania do 2003r. było wysypisko miejskie położone przy ul. Sobieskiego w Pieczyskach - teren wysypiska przeznaczony jest do zamknięcia i rekultywacji. Obecnie większość odpadów z terenu Jaworzna trafia na składowisko Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Chrzanowie przy ul. Głogowa 75. Zbiórkę i transport odpadów komunalnych z terenu Jaworzna prowadzi kilka firm.

Aktualny stan gospodarki odpadami dla poszczególnych rodzajów odpadów, określenie potrzeb w zakresie gospodarki odpadami, przedstawienie prognozy wymaganych zmian w zakresie gospodarki odpadami oraz sformułowanie celów i zadań w perspektywie czasowej zostało opracowane w Planie Gospodarki Odpadami dla miasta Jaworzna na lata 2004 - 2015.

1.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Dla miasta Jaworzna z Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 w dniu 21 czerwca 2004r., wynika szereg zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Cel „**rozwój ponadlokalnych systemów infrastruktury**” realizowany poprzez następujące kierunki polityki przestrzennej:

- 1) **wspieranie rozwoju infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu ponadregionalnym i regionalnym**, a szczególnie budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej – autostrady A4, drogi krajowej S1 i linii kolejowych AGC i AGTC, kontynuacja budowy Drogowej Trasy Średnicowej Katowice – Gliwice z możliwością przedłużenia w kierunku wschodnim do Dąbrowy Górniczej i Jaworzna.
- 2) **wzmacnianie sieci powiązań obszaru województwa z terenami sąsiednimi**, w tym: usprawnianie połączeń na styku z województwem małopolskim, w tym postulowana droga Jaworzno – Chelmek – Oświęcim – Brzeszcze – droga ekspresowa S1 (Droga Współpracy Regionalnej)
- 3) **kształtowanie systemu powiązań wewnętrznych opartych na ciągach dróg krajowych i wojewódzkich** (budowa i przebudowa tych dróg), w tym: modernizacja drogi krajowej 94 (Sławków),
- 4) **tworzenie alternatywnych połączeń wewnątrzaglomeracyjnych**: w tym: kontynuacja budowy Drogowej Trasy Średnicowej Katowice – Gliwice z możliwością przedłużenia w kierunku wschodnim do Dąbrowy Górniczej i Jaworzna oraz modernizacja istniejących tras i realizacja nowych połączeń wschód-zachód i północ-południe,
- 5) **budowa i rozbudowa infrastruktury kolejowej**, w tym modernizacja linii kolejowych objętych umową AGC (główne europejskie linie kolejowe); dostosowanie do prędkości 160 km/h/ dla ruchu pasażerskiego:
 - E 30 Drezno/Berlin – Legnica – Wrocław - Opole – Pyskowice - Gliwice - Katowice - Jaworzno Szczakowa - Kraków – Lwów - Kijów /postulowana realizacja nowego przebiegu na odcinku Katowice Szopienice - Sosnowiec - Jaworzno Szczakowa/,
 - modernizacja linii kolejowych objętych umową AGTC (ważniejsze linie kolejowe transportu kombinowanego) dostosowanie do prędkości 120km/h dla pociągów towarowych (częściowo wykorzystując odcinki linii AGC): - C-E 30 /Wrocław/ - Gliwice – Ruda Kochłowie – Katowice Muchowiec – Mysłowice – Jaworzno Szczakowa - /Kraków/,
 - C-E 65/2 Chorzew Siemkowice – Częstochowa - Jaworzno Szczakowa - Czechowice-Dziedzice -Zabrzeg Czarnolesie – Chybie,
- 6) **promowanie rozwoju pasażerskiego transportu zbiorowego** ze szczególnym naciskiem na rozwój i rolę transportu szynowego (kolejowego i tramwajowego) dla zmniejszenia komunikacyjnego zatłoczenia miast, racjonalizacji zużycia energii, zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza, hałasu itp., w tym:
 - a) opracowanie i wdrożenie „programu rozwoju pasażerskiego transportu zbiorowego obejmującego zagadnienia dotyczące:
 - tworzenia systemu obsługi ruchu regionalnego, aglomeracyjnego i lokalnego promującego szynowe środki transportu (np. lekka kolej miejska LKM),
 - możliwości wykorzystania odcinków linii kolei przemysłowych do prowadzenia przewozów aglomeracyjnych lub wykorzystania zlikwidowanych odcinków tych linii dla innych rodzajów transportu /np. trasy rowerowe),
 - b) tworzenie centrów i węzłów przesiadkowych transportu zbiorowego,
- 7) **wspieranie rozwoju infrastruktury technicznej** dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw mediów, ograniczenia zagrożeń środowiska oraz poprawy warunków

inwestowania szczególnie w strategicznych kompleksach działalności gospodarczej, w tym:

- budowa i modernizacja urządzeń gospodarki wodno-ściekowej, w tym budowa systemów kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa i modernizacja istniejących obiektów dla poprawy funkcjonowania gospodarki ściekowej na terenie całego województwa, w tym priorytetowo na terenach występowania użytkowych zasobów wodnych (w strefach ochronnych ujęć wód i w obszarach występowania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających szczególnej ochrony),
- prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z zasadami „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego”, w tym budowa instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych w skojarzeniu z energetyką (fakultatywne lokalizacje - Będzin, Ruda Śląska, Rybnik, Tychy, Jaworzno), stopniowe zamykanie składowisk lokalnych, rekultywacja składowisk nieczynnych i zamykanych, wdrażanie regionalnego systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- rozwój systemów energetycznych, w tym budowa węzłowej stacji transformatorowej 400 kV w Byczynie wraz z włączeniem jej do istniejącej sieci, modernizacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej i sieci przesyłowych.

IV. MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA ROZWOJU JAWORZNA

Listę uwarunkowań sporządzono na podstawie przeprowadzonych analiz diagnostycznych miasta.²⁰

Uwarunkowania zewnętrzne w postaci szans i zagrożeń zidentyfikowano na podstawie diagnozy sytuacji zewnętrznej miasta. Listę uwarunkowań wewnętrznych w podziale na możliwości (siły) i ograniczenia (słabości) zidentyfikowano na podstawie diagnozy sytuacji wewnętrznej miasta.

Listę ułożono zgodnie z przyjętymi do analiz czterema sferami²¹ w następującej kolejności:

- ♦ **centrum miasta i wewnętrzne relacje przestrzenne,**
- ♦ **układ komunikacyjny miasta,**
- ♦ **baza ekonomiczna miasta,**
- ♦ **przyrodnicze i kulturowe środowisko miasta,**

1. Uwarunkowania zewnętrzne

Szanse.

1. Europole Katowice- Kraków
2. Śląsk – Małopolska- obszary oddziaływania metropolii przez wykorzystanie przestrzeni międzyaglomeracyjnej jako rezerwy otwierającej nowe szanse rozwojowe
3. Przewidywana realizacja Międzynarodowego Centrum Logistycznego CELT w Sławkowie opartego na linii kolejowej LHS.
4. Położenie miasta na europejskich korytarzach transportowych:
 - Nr III. Berlin- Wrocław-Katowice- Lwów- Kijów (autostrada A4z węzłami),
 - Nr VI Gdańsk- Katowice- Żilina z odgałęzieniem Katowice- Ostrawa (droga krajowa S1),
5. Przebudowa drogi S-1
6. Przebudowa węzła „Jeleń”
7. Przewidywana realizacja „Drogi Współpracy Regionalnej”, Oświęcim- Jaworzno- Sławków
8. Położenie miasta na modernizowanych magistralnych linii kolejowych o znaczeniu międzynarodowym,
 - a) objętych umową ACC, pasażerskich relacji:
 - Berlin/Drezno- Zgorzelec- Wrocław- Katowice- Przemyśl- Lwów- Kijów (E30)
 - b) objętych umową AGTC, towarowych, relacji:
 - Wrocław- Gliwice- Ruda Kochłowiec- Katowice Muchowiec- Mysłowice- Jaworzno Szczakowa- Kraków (C-E30)
 - Chorzew Siemkowice- Częstochowa- Jaworzno Szczakowa- Czechowice Dziedzice- Zabrzeg Czarnolesie- Chybie (CE65/2)
9. Kontynuacja budowy Drogowej Trasy Średnicowej (DTŚ) Gliwice- Katowice z przedłużeniem do Mysłowic a dalej do Jaworzna i do węzła na A4
10. Modernizacja drogi krajowej nr 79 relacji Kraków-Trzebinia- Chrzanów- Jaworzno- Sosnowiec- Katowice- Chorzów – Bytom, w tym przebudowa ulicy Orłąt Lwowskich do parametrów G2/2 w Sosnowcu
11. Utrzymanie i wzmocnienie powiązań ekologicznych- regionalne korytarze ekologiczne
12. Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów wód, w tym głównych zbiorników wód podziemnych / GZWP/
13. Istniejący rezerwat Dolina Żabnika
14. Dobra współpraca regionów Śląsk – Małopolska

²⁰ Analiza diagnostyczna miasta Etap I Faza 2- kwiecień 2004r., Koncepcja ustaleń Studium Etap 1 Faza 3 - czerwiec 2004r., Koncepcja ustaleń Studium uwzględniająca uwagi Prezydenta Miasta Etap 1 Faza 4- sierpień 2004r.

²¹ patrz wcześniej

15. Korzyści wynikające z wejścia Polski do UE, w tym możliwość dofinansowania ze środków i funduszy UE, m.in. programów restrukturyzacji terenów poprzemysłowych, rewitalizacji miejskich dzielnic oraz tworzenie wielofunkcyjnych centrów miejskich.
16. Proces suburbanizacji zachodzący w dużych miastach woj. śląskiego i małopolskiego (odpływ ludności do stref podmiejskich, położonych poza granicami miasta).

Zagrożenia

1. Ograniczone możliwości wykorzystania położenia miasta w III transeuropejskim korytarzu komunikacyjnym (**Autostrada A4**). Powiązania miasta z autostradą możliwe są poprzez drogę ekspresową S1 i drogę krajową nr 79 (węzeł w Chrzanowie).
2. Niewykrystalizowany układ powiązań komunikacyjnych miasta na osi: północ - południe (Oświęcim - Sławków - Olkusz).
3. Brak bezpośredniego dostępu do autostrady na Węźle Jeleń.
4. Wysoki poziom uzależnienia w kształtowaniu i funkcjonowaniu układu komunikacyjnego miasta od relacji z sąsiednimi miastami.
5. Brak wsparcia dla procesów przekształceń terenów po zlikwidowanych zakładach tradycyjnych sektorów działalności i działających w mieście przedsiębiorstw państwowych, które skutkują:
 - społeczną i technologiczną likwidacją ich potencjałów wytwórczych,
 - wysokim obciążeniem środowiska odpadami przemysłowymi
 - wysokim poziomem wskaźnika ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych
 - wysokim wskaźnikiem bezrobocia.
6. Elementy powiązań komunikacyjnych z sąsiednimi miastami o niepełnych parametrach technicznych:
 - rondo na łącznicy S-1 i ulica Orłąt Lwowskich
 - most na Przemyszy w ciągu ulic Wojska Polskiego i Wysoki Brzeg
 - węzeł „Jeleń”
 - węzeł „Byczyna”
 - ulica Batorego-Maczki – Sosnowiec
7. Rozwój sąsiadujących terenów usług i produkcji w Sosnowcu
8. Korytarze istniejących i projektowanych sieci najwyższych napięć / 110, 220, 400kV/
9. Rozdzielnie sieciowe 220/110 kV i 110 kV
10. Budowa węzłowej stacji transformatorowej 400kV w Byczynie wraz z włączeniem do istniejącej sieci.
11. Magistrale wody przemysłowej
12. Budowa zbiornika rekreacyjnego „Szczakowa” w Bukownie
13. Lepsza struktura zatrudnienia w sąsiednich miastach i powiatach (przewaga funkcji usługowo – przemysłowych).
14. Wysoka pozycja powiatów woj. małopolskiego na rynku usług edukacyjnych.

2. Uwarunkowania wewnętrzne

Centrum miasta i wewnętrzne relacje przestrzenne.

Możliwości /siły/

1. Historyczny charakter układu przestrzennego centrum miasta- trójkątny rynek, wraz z otaczającymi osiedlami mieszkaniowymi z okresu socrealizmu, osiedlami zabudowy przykładowej o wartościach historycznych oraz osiedlami mieszkaniowymi wielorodzinnymi o ukształtowanej strukturze przestrzennej.
2. Pasmowo- satelitarna struktura przestrzenna miasta sprzyjająca rozwojowi miasta postindustrialnego.
3. Duże zasoby terenów pod zabudowę, szczególnie mieszkaniowo- usługową, w tym:
 - a) tereny do zabudowy posiadające m.p.z.p.

- b) tereny posiadające zgodę na wyłączenie z użytkowania rolniczego,
 - c) tereny proponowane do zagospodarowanie pod nowe funkcje, w tym nowe centrum miasta („Nowe Miasto”),
 - d) tereny przemysłowe.
4. Oferty i projekty inwestycyjne miasta, w tym: Park Północny, program rewitalizacji i rozwoju zdegradowanych przestrzeni przemysłowych.

Ograniczenia /słabości/

1. Brak charakterystycznych wyróżników (dominant) organizujących zagospodarowanie przestrzenne centrum miasta. Niedostatek przestrzeni publicznych oraz postępująca dekapitalizacja starej zabudowy centrum miasta decydujące o jego wizerunku i atrakcyjności.
2. Dewastacja przestrzeni osiedlowych i obiektów małej architektury osiedlowej obniżająca ich walory funkcjonalne i utrwalająca tendencję utrzymywania się przestrzeni publicznych o niskim standardzie.
3. Istniejące misalokacje²² zasobów przestrzennych powodujące niską produktywność obszarów zurbanizowanych.
4. Obszary i tereny górnictwa węglowego i utrzymywanie się stref osiadania i odkształceń terenu w wyniku eksploatacji górniczej na zawał ograniczające możliwości rozwojowe atrakcyjnie położonych terenów inwestycyjnych i powodujące wysokie koszty eksploatacji infrastruktury technicznej.
5. Występowanie obszarów dawnego płytkiego kopalnictwa węgla kamiennego, stwarzających istotne zagrożenie dla terenów istniejącej i projektowanej zabudowy.
6. Ruch tranzytowy odbywający się przez rynek.
7. Korytarze sieci elektroenergetycznych.
8. Obszary starej zabudowy wymagające rewitalizacji.
9. Osiedla wielorodzinne „blokowiska” do rewitalizacji / humanizacji/.
10. Tereny składowisk przemysłowych, w tym materiałów niebezpiecznych- stanowiące elementy dysharmonizujące przestrzeń miasta.
11. Niezagospodarowane zdewastowane tereny przemysłowe i ugorowane tereny rolne.
12. Niekorzystna struktura demograficzna miasta, pogłębiona ujemną migracją.
13. Poszerzanie się dezintegracji społecznej, szczególnie wśród mieszkańców wielorodzinnych blokowisk.
14. Duży odsetek ludności utrzymującej się ze świadczeń społecznych.
15. Nieuregulowany stan prawny nieruchomości.

Układ komunikacyjny miasta

Możliwości /siły/

1. Linie kolejowe o znaczeniu państwowym i lokalnym, z dworcem i węzłem PKP Szczakowa oraz przystankiem Ciężkowice.
2. Tereny po liniach PKP jako potencjalne korytarze komunikacji kołowej.
3. Odcinki układu drogowego o poprawnym przebiegu i wymaganych parametrach
4. Projekty unijne miasta:
 - Jaworzno twarzą do autostrady- przebudowa podstawowego układu drogowego Jaworzno,
 - Droga Współpracy Regionalnej- budowa drogi Oświęcim-Jaworzno z węzłem autostradowym.

Ograniczenia /słabości/

1. niesprawność układu komunikacyjnego miasta, związana z brakiem wyraźnej hierarchizacji układu drogowego i ulicach nie odpowiadających wymaganym parametrom technicznym.

²² część 2- Synteza uwarunkowań

2. Uciążliwość ruchu tranzytowego przez rynek.
3. Niepełny układ obwodowy między jednostkami satelitarnymi.
4. Ograniczony dostęp do autostrady A4 (zablokowany Węzeł Jeleński).

Baza ekonomiczna miasta.

Możliwości / siły/

1. Istniejący przemysł, w tym silna pozycja gospodarcza PKE Elektrownia Jaworzno III S.A. i ZGE Sobieski – Jaworzno III sp. z o.o. będących największymi pracodawcami w mieście.
2. Tereny poprzemysłowe do przekształceń.
3. Tereny inwestycyjne przygotowane planistycznie.
4. Tereny o wysokiej bonitacji gleb.
5. Oferty inwestycyjne miasta:
 - Gminna Strefa Aktywności Gospodarczej "Węzeł Jeleński",
 - tereny inwestycyjne węzła Jęzor.
6. Projekty unijne miasta:
 - Park Północny- program rewitalizacji i rozwoju zdegradowanych przestrzeni poprzemysłowych miasta Jaworzna,
 - Jaworznicki Park Przemysłowy.
7. Potencjał rozwojowy miasta:
 - produkcja energii,
 - odłogowane grunty rolne (Byczyna, Bory, Jeleń),
 - tereny leśne,
 - tereny rekreacyjne,
 - tereny poprzemysłowe,
 - tereny niezabudowane przy głównych ciągach komunikacyjnych,
 - lokalne zasoby surowców mineralnych,
 - wysoki poziom zatrudnienia w usługach nierynkowych,
 - szkolnictwo średnie techniczne,
 - wysoka wartość majątku produkcyjnego przedsiębiorstw z terenu miasta oraz wysoki poziom ich inwestycji,
 - wysoki poziom gospodarności samorządu mierzony wielkością dochodów budżetowych na 1 mieszkańca.
8. Projekty unijne miasta: Czysta i tania woda- modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej miasta Jaworzna Realizacja projektu inwestycyjnego dotyczącego uregulowania gospodarki wodno-ściekowej na terenie całego miasta.
9. Oczyszczalnia ścieków z kolektorami magistralnymi.
10. Tereny skanalizowane,
11. Główne punkty zasilania w energię elektryczną / GPZ/ i stacje transformatorowe.
12. Stacje gazowe SRP i magistrale gazowe.
13. Tereny zgazyfikowane.
14. Ujęcia wody i wodociągi magistralne, w tym przemysłowe.
15. Elektrociepłownia Jaworzno II i ciepłociągi magistralne.
16. Tereny uciepłnionione.

Ograniczenia/ słabości/

1. Restrukturyzacja tradycyjnych sektorów działalności i działających w mieście przedsiębiorstw państwowych.
2. Niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców.
3. Niski poziom samoorganizacji lokalnego sektora biznesu.
4. Niedorozwój instytucji i instrumentów wspierających lokalne środowisko przedsiębiorczości.
5. Niski poziom otwarcia na kapitał zagraniczny
6. Niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców.

7. Niekorzystna relacja ludności zawodowo czynnej do biernej.
8. Wymagająca uporządkowania gospodarka wodno – ściekowa, sieć wodociągowa i kanalizacyjna o dużej awaryjności wskutek szkód górniczych, sieci elektroenergetyczne średnich i niskich napięć o niskim stanie technicznym, nie zapewniają w skali miasta korzystnych standardów obsługi i zwiększania jego możliwości rozwojowych.
9. Korytarze sieci elektroenergetycznych.

Przyrodnicze i kulturowe środowisko miasta

Możliwości /siły/

1. Naturalne walory przyrodnicze, w tym duże kompleksy leśne - około 35,2 % powierzchni miasta, obszary przyrodniczo cenne objęte ochroną prawną: rezerwat przyrody „Dolina Żabnika, powierzchniowy pomnik przyrody - „Sasanka”, obszar chronionego krajobrazu - kompleks leśny „Dobra-Wilkoszyn”, liczne pomniki przyrody i użytki ekologiczne.
2. Urozmaicony krajobraz, znaczne kulminacje terenowe oraz bogata sieć rzeczna i zbiorniki wodne.
3. Tereny zielone zagospodarowane i projektowane oraz tereny i obiekty ośrodków rekreacyjno - sportowych przyciągające użytkowników spoza miasta i z woj. Śląskiego, m.in. Ośrodek Wypoczynkowo-Rekreacyjny „Sosina” w Szczakowej, Hippychny Ośrodek Rehabilitacyjno-Rekreacyjny w Ciężkowicach, Baza Nurkowa "Gródek" w Szczakowej.
4. Tereny zieleni miejskiej, parkowej, cmentarnej i ogródki działkowe.
5. Hala widowiskowo- sportowa MCKiS.
6. Boiska sportowe.
7. Basen PKE Elektrownia Jaworzno III.

Ograniczenia/ słabości/

1. Tereny rolnicze- nieużytkowane, ugorowane.
2. Występowanie terenów zdegradowanych, przemysłowych i niezagospodarowanych powodujących obniżenie jakości życia mieszkańców miasta i jego atrakcyjności inwestycyjnej.
3. Niezadowalający stan czystości wód powierzchniowych.
4. Znaczny stopień zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi, ograniczający na niektórych arealach możliwość rolniczego wykorzystania gruntów.
5. Brak ściśle określonej granicy polno- leśnej.
6. Dewastacja przestrzeni osiedlowych i obiektów małej architektury osiedlowej.

V. Lista problemów przestrzennych miasta.

W każdym mieście występuje znacząca liczba problemów domagających się rozwiązania. Problemy te różnią się między sobą, co do:

- ♦ sfery funkcjonowania miasta, w której się pojawiają,
- ♦ źródeł (przyczyn) ich powstawania,
- ♦ przestrzennego zasięgu ich występowania,
- ♦ charakteru lokalizacji i długotrwałości wywoływanych przez nie skutków,
- ♦ sposobu postrzegania ich ważności (stopnia pilności ich rozwiązania) przez różne grupy podmiotowe wewnątrz miasta.

Za **problemy²³ przestrzenne miasta** uznano takie, które związane są z:

- ♦ niedostatkami funkcji w strukturze zagospodarowania przestrzennego,
- ♦ wzajemną kolizyjnością funkcji i elementów zagospodarowania przestrzennego,
- ♦ niską sprawnością funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej,
- ♦ eksploatacją zasobów i związaną z nią skalą degradacji środowiska i antropopresji²⁴ wymagającą nadzwyczajnych środków naprawczych, łagodzących i zapobiegawczych,
- ♦ występowaniem terenów, wywołujących dysharmonię krajobrazu,
- ♦ dekapitalizacją i degradacją zabudowy,
- ♦ barierami technicznymi, wynikającymi z zaopatrzenia w wodę, utylizacją ścieków, dostępnością komunikacyjną, zasilaniem w energię elektryczną,

W zagospodarowaniu przestrzennym miasta wyłaniają się następujące problemy:

Problem:	Brak ukształtowanego wielkomiejskiego centrum miasta
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	♦ niedostatek przestrzeni publicznych, ♦ degradacja techniczna, estetyczna i społeczna XIX-wiecznej zabudowy mieszkaniowej, ♦ rozproszenie miejsc świadczenia usług administracyjnych, kulturowych, edukacyjnych i handlowych w mieście, ♦ utrzymanie misalokacji zasobów przestrzennych- funkcjonalnej i lokalizacyjnej.
Główny obszar występowania problemu:	♦ istniejące centrum miasta obejmujące Rynek i przyległe tereny pomiędzy ulicą Pocztową, Grunwaldzką i Królowej Jadwigi.
Wizja rozwiązań:	♦ Nowe Miasto - nowe, współczesne centrum miasta, zlokalizowane na terenach po szybie Kościuszko, o funkcji administracyjno-usługowo- handlowej , ♦ ustalenie skali przestrzennej budowy centrum oraz przyciągnięcia funkcji metropolitalnej wymagającej nowoczesnej architektury oraz kadr o wysokich kompetencjach, ♦ konieczność uzyskania wysokiej koncentracji środków finansowych na przebudowę centrum miasta,
Problem:	Niesprawność wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:	♦ uciążliwości ruchu tranzytowego przez rynek, ♦ występowanie odcinkowo ulic nieodpowiadających wymaganym parametrom technicznym, ♦ brak zaplecza technicznego – stacji paliw, parkingów itp., ♦ brak segregacji ruchu (kołowego, pieszego i rowerowego), ♦ „zakorkowanie” centralnej części miasta, ♦ przeciążenie ul. Grunwaldzkiej.

²³ problem- poważne zagadnienie, zadanie wymagające rozwiązania, rozstrzygnięcia, sprawa trudna do rozwiązania. Słownik Wyrazów Obcych, PWN, 1980r

²⁴ antropopresja- wpływ wywierany przez człowieka na środowisko poprzez prowadzoną przez niego działalność

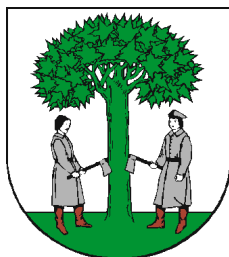
<i>Główny obszar występowania problemu:</i>	♦ Rynek i przyległe tereny pomiędzy ulicą Pocztową, Grunwaldzką i Królowej Jadwigi, ♦ DK 79 w ciągu ulic Katowicka, Grunwaldzka, Krakowska, ♦ charakter obszaru przylegającego – przewaga zabudowy mieszkaniowej.
<i>Wizja rozwiązań:</i>	♦ południowa obwodnica centrum w ciągu DK 79, ♦ południowa obwodnica śródmieścia od ul.Orląt Lwowskich poprzez ul.Martyniaków do ul.Krakowskiej jako przedłużenie Drogowej Trasy Średnicowej z Mysłowic do Chrzanowa, ♦ konieczność uzyskania wysokiej koncentracji środków finansowych na przebudowę centrum miasta.
<i>Problem:</i>	Ograniczony poziom integracji wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta z zewnętrznym (regionalnym i europejskim) przez zablokowany Węzeł Jeleński na autostradzie A4
<i>Istota i skutki nie rozwiązania problemu:</i>	♦ brak pełnego „otwarcia dla miasta węzła Jeleń” ogranicza pełne wykorzystanie autostrady A4, ♦ ograniczone możliwości wykorzystania położenia miasta w transeuropejskim korytarzu komunikacyjnym, ♦ peryferyzacja miasta w układzie międzyregionalnym, ♦ ograniczone możliwości wykorzystania terenów inwestycyjnych, zlokalizowanych przy autostradzie i węźle.
<i>Główny obszar występowania problemu:</i>	♦ jednostka strukturalna Jeleń, ♦ autostrada A4.
<i>Wizja rozwiązań:</i>	♦ realizacja Drogi Współpracy Regionalnej, ♦ przebudowa węzła na autostradzie, ♦ strefa aktywności gospodarczej.
<i>Problem:</i>	rozproszenie sieci osadniczej i tendencje do dalszego jej rozpraszania
<i>Istota i skutki nie rozwiązania problemu:</i>	♦ dysharmonia krajobrazu, ♦ rozdrobnienie struktury ekologicznej, ♦ niska sprawność funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej, ♦ duża awaryjność sieci infrastruktury wskutek szkód górniczych, ♦ wysokie koszty funkcjonowania miasta, ♦ jednostki strukturalne miasta
<i>Główny obszar występowania problemu:</i>	
<i>Wizja rozwiązań:</i>	♦ koncentrowanie zabudowy drogą administracyjną, ♦ wyznaczenie terenów wyłączonych z zabudowy, ♦ ochrona gruntów niezabudowanych, ♦ elastyczne przepisy dotyczące ochrony dziedzictwa narodowego, ♦ pełniejsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury w celu obniżenia kosztów jej eksploatacji, ♦ ustanawianie stref ekspozycji krajobrazowej, chronionych przed zabudową,
<i>Problem:</i>	tereny poprzemysłowe (zabudowane i składowiska) wymagające przekształceń
<i>Istota i skutki nie rozwiązania problemu:</i>	♦ występowanie terenów poprzemysłowych powodujących obniżenie jakości życia mieszkańców miasta i jego atrakcyjności inwestycyjnej, ♦ miasto jest obciążone skutkami ekologicznymi i społecznymi zagospodarowania terenów poprzemysłowych.

<i>Główny obszar występowania problemu:</i>	♦ tereny zlikwidowanej KWK Jan Kanty, szyb Leopold, szyb Kościuszko, ♦ tereny zlikwidowanej elektrowni Jaworzno I, ♦ nieczynne hałdy przy szybie Piłsudski, ♦ nieczynne hałdy poniżej ul. Orłąt Lwowskich, ♦ hałda sodowa w Hucie Szkła "Szczakowa" S.A.
<i>Wizja rozwiązań:</i>	Projekty miejskie: ♦ Nowe Miasto, ♦ Jaworznicki Park Przemysłowy, ♦ tereny przemysłowe „Zachód”, ♦ tereny o nowych funkcjach, usługowych i produkcyjno- usługowych.
<i>Problem:</i>	osiedla zabudowy wielorodzinnej wymagające rehabilitacji technicznej, estetycznej i społecznej.
<i>Istota i skutki nie rozwiązania problemu:</i>	♦ postępująca dewastacja przestrzeni osiedlowych i obiektów małej architektury osiedlowej obniżająca ich walory funkcjonalne i utrwalająca tendencję utrzymywania się przestrzeni publicznych o niskim standardzie, ♦ porzucanie mieszkań w blokach z przyczyn społecznych, ♦ poszerzanie się dezintegracji społeczności lokalnej.
<i>Główny obszar występowania problemu:</i>	♦ w Śródmieściu – Os. Leopold, Os.Górnice, Os.Podwale, Os.Podłęże, Os. Na Skałce i Os.Wandy, ♦ w Dąbrowie Narodowej i Os.Stałym – Os.Stałe, bez części mieszkaniowej z okresu socrealizmu objętej ochroną konserwatorską, ♦ w Szczakowej – Os.Gagarina.
<i>Wizja rozwiązań:</i>	♦ objęcie terenów programem humanizacji zabudowy
<i>Problem:</i>	zaniechanie produkcji rolnej na około 70% areałów użytków rolnych i postępujące ugorowanie gruntów
<i>Istota i skutki nie rozwiązania problemu:</i>	♦ odłogowane grunty rolne
<i>Główny obszar występowania problemu:</i>	♦ jednostki strukturalne Byczyna, Bory, Jeleń
<i>Wizja rozwiązań:</i>	♦ rozwijanie rolnictwa wielkotowarowego, ♦ zalesienia, ♦ utrzymanie ekstensywnych łąk, ♦ wykluczenia nierolniczych sposobów użytkowania terenu, ♦ zakaz zabudowy niezwiązanej z obsługą terenów rolnych.
<i>Problem:</i>	nieuregulowany stan prawny gruntów i rozdrobnienie struktury własnościowej nieruchomości
<i>Istota i skutki nie rozwiązania problemu:</i>	♦ brak możliwości działań modernizacyjnych i restytucji zasobów mieszkaniowych w części centralnej miasta, ♦ brak dostępu do atrakcyjnych gruntów i budynków, dla potencjalnych inwestorów.
<i>Główny obszar występowania problemu:</i>	♦ Śródmieście
<i>Wizja rozwiązań:</i>	♦ powiększanie gminnego zasobu nieruchomości
<i>Problem:</i>	gęsta sieć korytarzy napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokich i średnich napięć

- Istota i skutki nie rozwiązania problemu:*
- ♦ realizacja inwestycji sieciowych w oderwaniu od wrażliwości i walorów estetycznych krajobrazu oraz charakteru układów ekologicznych, wywołująca dysharmonię krajobrazu i naruszenie integralności przestrzennej kluczowych ekosystemów (głównie lasów i terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej),
 - ♦ ograniczenia w możliwości zabudowy atrakcyjnych terenów, wynikające z przepisów odrębnych
- Główny obszar występowania problemu:*
- ♦ całe miasto, z wyjątkiem Ciężkowic
- Wizja rozwiązań:*
- ♦ korekty i wariantowanie tras projektowanych linii w oparciu o studia krajobrazowe, szczególnie na obszarach prawnie chronionych lub o atrakcyjnej lokalizacji.
- Problem:* **wymagająca uporządkowania gospodarka wodno-ściekowa**
- Istota i skutki nie rozwiązania problemu:*
- ♦ brak kanalizacji w niektórych jednostkach miasta,
 - ♦ awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
 - ♦ zanieczyszczenie wód potoków i rzek w mieście
- Główny obszar występowania problemu:*
- ♦ całe miasto
- Wizja rozwiązań:*
- ♦ realizacja programu miejskiego „Czysta i tania woda”.
- Problem:* **obszary ryzyka ekologicznego, naturalne i wynikające z działalności człowieka**
- Istota i skutki nie rozwiązania problemu:*
- ♦ utrzymywanie się stref osiadania i odkształceń terenu w wyniku eksploatacji górniczej,
 - ♦ występowanie obszarów dawnego płytkiego kopalnictwa węgla kamiennego, stwarzających istotne zagrożenie dla terenów istniejącej i projektowanej zabudowy,
 - ♦ podtopienia (naturalne i antropogeniczne),
 - ♦ zwiększenie zagrożenia powodziowego,
 - ♦ składowiska odpadów niebezpiecznych,
 - ♦ tereny składowania odpadów, nieczynne, które nie posiadają dokumentacji, stwarzają trudności i zagrożenie dla środowiska,
 - ♦ obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej terenów,
 - ♦ obniżenie jakości życia mieszkańców.
- Główny obszar występowania problemu:*
- ♦ południowe tereny pomiędzy Byczyną a Lasem Wilkoszyńskim,
 - ♦ południowo – zachodnie tereny Lasu Podłęże,
 - ♦ dolina Przemszy,
 - ♦ większość terenów Dąbrowy Narodowej,
 - ♦ w większości wolne od zabudowy tereny parku im. Lotników Polskich,
 - ♦ obszary dawnego płytkiego kopalnictwa zagrażające zabudowie aż po Bory na południu miasta (po szybach Kościuszko i Piłsudski byłej KWK Jaworzno),
 - ♦ hałda sodowa „Wapniówki” w Szczakowej,
 - ♦ podtapianie zabudowy mieszkaniowej w Ciężkowicach wodami Łużnika,
 - ♦ podtapianie zabudowy w Szczakowej i w Długoszynie, wodami Koziego Brodu,
 - ♦ podtopienia związane z Byczynką występują w centrum Byczyny i jej obszarach południowych.

- Wizja rozwiązań:*
- ♦ lokalizacja zabudowy na terenach prognozowanych stref osiadania i odkształceń terenu w wyniku eksploatacji górniczej oraz występowania obszarów dawnego płytkiego kopalnictwa węgla kamiennego, powinna być poprzedzona rozpoznaniem geotechnicznym oraz opinią Okręgowego Urzędu Górniczego, uzyskanymi na etapie opracowania m.p.z.p, decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego,
 - ♦ ograniczanie zabudowy w dolinach potoków,
 - ♦ wyłączenie z zabudowy terenów narażonych na podtopienia i potencjalnie zagrożonych powodzią,
 - ♦ przeprowadzenie specjalistycznych badań, dokumentujących zagrożenia wynikające z lokalizacji składowisk odpadów.
- Problem:*
Istota i skutki nie rozwiązania problemu:
- kolizyjność występujących na określonym obszarze funkcji.**
- ♦ swoboda lokalizacji działalności a zachowanie walorów dobra wspólnego, w terenach mieszkaniowych lub z nią sąsiadujących,
 - ♦ lokalizacje funkcji, dla których uciążliwość jest trudna do udowodnienia oraz generujące ruch samochodowy i osobowy, m.in.:
 - stacje telefonii komórkowej,
 - warsztaty i serwisy samochodowe,
 - autosalony i autozłomy,
 - myjnie,
 - składy budowlane,
 - obiekty gastronomiczne,
 - ♦ postępujące procesy dekapitalizacji i degradacji zabudowy a współczesne wymagania ładu przestrzennego, polegające na prowadzeniu drobnych inwestycji niewymagających pozwoleń na budowę, m.in.:
 - termomodernizacje budynków,
 - ogrodzenia,
 - reklamy,
 - ♦ brak jednoznacznych instrumentów prawnych umożliwiających utrzymanie ładu przestrzennego na terenach nie objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego i o ustaleniu warunków zabudowy nie są objęte wymogiem zachowania zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.
- Główny obszar występowania problemu:*
- ♦ tereny ukształtowanej, projektowanej i rezerwowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo- usługowej.
- Wizja rozwiązań:*
- ♦ przyjęcie w planach zagospodarowania przestrzennego zasady zapewniającej wzajemną niekonfliktowość lokalizowanych funkcji,
 - ♦ lokalizacja nieuciążliwych funkcji usługowych i produkcyjnych, na odpowiednio dużych wydzielonych działkach, umożliwiających izolację od podstawowego i sąsiadującego z działką przeznaczenia mieszkaniowego oraz na eliminację ewentualnych uciążliwości.

PREZYDENT MIASTA JAWORZNA



STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA JAWORZNA

/FORMA UJEDNOLICONA/

Część 2 - USTALENIA STUDIUM

SPIS TREŚCI:		strona
I. Wizje oraz kierunki polityki przestrzennej miasta		1
1. Strategiczne wizje rozwoju miasta		1
2. Przestrzenna wizja rozwoju miasta		1
3. Kierunki polityki przestrzennej miasta		4
4. Zasady i warunki zrównoważonego rozwoju miasta		9
II. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów		11
1. Struktura przestrzenna i funkcje jednostek strukturalnych		11
2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów jednostek strukturalnych		12
3. Strategiczne węzły i obszary rozwojowe miasta		15
III. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów		17
1. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej ukształtowane, w tym tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej wymagające rehabilitacji		21
2. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności ukształtowane		23
3. tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej o niskiej intensywności projektowane		25
4. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności rezerwowe		28
5. tereny przemysłowe ukształtowane		31
6. tereny produkcyjno-usługowe projektowane		33
7. tereny poprzemysłowe i składowiska przeznaczone do przekształceń w kierunku produkcyjno-usługowym		35
8. tereny zabudowy usługowej ukształtowane		36
9. tereny zabudowy usługowej projektowane- obszar zabudowy Nowego Miasta, na przekształconych terenach po szybie „Kościuszko” o funkcji administracyjno – usługowo – handlowej,		38
10. tereny zabudowy usługowej projektowane- obszar zabudowy usług centrotwórczych na terenach po elektrowni Jaworzno I,		40
11. tereny sportu i rekreacji ukształtowane		41
12. tereny sportu i rekreacji projektowane		42
13. tereny ogródków działkowych		43
14. tereny lasów ochronnych ukształtowane		44
15. tereny cmentarzy ukształtowane		45
16. tereny zieleni urządzonej ukształtowane i projektowane		45
16a. tereny zieleni nieurządzonej		45
17. teren składowania odpadów komunalnych projektowany		46
18. tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej proponowane pod wielkotowarową produkcję rolną		47
19. tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej proponowane do prowadzenie produkcji roślinnej		49
20. tereny zalesień		51
21. obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną		52
22. obszary i obiekty przyrodnicze proponowane do objęcia ochroną prawną		52
23. tereny dróg i tereny kolejowe		53
24. Tereny wyłączone z zabudowy		53
IV. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego		54
1. Ekologiczny System Obszarów Chronionych		54
2. Ochrona przyrody i krajobrazu		55
3. Ochrona złóż kopalin		57
4. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych		57
5. Ochrona powietrza		58
6. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym.		59
V. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej		60
1. Ustalenia ogólne		60
2. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego		62
3. Zabytki nieruchome wyróżniające się w krajobrazie miasta i świadczące o jego historii, proponowane do objęcia ochroną konserwatorską		62
4. Obiekty będące świadectwem kultury materialnej, typowe dla Jaworzna i świadczące o jego historii, wymagające przed likwidacją bądź przebudową sporządzenia dokumentacji inwentaryzacyjnej w porozumieniu ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków		63
5. Cmentarze, miejsca pamięci narodowej oraz krzyże przydrożne, kaplice i kapliczki przydrożne, objęte ochroną konserwatorską		68
6. Stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską		69
7. Strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczone w poprzednich opracowaniach planistycznych		70
8. Strefy ochrony konserwatorskiej proponowane		71

VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji	72
1. Zewnętrzne powiązania krajowe i regionalne	72
2. Zewnętrzne powiązania ponadlokalne	73
3. Główny układ wewnętrzny ulic	73
4. Ważniejsze ulice wewnętrzne	75
5. Linie kolejowe	76
6. Zasady i warunki lokalizacji miejsc postojowych (parkingów)	77
7. Układ tras rowerowych	78
VII. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	80
1. Zaopatrzenie w wodę	80
2. Odprowadzenie ścieków	80
3. Zaopatrzenie w gaz	81
4. Zaopatrzenie w ciepło	82
5. Gospodarka odpadami	82
6. Zaopatrzenie w energię elektryczną	83
7. Telekomunikacja	84
VIII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	85
1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	85
2. Leśna przestrzeń produkcyjna	86
IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	87
X. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	88
XI. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, osuwania mas ziemnych oraz oddziaływania szkód górniczych	89
1. Zagrożenie powodziowe	89
2. Zagrożenie osuwaniem mas ziemnych	89
3. Zagrożenie oddziaływaniem szkód górniczych: obszary płytkiego kopalnictwa, bieżąca eksploatacja węgla kamiennego, filary ochronne.	89
XII. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji	91
1. Przekształcenia	91
2. Rehabilitacja	91
3. Rewitalizacja	91
4. Rekultywacja	92
XIII. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	93
1. Obszary terenów górniczych	93
2. Obszary wymagające scalenia i podziału nieruchomości	94
3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	95
3a. Obszary rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych w rozumieniu ustawy z dnia 11 maja 2007 r. o tworzeniu i działaniu wielkopowierzchniowych obiektów handlowych	95
4. Obszary przestrzeni publicznych	95
XIV. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	96
1. Plany uchwalone	96
2. Plany podjęte	97
3. Plany proponowane	97
4. Proponowana kolejność przystąpienia do opracowania lub aktualizacji planów	98
5. Proponowane programy, prace badawcze i opracowania	99
XV. Tereny zamknięte i obszary problemowe	100
1. Tereny zamknięte	100
2. Obszary problemowe	100
XVI. Realizacja ustaleń studium	101
XVII. Słownik pojęć	109
XVIII. Wykaz materiałów źródłowych	111

I. Wizje oraz kierunki polityki przestrzennej miasta.

1. Strategiczne wizje rozwoju miasta.

Dwa dokumenty mają istotny wpływ na interpretację sytuacji, w jakiej odbywać się będzie dalszy rozwój Jaworzna:

- ♦ „Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego” (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004r.),
- ♦ „Strategia zrównoważonego rozwoju Jaworzna A21 na lata 2001-2015” przyjęta Uchwałą Nr XLI/714/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r.

Realizacja polityki przestrzennej wyrażona w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego” winna doprowadzić do:

- ♦ osiągnięcia trwałej i wysokiej konkurencyjnej pozycji województwa śląskiego (po przebudowie struktury przestrzennej), jako jednego z kilku centrów rozwoju cywilizacyjnego Polski XXI wieku, ważnego i atrakcyjnego regionu Środkowej Europy,
- ♦ uzyskania wizerunku województwa o przestrzennych warunkach realizujących zasady zrównoważonego rozwoju, sprawiedliwości i efektywności oraz bezpieczeństwa,
- ♦ uzyskania przestrzeni o wysokich walorach estetycznych architektury i krajobrazu, czerpiących z dziedzictwa przyrody i kultury oraz nadający przestrzeni indywidualny wyraz.

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego nadaje wymiar regionalnej pozycji Jaworzna. W obrębie województwa jako miasto graniczne:

„Jaworzno staje się symboliczną, wschodnią „Bramą Aglomeracji Górnośląskiej”, kształtując wizerunek całego regionu poprzez pierwsze wrażenia odwiedzających”

Realizacja celów rozwoju zawartych w „Strategii zrównoważonego rozwoju Jaworzna A21 na lata 2001-2015” winna doprowadzić do osiągnięcia wysokiego poziomu życia mieszkańców określonego poprzez następującą wizję rozwoju miasta:

„Jaworzno miastem dobrobytu mieszkańców, harmonijnego rozwoju gospodarczego, społecznego i ekologicznego”

2. Przestrzenna wizja rozwoju miasta

Przewidywana sytuacja w otoczeniu regionalnym, uzupełniona obrazem uwarunkowań rozwoju przestrzennego miasta, uwzględniająca wyniki przeprowadzonych warsztatów oraz koncepcję ustaleń Studium z sierpnia 2004r. nadaje kierunek **wizji rozwoju przestrzennego miasta** w horyzoncie czasowym do 2030r. (pożądany scenariusz rozwoju miasta).

Przyjmując, że:

- 1) zostanie wykorzystane położenie Jaworzna przy granicy z Województwem Małopolskim jako wschodniej Bramy Aglomeracji Górnośląskiej,
- 2) nastąpi umiędzynarodowienie sektorów gospodarki miasta,
- 3) wykorzysta się warunki gospodarczego rozwoju oraz zmiany w strukturze przestrzennej do przekształcenia miasta z przemysłowego w ośrodek wielofunkcyjny (miasto postindustrialne),
- 4) przeprowadzona będzie reurbanizacja śródmieścia miasta,

nastąpią pożądane zmiany w funkcjonowaniu miasta oraz jego pozycji w otoczeniu regionalnym w efekcie, których:

- 1) walory położenia miasta w Aglomeracji Górnośląskiej oraz w bliskości Aglomeracji Krakowskiej zostaną w pełni wykorzystane. Uruchomione zostaną inwestycje

sprzyjające dojrzewaniu i rozwinięciu inicjatyw rozwoju sieci przedsiębiorstw w Jaworznickim Parku Przemysłowym. Inicjatywy te bazować będą na wykorzystaniu zasobów wiedzy ośrodków badawczo – rozwojowych Krakowa i Śląska oraz perspektywie rozbudowanego dostępu do rynku Województwa Śląskiego i jednolitego rynku europejskiego. Powstaniu Jaworznickiego Parku Przemysłowego sprzyjać będzie także: dostępność do Autostrady A-4 oraz dysponowanie terenami o wysokich walorach środowiskowych,

- 2) zakończenie budowy DTŚ w Aglomeracji Górnośląskiej na odcinku Gliwice – Katowice – Sosnowiec, z odgałęzieniem do Mysłowic sprzyjać będzie realizacji koncepcji jej przedłużenia do Śródmieścia Jaworzna i dalej do Chrzanowa. Da to miastu szansę ustanowienia nowej osi reurbanizacji wzmacniającej ekonomiczną i społeczną integrację miasta z jej środowiskiem regionalnym i aglomeracyjnym,
- 3) *zakończenie budowy Drogi Współpracy Regionalnej relacji Oświęcim-Libiąż- Jaworzno z powiązaniem w kierunku północnym Sławkowa i Olkusza, aktywizujące tereny Węzła Jeleń i wschodniej części Śródmieścia i Szczakowej,**
- 4) trwałość rozwoju osiągnąta będzie dzięki ulepszaniu i integracji sieci transportowych: drogowych (na różnych poziomach organizacji), kolejowych oraz szybkiej kolei regionalnej poprawiającej dostępność do lotnisk w Katowicach-Pyrzowicach i Krakowie-Balicach. Miasto utrzyma funkcję węzła kolejowego o znaczeniu europejskim,
- 5) trwałość rozwoju, realizowana dzięki promienistym (wielokierunkowym) rozwiązaniom komunikacyjnym, sprzyjać będzie wzrostowi mobilności ludzi, a tym samym ograniczy zjawisko przedwczesnego opuszczania rynku pracy przez ludność w wieku produkcyjnym. Mobilność ta przyczyni się z kolei do wzrostu dochodów ludności. W połączeniu z koncentracją inwestycji miejskich na infrastrukturze komunalnej w strefach o dużych walorach mieszkaniowych, stworzy warunki dla powstawania nowych form osiedleńczych. Zagospodarowanie terenów w obrzeżnych jednostkach strukturalnych systematycznie będzie się poszerzać stanowiąc ważny czynnik atrakcyjności miasta, szczególnie pielęgnowany i prowadzący do wzmacniania miejskiej struktury demograficznej,
- 6) atrakcyjność środowiska zamieszkania zwiększana będzie przez szczególną dbałość o tereny rolnicze i leśne, zaawansowane procesy renaturalizacji oraz wprowadzania prawnych form ochrony środowiska,
- 7) wzrost dochodowego potencjału miasta stanowić będzie czynnik pozwalający na przebudowę Śródmieścia, sprzyjającą rozwojowi usług ponadpodstawowych i specjalistycznych, przyspieszających restrukturyzację tradycyjnych sektorów gospodarczych,
- 8) rdzeniem gospodarczym miasta pozostanie sektor energetyczny, przekształcający sukcesywnie gospodarkę komunalną miasta. Jej nowoczesność i taniość środków medialnych (ciepło, woda, gaz) sprzyjać będzie osiedlaniu się ludności zewnętrznej,
- 9) znaczna część obiektów i terenów poprzemysłowych, szczególnie zlokalizowanych w śródmieściu, będzie zagospodarowana przez nowych inwestorów strategicznych związanych z prywatyzowanymi przedsiębiorstwami państwowymi działającymi w mieście, a także przez inwestorów strategicznych pozyskiwanych dzięki zapobiegliwości władz samorządowych, wspieranych przez lokalne środowisko biznesu oraz intelektualne i polityczne elity miasta.

Osiągnięcie pożądanej pozycji w otoczeniu regionalnym oraz wysokiego poziomu życia mieszkańców miasta wymaga uruchomienia w okresie do 2015r. (scenariusz referencyjny), procesów zmian obejmujących:

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- 1) pogłębianie współpracy z sąsiadami, szczególnie w zakresie przebudowy ciągów komunikacyjnych. Przyczyni się to do zagospodarowania nowych terenów działalności gospodarczej, także użytkowanych międzygminnie,
- 2) przejęcie terenów po zlikwidowanej kopalni węgla kamiennego w Śródmieściu, ograniczenie skutków eksploatacji górniczej i ich negatywnego oddziaływania na inwestycje stworzy podstawy do uruchomienia wielokierunkowego wsparcia dla inwestycji produkcyjnych i usługowych w mieście,
- 3) wzmocnienie potencjału tworzenia innowacji dzięki podjęciu współpracy z uczelniami Krakowa i Śląska dotyczącej utworzenia Jaworznickiego Parku Przemysłowego mogącego stanowić znaczący impuls rozwojowy miasta i podstawę ukształtowania nowego środowiska przedsiębiorczości w mieście,
- 4) wywołaniu zmian strukturalnych w mieście może sprzyjać, niskie ryzyko środowiskowe terenów inwestycyjnych położonych wokół węzła w Jeleniu i ich atrakcyjność lokalizacyjna,
- 5) utrzymanie silnego wpływu dużych przedsiębiorstw energetycznych i surowcowych na lokalny rynek pracy oraz kierunki przekształceń struktury gospodarczej i form użytkowania terenów,
- 6) rewitalizacja i rehabilitacja osiedli mieszkaniowych w mieście oraz rozwój lokalnych stref usług podstawowych i ponadpodstawowych przyczyniających się do zachowania standardów obsługi mieszkańców w miejscu ich zamieszkania,
- 7) podniesienie atrakcyjności miasta poprzez udostępnienie terenów budownictwa rezydencjalnego w osiedlach satelitarnych, dobrze usytuowanych względem węzłów komunikacyjnych. Ochrona ich walorów krajobrazowych, dobre wyposażenie infrastrukturalne i kształtujący się nowy styl życia ich mieszkańców złoży się na nową jakość użytkowania przestrzeni miejskiej,
- 8) ograniczenie ryzyka środowiskowego związanego z dużym nagromadzeniem terenów i odpadów poprzemysłowych na terenie miasta, co wymagać będzie zaangażowania środków zewnętrznych. Ilość odpadów niebezpiecznych deponowanych w mieście (bardzo często bez wymaganych zabezpieczeń) zmusza do radykalnej interwencji oraz sięgnięcia do systemowych rozwiązań tego problemu. Znaczna ilość obiektów przemysłowych, a tym samym terenów, na których są zlokalizowane odznacza się wysokim poziomem wyeksploatowania. Odtworzenie ich lokalizacyjnej atrakcyjności wywołuje konieczność poniesienia dużych nakładów. Obarczone są one znaczącym ryzykiem związanym z zachowaniami potencjalnych inwestorów zewnętrznych, stwarzających presję na udostępnianie „czystych” terenów pod działalność produkcyjną.

3. Kierunki polityki przestrzennej miasta.

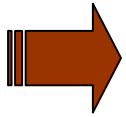
W wyniku rozpoznania istotnych dla społeczności miasta wartości rozwoju przestrzennego przyjęto cztery priorytetowe sfery rozwoju miasta:

- S1. CENTRUM MIASTA I WEWNĘTRZNE RELACJE PRZESTRZENNE**
- S2. UKŁAD KOMUNIKACYJNY**
- S3. BAZA EKONOMICZNA MIASTA**
- S4. PRZYRODNICZE I KULTUROWE ŚRODOWISKO MIASTA**

W odniesieniu do wyżej wymienionych sfer określono kierunki polityki przestrzennej miasta, oznaczone literą K i numerem odpowiadającym sferze. Są, to:

- K1. BUDOWANIE POTENCJAŁU ADMINISTRACYJNEGO, INSTYTUCJONALNEGO I USŁUGOWEGO W ŚRÓDMIEŚCIU I JEDNOSTKACH SATELITARNYCH**
- K2. INTEGRACJA MIEJSKIEGO UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO Z UKŁADEM MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM, REGIONALNYM I AGLOMERACYJNYM**
- K3. ZRÓŻNICOWANIE STRUKTURY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ MIASTA**
- K4. OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO**

Dla każdego kierunku sformułowano cele polityki przestrzennej, priorytety rozwojowe i działania.



K1. Budowanie potencjału administracyjnego, instytucjonalnego i usługowego w Śródmieściu i jednostkach satelitarnych



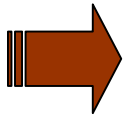
Cel Wzrost atrakcyjności (żywności) obszaru centralnego i jego przestrzeni publicznych



Priorytet Ukształtowanie usługowego układu pasmowo- biegunowego wzdłuż ulicy Grunwaldzkiej

Najważniejszy zakres działań prowadzących do osiągnięcia celu i realizacji priorytetu obejmuje:

- 1) wspieranie rozwoju szkolnictwa wyższego i instytucji kultury,
- 2) wspieranie rozwoju funkcji administracyjnych i gospodarczo- finansowych,
- 3) rozbudowa infrastruktury informatycznej i telekomunikacyjnej.
- 4) promowanie i popieranie inicjatyw służących kształtowaniu przestrzeni publicznych,
- 5) promowanie i wspieranie realizacji miejskich projektów:
 - Nowe Miasto - zagospodarowanie terenów po szybie „Kościuszko” jako centrum miasta z nowym rynkiem,
 - Piękny Rynek Śródmiejski - renowacja rynku i jego otoczenia oraz budowa biblioteki,
 - budowa obwodnicy południowej centrum,
- 6) reurbanizacja Śródmieścia obejmująca zmianę skali i formy użytkowania istniejących obiektów, wprowadzenie funkcji ponadlokalnych i przestrzeni publicznych,
- 7) utworzenie ośrodka usługowego na terenach po elektrowni Jaworzno I przy ul. Krakowskiej,
- 8) ukształtowanie ośrodków usługowych w jednostkach satelitarnych.



K2. Integracja miejskiego układu komunikacyjnego z układem międzynarodowym, krajowym, regionalnym i aglomeracyjnym.



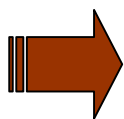
Cel Podniesienie sprawności układu komunikacyjnego



Priorytet Budowa średnicowo- obwodowego układu komunikacyjnego miasta

Najważniejsze działania w tym zakresie obejmują:

- 1) wykorzystanie przebiegu europejskich korytarzy transportowych w ciągu autostrady A4 (nr III) i drogi krajowej S1 (Nr VI), w tym uzyskanie dostępu do autostrady poprzez przebudowę Węzła Jeleń,
- 2) realizacja Drogi Współpracy Regionalnej,
- 3) realizacja północnej obwodnicy centrum,
- 4) budowa południowej obwodnicy centrum w ciągu DK 79 i obwodnicy Śródmieścia w ciągu przewidywanego przedłużenia DTŚ do węzła Byczyna,
- 5) budowa obwodnic wokół satelitarnych jednostek strukturalnych miasta i realizacja nowych odcinków ulic,
- 6) sukcesywna modernizacja istniejącej sieci drogowo- ulicznej,
- 7) wykorzystanie przebiegu międzynarodowych korytarzy kolejowych w tym przebudowa istniejących i realizacja nowych wiaduktów kolejowych i drogowych.



K3. Zróżnicowanie struktury działalności gospodarczej miasta.



Cel Podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw w mieście



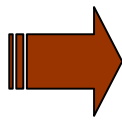
Priorytet Wykreowanie stref lokalizacji działalności innowacyjnej i gospodarki opartej na wiedzy

Najważniejsze działania służące osiągnięciu celu i realizacji priorytetu obejmują:

- 1) pozyskanie inwestorów i realizacja inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym (a nawet metropolitalnym),
- 2) pozyskanie inwestorów i inwestycji firm i ośrodków badawczych zajmujących się:
 - transferem i wdrożeniem nowych technologii,
 - produkcją opartą na technologiach proekologicznych i high- tech,
 - wykorzystaniem niekonwencjonalnych źródeł energii.
- 3) wspieranie realizacji miejskich projektów:
 - Jaworznicki Park Przemysłowy- obejmujący tereny po zlikwidowanej kopalni Jan Kanty,
 - Park Północny w Pieczyskach- obejmujący tereny: po byłych Zakładach Dolomitowych Szczakowa, osiedla przyzakładowego i kamieniołomu dolomitu oraz Ośrodka Wypoczynkowo- Rekreacyjnego „Sosina,
 - Park Północno-Wschodni obejmujący tereny rekreacyjno- sportowe pomiędzy Ośrodkiem Wypoczynkowo- Rekreacyjnym „Sosina a zabudową mieszkaniową Ciężkowic w skład, których wchodzi: projektowane pole golfowe z zapleczem usługowo- hotelowym, Hippi czny Ośrodek Rehabilitacyjno – Rekreacyjny w Ciężkowicach oraz tereny leśne nad Kozim Brodem,
 - tereny przemysłowe „Zachód”- w rejonie ul. Orłąt Lwowskich i projektowanej obwodnicy Łubowca i Dąbrowy,
- 4) utworzenie strefy aktywności gospodarczej na terenie Huty Szkła Szczakowa S.A. i wokół niej,
- 5) utworzenie strefy aktywności gospodarczej „Węzeł Jeleń”,
- 6) wspieranie lokalnej przedsiębiorczości w zakresie usług, handlu i rzemiosła na terenach aktywizacji w Śródmieściu i w jednostkach satelitarnych,
- 7) wspieranie przedsiębiorczości w zakresie rozwoju usług rekreacyjno- sportowych (pole golfowe, stadion miejski),
- 8) wspieranie realizacji lokalnych centrów usługowych oraz targowych,
- 9) aktywizacja odłogowanych terenów rolnych w kierunku wielkotowarowej produkcji rolnej i prowadzenie produkcji roślinnej zgodnie z zasadą dobrej praktyki rolniczej,

Ponadto przewiduje się:

- 1) utrzymanie działalności i stopniowy rozwój zakładów ZGE Sobieski - Jaworzno III sp. z o.o. i PKE Elektrownia Jaworzno III S.A.,
- 2) utrzymanie działalności i stopniowe przekształcenie Zakładów Chemicznych „Organika Azot „ S.A.,
- 3) utrzymanie racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi.



K4 Ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego.



Cel Osiągnięcie wysokiej jakości środowiska zamieszkania.



Priorytet Rehabilitacja, rewitalizacja i renaturalizacja terenów.

Osiągnięcie celu i realizacja priorytetów wymaga podjęcia następujących **działań**:

- 1) utrzymanie i ochrona regionalnych korytarzy ekologicznych (doliny rzek Przemszy i Białej Przemszy, lasy),
- 2) utrzymanie, ochrona i rozbudowa lokalnych korytarzy ekologicznych (doliny rzek i cieków, lasy, zieleń i tereny otwarte),
- 3) utworzenie nowych korytarzy ekologicznych.
- 4) utrzymanie i wzmocnienie bioróżnorodności przestrzeni miejskich,
- 5) rozbudowa systemu zieleni miejskiej,
- 6) ochrona i poprawa czystości wód powierzchniowych poprzez:
 - dążenie do utrzymania ich jakości poniżej albo, co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach,
 - uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej,
- 7) ochrona wód podziemnych i obszarów ich zasilania,
- 8) utrzymanie ochrony prawnej obszarów, obiektów przyrodniczych i pomników przyrody objętych obowiązującymi decyzjami Ministra OŚiZNL, Wojewody Katowickiego oraz Rady Miejskiej w Jaworznie,
- 9) objęcie ochroną prawną nowych obszarów, obiektów przyrodniczych i pomników przyrody,
- 10) uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej dorzecza Przemszy,
- 11) ochrona powietrza poprzez dążenie do utrzymania poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich norm określonych przepisami,
- 12) ochrona powierzchni ziemi poprzez:
 - zachowanie i wzbogacenie wartości przyrodniczych,
 - poprawę jakości gleby i ziemi do wymaganych standardów i zachowanie możliwości produkcyjnego ich wykorzystania,
 - ograniczenie skutków eksploatacji węgla kamiennego,
- 13) ochrona przed hałasem poprzez dążenie do uzyskania wysokiego standardu akustycznego,
- 14) ochrona przed polami elektromagnetycznymi,
- 15) ochrona walorów krajobrazowych i warunków klimatycznych,
- 16) ochrona roślin oraz zwierząt,
- 17) ochrona obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego, historycznego i współczesnego, w tym archeologicznych dóbr kultury,

4. Zasady i warunki zrównoważonego rozwoju miasta.

Przedstawione kierunki rozwoju miasta wymagają uwzględnienia na każdym etapie podejmowanych decyzji planistycznych i realizacyjnych, zasad i warunków zrównoważonego rozwoju.

4.1. Definicja zasady zrównoważonego rozwoju brzmi następująco¹:

„Rozumie się przez to taki rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”

Oznacza to przyjazny środowisku rozwój społeczny i gospodarczy, wymagający pogodzenia interesu publicznego i prywatnego z wymaganiami ochrony środowiska przyrodniczego:

- 1) zachowanie trwałości procesów biologicznych i bioróżnorodności roślin i zwierząt,
- 2) zachowanie i przebudowa gatunkowa kompleksów leśnych,
- 3) zapewnienie powiązań przyrodniczych dla migracji gatunków i biogenów szczególnie na tereny zdegradowane,
- 4) ograniczenie uciążliwości dla środowiska,
- 5) ukształtowanie lokalnego systemu obszarów chronionych powiązanego z systemem regionalnym i krajowym,
- 6) ochrona wód powierzchniowych i podziemnych,

4.2. Warunki zrównoważonego rozwoju miasta proponowane dla Jaworzna obejmują następujące wskazania²:

- 1) poprawa jakości środowiska pracy, zamieszkania i wypoczynku na obszarach miejskich jako niezbędny warunek ochrony zdrowia i polepszenia samopoczucia człowieka,
- 2) preferowanie form niskiej zabudowy mieszkaniowej o umiarkowanej zwartości, realizowanej z dostępem do terenów zielonych i z wykorzystaniem materiałów ekologicznych,
- 3) wprowadzanie zieleni wokół budynków istniejących, a także zwiększenie udziału terenów zielonych w planach nowej zabudowy,
- 4) ograniczenie ruchu samochodowego, rozwijanie atrakcyjnych form transportu publicznego, charakteryzujących się dużą niezawodnością i zapewniających większą punktualność i małą czasochłonność przejazdów,
- 5) wprowadzanie zabudowy o funkcjach mieszanych w celu zmniejszenia liczby przejazdów między miejscem pracy a zamieszkania,
- 6) rozwijanie zespołów zabudowy o funkcjach mieszanych przede wszystkim wzdłuż tras transportu publicznego,
- 7) lokalizowane nowych centrów usługowych przy węzłach transportu publicznego, a do obiektów już istniejących zapewnienie konsumentom wygodnego dojazdu środkami komunikacji miejskiej,
- 8) wprowadzenie ciągów pieszych i wyznaczenie obszarów dostępnych wyłącznie dla ruchu pieszego,
- 9) realizowanie urozmaiconych i dobrze wyposażonych tras rowerowych,
- 10) renowacja istniejącej zabudowy komunalnej w celu poprawy stanu technicznego i funkcjonalności oraz zapewnienia lepszych parametrów cieplnych budynków,

¹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2001r. nr 62 poz. 627 z późn. zm.)

² Na podstawie pracy: Wojciecha Pęskiego, „Zarządzanie Zrównoważonym rozwojem miast”, Arkady, 1999 rozdział 3.4

- 11) wdrożenie nowoczesnych sposobów gromadzenia i utylizacji odpadów na obszarach miejskich i podmiejskich,
- 12) zapewnienie właściwej eksploatacji oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnych, podstawowego warunku poprawy stanu wód powierzchniowych i zwiększenia zasobów wodnych.

II. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000 - Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

1. Struktura przestrzenna i funkcje jednostek strukturalnych.

Realizacja wizji i kierunków rozwoju przestrzennego Jaworzna wiąże się z jakościowymi przekształceniami struktury przestrzennej miasta i jej funkcjonowania. W wyniku burzliwego rozwoju przemysłu wydobywczego i energetyki ukształtował się obecny układ strukturalny ze śródmieściem rozbudowanym pasmowo oraz obrzeżnie położonymi jednostkami strukturalnymi. Głównymi osiami układu są były szlaki handlowe tworzące szkielet układu komunikacyjnego miasta. Dotychczasowe tendencje rozwojowe i założenia rozwoju miasta wyodrębniły z jego obszaru o pow. 15.220 ha następujące jednostki strukturalne:

- A. Śródmieście i Bory o powierzchni 2.440 ha,
- B. Dąbrowa Narodowa i Osiedle Stałe o powierzchni 1017 ha,
- C. Długoszyn o powierzchni 720 ha,
- D. Szczakowa i Pieczyska o powierzchni 1677 ha,
- E. Ciężkowice o powierzchni 3681 ha,
- F. Byczyna o powierzchni 2223 ha,
- G. Jeleń o powierzchni 1610 ha,
- H. Zachodni Zespół Przemysłowy o powierzchni 1852 ha.

Utrzymuje się istniejący układ jednostek strukturalnych. Zmiany następują w układzie komunikacyjnym miasta, przeznaczeniu terenów w jednostkach oraz w funkcjach jednostek. Główny wpływ na zmiany będą miały uwarunkowania lokalne wynikające z podjętych programów miejskich (Nowe Miasto, Park Północny, Jaworznicki Park Przemysłowy, południowa obwodnica śródmieścia, południowa obwodnica centrum, Droga Współpracy Regionalnej) oraz przyjęte kierunki, cele i priorytety polityki przestrzennej miasta.

Dla w/w jednostek strukturalnych ze względu na uwarunkowania rozwoju oraz istniejące i proponowane przeznaczenie terenów ustala się następujące funkcje:

- A. **Śródmieście/Bory – główny ośrodek administracyjno- usługowy** i mieszkaniowy miasta, uzupełniając funkcje produkcyjno – usługowe i rekreacyjne,
- B. **Dąbrowa Narodowa/Osiedle Stałe** – funkcje mieszkaniowe i usługowe, uzupełniając produkcyjno- usługowe,
- C. **Długoszyn** – funkcje mieszkaniowe i usługowe oraz produkcji rolnej,
- D. **Szczakowa i Pieczyska** – funkcje produkcyjno- usługowe, usługowe, mieszkaniowe i rekreacyjne oraz produkcji rolnej,
- E. **Ciężkowice** – funkcje mieszkaniowe, usługowe i rekreacyjne oraz produkcji rolnej,

- F. **Byczyna** – funkcje mieszkaniowe i usługowe, uzupełniając infrastrukturę elektroenergetyki oraz produkcji rolnej,
- G. **Jeleń** – funkcje produkcyjno –usługowe, usługowe, mieszkaniowe i rekreacyjne oraz produkcji rolnej,
- H. **Zachodni Zespół Przemysłowy** – funkcje produkcyjne, usługowe i ekologiczne.

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów jednostek strukturalnych

A. Śródmieście - reurbanizacja i rozwój.

Obszar położony jest na skrzyżowaniu istniejących i projektowanych głównych szlaków komunikacyjnych, krajowych i regionalnych, gdzie istnieją najkorzystniejsze warunki do rozwoju funkcji usługowych, mieszkaniowych i gospodarczych, oraz tworzenia atrakcyjnych przestrzeni publicznych. W ramach procesów reurbanizacji przewiduje się zmianę skali i form użytkowania terenów i obiektów, wprowadzenie funkcji ponadlokalnych i przestrzeni publicznych, przebudowę i modernizację układu komunikacyjnego i systemów infrastruktury. Głównie przedsięwzięcia zmieniające strukturę przestrzenną i przeznaczenie terenów obejmują:

- a) realizację południowej obwodnicy centrum w ciągu DK 79,
- b) utworzenie północnej obwodnicy centrum poprzez modernizację i przebudowę istniejących ulic: Chełmońskiego, Północnej i Podwale oraz przedłużenie do ul. Szczakowskiej,
- c) *realizację wschodniej obwodnicy śródmieścia poprzez przebudowę ul. Kołłątaja i przedłużenie do Szczakowej,**
- d) przekształcenie terenów składowiska przemysłowego przy szybie Piłsudski w tereny produkcyjno - usługowe i rekreacyjno- sportowe,
- e) przekształcenie terenów po Elektrowni Jaworzno I w tereny usług centrotwórczych, z wyłączeniem terenów ZGE Rejon Piłsudski,
- f) przekształcenie terenów po szybie Kościuszko w nowe centrum miasta (Nowe Miasto),
- g) porządkowanie terenów wokół rynku i sukcesywna zmiana funkcji, wymiana kubatur na terenach pozostałych,
- h) ukształtowanie dużego centrum miasta w formie układu pasmowo – biegunowego, integrującego nowe centrum z rynkiem i terenami usługowymi po Elektrowni Jaworzno I poprzez ciąg ul. Grunwaldzkiej i odcinka ul. Krakowskiej, stanowiących oś układu,
- i) sukcesywna rehabilitacja istniejących osiedli mieszkaniowych, wielorodzinnych: Osiedle Leopold, Osiedle Podwale, Osiedle Podłęże, Osiedle Na Skałce i Osiedle Wandy,
- j) sukcesywna realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności m.in. w rejonie ul. Kołłątaja, Chełmońskiego i Osiedla Warpie,
- k) sukcesywna przebudowa systemów infrastruktury technicznej.

B. Dąbrowa Narodowa i Osiedle Stałe- rozwój i rehabilitacja.

Obszar położony wzdłuż ul. Katowickiej, o tendencjach rozwojowych w kierunku północnym. Głównie przedsięwzięcia zmieniające strukturę przestrzenną i przeznaczenie terenów obejmują:

- a) budowę zachodniej obwodnicy miasta od ul. Katowickiej, wzdłuż lasu do ul. Długoszyńskiej w rejonie cmentarza,

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- b) przebudowa istniejących oraz poprowadzenie nowych ulic porządkujących układ przestrzenny,
- c) rozwój budownictwa mieszkaniowego o niskiej intensywności, szczególnie budownictwa rezydencjalnego,
- d) rozbudowa systemów infrastruktury technicznej, niezbędnych do uruchomienia nowych terenów zabudowy mieszkaniowej,
- e) umiarkowany rozwój budownictwa produkcyjno – usługowego na terenach po północnej stronie projektowanej obwodnicy południowej,
- f) rehabilitacja zabudowy wielorodzinnej w Osiedlu Stałym.

C. Długoszyn- umiarkowany rozwój.

Jednostka strukturalna o funkcji mieszkaniowo – usługowej przewidziana do umiarkowanego rozwoju, obejmujące następujące przedsięwzięcia zmieniające przeznaczenie terenów:

- a) realizacja południowej obwodnicy Długoszyzna od ul. Długoszyńskiej do ul. Dąbrowskiego,
- b) realizacja zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności dla bieżących potrzeb mieszkańców, stanowiąca wypełnienie luk budowlanych i kontynuację istniejącego zainwestowania,
- c) sukcesywna rozbudowa systemów infrastruktury i układu komunikacyjnego.

D. Szczakowa i Pieczyska - rozwój i rewitalizacja.

Jako obszar dawnego samodzielnego miasta na skrzyżowaniu szlaków kolejowych, wskutek upadku tradycyjnych przemysłów Szczakowa i Pieczyska zaczęły ulegać procesom stagnacji przestrzennej i społecznej.

Ukierunkowanie procesów odnowy tej części Jaworzna wymaga podjęcia przedsięwzięć wpływających na zmianę struktury przestrzennej i przeznaczenie terenów:

- a) realizacja połączenia ul. św. Wojciecha i ul. Bukowskiej,*
- b) realizacja zachodniej obwodnicy Szczakowej,*
- c) przedłużenie ul. Kolejarzy do ul. Batorego śladem torów kolejowych,
- d) utworzenie strefy aktywności gospodarczej w oparciu o przekształcenia Huty Szkła Szczakowa S.A. i przyległe tereny byłych składowisk oraz Zakładu Garbarskiego „Szczakowa” S.C.,
- e) umiarkowana reurbanizacja obszaru zabudowy mieszkaniowo – usługowej,
- f) utworzenie „Parku Północnego” obejmującego tereny po byłych zakładach dolomitowych, przyległe tereny mieszkaniowe i kamieniołom dolomitu oraz Ośrodek Wypoczynkowo - Rekreacyjny „Sosina”. Rewitalizacja terenów przemysłowych i mieszkaniowych oraz rozwój funkcji sportowych i rekreacyjnych w oparciu w o zalewisko w kamieniołomie (Baza Nurkowa „Gródek”) i tereny otwarte,
- g) rozbudowa systemów infrastruktury technicznej,
- h) przebudowa linii kolejowej PKP związana z europejskimi korytarzami pasażerskimi i transportowymi, która może przynieść korzyści dla Szczakowej w zakresie: funkcji logistycznych związanych z dworcem kolejowym i współpracą z CELT Sławków,
- i) przebudowa i budowa wiaduktów drogowych na skrzyżowaniu z linią kolejową.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

E. Ciężkowice - rozwój.

Zasadnicza część jednostki położona po wschodniej stronie torów kolejowych o tendencjach rozwojowych³ ze względu na korzystne warunki środowiskowe przewidziana jest do rozwoju funkcji mieszkaniowo – usługowych i rekreacyjnych. Głównie przedsięwzięcia zmieniające strukturę przestrzenną i przeznaczenie terenów obejmują:

- a) budowę wiaduktu nad torami na przedłużeniu ulicy Ciężkowickiej i połączenie z projektowaną obwodnicą południową Ciężkowic,
- b) przedłużenie ul. Sobieskiego w Pieczyskach, wzdłuż torów PKP do ul. Ciężkowickiej,
- c) *skreślony* *
- d) przedłużenie ul. Księdza Mrocza wzdłuż torów, krawędzią projektowanego pola golfowego, i poprzez tereny Ośrodka Wypoczynkowo- Rekreacyjnego „Sosina” do ul. Bukowskiej,
- e) rozwój budownictwa mieszkaniowego w południowej części Ciężkowic, szczególnie budownictwa rezydencjalnego,
- f) utworzenie „Parku Północno- Wschodniego” o funkcji sportowej i rekreacyjnej na terenach pomiędzy Ośrodkiem Wypoczynkowo- Rekreacyjnym „Sosina” a projektowaną północną obwodnicą Ciężkowic. W skład Parku wchodziłyby:
 - projektowane pełnowymiarowe pole golfowe,
 - Hippiczny Ośrodek Rehabilitacyjno – Rekreacyjny,
 - tereny parku leśnego nad Kozim Brodem.
 Proponuje się docelowe włączenie Ośrodka Wypoczynkowo- Rekreacyjnego „Sosina” do terenu „Parku Północno- Wschodniego”- do momentu uzyskania pozwolenia na budowę pola golfowego teren powinien być wykorzystywany w sposób dotychczasowy (łąki).
- g) rozwój infrastruktury technicznej związanej z przyrostem zabudowy i przygotowaniem ofert terenowych dla potencjalnych inwestorów.

F. Byczyna – ograniczony rozwój

W związku z prognozami wydobywania węgla kamiennego oraz związanymi z tym szkodami górniczymi przewiduje się umiarkowany rozwój Byczyny w zakresie funkcji mieszkaniowej i usługowej.

Podstawowe przedsięwzięcia wpływające na przeznaczenie terenów obejmują:

- a) sukcesywną modernizację układu komunikacyjnego,
- b) sukcesywną rozbudowę systemów infrastruktury,
- c) rozbudowę stacji 220kV o rozdzielnię 400kV oraz dwutorową napowietrzną linię przesyłową 400kV relacji Byczyna- Studzionka.

G. Jeleń- rozwój

Przewidywany rozwój Jelenia związany jest z budową Drogi Współpracy Regionalnej relacji Oświęcim - Jaworzno* oraz przebudową węzła na autostradzie do normatywnych parametrów. Ponadto na zmianę struktury przestrzennej i przeznaczenia terenów będą wpływać następujące przedsięwzięcia:

- a) utworzenie strefy aktywności gospodarczej „Węzeł Jeleń”,
- b) rozwój budownictwa rezydencjalnego i mieszkaniowego o niskiej intensywności,
- c) rozwój funkcji rekreacyjno – sportowych w oparciu o Ośrodek Sportowo- Rekreacyjny „Tarka”,

³ Z przeprowadzonych w lipcu 2004r. badań opinii mieszkańców przez Instytut Badań Opinii i Rynku „Pentor – Katowice” S.A. wynika, że Ciężkowice są najbardziej atrakcyjną jednostką strukturalną dla budownictwa mieszkaniowego (18,8% respondentów).

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 r. Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- d) rozbudowę systemów infrastruktury technicznej.

H. Zachodni Zespół Przemysłowy- rozwój

Procesy rozwojowe nie mogą ograniczać ekologicznej funkcji zespołu- strefy buforowej kompleksu leśnego oraz regionalnego korytarza ekologicznego doliny Przemszy. Przewiduje się utrzymanie istniejących funkcji produkcyjnych zakładów PKE Elektrownia Jaworzno III S.A. oraz przedsięwzięcia zmieniające przeznaczenie terenów:

- a) **rozwój terenów produkcyjno – usługowych pod rozbudowę Elektrowni Jaworzno III, Elektrownia II, ****
- b) rozwój terenów produkcyjno – usługowych przy ul. Martyniaków,
- c) przekształcenie terenów po KWK Jan Kanty w tereny produkcyjno – usługowe,
- d) przekształcenie terenów poprzemysłowych poniżej ul. Orłąt Lwowskich i Katowickiej w tereny produkcyjno - usługowe („Zachód”),
- e) realizację części południowej obwodnicy Śródmieścia od ul. Wojska Polskiego poprzez ul. Martyniaków i częściowo ul. Moniuszki do Zakładów Chemicznych Organika Azot S.A.,
- f) realizacja zachodniego odcinka dużej obwodnicy miasta od ul. Orłąt Lwowskich poprzez ul. Mysłowicką do ul. Wysoki Brzeg i dalej ul. Promienną do ul. Biały Brzeg,
- g) rozbudowa systemów infrastruktury technicznej.

3. Strategiczne węzły i obszary rozwojowe miasta.

Realizacja kierunków polityki przestrzennej i przyspieszenie pożądanego rozwoju miasta wymaga koncentracji działań w wybranych miejscach miasta zwanych strategicznymi węzłami i strategicznymi obszarami rozwojowymi.

Strategiczne węzły rozwojowe koncentrują działania kreujące nowe wartości przestrzenne i gospodarcze oddziałujące na całe miasto i jego wizerunek oraz relacje zewnętrzne. W strategicznych **obszarach rozwojowych** koncentrują się działalności porządkujące strukturę funkcjonalno-przestrzenną, podnoszące jakość życia mieszkańców i zwiększające jego atrakcyjność dla inwestorów.

Na strategicznych węzłach i obszarach rozwojowych powinna być skupiona szczególna uwaga Urzędu Miasta i instytucji promujących rozwój Jaworzna obejmująca m.in.:

- 1) zwiększenie ich atrakcyjności dla inwestorów poprzez działania porządkujące struktury przestrzenne i dobrojenie terenów do standardów zapewniających spełnienie oczekiwań potencjalnych użytkowników,
- 2) porządkowanie stanów władania nieruchomościami,
- 3) wykupienie lub przejęcie terenów przez miasto oraz tworzenie miejskich zasobów terenowych,
- 4) tworzenie związków prawnych na bazie prawa handlowego z inwestorami w celu realizacji przedsięwzięć publicznych (partnerstwo publiczno- prywatne).

3.1. Strategiczne węzły rozwojowe

Plansza nr 4 w skali 1:50 000 - Węzły i obszary strategiczne

- 1) **Nowe Miasto** - nowe, współczesne centrum miasta, zlokalizowane na terenach po szybie Kościuszko, o funkcji administracyjno- usługowo- handlowej.

** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr

- 2) **Jeleń** - strefa aktywności gospodarczej zlokalizowana na terenach wokół proponowanego do przebudowy węzła na autostradzie A4, o funkcjach produkcyjno-usługowej, rekreacyjnej (ośrodek Tarka) i mieszkaniowej, rezydencjalnej.
- 3) **Tereny przemysłowe „Zachód”**, strefa gospodarcza zlokalizowana na południe od ul. Orłąt Lwowskich o funkcji produkcyjno – usługowej.
- 4) **Jaworznicki Park Przemysłowy Kompleks I** - strefa odnowy przemysłowej zlokalizowana przy ul. Grunwaldzkiej, obejmujący teren zlikwidowanej KWK Jan Kanty o funkcji produkcyjno - usługowej.
- 5) **Szczakowa** – strefa aktywności gospodarczej obejmująca obszar jednostki Szczakowa w granicach wyznaczonych ulicami Stefana Batorego, Górnośląską, Jaworznicką, Bukowską, Jana III Sobieskiego oraz od północy terenami PKP, o funkcji logistycznej, produkcyjno – usługowej i mieszkaniowej- rezydencjalnej

3.2. Strategiczne obszary rozwojowe.

- 1) **Śródmieście miasta** – obszar obejmujący tereny wzdłuż osi DK 79 ograniczony od zachodu ul. Szczakowską, od północy ulicami: Chełmońskiego, Północną i ul. Podwale- z przedłużeniem do ul. Szczakowskiej, od wschodu Drogą Współpracy Regionalnej (ul. Kołłątaja), od południa granicą Zachodniego Zespołu Przemysłowego.
- 2) **Lasy Zachodniego Zespołu Przemysłowego**, stanowiące ekologiczną strefę buforową między PKE Elektrownia Jaworzno III S.A. a terenami Śródmieścia i Dąbrowy Narodowej wraz z regionalnym korytarzem ekologicznym rzeki Przemszy i Białej Przemszy.
- 3) **Osiedla mieszkaniowe objęte rehabilitacją**: Osiedle Podłęże, Osiedle Stałe, Osiedle Leopold, Osiedle Podwale i Pieczyńska o funkcji mieszkaniowo – usługowej i kulturowej.
- 4) **Tereny budownictwa rezydencjalnego** w północnej części Dąbrowy Narodowej i w Ciężkowicach, o funkcji mieszkaniowo- usługowej.
- 5) **Tereny istniejącego i projektowanego zainwestowania objęte programem „Czysta i tania woda”**, czyli modernizacją i rozbudową sieci wodno-kanalizacyjnej miasta Jaworzna.

III. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000- Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

- 1) Dla realizacji sformułowanych kierunków i celów polityki przestrzennej, wyznaczono ukształtowane i projektowane tereny o dominującym zagospodarowaniu oraz przeznaczeniu, obejmujące:
 1. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej ukształtowane, w tym tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej wymagające rehabilitacji,
 2. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności ukształtowane,
 3. tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej o niskiej intensywności projektowane,
 4. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności rezerwowe,
 5. tereny przemysłowe ukształtowane,
 6. tereny produkcyjno-usługowe projektowane,
 7. tereny poprzemysłowe i składowiska przeznaczone do przekształceń w kierunku produkcyjno-usługowym,
 8. tereny zabudowy usługowej ukształtowane,
 9. tereny zabudowy usługowej projektowane- obszar zabudowy Nowego Miasta, na przekształconych terenach po szybie „Kościuszko” o funkcji administracyjno – usługowo – handlowej,
 10. tereny zabudowy usługowej projektowane- obszar zabudowy usług centrotwórczych na terenach po elektrowni Jaworzno I,
 11. tereny sportu i rekreacji ukształtowane,
 12. tereny sportu i rekreacji projektowane,
 13. tereny ogródków działkowych,
 14. tereny lasów ochronnych ukształtowane,
 15. tereny cmentarzy ukształtowane,
 16. tereny zieleni urządzonej ukształtowane i projektowane,
 - 16a. *tereny zieleni nieurządzonej, **
 17. teren składowania odpadów komunalnych projektowany,
 18. tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i łąki proponowane pod wielkotowarową produkcję rolną ,
 19. tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i łąki proponowane do prowadzenie produkcji roślinnej w oparciu o zasady dobrej praktyki rolniczej,
 20. tereny zalesień,
 21. obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną,
 22. obszary i obiekty przyrodnicze proponowane do objęcia ochroną prawną,
 23. tereny dróg i tereny kolejowe,
 24. tereny wyłączone z zabudowy.
- 2) W celu uniknięcia obciążenia budżetu gminy nieefektywnymi ekonomicznie wydatkami związanymi z realizacją dróg publicznych i infrastruktury technicznej miasto dążyć będzie do zdyscyplinowanego i ograniczonego uruchamiania projektowanych i rezerwowych terenów mieszkaniowych.
Przyjmuje się następujące zasady i możliwości rozwoju zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo- usługowych:

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- a) kierując się zasadą koncentracji zabudowy i przeciwdziałając jej rozproszeniu należy realizować zabudowę mieszkalno- usługową, sąsiadującą z istniejącą zabudową oraz uzupełniać istniejące luki budowlane,
 - b) terenami pod budownictwo mieszkaniowo - usługowe przewidzianymi do uruchomienia w pierwszej kolejności (projektowane), powinny być tereny, które mają opracowane m.p.z.p.,
 - c) terenami pod budownictwo mieszkaniowo- usługowe przewidzianymi do uruchomienia w drugiej kolejności (rezerwowymi), powinny być tereny, które posiadają zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, które nie powodują rozproszenia zabudowy- uruchomienie tych rezerw, powinno nastąpić po zagospodarowaniu terenów, które przeznacza się do uruchomienia w pierwszej kolejności.
- 3) Przyjmuje się następujące możliwości terenowe realizacji nowej zabudowy mieszkaniowo- usługowej:
- a) tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej o niskiej intensywności:, tj. tereny projektowane ogółem - ok. 420,81* ha, tereny rezerwowe ogółem- ok. 440,49* ha, łącznie 861,30 *ha,
 - b) w poszczególnych jednostkach strukturalnych:
- A. Śródmieście + Bory**
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – projektowane - 187,44 * ha
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – rezerwowe - 58,50 * ha
łącznie 245,94 * ha
 - B. Dąbrowa Narodowa + Osiedle Stałe**
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – projektowane - 51,58 ha
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – rezerwowe - 25,58 ha
łącznie 77,16 ha
 - C. Długoszyń**
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – projektowane - 14,22 ha
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – rezerwowe - 30,36 * ha
łącznie 44,58 * ha
 - D. Szczakowa + Pieczyska**
tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej – projektowane - 77,08 * ha
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – rezerwowe - 23,37 * ha
łącznie 100,45 * ha
 - E. Ciężkowice**
tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej – projektowane - 39,64 * ha
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – rezerwowe - 78,02 * ha
łącznie 117,66 * ha
 - F. Byczyna**
tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej – projektowane - 7,75 * ha
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – rezerwowe - 188,71 * ha
łącznie 196,46 * ha
 - G. Jeleń**
tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej – projektowane - 43,10 * ha
tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej – rezerwowe - 35,95 * ha
łącznie 79,05 * ha
 - H. Zachodni Zespół Przemysłowy - 0,00ha**

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXII/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- 4) Ponadto, uwzględniając uwarunkowania, zasadę koncentracji, obowiązujące m.p.z.p. oraz podjęte uchwały o przystąpieniu do opracowania m.p.z.p., ustala się następujące możliwości terenowe dla realizacji innych funkcji:

- a) terenów produkcyjno-usługowych projektowane - ok. **227,80** ** ha,
- b) terenów zabudowy usługowej projektowane - ok. 32,85 ha,
- c) terenów sportu i rekreacji projektowane - ok. 232,03 * ha,
- d) terenów zieleni urządzonej projektowane - ok. 105,93 * ha,
- e) terenów zalesień - ok. 1.019,74 * ha.

- 5) Zestawienie wybranych powierzchni ukształtowanych i projektowanych terenów

Tereny ukształtowane	ha	Tereny projektowane	ha	przyrost w %
tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej ukształtowane w tym: tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej wymagające rehabilitacji	211,99 122,52	-	-	0,00
tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności ukształtowane	1472,22	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej o niskiej intensywności projektowane tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności rezerwowe	420,84 * 440,50 * razem 861,33 *	 58,50 *
tereny przemysłowe ukształtowane	628,38	tereny przemysłowe i składowiska przeznaczone do przekształceń w kierunku produkcyjno-usługowym tereny produkcyjno-usługowe projektowane	379,96 * 227,80 **	- 58,22 **
tereny zabudowy usługowej ukształtowane	190,00	tereny zabudowy usługowej projektowane	32,85	17,29
tereny sportu i rekreacji	210,61	tereny sportu i rekreacji projektowane	232,03 *	110,17 *
tereny ogródków działkowych	77,18	-	-	-

** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

tereny lasów ochronnych	5886,87	tereny zalesień	1.019,74 *	17,32 *
cmentarze	40,31	-	-	-
tereny zieleni urządzonej	71,08	tereny zieleni urządzonej projektowane	105,93 *	149,03 *
łąki	1067,09	-	-	-
tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej razem	2349.37	-	-	-
-	-	teren składowania odpadów komunalnych	34,99	-

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

1. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej ukształtowane, w tym tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej wymagające rehabilitacji

Przeznaczenie terenów:

1. zabudowa mieszkaniowo- usługowa wielorodzinna,
2. obiekty i budynki użyteczności publicznej,
3. sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
4. ulice dojazdowe, miejsca postojowe i garaże,
5. zieleń osiedlowa ogólnodostępna urządzona,
6. obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw itp.,
7. zieleń izolacyjna oraz urządzenia służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. budynki zamieszkania zbiorowego, z wyjątkiem zakładów karnych,
2. budynki sakralne,
3. stacje paliw z zapleczem usługowym,
4. anteny urządzeń radiokomunikacyjnych na budynkach wielorodzinnych istniejących, pod warunkiem, że nie zostaną przekroczone dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, określone odrębnymi przepisami branżowymi.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz lokalizacji innych rodzajów użytkowania, handlu hurtowego, obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych itp., mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi,
2. zakaz lokalizowania miejsc postojowych i garaży dla samochodów ciężarowych i ich naczep oraz autobusów,
3. prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
4. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach odrębnych,
5. projektowane inwestycje nie mogą stanowić zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych,
6. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
7. zakaz gromadzenia i składowania odpadów toksycznych,
8. gromadzenie odpadów z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, selektywnie w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. Okresowo odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem,
9. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. minimalna powierzchnia terenów czynnych biologicznie - 30% terenu działki budowlanej,
2. wysokość i ilość kondygnacji zabudowy mieszkaniowo - usługowej i użyteczności publicznej w nawiązaniu do istniejącej zabudowy,
3. powierzchnia całkowita lokalu użytkowego wbudowanego w budynek mieszkalny nie może przekraczać 30% powierzchni całkowitej budynku,
4. miejsca postojowe do obsługi budownictwa mieszkaniowego i użyteczności

- publicznej należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
5. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
 6. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym,
 7. zalecane powierzchnie sprzedaży sklepów ⁴ do 400 m² na 1 obiekt i do 2000 m² na zespół handlowo- usługowy,
 8. stacje paliw wraz z zapleczem usługowym muszą spełniać wymogi określone w przepisach odrębnych.

Programy szczególne

Tereny ukształtowanej zabudowy mieszkaniowo- usługowej wskazane do rehabilitacji, obejmujące osiedla zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej : w Śródmieściu – Os. Leopold, Os.Górnice, Os.Podwale, Os.Podłęże, Os. Na Skalce i Os.Wandy.,

w Dąbrowie Narodowej i Os.Stałym – Os.Stałe bez części mieszkaniowej z okresu socrealizmu objętej ochroną konserwatorską,

w Szczakowej – Os.Gagarina,

wymagają opracowania programów rehabilitacji i rozwoju zawierających, m.in.:

1. badania wstępne i rozpoznawcze,
2. opracowanie programów i przestrzennych planów rehabilitacji, obejmujących, m.in.:
 - a) działania dla przywracania poprzedniej wartości przestrzeni miejskiej,
 - b) działania techniczne dla powstrzymania procesu degradacji zabudowy,
 - c) działania społecznie ukierunkowane na przebudowę struktury społecznej,
3. opracowanie prognozy skutków społeczno ekonomicznych,
4. uzyskanie akceptacji społecznej dla programów i przestrzennych planów rehabilitacji,
5. sporządzenie m.p.z.p.

⁴ powierzchnia sprzedaży to powierzchnia handlowa i usługowa liczone łącznie

2. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności ukształtowane

Przeznaczenie terenów:

1. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami,
2. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
3. obiekty i budynki użyteczności publicznej ,
4. sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
5. ulice dojazdowe, miejsca postojowe i garaże,
6. zieleń osiedlowa ogólnodostępna urządzona,
7. obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw itp.,
8. zieleń izolacyjna oraz urządzenia służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, o wysokości do 2 kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe,
2. budynki zamieszkania zbiorowego o wysokości do 2 kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe, z wyjątkiem zakładów karnych,
3. nieuciążliwe funkcje usługowe, na odpowiednio dużych wydzielonych działkach, umożliwiających izolację od podstawowego i sąsiadującego z działką przeznaczenia mieszkaniowego oraz na eliminację ewentualnych uciążliwości,
4. budynki sakralne,
5. obiekty i budynki gospodarcze o architekturze dostosowanej do budynków mieszkalnych,
6. reklamy wolnostojące,
7. przydomowe oczyszczalnie ścieków na obszarach występowania podziemnych zbiorników wód GZPW nr 453 Bór Biskupi i nr 452 Chrzanów po wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznej na etapie sporządzania m.p.z.p. lub projektu budowlanego.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz lokalizacji innych rodzajów użytkowania, w tym: handlu hurtowego, obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych itp., mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi,
2. zakaz lokalizowania masztów i stacji przekaźnikowych telefonii komórkowej,
3. zakaz lokalizowania miejsc postojowych i garaży dla samochodów ciężarowych i ich naczep oraz autobusów,
4. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
5. zakaz gromadzenia i składowania odpadów toksycznych,
6. prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
7. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach szczególnych i odrębnych,
8. projektowane inwestycje nie mogą stanowić zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych,
9. gromadzenie odpadów z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, selektywnie w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach; okresowo odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym ich wykorzystaniem,

10. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego,
11. w przypadku pojedynczych obiektów mieszkalnych w terenach rolnych i leśnych, funkcję mieszkaniową w planach należy ograniczać do istniejących budynków,
12. funkcje usługowe w zabudowie mieszkaniowej powodujące znaczny wzrost ruchu osobowego lub samochodowego, w przypadku braku odpowiedniej izolacji od sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej, mogą być dopuszczane zgodnie z przepisami odrębnymi.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów⁵.

1. minimalna powierzchnia terenów czynnych biologicznie - 30% terenu działki budowlanej,
2. w przypadku zabudowy plombowej zachowanie istniejącej linii zwartej zabudowy,
3. zalecana powierzchnia nowych działek budowlanych:
 - a) minimalna powierzchnia działek budowlanych, dla zabudowy rezydencjalnej- min.1000m², a min. szerokość działki - 25m,
 - b) minimalna powierzchnia działek budowlanych, dla zabudowy mieszkaniowo- usługowej i usługowej - 1000m², a min. szerokość działki - 25m,
 - c) minimalna wielkość działek budowlanych dla zabudowy jednorodzinnej, wolnostojącej – 600m², a minimalna szerokość działki – 20,0m,
 - d) minimalna powierzchnia działki dla zabudowy jednorodzinnej bliźniaczej – 400m², a minimalna szerokość działki – 12,0m,
4. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
5. wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i użyteczności publicznej do 2 kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe, ale nie więcej niż 12,0m,⁶
6. wysokość budynków gospodarczych i garaży – 1 kondygnacja nadziemna plus ewentualne poddasze użytkowe, o łącznej wysokości do 6,0m,
7. powierzchnia całkowita lokalu użytkowego wbudowanego w budynek mieszkalny nie może przekraczać 30% powierzchni całkowitej budynku,
8. zalecane powierzchnie sprzedaży⁷ sklepów do 400 m² na 1 obiekt i do 2000 m² na zespół handlowo- usługowy,
9. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym,
10. reklamy wolnostojące o wielkościach i warunkach lokalizacji określonych w m.p.z.p.,
11. dla poszczególnych jednostek strukturalnych i osiedli mieszkaniowych wymaga się wyliczenia programów użytkowych i zapewnienia stosownych proporcji w przeznaczeniu terenów.

⁵ Plansza nr 02 w skali 1:20 000- Waloryzacja przydatności terenów pod zabudowę mieszkaniową

⁶ Wysokość budynku mierzy się od poziomu terenu przy najniższym wejściu do budynku lub jego części pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku do górnej płaszczyzny stropu bądź najwyższej położonej krawędzi stropodachu nad najwyższą kondygnacją użytkową, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, albo do najwyższej położonej górnej powierzchni innego przekrycia (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 kwietnia 2004 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 109, poz. 1156)

⁷ powierzchnia sprzedaży to powierzchnia handlowa i usługowa liczone łącznie.

3. tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej o niskiej intensywności projektowane
(tereny do uruchomienia w pierwszej kolejności)

Przeznaczenie terenów:

1. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami,
2. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna bez towarzyszących usług, na wydzielonych działkach budowlanych,
3. zabudowa mieszkaniowa rezydencjalna na wydzielonych działkach budowlanych,
4. sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
5. ulice dojazdowe, miejsca postojowe i garaże,
6. zieleń osiedlowa ogólnodostępna urządzona,
7. obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw itp.,
8. zieleń izolacyjna oraz urządzenia służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, o wysokości do 2 kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe,
2. obiekty i budynki użyteczności publicznej,
3. nieuciążliwe funkcje usługowe na odpowiednio dużych wydzielonych działkach, umożliwiających izolację od podstawowego i sąsiadującego z działką przeznaczenia mieszkaniowego oraz na eliminację ewentualnych uciążliwości,
4. budynki sakralne,
5. obiekty i budynki gospodarcze o architekturze dostosowanej do zabudowy mieszkaniowej,
6. ogólnodostępne parkingi dla samochodów osobowych do dziesięciu miejsc postojowych,
7. szczelne zbiorniki do czasowego gromadzenia nieczystości lub przydomowe oczyszczalnie ścieków w przypadku zabudowy terenu przed rozbudową systemu kanalizacji,
8. przydomowe oczyszczalnie ścieków na obszarach występowania podziemnych zbiorników wód GZPW nr 453 Bór Biskupi i nr 452 Chrzanów po wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznej na etapie sporządzania m.p.z.p. lub projektu budowlanego,
9. dotychczasowe rolnicze, w sytuacji braku zgody właściwego organu na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze lub braku środków gminnych na rozwój terenów mieszkaniowych.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej na terenach, które nie mają zapewnionej dostępności komunikacyjnej, do czasu realizacji ulic dojazdowych,
2. zakaz lokalizacji, innych rodzajów użytkowania, handlu hurtowego, obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych itp., mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi,
3. zakaz lokalizowania masztów i stacji przekątnikowych telefonii komórkowej,
4. zakaz lokalizowania miejsc postojowych i garaży dla samochodów ciężarowych i ich naczep oraz autobusów,
5. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
6. zakaz odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,

7. zakaz gromadzenia i składowania odpadów toksycznych,
8. gromadzenie odpadów z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, selektywnie w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach; okresowo odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym ich wykorzystaniem,
9. sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego,
10. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach odrębnych a prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
11. realizacja zabudowy na terenach dawnego płytkiego kopalnictwa wymaga wcześniejszego rozpoznania geotechnicznego oraz uzyskania opinii Okręgowego Urzędu Górniczego, jeżeli m.p.z.p. nie ustali inaczej; szczegółowe określenie warunków ochrony przed skutkami eksploatacji górniczej obiektów i urządzeń następować będzie na etapie uzgodnienia projektu budowlanego z Okręgowym Urzędem Górniczym,
12. *realizacja zespołów zabudowy mieszkaniowej w Byczynie, na terenach planowanego poszerzenia terenu górniczego, wymaga uzgodnienia z koncesjonariuszem granicznych warunków deformacji powierzchni spowodowanych eksploatacją górniczą.**

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów⁸:

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie dla zabudowy mieszkaniowej - min. 50%, dla zabudowy mieszkaniowo- usługowej i użyteczności publicznej – min. 30% terenu działki budowlanej,
2. zalecana powierzchnia działek budowlanych:
 - a) minimalna powierzchnia działek budowlanych, dla zabudowy rezydencjalnej- min.1000m², a min. szerokość działki - 25m,
 - b) minimalna powierzchnia działek budowlanych, dla zabudowy mieszkaniowo- usługowej i usługowej - 1000m², a min. szerokość działki - 25m,
 - c) minimalna wielkość działek budowlanych dla zabudowy jednorodzinnej, wolnostojącej – 600m², a minimalna szerokość działki – 20,0m,
 - d) minimalna powierzchnia działki dla zabudowy jednorodzinnej bliźniaczej – 400m², a minimalna szerokość działki – 12,0m,
3. wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i użyteczności publicznej do 2 kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe, ale nie więcej niż 12,0m,⁹
4. wysokość budynków gospodarczych i garaży – 1 kondygnacja nadziemna plus poddasze użytkowe, o łącznej wysokości do 6,0m,
5. powierzchnia całkowita lokalu użytkowego wbudowanego w budynek mieszkalny nie może przekraczać 30% powierzchni całkowitej budynku,
6. zalecane powierzchnie sprzedaży¹⁰ sklepów do 400 m² na 1 obiekt i do 2000 m² na zespół handlowo- usługowy,

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

⁸ Plansza nr 02 w skali 1:20 000- Waloryzacja przydatności terenów pod zabudowę mieszkaniową

⁹ Wysokość budynku mierzy się od poziomu terenu przy najniższym wejściu do budynku lub jego części pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku do górnej płaszczyzny stropu bądź najwyższej położonej krawędzi stropodachu nad najwyższą kondygnacją użytkową, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, albo do najwyższej położonej górnej powierzchni innego przekrycia (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 kwietnia 2004 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 109, poz. 1156)

¹⁰ powierzchnia sprzedaży to powierzchnia handlowa i usługowa liczone łącznie.

7. miejsca postojowe do obsługi budownictwa mieszkaniowego należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji; zaleca się 2 stałe miejsca postojowe lub garaże na lokal mieszkalny,
8. dla obiektów i budynków użyteczności publicznej przewidzieć niezbędną ilość miejsc postojowych na działce, na której te obiekty i budynki będą zlokalizowane,
9. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów szczególnych i odrębnych,
10. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym,
11. dla poszczególnych jednostek strukturalnych i osiedli mieszkaniowych wymaga się wyliczenia programów użytkowych i zapewnienia stosownych proporcji w przeznaczeniu terenów.

4. tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności rezerwowe
(tereny proponowane do uruchomienia w drugiej kolejności)

Przeznaczenie terenów:

1. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi usługami,
2. zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna bez towarzyszących usług, na wydzielonych działkach budowlanych,
3. zabudowa mieszkaniowa rezydencjalna na wydzielonych działkach budowlanych,
4. sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
5. ulice dojazdowe, miejsca postojowe i garaże,
6. zieleń osiedlowa ogólnodostępna urządzona,
7. obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw itp.,
8. zieleń izolacyjna oraz urządzenia służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi.

Dopuszczalne zagospodarowanie

1. zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, o wysokości do 2 kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe,
2. obiekty i budynki użyteczności publicznej,
3. nieuciążliwe funkcje usługowe, na odpowiednio dużych wydzielonych działkach, umożliwiających izolację od podstawowego i sąsiadującego z działką przeznaczenia mieszkaniowego oraz na eliminację ewentualnych uciążliwości,
4. budynki sakralne,
5. obiekty i budynki gospodarcze o architekturze dostosowanej do zabudowy mieszkaniowej,
6. ogólnodostępne parkingi dla samochodów osobowych do dziesięciu miejsc postojowych,
7. szczelne zbiorniki do czasowego gromadzenia nieczystości lub przydomowe oczyszczalnie ścieków w przypadku zabudowy terenu przed rozbudową systemu kanalizacji,
8. przydomowe oczyszczalnie ścieków na obszarach występowania podziemnych zbiorników wód GZPW nr 453 Bór Biskupi i nr 452 Chrzanów po wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznej na etapie sporządzania m.p.z.p. lub projektu budowlanego,
9. dotychczasowe rolnicze, w sytuacji braku zgody właściwego organu na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze lub braku środków gminnych na rozwój terenów mieszkaniowych.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. uruchomienie inwestycyjne terenów możliwe po wykonaniu ulic dojazdowych,
2. realizacja zabudowy powinna być poprzedzona opracowaniem m.p.z.p lub decyzją o lokalizacji inwestycji celu publicznego,
3. zakaz lokalizacji, innych rodzajów użytkowania, handlu hurtowego, obiektów produkcyjnych, funkcji transportowych itp., mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi,
4. zakaz lokalizowania masztów i stacji przekazników telefonii komórkowej,
5. zakaz lokalizowania miejsc postojowych i garaży dla samochodów ciężarowych i ich naczep oraz autobusów,
6. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
7. zakaz odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
8. zakaz gromadzenia i składowania odpadów toksycznych,

9. gromadzenie odpadów z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, selektywnie w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach; okresowo odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym ich wykorzystaniem,
10. 10. sposób czasowego przechowywania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego,
11. 11.emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach odrębnych,
12. 12.prowadzona działalność nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
13. 13.realizacja zabudowy na terenach dawnego płytkiego kopalnictwa wymaga wcześniejszego rozpoznania geotechnicznego oraz uzyskania opinii Okręgowego Urzędu Górniczego; szczegółowe określenie warunków ochrony przed skutkami eksploatacji górniczej obiektów i urządzeń następować będzie na etapie uzgodnienia projektu budowlanego z Okręgowym Urzędem Górniczym,
14. *realizacja zespołów zabudowy mieszkaniowej w Byczynie, na terenach planowanego poszerzenia terenu górniczego, wymaga uzgodnienia z koncesjonariuszem granicznych warunków deformacji powierzchni spowodowanych eksploatacją górniczą. **

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów¹¹.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie dla zabudowy mieszkaniowej – min. 50%, dla zabudowy mieszkaniowo- usługowej i użyteczności publicznej – min. 30% terenu działki budowlanej,
2. zalecana powierzchnia działek budowlanych:
 - a) minimalna powierzchnia działek budowlanych, dla zabudowy rezydencjalnej- min.1000m², a min. szerokość działki - 25m,
 - b) minimalna powierzchnia działek budowlanych, dla zabudowy mieszkaniowo- usługowej i usługowej - 1000m², a min. szerokość działki - 25m,
 - c) minimalna wielkość działek budowlanych dla zabudowy jednorodzinnej, wolnostojącej – 600m², a minimalna szerokość działki – 20,0m,
 - d) minimalna powierzchnia działki dla zabudowy jednorodzinnej bliźniaczej – 400m², a minimalna szerokość działki – 12,0m,
3. wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i użyteczności publicznej do 2 kondygnacji nadziemnych plus poddasze użytkowe, ale nie więcej niż 12,0 m¹²,
4. wysokość budynków gospodarczych i garaży – 1 kondygnacja nadziemna plus poddasze użytkowe, o łącznej wysokości do 6,0m,
5. powierzchnia całkowita lokalu użytkowego wbudowanego w budynek mieszkalny nie może przekraczać 30% powierzchni całkowitej budynku,
6. zalecane powierzchnie sprzedaży¹³ sklepów do 400 m² na 1 obiekt i do 2000 m² na zespół handlowo- usługowy,
7. miejsca postojowe do obsługi budownictwa mieszkaniowego należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji; zaleca się 2 stałe miejsca postojowe lub garaże na lokal mieszkalny,

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

¹¹ Plansza nr 02 w skali 1:20 000- Waloryzacja przydatności terenów pod zabudowę mieszkaniową

¹² Wysokość budynku mierzy się od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku do górnej płaszczyzny stropu bądź najwyższej położonej krawędzi stropodachu nad najwyższą kondygnacją użytkową, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, albo do najwyższej położonej górnej powierzchni innego przekrycia (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 kwietnia 2004 r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 109, poz. 1156)

¹³ powierzchnia sprzedaży to powierzchnia handlowa i usługowa liczone łącznie.

8. dla obiektów i budynków użyteczności publicznej przewidzieć niezbędną ilość miejsc postojowych na działce, na której te obiekty i budynki będą zlokalizowane,
9. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów szczególnych i odrębnych,
10. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym,
11. dla poszczególnych jednostek strukturalnych i osiedli mieszkaniowych wymaga się wyliczenia programów użytkowych i zapewnienia stosownych proporcji w przeznaczeniu terenów.

5. tereny przemysłowe ukształtowane

Przeznaczenie terenów:

1. zakłady produkcyjne, bazy, składy, magazyny i usługi, w tym handel hurtowy,
2. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
3. zieleń izolacyjna oraz urządzenia służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi,
4. ulice wewnętrzne i dojazdowe, miejsca postojowe i garaże dla samochodów osobowych i wysokotonażowych,
5. tereny transportu samochodowego i kolejowego.

Dopuszczalne zagospodarowanie.

1. obiekty i zespoły usługowe handlu, gastronomii i rzemiosła produkcyjnego oraz inne usługi jako funkcje związane z podstawowym przeznaczeniem terenów,
2. sieci i urządzenia infrastruktury technicznej,
3. stacje paliw i urządzenia obsługi komunikacji,
4. maszty i stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej pod warunkiem zachowania norm bezpieczeństwa publicznego określonych przepisami odrębnymi,
5. odzysk lub unieszkodliwianie odpadów na terenach posiadających wymagane zezwolenia¹⁴ i wyznaczonych w m.p.z.p.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz lokalizacji nowych obiektów o funkcji mieszkaniowej,
2. zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,
3. zakaz gromadzenia i składowania odpadów toksycznych poza miejscami do tego wyznaczonymi w m.p.z.p. ,
4. zakaz odzysku lub unieszkodliwiania odpadów na terenach nie posiadających wymaganego zezwolenia¹⁵,
5. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków przemysłowych i bytowych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
6. prowadzona działalność gospodarcza nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
7. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach szczególnych i odrębnych,
8. projektowane inwestycje nie mogą stanowić zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych,
9. powstające odpady z działalności usługowej i produkcyjnej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach, w wyznaczonych miejscach; okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym ich wykorzystaniem,
10. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

¹⁴ art.26 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. nr 62 poz. 628 z późn. zmianami)

¹⁵ art.26 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. nr 62 poz. 628 z późn. zmianami)

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie– min. 25% terenu działki budowlanej,
2. miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
3. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
4. stacje paliw wraz z zapleczem usługowym muszą spełniać wymogi określone w przepisach odrębnych.

6. tereny produkcyjno - usługowe projektowane

Przeznaczenie terenów:

1. lokalizacja instytucji naukowych, jednostek akademickich, centrów transferu technologii, doskonalenia zawodowego oraz jednostek gospodarczych wykorzystujących i rozwijających zaawansowane technologie i nowoczesne metody zarządzania,
2. inkubatory przedsiębiorczości,
3. zakłady produkcyjne, bazy, składy, magazyny i usługi, w tym handel hurtowy, oraz inne usługi jako funkcje związane z podstawowym przeznaczeniem terenu wymagające dużych powierzchni,
4. zieleń izolacyjna oraz urządzenia służące ochronie środowiska i zdrowia ludzi,
5. ulice dojazdowe i wewnętrzne, miejsca postojowe i garaże dla samochodów osobowych i wysokotonażowych,
6. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
7. ***Sieci, obiekty i urządzenia systemu transportu niezbędne dla obsługi transportowej terenu. *****

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. budynki użyteczności publicznej,
2. budynki zamieszkania zbiorowego z wyjątkiem zakładów karnych,
3. obiekty handlu, gastronomii i rzemiosła produkcyjnego oraz inne usługi jako funkcje związane z podstawowym przeznaczeniem terenów,
4. maszty i stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej pod warunkiem zachowania norm bezpieczeństwa publicznego określonych przepisami odrębnymi,
5. stacje paliw i urządzenia obsługi komunikacji,
6. ogólnodostępne parkingi dla samochodów osobowych, w tym parkingi wielopoziomowe,
7. odzysk lub unieszkodliwianie odpadów na terenach posiadających wymagane zezwolenia¹⁶ wyznaczonych w m.p.z.p.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz lokalizacji uciążliwych i stwarzających zagrożenie zdrowia ludzi innych rodzajów użytkowania i obiektów produkcyjnych,
2. zakaz lokalizacji obiektów o funkcji mieszkaniowej,
3. zakaz lokalizacji budynków zamieszkania zbiorowego na stały pobyt ludzi w strefie uciążliwości autostrady (ok. 150,0m),
4. zakaz gromadzenia i składowania odpadów toksycznych,
5. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
6. projektowane inwestycje nie mogą stanowić zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych,
7. prowadzona działalność gospodarcza nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
8. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach szczególnych i odrębnych,
9. powstające odpady z działalności usługowej i produkcyjnej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio

**** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr**

¹⁶ art.26 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. nr 62 poz. 628 z późn. zmianami)

przystosowanych pojemnikach, w wyznaczonych miejscach; okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym ich wykorzystaniem,

10. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie – min. 25% terenu działki budowlanej,
2. wysokość obiektów wynikająca z technologii produkcji lub funkcji obiektów z możliwością wprowadzenia dominant umożliwiających identyfikację terenu w strukturze przestrzennej miasta,
3. zalecana wysokość obiektów do 3 kondygnacji, ale nie więcej niż 15m nie dotyczy dominant przestrzennych,
4. maksymalną powierzchnia zabudowy oraz dróg, placów i parkingów itp. do 75%,
5. miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
6. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
7. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym.

7. tereny poprzemysłowe i składowiska przeznaczone do przekształceń w kierunku produkcyjno-usługowym

Przeznaczenie terenów:

1. podstawowe przeznaczenie terenów jak dla terenów produkcyjno - usługowych projektowanych (pkt.6),
2. utrzymanie działalności związanej z odwadnianiem kopalń.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. dopuszczalne zagospodarowanie terenów jak dla terenów produkcyjno - usługowych projektowanych (pkt.6),
2. *obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży¹⁷ powyżej 2000m² na terenie węzła strategicznego „Tereny Przemysłowe Zachód” (na południe od ul. Orłąt Lwowskich, między istniejącą linią kolejową a drogą S1) **,
3. funkcje rekreacyjno- wypoczynkowe na terenach po byłej cementowni w Pieczyskach,
4. *Obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² na terenie nieczynnej hałdy przy szybie Piłsudski proponowanej do przekształceń na tereny produkcyjno – usługowe. **

Ograniczenia zagospodarowania:

1. ograniczenia zagospodarowania terenów jak dla terenów produkcyjno - usługowych projektowanych (pkt.6),
2. udostępnienie do zabudowy terenów przy szybie Piłsudski i poniżej ulicy Orłąt Lwowskich wymaga wcześniejszego przeprowadzenie ekspertyzy geotechnicznej i sanitarnej,
3. docelowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów po hałdzie sodowej w Szczakowej nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego po przeprowadzeniu specjalistycznych badań.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

1. wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów jak dla terenów produkcyjno - usługowych projektowanych (pkt.6),

¹⁷ powierzchnia sprzedaży to powierzchnia handlowa i usługowa liczone łącznie.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

8. tereny zabudowy usługowej ukształtowane

Przeznaczenie terenów:

1. obiekty i budynki użyteczności publicznej,
2. ulice dojazdowe i wewnętrzne, miejsca postojowe, garaże wielopoziomowe, podziemne lub w zespołach,
3. zieleń ogólnodostępna urządzona,
4. obiekty i urządzenia sportowo - rekreacyjne, place zabaw itp.,
5. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. nieuciążliwe funkcje produkcyjne, na odpowiednio dużych wydzielonych działkach, umożliwiających izolację od podstawowego i sąsiadującego z działką przeznaczenia oraz na eliminację ewentualnych uciążliwości,

1a. istniejąca zabudowa mieszkaniowa, **

2. budynki zamieszkania zbiorowego, z wyjątkiem zakładów karnych,
3. budynki sakralne,
4. stacje paliw z zapleczem usługowym,
5. maszty telefonii komórkowej pod warunkiem zachowania norm bezpieczeństwa publicznego określonych przepisami odrębnymi,
6. mieszkania dla właścicieli i użytkowników,
7. adaptacja istniejących obiektów na cele mieszkaniowe w sporadycznych, uzasadnionych względami ekonomiczno-przestrzennymi sytuacjach,
8. *W obszarze zmiany „Studium” na terenie ograniczonym ul. Królowej Jadwigi, Grunwaldzką, Mickiewicza i od północy Halą Widowiskowo – Sportową dopuszcza się lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m².**

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz gromadzenia i składowania odpadów toksycznych poza miejscami do tego celu wyznaczonymi i zabezpieczonymi przed przenikaniem do gleby i wód powierzchniowych,
2. zakaz odzysku lub unieszkodliwiania odpadów,
3. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
4. prowadzona działalność gospodarcza nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
5. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach szczególnych i odrębnych,
6. projektowane inwestycje nie mogą stanowić zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych,
7. powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem,
8. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie– min. 30% terenu działki budowlanej,
2. miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
3. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
4. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym,
5. wysokość budynków w nawiązaniu do istniejącej zabudowy,
6. zalecane powierzchnie sprzedaży¹⁸ sklepów do 400 m² na 1 obiekt i do 2000 m² na zespół handlowo- usługowy,
7. warunki techniczne realizacji obiektów stacji paliw wraz z zapleczem usługowym muszą spełniać wymogi określone w przepisach odrębnych.

¹⁸ powierzchnia sprzedaży to powierzchnia handlowa i usługowa liczone łącznie

9. tereny zabudowy usługowej projektowane; Obszar zabudowy Nowego Miasta, na przekształconych terenach po szybie „Kościuszko” o funkcji administracyjno – usługowo - handlowej.

Przeznaczenie terenów:

1. obszar przestrzeni publicznej,
2. *skreślony* *
3. obiekty i budynki użyteczności publicznej, w formie dostosowanej do charakteru urbanistycznego centrum,
4. zabudowa mieszkaniowo- usługowa wielorodzinna, apartamentowa,
5. ulice dojazdowe i wewnętrzne, miejsca postojowe, garaże wielopoziomowe, podziemne lub zespoły garaży,
6. reprezentacyjna zieleń ogólnodostępna, urządzona,
7. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. *skreślony* *
2. hotele, motele, domy studenckie,
3. utrzymanie dotychczasowego użytkowania terenów produkcyjno- usługowych położonych w południowo- zachodniej części obszaru z możliwością przekształcenia ich na funkcje usługowe,
4. *Obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m². **

Ograniczenia zagospodarowania:

1. prowadzona działalność gospodarcza nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
2. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach szczególnych i odrębnych,
3. projektowane inwestycje nie mogą stanowić zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych,
4. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
5. powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach, okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym ich wykorzystaniem,
6. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego,
7. zakaz odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie– min. 25% terenu działki budowlanej,
2. miejsca postojowe zapewnione w granicach realizacji inwestycji lub partycypacja w kosztach budowy parkingu (wielopoziomowego) w sąsiedztwie,
3. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
4. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym,
5. wysokość zabudowy na terenie projektowanej zabudowy usługowej Nowego Miasta do ustalenia w m.p.z.p.

**10. tereny zabudowy usługowej projektowane;
obszar zabudowy usług centrotwórczych na terenach
po elektrowni Jaworzno I.**

Przeznaczenie terenów:

1. obszar przestrzeni publicznej,
2. obiekty i budynki użyteczności publicznej,
3. ulice dojazdowe i wewnętrzne, miejsca postojowe, garaże wielopoziomowe, podziemne lub w zespołach,
4. reprezentacyjna zieleń ogólnodostępna, urządzona,
5. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. obiekty rzemiosła nieprodukcyjnego oraz inne tego typu usługi jako funkcje związane z podstawowym przeznaczeniem terenów,
2. hotele, motele.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. prowadzona działalność gospodarcza nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący ma tytuł prawny,
2. emisja substancji, energii i hałasu nie może przekraczać standardów emisyjnych określonych w przepisach szczególnych i odrębnych,
3. projektowane inwestycje nie mogą stanowić zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych,
4. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
5. powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem,
6. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie– min. 25% terenu działki budowlanej,
2. wysokość zabudowy i ilość kondygnacji do ustalenia w m.p.z.p.,
3. miejsca postojowe zapewnione w granicach realizacji inwestycji lub partycypacja w kosztach budowy parkingu (wielopoziomowego) w sąsiedztwie
4. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów szczególnych i odrębnych,
5. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym.

11. tereny sportu i rekreacji ukształtowane

Przeznaczenie terenów:

1. zielen miejska urządzona,
2. obiekty i urządzenia sportowo, rekreacyjne i rehabilitacyjne,
3. budynki zamieszkania zbiorowego,^{a)}
4. ulice wewnętrzne i miejsca postojowe.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. obiekty usługowe (w tym rozrywkowe, kulturalne, handlowo-gastronomiczne) uzupełniające i wzbogacające podstawowe przeznaczeniem
2. obiekty administracyjne i wbudowane mieszkania w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania terenu,
3. sieci oraz obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz realizacji budynków mieszkaniowych,
2. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
3. powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. okresowo, odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem,
4. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie do ustalenia w m.p.z.p. lub decyzji o warunkach zabudowy,
2. wysokość zabudowy do ustalenia w m.p.z.p. lub decyzji o warunkach zabudowy,
3. miejsca postojowe w granicach realizacji inwestycji,
4. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
5. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym.

^{a)}- przeznaczone do okresowego pobytu ludzi, w szczególności hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko

12. tereny sportu i rekreacji projektowane

Przeznaczenie terenów:

1. zielen miejska urządzona,
2. obiekty i urządzenia sportowo- rekreacyjne,
3. budynki zamieszkania zbiorowego.^{a)}

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. obiekty i urządzenia turystyczno- rekreacyjne, w tym na terenie „Parku północno- wschodniego” - pole golfowe; do czasu realizacji pola golfowego tereny te powinny pozostać w użytkowaniu dotychczasowym (łąki),
2. obiekty usługowe (w tym rozrywkowe, kulturalne, handlowo- gastronomiczne) uzupełniające i wzbogacające podstawowe przeznaczenie
3. obiekty administracyjne i wbudowane mieszkania w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania danego terenu,
4. sieci oraz obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej,
5. ulice wewnętrzne i miejsca postojowe,
6. szczelne zbiorniki do czasowego gromadzenia nieczystości lub indywidualne oczyszczalnie ścieków w przypadku zabudowy terenu przed rozbudową systemu kanalizacji,
7. indywidualne oczyszczalnie ścieków na obszarach występowania podziemnych zbiorników wód GZPW nr 453 Bór Biskupi i nr 452 Chrzanów po wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznej na etapie sporządzania m.p.z.p.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz realizacji budynków mieszkaniowych,
2. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
3. powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach, okresowo odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym ich wykorzystaniem,
4. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. powierzchnia terenów czynnych biologicznie do ustalenia w m.p.z.p. lub decyzji o warunkach zabudowy,
2. wysokość zabudowy do ustalenia w m.p.z.p. lub decyzji o warunkach zabudowy,
3. miejsca postojowe należy zapewnić w granicach realizacji inwestycji,
4. minimalna odległość obiektów budowlanych od dróg publicznych liczona od zewnętrznej krawędzi jezdni ustalona na podstawie przepisów odrębnych,
5. partery (przyziemia) budynków i obiektów użyteczności publicznej powiązane przestrzennie z małą architekturą i zielenią towarzyszącą w sposób zapewniający dostępność osobom niepełnosprawnym.

^{a)}- przeznaczone do okresowego pobytu ludzi, w szczególności hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko

13. tereny ogródków działkowych

Przeznaczenie terenów:

1. zieleń urządzona w formie ogrodów użytkowanych indywidualnie,
2. ogólnodostępne tereny urządzeń sportowo-rekreacyjnych, place zabaw.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. obiekty administracyjno-usługowo – socjalne uzupełniające i wzbogacające podstawowe przeznaczenie,
2. altany ogrodowe z zapleczem gospodarczym,
3. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
4. ulice wewnętrzne i miejsca postojowe.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz realizacji budynków mieszkaniowych,
2. zakaz odprowadzenia do gruntu ścieków bytowych i komunalnych oraz wód opadowych bez oczyszczenia,
3. powstające odpady z działalności usługowej, w zależności od rodzaju, winny być selektywnie gromadzone, w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach, okresowo odpady odbierane winny być przez specjalistyczne jednostki zajmujące się ich utylizacją lub gospodarczym wykorzystaniem,
4. sposób czasowego magazynowania odpadów winien zabezpieczyć je przed infiltracją wód opadowych, nie powodując zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego.

14. tereny lasów ochronnych¹⁹ ukształtowane

Przeznaczenie terenów:

1. roślinność leśna,
2. obiekty oraz urządzenia gospodarki leśnej.

Dopuszczalne zagospodarowanie (na zasadach określonych w planie urządzenia lasu)

1. budynki i budowle służące obronności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu,
2. urządzenia służące turystyce, w tym ścieżki piesze i rowerowe,
3. w przypadkach uzasadnionych ważnymi względami społecznymi i brakiem innych gruntów lasy ochronne mogą być przeznaczone na inne cele niż określone w pkt.1. po uzyskaniu zgody właściwego organu,
4. sieci i obiekty infrastruktury technicznej oraz drogi - w sytuacjach uzasadnionych funkcjonalnie i przestrzennie,
5. obiekty i urządzenia hydrotechniczne związane z ochroną przeciwpowodziową,
6. dopuszcza się utrzymanie istniejącego zainwestowania z wykorzystaniem na cele usługowe i turystyczne.

Ograniczenia zagospodarowania²⁰:

1. ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu, użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych oraz zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwpożarowego,
2. ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych
3. zakaz innej zabudowy, niż wymieniona w dopuszczalnym zagospodarowaniu.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów

1. kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
2. stosowanie indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
3. ustalanie etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasu ochronnego,
4. ograniczanie stosowania zrębów zupełnych do najsłabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywni i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
5. zakaz pozyskiwania żywicy i karpiny.

¹⁹ Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. z 2000r. nr 56 poz.679)

²⁰ Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992r. nr 67 poz. 337 § 3).

15. tereny cmentarzy ukształtowane

Przeznaczenie terenów:

1. cmentarze czynne i nieczynne,
2. zieleń urządzona.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. obiekty uzupełniające i wzbogacające podstawowe użytkowanie (domy pogrzebowe, kaplice, obiekty administracyjno-usługowe i gospodarcze),
2. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
3. ulice wewnętrzne i miejsca postojowe.

Ograniczenia zagospodarowania:

wszelkie zamierzenia inwestycyjne w granicach strefy „B”- pośredniej ochrony konserwatorskiej- wymagają uzgodnienia z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

16. tereny zieleni urządzonej ukształtowane i projektowane

Przeznaczenie terenów:

1. zieleń miejska urządzona,
2. obiekty i urządzenia sportowo- rekreacyjne.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
2. ulice wewnętrzne i miejsca postojowe,
3. obiekty usługowo- turystyczne uzupełniające podstawowe przeznaczenie terenu,
4. zieleń izolacyjna.

16a. *tereny zieleni nieurządzonej **

Przeznaczenie terenów:

1. *zieleń nieurządzona,*

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. *sieci oraz obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,*
2. *ciągi pieszce, rowerowe, szlaki turystyczne i ścieżki dydaktyczne,*
3. *zieleń izolacyjna.*

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

17. teren składowania odpadów komunalnych projektowany**Przeznaczenie terenów:**

1. miejskie składowisko odpadów komunalnych na terenach położonych przy ul. Wojska Polskiego,
2. składowanie na w/w terenie odpadów niebezpiecznych, w tym zawierających azbest, w formie wydzielonej kwatery o powierzchni minimum 1,5 ha,
3. dojazdy i miejsca postojowe.

Ograniczenia zagospodarowania; wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

Szczegółowe wymagania dotyczące lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów zawierają przepisy odrębne.²¹

²¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003r. (Dz. U. z 2003r. nr 61 poz.549)

18. tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i łąki proponowane pod wielkotowarową produkcję rolną²².

Przeznaczenie terenów:

tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej proponowane do produkcji rolnej oraz łąki i pastwiska obejmujące grunty przede wszystkim będące własnością Skarbu Państwa lub stanowiące zasób nieruchomości rolnych Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Agencja Nieruchomości Rolnych i Gmina.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. możliwość zmiany profilu produkcji rolnej oraz jej intensyfikacji,
2. budynki i urządzenia służące prowadzeniu działalności rolniczej,²³
3. działalność rolnicza nie związana z produkcją roślinną,
4. leśne,
5. infrastruktura techniczna oraz drogi i ulice niezbędne do obsługi terenów rolnych,
6. ścieżki piesze i rowerowe,
7. obiekty i urządzenia hydrotechniczne związane z ochroną przeciwpowodziową,
8. możliwości prowadzenia indywidualnej produkcji rolniczej do czasu wprowadzenia wielkotowarowej produkcji rolnej,

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz realizacji budynków i urządzeń służących prowadzeniu działalności rolniczej oraz zabudowy zagrodowej na terenach wykluczonych z zabudowy, ze względu na ochronę bilansowych złóż surowców mineralnych,
2. wykluczenie nierolniczych sposobów użytkowania terenu, w tym zakaz zabudowy mieszkaniowej niezwiązanej z obsługą terenów rolnych,
3. zakaz wtórnego podziału nieruchomości,
4. zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej, i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
5. zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów,
6. zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
7. zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna,
8. zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

²² „Polityka gminy Jaworzno w zakresie usuwania i zagospodarowania nieużytków rolnych” Referat Rolnictwa i Leśnictwa w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa UM w Jaworznie, grudzień 2004r. Ustawa z 2003r o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U. z 2003r. Nr 64 poz.592)

²³ Ustawa z 2003r o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U. z 2003r. Nr 64 poz.592); Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004r. nr 187 poz. 1929)

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów.

1. scalanie i wymiana gruntów dla podniesienia efektywności produkcji zgodnie z przepisami odrębnymi,
2. ochrona zmeliorowanych i zdrenowanych użytków rolnych,
3. utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji szczegółowych,
4. aktualizacja klasyfikacji gleb.

19. tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i łąki proponowane do prowadzenia produkcji roślinnej w oparciu o zasady dobrej praktyki rolniczej²⁴

Przeznaczenie terenów:

1. tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i łąki proponowane do prowadzenia produkcji roślinnej w oparciu o zasady dobrej praktyki rolniczej,
2. prowadzenie rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego,
3. kompleksy użytków rolnych o przewadze własności indywidualnej oraz dzierżawione od gminy lub Skarbu Państwa do prowadzenia produkcji roślinnej.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. możliwość zmiany profilu produkcji rolnej oraz jej intensyfikacji,
2. budynki i urządzenia służące prowadzeniu działalności rolniczej,²⁵
3. zabudowa zagrodowa (siedliskowa), w przypadku, gdy powierzchnia gospodarstwa rolnego związanego z tą zabudową przekracza średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w Jaworznie,²⁶
4. działalność rolnicza nie związana z produkcją roślinną,
5. leśne,
6. infrastruktura techniczna oraz drogi i ulice niezbędne do obsługi terenów rolnych,
7. ścieżki piesze i rowerowe,
8. obiekty i urządzenia hydrotechniczne związane z ochroną przeciwpowodziową.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. zakaz realizacji budynków i urządzeń służących prowadzeniu działalności rolniczej oraz zabudowy zagrodowej na terenach wykluczonych z zabudowy, ze względu na ochronę bilansowych złóż surowców mineralnych,
2. wykluczenie z uprawy gatunków i odmian roślin jadalnych i pastewnych, kumulujących w swej masie metale ciężkie i inne substancje szkodliwe,
3. wykluczenie nierolniczych sposobów użytkowania terenu, w tym zakaz zabudowy mieszkaniowej niezwiązanej z obsługą terenów rolnych z uwzględnieniem możliwości wynikających z ustaleń rozdz. XIV pkt. 3 podpkt. 7
4. zakaz wtórnego podziału nieruchomości,
5. zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
6. zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów,

²⁴ „Polityka gminy Jaworzno w zakresie usuwania i zagospodarowania nieużytków rolnych”

Referat Rolnictwa i Leśnictwa w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa UM w Jaworznie, grudzień 2004r. Ustawa z 2003r o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U. z 2003r. Nr 64 poz.592)

²⁵ Ustawa z 2003r o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz.U. z 2003r. Nr 64 poz.592) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004r. nr 187 poz. 1929)

²⁶ art.61 ust.4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

7. zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoślusiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
8. zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służy innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodną,
9. zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

1. wprowadzenie zmianowań (płodozmian) sprzyjających gromadzeniu materii organicznej w glebie z wykorzystaniem roślin strączkowych,
2. uprawa roślin odkażających glebę- masa roślinna musi być usunięta po spełnieniu swej funkcji,
3. systematyczne wzbogacanie gleby w materię organiczną poprzez nawożenie obornikiem, kompostami i stosowanie nawozów zielonych,
4. racjonalne zagospodarowanie użytków zielonych, koszenie i zbieranie pokosu,
5. ochrona gleb i wód oraz zmeliorowanych i zdrenowanych użytków rolnych,
6. utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji szczegółowych,
7. aktualizacja klasyfikacji gleb.

20. tereny zalesień²⁷

Przeznaczenie terenów:

1. roślinność leśna,
2. obiekty i urządzenia gospodarki leśnej.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. ścieżki piesze i rowerowe,
2. obiekty i urządzenia turystyczne,
3. obiekty i urządzenia służące obronności lub bezpieczeństwu państwa,
4. sieci i obiekty infrastruktury technicznej oraz drogi i ulice - w sytuacjach uzasadnionych funkcjonalnie i przestrzennie,
5. obiekty i urządzenia hydrotechniczne związane z ochroną przeciwpowodziową i przeciwpożarową.

Ograniczenia zagospodarowania:

1. grunty przeznaczone do zalesienia określa m.p.z.p. lub decyzja o warunkach zabudowy,
2. do zalesienia przeznacza się:
3. nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej oraz inne grunty nadające się do zalesienia,
4. grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek i zbiorników wodnych,
5. strome stoki, zbocza, urwiska i zapadliska,
6. hałdy i tereny po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie,
7. w przypadku zalesień objętych pomocą finansową:
8. grunt przeznaczony pod zalesienie według ustaleń studium lub m.p.z.p.,
9. grunt rolny musi być częścią gospodarstwa rolnego lub stanowić jego całość,
10. grunt musi stanowić własność prywatną,
11. grunt użytkowany jest jako grunt orny, trwały użytek zielony (łąka trwała, pastwisko trwałe), sad lub plantacja krzewów owocowych.

Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów:

1. dla zalesień objętych pomocą finansową wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów regulują przepisy odrębne,
2. dla pozostałych zalesień wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów regulują plany urządzenia lasu.

²⁷ Ustawa z 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz.U. z 2003 r. Nr 229, poz. 2273.)
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004r. nr 187 poz. 1929)
Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 października 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004r. nr 236 poz. 2362)

21. obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną

Przeznaczenie terenów:

1. rezerwat przyrody,
2. powierzchniowy pomnik przyrody,
3. obszar chronionego krajobrazu,
4. pomniki przyrody.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. turystyczne i wypoczynkowe, jeżeli nie wyklucza go akt powołujący formę ochrony,
2. rolnicze, jeżeli nie wyklucza go akt powołujący formę ochrony,
3. ruch pieszcy, rowerowy i jazda konna wierzchem, na wyznaczonych ścieżkach lub szlakach,
4. prowadzenie akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym,
5. wykonywanie zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa,
6. realizacja inwestycji celu publicznego, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody,
7. utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością jej uzupełnienia na terenach wyznaczonych w studium.

Ograniczenia zagospodarowania:

Zasady i ograniczenia użytkowania obszarów i obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną określają decyzje Ministra OŚiZNL, Wojewody Katowickiego oraz Rady Miejskiej w Jaworznie.

22. obszary i obiekty przyrodnicze proponowane do objęcia ochroną prawną

Przeznaczenie terenów:

1. obszar chronionego krajobrazu,
2. użytek ekologiczny,
3. zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

Dopuszczalne zagospodarowanie:

1. turystyczne i wypoczynkowe, jeżeli nie wyklucza go akt powołujący formę ochrony,
2. ruch pieszcy, rowerowy i jazda konna wierzchem, na wyznaczonych ścieżkach lub szlakach,
3. prowadzenie akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym,
4. wykonywanie zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa,
5. realizacja inwestycji celu publicznego, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody.

Ograniczenia zagospodarowania

Zasady i ograniczenia użytkowania obszarów i obiektów przyrodniczych proponowanych do objęcia ochroną prawną określą decyzje powołujące je, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

23. Tereny dróg i tereny kolejowe.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów dróg i terenów kolejowych określa rozdział VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

24. Tereny wyłączone z zabudowy.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000- Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

Z zabudowy wyłączono tereny wymagające ochrony tzn. grunty rolne i leśne oraz bilansowych złóż surowców mineralnych. Ponadto ze względu na bezpieczeństwo ludzi i mienia z zabudowy wyłączono tereny zagrożone podtopieniami.

- 1) Na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla ochrony bezpieczeństwa ludności i mienia oraz ze względu na wysokie koszty budowy i utrzymania budynków i urządzeń infrastruktury technicznej, wynikających z konieczności zabezpieczenia przed oddziaływaniem wody, wyłącza się z zabudowy, tereny zagrożone naturalnymi **podtopieniami** z istniejących rzek Przemsza i Biała Przemsza i potoków: Kozi Bród z dopływami: Żabnik, Jaworznik i Łużnik oraz Wąwolnica i Byczynka, położone w jednostkach strukturalnych Byczyna, Ciężkowice, Pieczyska, Długoszyń oraz w dolinie Przemszy.
- 2) Na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych²⁸ oraz ustawy prawo wodne, wyłączono z zabudowy objęte ochroną tereny **zdrenowane**, położone w Byczynie i Ciężkowicach.
- 3) Na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.w.), wyłączono z zabudowy objęte ochroną tereny gleb pochodzenia **organicznego** położone w Byczynie i Ciężkowicach.
- 4) Na podstawie ustawy prawo ochrony środowiska²⁹, wyłączono z zabudowy objęte ochroną tereny bilansowe **złóż surowców mineralnych i metalicznych**;
 - a) dolomitu w Ciężkowicach, Jeleniu i Byczynie oraz złoża Gródek i Gadlin w Szczakowej,
 - b) wapieni i margli - Sodowa Góra II w Śródmieściu,
 - c) rud cynku i ołowiu w Śródmieściu (Galmany).

W części wyeksploatowanej złoża Gródek obejmującej tereny sportu i rekreacji ukształtowane (Baza Nurkowa "Gródek") dopuszcza się realizację zabudowy rekreacyjno sportowej i usługowej związanej z funkcjonowaniem ośrodka.

²⁸ Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych- tekst jednolity (Dz.U. z 2004r. Nr 121 poz. 1266; art.2 ust.1 pkt 8 i art.4 pkt.18 oraz art.4 pkt 8) oraz Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne. (Dz. U. z 2001r. Nr 115, poz. 1229)

²⁹ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001r. nr 62 poz.627 z późn. zmianami art.125 i 130)

IV. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.

*Plansza nr 1 w skali 1:10 000- Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego
Plansza nr 2 w skali 1:20 000-Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego*

1. Ekologiczny System Obszarów Chronionych.

Tereny biologicznie czynne, powiązane funkcjonalnie i przestrzennie między sobą, przenikające całą przestrzeń miasta i powiązane z biologicznymi terenami w otoczeniu tworzą **Ekologiczny System Obszarów Chronionych Miasta (ESOCH)**. Podstawowa zasada systemu jest zachowanie ciągłości terenów aktywnych biologicznie z przenikaniem przez tereny zainwestowane. Oprócz funkcji **ekologicznej** system ten będzie spełniał następujące funkcje:

- ♦ **krajobrazowe**, w tym poprzez objęcie ochroną prawną obszarów o wysokich walorach przyrodniczo- krajobrazowych oraz niedopuszczenie do dalszych zmian przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze i nieleśne,
- ♦ **klimatyczne**, w tym poprzez zachowanie terenów otwartych, istniejących ekosystemów oraz wprowadzenie zalesień,
- ♦ **społeczne**, związane z wypoczynkiem, sportem i turystyką,
- ♦ **produkcyjne**, związane z terenami rolniczej przestrzeni produkcyjnej i lasami.

Proponuje się objąć systemem następujące zasoby środowiska:

- 1) elementy systemu obszarów chronionych przyrody i krajobrazu obejmującego wdrożenie elementów projektowanej europejskiej sieci Natura 2000 oraz Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska, a w tym między innymi:
 - a) elementy korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym, w skład, którego wchodzi lasy sierszańsko – ciężkowickie, wilkoszyńskie i kompleks Krocymiech – Byczyna – Libiąż,
 - b) doliny rzeczne stanowiące korytarze ekologiczne- Biała Przemsza i Przemsza,
 - c) obszary o walorach przyrodniczych objęte ochroną prawną - Rezerwat przyrody „Dolina Żabnika”, Obszar chronionego krajobrazu „Dobra – Wilkoszyn”, powierzchniowy pomnik przyrody „Sasanka”.
- 2) lokalne korytarze ekologiczne, obejmujące:
 - a) doliny potoków: Kozi Bród, Łużnik, Żabnik, Wąwolnica, Byczynka, Kanał Matylda,
 - b) otulinę rezerwatu przyrody „Dolina Żabnika”,
 - c) otulinę Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dobra-Wilkoszyn” wraz z projektowanym jego powiększeniem,
 - d) obszary przyrodnicze proponowane do objęcia ochroną prawną,
 - e) tereny leśne i zadrzewione,
 - f) tereny zalesień,
- 3) tereny rekreacyjno- sportowe istniejące obejmujące:
 - a) Ośrodek Wypoczynkowo – Rekreacyjny „Sosina”,
 - b) Ośrodek Sportowo – Rekreacyjny „Tarka”,
 - c) Ośrodek Wypoczynku Świątecznego „Łęg”,
 - d) Przedsiębiorstwo Usługowe Centrum Nurkowe „ORKA” (Baza Nurkowa „Gródek”),
 - e) Hippi czny Ośrodek Rehabilitacyjno – Rekreacyjny w Ciężkowicach,
- 4) tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- 5) tereny ogrodów działkowych,
- 6) tereny parkowe, zieleńce i skwery,
- 7) tereny ogrodów przydomowych w zabudowie o niskiej intensywności,
- 8) cmentarze.

2. Ochrona przyrody i krajobrazu

2.1. Studium nie proponuje zmiany bądź uchylecia decyzji Ministra OŚiZNL, Wojewody Katowickiego oraz Rady Miejskiej w Jaworznie, obejmujących ochroną prawną następujące obszary, obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody:

- 1) **rezerwat przyrody „Dolina Żabnika”** – Zarządzenie Ministra OŚiZNL z dnia 14.06.1996r., pow. 42,32 ha + otulina 154,44 ha; obiektem ochrony są biocenozy wodne, torfowiska niskie i przejściowe ze stanowiskami roślin chronionych i rzadkich,
- 2) **powierzchniowy pomnik przyrody - „Sasanka”** – Decyzja Wojewody Katowickiego Nr RL-VII-7140/35/81 z dnia 9.12.1981 r., pow. 13,56 ha; obiektem ochrony jest stanowisko naturalne sasanki otwartej i dziewięcisiła bezłodygowego,
- 3) **obszar chronionego krajobrazu - kompleks leśny „Dobra-Wilkoszyn”** – Uchwały RM w Jaworznie Nr XXXIV/255/93 z dnia 29.04.1993r. oraz Nr XL/337/94 z dnia 27.01.1994 r.; pow. 321,87 ha; obiektem ochrony są stanowiska rzadkich gatunków roślin chronionych oraz źródeł wody siarczanowej,
- 4) **pomnik przyrody – grupa 4 dębów szypułkowych** - Decyzja Wojewody Katowickiego Nr OŚ-VII-7140/8/84 z dnia 25.09.1984 r.; Ciężkowice, ul. Luszowicka,
- 5) **pomnik przyrody – grupa 4 dębów szypułkowych** - Decyzja Wojewody Katowickiego Nr OŚ-VII-7140/9/84 z dnia 25.09.1984 r.; Ciężkowice, ul. Luszowicka,
- 6) **pomnik przyrody – dąb szypułkowy** - Decyzja Wojewody Katowickiego Nr OŚ-VII-7140/10/84 z dnia 25.09.1984 r.; ul. Dąb,
- 7) **pomnik przyrody – dąb szypułkowy** - Decyzja Wojewody Katowickiego Nr OŚ-VII-7140/11/84 z dnia 25.09.1984 r.; ul. Dąb,
- 8) **pomnik przyrody – wiąz szypułkowy** - Decyzja Wojewody Katowickiego Nr OŚ-VII-7140/12/84 z dnia 25.09.1984 r.; ul. Dąb,
- 9) **pomnik przyrody – lipa drobnolistna** - Decyzja Wojewody Katowickiego Nr OŚ-VII-7140/13/84 z dnia 25.09.1984 r.; Byczyna, ul. Tulipanowa,
- 10) **pomnik przyrody – dąb szypułkowy** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XII-121/95 z dnia 25.05.1995 r.; Jeleń, ul. Wiosny Ludów,
- 11) **pomnik przyrody – brzoza brodawkowata** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XL-570/98 z dnia 22.01.1998 r.; ul. Poczтова,
- 12) **pomnik przyrody – dąb szypułkowy** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XL-571/98 z dnia 22.01.1998 r.; ul. Bobrowa Górka,
- 13) **pomnik przyrody – dąb szypułkowy** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XL-574/98 z dnia 22.01.1998 r.; park miejski ul. Poczтова,
- 14) **pomnik przyrody – 2 buki pospolite i grab** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XL-576/98 z dnia 22.01.1998 r.; ul. Dąbrowska,
- 15) **pomnik przyrody – 2 jarzęby szwedzkie** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XL-577/98 z dnia 22.01.1998 r.; ul. Celników,
- 16) **pomnik przyrody – lipa drobnolistna** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XL-578/98 z dnia 22.01.1998 r.; park miejski ul. Poczтова,
- 17) **pomnik przyrody – jawor** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XLIII-765/2001 z dnia 27.12.2001 r.; park miejski ul. Poczтова,
- 18) **pomnik przyrody – głóg jednoszyjkowy** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XLIII-766/2001 z dnia 27.12.2001 r.; ul. Sportowa,
- 19) **pomnik przyrody – lipa drobnolistna** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XLIII-767/2001 z dnia 27.12.2001 r.; ul. Jodłowa,
- 20) **pomnik przyrody – 2 lipy drobnolistne** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XLIII-768/2001 z dnia 27.12.2001 r.; ul. Skalna,
- 21) **pomnik przyrody – lipa drobnolistna** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XLIII-769/2001 z dnia 27.12.2001 r.; ul. Wilcza,
- 22) **pomnik przyrody – aleja drzew: 6 dębów szypułkowych i 2 jesiony** - Uchwała RM w Jaworznie Nr XLIII-770/2001 z dnia 27.12.2001 r.; osada leśna Podłęże.

- 2.2. Proponuje się objęcie ochroną prawną, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,³⁰ następujące obszary przyrodnicze o wysokiej wartości:
- 1) **„Góra Przygoń”** w Ciężkowicach; remizy leśne i zarośla śródpolne; pozostałości lasów, termofilne okrajki, ciepłolubne zarośla, rzadkie i chronione gatunki roślin,
 - 2) **„Krupka-Mostki”** w Ciężkowicach; remizy leśne i łąki śródpolne; higrofilne lasy łąkowe i olszowe, zbiorowiska błotne, szuwarowe i torfowiskowe, łąki ostrożeńcowe i trzęślicowe, kwaśne łąki turzycowe, rośliny chronione i rzadkie,
 - 3) **Bucze w Pieczyskach**; remiza leśna; reliktowy fragment lasu grądowego, zbiorowiska okrajkowe, murawy kserotermiczne, rośliny chronione i rzadkie,
 - 4) **Glinna Góra**; murawy kserotermiczne, ciepłolubne zarośla i okrajki, rośliny chronione i rzadkie,
 - 5) **Zalewisko „Podłęże”**; w kompleksie leśnym chronione i rzadkie gatunki ptaków i roślin,
 - 6) **„Sodowa Góra”**; obszar wokół powierzchniowego pomnika przyrody „Sasanka” oraz nieczynny kamieniołom w drodze sukcesji spontanicznej zasiedlony przez ciepłolubne murawy kserotermiczne i piaszczyskowe, zarośla i zagajniki brzoźowe. Siedlisko białobrzystka gatunku ptaka małowicznego na Wyżynie Śląskiej,
 - 7) **„Wapniówka”** w Szczakowej; murawy kserotermiczne, gatunki kalcyfilne, rośliny chronione na części hałdy po produkcji sody kalcynowanej,
 - 8) **„Dolina Białej Przemszy”**; walory krajobrazowe doliny Białej Przemszy, umocnienie korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym,
 - 9) *„Góra Wielkanoc” w Ciężkowicach ; murawy kserotermiczne – „wyspa” zbiorowisk półnaturalnych reprezentowanych przez ciepłolubne murawy i zbiorowiska okrajkowe, rośliny chronione i rzadkie.**
- 2.3. Proponuje się powiększenie obszaru chronionego krajobrazu, **kompleks leśny „Dobra-Wilkoszyn”** o łąki objęte obowiązującą otuliną oraz przyległe lasy. Proponowane granice powiększenia zaznaczono na planszy nr 2 w skali 1:20 000 „Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego”.
- 2.4. Proponuje się do objęcia ochroną konserwatorską następujące tereny zabytkowej zieleni urządzonej:
- 1) **park willowy przy ul. Grunwaldzkiej** – założony po roku 1912; znajduje się w wykazie zabytkowych założeń pałacowo-ogrodowych w Polsce; w wyniku rozbudowy miasta znacznie uszczuplony, jako **strefa „A”** ścisłej ochrony konserwatorskiej,
 - 2) **park miejski w Śródmieściu** – założony na początku XX w.; w wyniku rozbudowy miasta znacznie uszczuplony, jako **strefa „A”** ścisłej ochrony konserwatorskiej,
 - 3) **cmentarz rzymsko-katolicki (1774r.)** przy ul. Grunwaldzkiej (Cmentarz Pechnicki), jako **strefa „B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej,
 - 4) **cmentarz rzymsko- katolicki (1890r.)** przy ul. Chełmońskiego (Cmentarz Ciężkowicki), jako **strefa „B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej,
 - 5) **cmentarz żydowski** przy Al. Piłsudskiego (XIX w.), jako **strefa „B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej,
 - 6) **cmentarz rzymsko- katolicki (1915r.)** przy ul. Jaworowej Szczakowa- Dobra, jako **strefa „B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej,
 - 7) **cmentarz rzymsko- katolicki (1921r.)** przy ul. Ludowej w Ciężkowicach, jako **strefa „B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej,
 - 8) **cmentarz rzymsko- katolicki (1933r.)** przy ul. Chryzantemowej w Byczynie, jako **strefa „B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej.

³⁰ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004r. Nr 92 poz. 880)

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- 2.5. Prawnymi formami ochrony przyrody mogą być objęte także inne obszary, obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody oprócz wymienionych w pkt. od 2.1 do 2.4. w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów lokalnych.

3. Ochrona złóż kopalin³¹

- 3.1. Obejmuje się ochroną rozpoznane złoża kopalin występujące na terenie miasta Jaworzna:
- 1) węgiel kamienny:
 - a) złoża eksploatowane: Kazimierz Juliusz, Jaworzno i Janina,
 - b) złoża o zaniechanej eksploatacji: Niwka Modrzejów, Jan Kanty i Siersza,
 - c) złoża szczegółowo rozpoznane: Brzezinka, Libiąż Dąb i Libiąż Janina oraz Siersza - teren rezerwowy.
 - 2) piaski podsadzkowe i inne:
 - a) złoża eksploatowane: sięgające Jaworzna, złoża piasku podsadzkowego – Siersza - Misiury, Szczakowa pole II, Szczakowa i Bór Zachód,
 - b) złoża piasków innych szczegółowo rozpoznane: Jaworzno - Maczki i Jaworzno - Podłęże,
 - c) złoża piasków innych rozpoznane wstępnie: Ciężkowice,
 - d) złoża piasku podsadzkowego o zasobach nieprzemysłowych: Bór Wschód.
 - 3) inne złoża kopalin:
 - a) złoża dolomitów szczegółowo rozpoznane: Gadlin, Gródek,
 - b) złoża dolomitów wstępnie rozpoznane: Jaworzno- Ciężkowice i Byczyna,
 - c) złoża o zaniechanej eksploatacji: Gródek i Jeleń,
 - d) złoża wapieni i margli dla przemysłu cementowego szczegółowo rozpoznane: Sadowa Góra II i Jeleń,
 - e) złoża cynku i ołowiu szczegółowo rozpoznane: Jaworzno,
 - f) wymienione wyżej złoża objęte są ochroną i wyłączone z zabudowy.
- 3.2. Eksploatacja kopalin powinna być prowadzona zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 3.3. Należy dążyć się do ograniczenia eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin. Dotyczy to w szczególności eksploatacji powierzchniowej, która powinna być ograniczona do istniejących odkrywek (kopaliń).
- 3.4. Wyklucza się rozpoczynanie powierzchniowej eksploatacji kopalin na terenach objętych lub proponowanych do objęcia ochroną prawną i na terenach lasów ochronnych.

4. Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych.

- 4.1. Obejmuje się ochroną zasoby wód podziemnych i ujęcia wody pitnej:
- 1) Główne Zbiorniki Wód Podziemnych; GZWP – 453- Bór Biskupi, GZWP – 452- Chrzanów,
 - 2) ujęcia miejskie wody pitnej: „Dobra”, „Galmany”, „Bielany”, „Jarosław Dąbrowski”.

Sposób zagospodarowania obszarów ich zasilania powinien uwzględniać następujące zasady ochrony:

- 1) w obrębie zbiorników powinny być lokalizowane jedynie przedsięwzięcia, dla których raport wykaże brak oddziaływania w zakresie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych,
- 2) w obrębie zbiorników nie należy lokalizować wysypisk i składowisk odpadów,
- 3) szczególnej uwadze należy poddać istniejącą kanalizację miejską, zbadać jej szczelność,

³¹ Opracowanie ekofizjograficzne miasta Jaworzno, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza grudzień 2004r

- 4) uzupełnić kanalizację w dzielnicach występujących w obszarze zbiorników,
- 5) zakazać stosowania indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków szczególnie polegających na rozsącaniu bez wcześniejszego wykonania dokumentacji hydrogeologicznej; do czasu wybudowania kanalizacji nieczystości powinny być gromadzone w szczelnych, okresowo opróżnianych zbiornikach przydomowych,
- 6) zakazać wprowadzania ścieków do wód i gruntu,
- 7) w przypadku intensyfikacji rolnictwa ograniczyć stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- 8) zachować rygor uniemożliwiający infiltrację zanieczyszczeń do podłoża, a co za tym idzie ewentualne skażenie środowiska gruntowo-wodnego.

Miejskie ujęcia wody posiadają strefy ochrony, których sposób zagospodarowania regulują wydane w tym zakresie decyzje. Strefa ochrony ujęcia wody „Galmany” jest obecnie w trakcie ustalania nowych granic.

4.2. Przyjmuje się, dla ochrony zasobów wód powierzchniowych:

- 1) wdrożenie programów monitoringu wód i dokonanie kompleksowego przeglądu ich stanu,
- 2) stosowanie regulacji koryt oraz zabudowy hydrotechnicznej cieków sprzyjającej samooczyszczaniu się wód oraz rozwojowi charakterystycznych dla danego siedliska biocenoz wodnych i przybrzeżnych,
- 3) zachowanie lub wprowadzenie stref buforowych (lasy i zarośla łęgowe, mokradła, łąki) przy dnach dolin lub łóżyskach rzek i potoków w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń obszarowych i komunikacyjnych,
- 4) systematyczne ograniczanie dopływu zanieczyszczeń z terenów nieskanalizowanych i przemysłowych poprzez:
 - a) budowę kanalizacji sanitarnej na terenach intensywnie zabudowanych,
 - b) budowę szczelnych zbiorników do czasowego gromadzenia nieczystości na terenach o rozproszonej zabudowie,
 - c) wypełnianie przez istniejące zakłady przemysłowe oraz inwestorów nowych lub modernizowanych obiektów czy instalacji wymagań z zakresu ochrony wód,
 - d) prawidłowe unieszkodliwianie i zagospodarowywanie osadów ściekowych oraz odcieków ze składowisk odpadów przemysłowych,
- 5) zakaz odprowadzenia nieoczyszczonych ścieków bytowych, komunalnych i wód opadowych,
- 6) na terenach powierzchniowych zbiorników wodnych dopuszcza się możliwość urządzenia terenów sportowo-rekreacyjnych i turystyczno-wypoczynkowych oraz dróg rowerowych w bezpośrednim ich sąsiedztwie.

5. Ochrona powietrza.

Przyjmuje się, dla ochrony powietrza:

- 1) realizację zadań określonych w programie ochrony środowiska województwa śląskiego dla osiągnięcia wskazanych w nim celów długo- i krótkoterminowych,
- 2) realizację zadań określonych w programie ochrony powietrza dla strefy Aglomeracji Śląskiej, zmierzających do przywrócenia poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM₁₀,
- 3) realizację zadań określonych w programie ochrony środowiska miasta Jaworzna i w programie ograniczenia niskiej emisji,
- 4) ograniczanie wzrostu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza, zwłaszcza w Śródmieściu, poprzez optymalizację ruchu drogowego,
- 5) dla poprawy przewietrzania terenu, ograniczenie zabudowy w obrębie obszarów położonych nisko lub w dolinach, mocno narażonych na kumulację zanieczyszczeń tj. Szczakowa, Byczyna, południowa część Jelenia, Dąb, Bory, zachodnia część

- Ciężkowic oraz w obszarach bardzo mocno narażonych na imisję zanieczyszczeń-
 Jeziorki i Grabańka, część Byczyny, leżących w dnach wąskich dolin,
- 6) wprowadzenie zasady używania do ogrzewania pomieszczeń urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej i paliw proekologicznych dla przeciwdziałania powstawaniu niskiej emisji; zasada ta powinna być wprowadzona w formie nakazu dla obiektów użyteczności publicznej i produkcyjnych oraz przy stosowaniu zbiorowego ogrzewania.

6. Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym.

Przyjmuje się dla ochrony środowiska przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem niejonizującym:

- 1) wyznaczenie terenów zagrożonych hałasem oraz terenów, na których występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu i podejmowania działań naprawczych, w kolejności wyznaczonej przepisami szczegółowymi dla programów ochrony środowiska przed hałasem,
- 2) opracowanie mapy akustycznej miasta,
- 3) poprawę jakości nawierzchni dróg, budowę obwodnicy śródmiejskiej oraz zwiększenie płynności ruchu w mieście poprzez budowę skrzyżowań bezkolizyjnych,
- 4) ograniczenie hałasu na obszarach miejskich wokół terenów przemysłowych oraz głównych dróg i szlaków kolejowych do poziomu wynikającego z przepisów odrębnych,
- 5) budowę ekranów ochronnych,
- 6) sprostanie wymogom aktualnych unormowań prawnych oraz dyrektyw Unii Europejskiej w zakresie ochrony przed wibracjami,
- 7) doskonalenie systemu komunikacji zbiorowej oraz systemu transportowego z punktu widzenia ograniczenia emisji wibracji, obejmujących zarówno poprawę stanu infrastruktury komunikacyjnej, jak i działania organizacyjne:
 - a) kompleksowe sterowanie ruchem, eliminowanie z centrów miast ciężkiego transportu samochodowego, stosowanie nowoczesnego taboru tramwajowego oraz specjalistycznych rozwiązań podtorza,
 - b) preferowanie techniki i procesów technologicznych kierujących się kryterium BAT (Najlepsza Dostępna Technologia) w zakresie emisji wibracji,
- 8) ochronę przed promieniowaniem szkodliwym dla ludzi i środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi; określają one dopuszczalne poziomy promieniowania, jak i sposób ustanowienia stref ograniczonego użytkowania, które mają zasięg od kilku do kilkuset metrów (w zależności od charakteru emitora),
- 9) uwzględnienie zagadnień promieniowania niejonizującego na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji lokalizacyjnych dla procesów inwestycyjnych związanych z obiektami będącymi źródłem tego promieniowania,
- 10) wprowadzenie systemu okresowej kontroli radiologicznej zabudowań (piwnice, parter) z uwagi na możliwość gromadzenia się radioaktywnego radonu w pomieszczeniach zamkniętych,
- 11) zakaz lokalizacji stacji i masztów telefonii komórkowej na terenach mieszkaniowych o niskiej intensywności, ukształtowanych, projektowanych i rezerwowych.

V. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000-Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

Plansza nr 2 w skali 1:20 000- Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego

1. Ustalenia ogólne.

Ochronę i opieką nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania³².

W studium uwzględnia się w szczególności ochronę:

- ♦ zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru oraz ich otoczenie,
- ♦ innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnych ewidencjach np. obiektów o walorach architektonicznych, budowlanych, przemysłowych i obronnych, parków, ogrodów, cmentarzy, krzyży przydrożnych, kapliczek, itp.

oraz ustala się strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary o określonych zakazach i nakazach zagospodarowania.

Działania inwestycyjne związane z zabytkami nieruchomymi wpisanymi do rejestru oraz ich otoczenie należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W celu ochrony, utrzymania i zachowania szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego ogólne wytyczne konserwatorskie zalecają:

- 1) w zakresie urbanistyki:
 - a) zachowanie przebiegów głównych ulic miasta wraz z ich pierzejami oraz związanymi z nimi placami miejskimi (utrzymanie, w miarę możliwości, pierwotnych szerokości ulic), szczególnie w strefach ochrony konserwatorskiej,
 - b) zachowanie linii zabudowy poprzez utrzymanie istniejących budynków i uzupełnienie luk budowlanych nową zabudową,
 - c) ochronę głównych osi widokowych i ekspozycji,
 - d) uporządkowanie wnętrza kwartałów przyrynkowych,
 - e) zakaz realizacji wielokubaturowej zabudowy w obrębie historycznie ukształtowanych dróg i kwartałów,
 - f) uporządkowanie struktury osadniczej, planowe kształtowanie nowej zabudowy miasta z zachowaniem ochrony istniejących wiejskich układów urbanistycznych (wsie ulicówki, wsie widłowe),
 - g) utworzenie stref ochrony konserwatorskiej,
 - h) objęcie opracowaniem m.p.z.p. stref ochrony konserwatorskiej;
 - **Strefa „A”** ścisłej ochrony konserwatorskiej oznaczona na rysunkach studium, z priorytetem wymogów konserwatorskich odniesionych do układu urbanistycznego, gabarytów zabudowy, obiektów kubaturowych i przyrodniczych; obejmuje wartościowe obszary zabudowane oraz ukształtowane założenia parkowe o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, do bezwzględnego zachowania- wszelkie zamierzenia inwestycyjne w granicach tej strefy wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
 - **Strefa „B”** pośredniej ochrony konserwatorskiej podlegającej rygorom w zakresie utrzymania istniejącej substancji kulturowej, wartości przyrodniczych oraz innych, historycznych elementów krajobrazu kulturowego. związanych z układem urbanistycznym oraz dostosowanie do nich charakteru i skali nowej zabudowy; obejmuje obszary zabytkowych założeń przestrzennych- częściowo przekształconych-

³² Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003r. Nr 162, poz. 1568).

wszelkie zamierzenia inwestycyjne w granicach tej strefy wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,

- **Strefa „E”** ochrony ekspozycji; obejmuje obszary stanowiące zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o dużych wartościach kulturowych- na terenach tych zakłada się zakaz zabudowy lub dopuszcza się lokalizację nowych obiektów o określonych formach oraz nieprzekraczalnych gabarytach uzgodnionych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- **Strefa „K”** ochrony krajobrazu kulturowego; obowiązuje zachowanie charakteru, skali i zasadniczych form użytkowania w celu ochrony cennych elementów krajobrazu związanego integralnie z zespołami zabytkowymi,
- **Strefa „W”** ochrony archeologicznej; obejmuje tereny potencjalnego występowania znalezisk archeologicznych- wszelkie planowane prace ziemne winny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.

2) w zakresie architektury:

- a) ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- b) ochrona obiektów zabytkowych proponowanych do objęcia ochroną na terenie miasta; wszelkie działania związane z ich konserwacją, modernizacją, adaptacją, naruszające historyczną substancję uzgadniać należy z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- c) utrzymanie w miarę możliwości historycznych linii zabudowy i podziałów parcelacyjnych; gabaryty budynków zabytkowych (wysokość, kształt dachu); jej architektura winna harmonizować z zabytkowym otoczeniem,
- d) stosowanie odpowiedniej, wysokiej klasy materiałów budowlanych (pokrycie dachów dachówką ceramiczną, stolarka okienna i drzwiowa indywidualna, drewniana - z dopuszczeniem PCV, pod warunkiem zachowania rozmiarów i wyglądu stolarki pierwotnej, naturalny kamień, cegła, tynk gładki),
- e) sukcesywne likwidowanie przyłączy instalacji elektrycznych na elewacjach,
- f) opracowanie miejskiej polityki ochrony wartości kulturowych szczególnie w aspekcie finansowania prac konserwatorskich obiektów mieszkalnych,
- g) edukację mieszkańców w zakresie potrzeby działań ochronnych wartości kulturowych własnego środowiska zamieszkania,

3) w zakresie polityki ochrony wartości kulturowych:

- a) określenie zasad regulacji wystroju parterów ulicznych zabudowy oraz małej architektury dla przestrzeni określonych jako ciągi handlowo - usługowe o charakterystycznych frontach,
- b) określenie warunków wprowadzania reklam w tym zakaz wprowadzania reklam wieloprzestrzennych,
- c) określenie zasad rozwiązania małej architektury (oświetlenie, ławki, nawierzchnie chodników, ulic i placów, słupy ogłoszeniowe, reklamy i szyldy, tablice informacyjne, schody, mury oporowe, przystanki komunikacji miejskiej),
- d) wykonanie kart ewidencyjnych obiektów i zespołów zabytkowych, zwłaszcza budownictwa drewnianego,
- e) inwentaryzację architektoniczną i fotograficzną przed ewentualnymi rozbiórkami obiektów objętych ochroną konserwatorską.

4) Uszczegółowienie ogólnych wytycznych konserwatorskich przedstawionych w pkt. 1-3 w odniesieniu do poszczególnych terenów i obiektów powinno nastąpić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uzgodnionym z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

5) W celu weryfikacji listy obiektów i obszarów zabudowy kwalifikujących się do objęcia ochroną konserwatorską postuluje się opracowanie aktualnego „Studium konserwatorskiego dla obszaru całego miasta”.

2. Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego

Studium nie proponuje zmiany bądź uchylecia decyzji obejmujących ochroną prawną następujące zabytki nieruchome:

- 1) nr rej. C/840/68 grodzisko kultury łużyckiej, leżące na południowy wschód od miasta na górze zwanej Grodzisko; Jaworzno – miasto,
 - a) Grodzisko nie może być przedmiotem żadnej działalności inwestycyjnej,
 - b) wszelkie prace w jego obrębie winny być uzgadniane ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach,
- 3) nr rej. A/1415/90 budynek dawnej rzeźni z końca XVIII w., wzniesiony w stylu neorenesansu o uproszczonych formach. Granice obejmują budynek wraz z otoczeniem; Jaworzno – Ciężkowice, ul. Ks. Mrocza 143,
- 4) nr rej. A/1419/90 zabudowa dawnej Huty Szkła z początku XX w., wzniesiona w stylu operującym uproszczonymi formami historyzmu. Granice terenu obejmują całość zabudowy wraz z otoczeniem; Jaworzno – Dąbrowa Narodowa ul. Dąbrowska.

3. Zabytki nieruchome wyróżniające się w krajobrazie miasta i świadczące o jego historii, proponowane do objęcia ochroną konserwatorską.

Śródmieście:

- 1) zespół budynków byłej dyrekcji kopalni, ul. Grunwaldzka 37, 39, 41,
- 2) budynek administracyjny, ul. Grunwaldzka 52,
- 3) budynek Banku PKO BP, ul. Grunwaldzka 55,
- 4) budynek mieszkalny, ul. Grunwaldzka 72,
- 5) budynek Banku PKO S.A, ul. Mickiewicza 17,
- 6) szkoła podstawowa nr 6, ul. Grunwaldzka 182,
- 7) budynek plebani, pl. św. Jana 17,
- 8) budynek MCKiS, ul. Mickiewicza 2 (dawna siedziba Sokoła),
- 9) była szkoła podstawowa, ul. Mickiewicza 4,
- 10) budynek mieszkalny, ul. Mickiewicza 19,
- 11) budynek mieszkalny, ul. Mickiewicza 21,
- 12) budynek transformatorowi przy szybie „Leopold”, ul. Piekarska,
- 13) budynek przychodni zdrowia, ul. Narutowicza 6,
- 14) budynek Muzeum Miejskiego, ul. Pocztowa 5.

Szczakowa

- 1) kościół p.w. Św. Elżbiety Węgierskiej, ul. Sobieskiego murowany 1911-1914,
- 2) zespół willowy, ul. Szklarska 8, 10,
- 3) budynek dworca PKP, ul. Kolejarzy,
- 4) dom kultury, ul. Jagiellońska 3.

Pieczyska

- 1) kościół p.w. brata Alberta, ul. Przemysłowa 3 (dawna willa),
- 2) budynek mieszkalny, ul. Sobieskiego 53 (dawna willa dyrektora),
- 3) portiernia byłej cementowni, ul. K. Pniaka,
- 4) Poczekana, ul. Sobieskiego 41 (dawna restauracja).

Ciężkowice

- 1) budynek dworca PKP, ul. Dworcowa,
- 2) kościół parafialny p.w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy, ul. Ks. Mrocza, murowany XIX/XXw.

Jeleń

- 1) kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, ul. Zwycięstwa, murowany 2 poł. XVII, XXw.

Byczyna

- 1) kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Kościelna, murowany 1 ćw. XXw.

4. **Obiekty będące świadectwem kultury materialnej, typowe dla Jaworzna i świadczące o jego historii, wymagające przed likwidacją bądź przebudową sporządzenia dokumentacji inwentaryzacyjnej w porozumieniu ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.**

Lp.	Obiekt	Ulica/Nr	Uwagi – rejestr zabytków
	ŚRÓDMIEŚCIE		
1.	przedszkole	ul. Królowej Jadwigi 12	Murowany 1930
2.	budynek mieszkalny	ul. Barbary 20	Murowany 1 ćw. XXw
3.	budynek mieszkalny	ul. Barbary 16	Kamień XIX/XXw.
4.	budynek mieszkalny	ul. Barbary 13	Drewno 1895r.
5.	budynek mieszkalny	ul. Działkowa 2	Murowany 1913
6.	budynek mieszkalny	ul. Cyprysowa 10	Murowany 1913
7.	budynek mieszkalny	ul. Cyprysowa 16	Mur. Lata 20-te XXw.
8.	budynek mieszkalny	ul. Cyprysowa 6	Murowany 1913
9.	budynek mieszkalny	ul. Cyprysowa 4	Murowany 1915-1920
10.	budynek mieszkalny	ul. Cmentarna 4	Kamień 1880
11.	budynek mieszkalny	ul. Cmentarna 1	Drewno 1890-1906
12.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 2	Murowany 1 ćw. XXw.
13.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 35	Murowany 1 ćw. XXw
14.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 51	Murowany 1900
15.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 53	Murowany 1900
16.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 54	Murowany 1880
17.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 58	Murowany 1898
18.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 145	Murowany 1898
19.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 159	Murowany 1 ćw. XXw.
20.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 177	Murowany 1 ćw. XXw.
21.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 188	Murowany lata 20-te XXw.
22.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 210	Murowany ok.1915
23.	budynek mieszkalny	ul. Grunwaldzka 52a	Murowany 1890
24.	budynek mieszkalny	ul. Fabryczna 80	Murowany 1900
25.	budynek mieszkalny	ul. Fabryczna 78c	Drewno 1900
26.	budynek mieszkalny	ul. Fabryczna 70	Murowany 1910
27.	budynek mieszkalny	ul. Fabryczna 37	Murowany 4 ćw. XIXw.
28.	budynek mieszkalny	ul. Fabryczna 21	Murowany ok. 1911
29.	budynek mieszkalny	ul. Jesienna 36	Murowany 1 ćw. XXw.
30.	budynek mieszkalny	ul. Kasztanowa 36a	Drewno 1 ćw. XXw.
31.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 15	Murowany pocz. XXw.
32.	budynek mieszkalny	ul. Krótka 2	Murowany 1905
33.	budynek mieszkalny	ul. Krótka 5	Murowany 1900-1910
34.	budynek mieszkalny	ul. Krótka 7	Murowany 20 lata XXw.
35.	budynek mieszkalny	ul. Krótka 8	Murowany ok. 1875
36.	budynek mieszkalny	ul. Krótka 12	Drewno XIX/XXw.
37.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 6	Murowany lata 20 XXw.
38.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 7	Murowany lata 20 XXw.
39.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 9	Murowany 1915-1920
40.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 11	Murowany 1915-1920
41.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 13	Murowany 1915-1920

42.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 14	Murowany okres międzywojenny
43.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 15	Murowany 1915-1920
44.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 16	Murowany 1915-1920
45.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 20	Murowany 1915-1920
46.	budynek mieszkalny	ul. Mickiewicza 13	Murowany 1930
47.	budynek mieszkalny	ul. Mieszka I 1	Murowany 1ć. XXw.
48.	budynek mieszkalny	ul. Młyńska 2	Murowany 1918
49.	budynek mieszkalny	ul. Młyńska 2c	Murowany 1919
50.	budynek mieszkalny	ul. Moniuszki 6	Murowany 1ćw. XXw.
51.	budynek mieszkalny	ul. Narutowicza 5	Murowany 1ćw. XXw.
52.	budynek mieszkalny /przychodnia rejonowa/	ul. Narutowicza 6	Murowany 1ćw. XXw.
53.	budynek mieszkalny	ul. Narutowicza 8	Murowany 1 ćw. XXw.
54.	budynek mieszkalny	ul. Narutowicza 10	Murowany 1923
55.	budynek mieszkalny	ul. Narutowicza 11	Murowany 1 ćw. XXw.
56.	budynek mieszkalny	ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 9	Murowany XIX/XXw.
57.	budynek mieszkalny	ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 22	Murowany 1882
58.	budynek mieszkalny	ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 31	Murowany 4 ćw.XIXw.
59.	budynek mieszkalny	ul. Paderewskiego 4	Murowany ok. 1875/XXw.
60.	zespół zabudowy szybu „Leopold”,	ul. Piekarska	
61.	willa	ul. Piekarska 2	
62.	budynek mieszkalny	ul. Plac Jana 11	Murowany XIX/XXw.
63.	budynek mieszkalny	ul. Plac Jana 13	Murowany 1904
64.	budynek mieszkalny	ul. Plac Jana 18	Murowany XIX/XXw.
65.	budynek mieszkalny	ul. Pocztowa 6	Murowany XIX/XXw.
66.	budynek „Sanepidu”	ul. Pocztowa 7	
67.	budynek mieszkalny	ul. Pocztowa 8	Murowany XIX/XXw.
68.	budynek mieszkalny	ul. Pocztowa 11	Murowany 1 ćw. XXw.
69.	budynek mieszkalny	ul. Rynek 2	Murowany XIX/XXw.
70.	budynek mieszkalny	ul. Rynek 9	Murowany XIX/XXw.
71.	budynek mieszkalny	ul. Rynek 12	Murowany XIX/XXw.
72.	budynek mieszkalny	ul. Rynek 14	Murowany XIX/XXw.
73.	budynek mieszkalny	ul. Sądowa 7	Kamień-mur. XIX/XXw/1926
74.	budynek mieszkalny	ul. Sądowa 11	Kamień XIX/XXw.
75.	budynek mieszkalny	ul. Sądowa 13	Murowany XIX/XXw.
76.	budynek mieszkalny	ul. Skośna 2	Murowany 1930
77.	budynek mieszkalny	ul. Śląska 10	Drewno XIX/XXw.
78.	budynek mieszkalny	ul. Sławkowska 21	Drewno 1910
79.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 1	Murowany XIX/XXw.
80.	stodoła	ul. Słowackiego 9	Murowana ok. 1865r
81.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 19	Murowany 1898
82.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 2	Murowany 1900
83.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 7	Murowany XIX/XXw.
84.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 8	Murowany XIX/XXw.
85.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 12	Murowany 1885
86.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 16	Drewno 1890/1945
87.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 18	Murowany 1900
88.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 19	Kamień 1890
89.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 20	Drewno 1899
90.	Budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 26	Murowany 1895
91.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 29	Drewno 1910

92.	budynek mieszkalny	ul. Św. Wojciecha 41	Murowany 1870
93.	budynek mieszkalny	ul. Sportowa 2	Murowany ok. międzywojenny
94.	budynek mieszkalny	ul. Sportowa 4	Murowany ok. międzywojenny
95.	budynek mieszkalny	ul. Sportowa 6	Murowany ok. międzywojenny
96.	budynek mieszkalny	ul. Sportowa 8	Murowany ok. międzywojenny
97.	budynek mieszkalny	ul. Sportowa 10	Murowany ok. międzywojenny
98.	budynek dworca PKP	ul. Towarowa	
99.	budynek mieszkalny	Wilkoszyn nr 46	Murowany 1 ćw. XXw
100.	budynek mieszkalny	ul. Żółkiewskiego 11	Murowany 1ćw. XXw.
101.	budynek mieszkalny	ul. Żółkiewskiego 9	Drewno 1ćw. XXw.
	SZCZAKOWA		
1.	plebania	ul. Sobieskiego 1	Murowana 1ćw.XXw.
2.	budynek mieszkalny	ul. Kabłowa 2	Murowany 1910
3.	budynek mieszkalny	ul. Kabłowa 3	Murowany 1910
4.	budynek mieszkalny	ul. Daszyńskiego 8	Murowany ok. 1890
5.	budynek mieszkalny	ul. Daszyńskiego 10	Murowany 1ćw. XXw.
6.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 17	Murowany 1915
7.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 27	Drewno 4ćw. XIXw.
8.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 29	Drewno 4ćw. XIXw
9.	budynek mieszkalny	ul. Kabłowa 4	Murowany 1925
10.	budynek mieszkalny	ul. Kilińskiego 5	Murowany 4ćw. XIXw.
11.	budynek mieszkalny	ul. Kilińskiego 12	Murowany 1900
12.	magazyn	ul. Kolejowa 6	
13.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 2	Murowany 1900
14.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 3	Murowany 4ćw. XIXw.
15.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 4	Murowany 4ćw. XIXw.
16.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 5	Murowany 3ćw. XIXw.
17.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 7	Murowany 3ćw. XIXw.
18.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 10	Murowany 4ćw. XIXw.
19.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 12	Murowany 4ćw. XIXw.
20.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 13	Murowany 1920
21.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 14	Murowany 1ćw. XXw.
22.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 16	Murowany 1890
23.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 17	Murowany 1920
24.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 69	Murowany 1900
25.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 71	Murowany 1900
26.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 73	Murowany 1907/1909
27.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 75	Murowany 1900
28.	budynek mieszkalny	ul. Kolejarzy 77	Murowany 1900
29.	budynek mieszkalny	ul. Kościuszki 5	Murowany 1915
30.	budynek mieszkalny	ul. Kościuszki 7	Murowany 1915
31.	budynek mieszkalny	ul. Kościuszki 8	Murowany 4ćw. XIXw.
32.	budynek mieszkalny	ul. Lipowa 2	Murowany lata 20 XXw.
33.	budynek mieszkalny	ul. Miedziana 6	Murowany 1915
34.	budynek mieszkalny	ul. Moździeżowców 3	Murowany 4ćw. XIXw.
35.	budynek mieszkalny	ul. Moździeżowców 16	Murowany 4ćw. XIXw.
36.	budynek mieszkalny	ul. Moździeżowców 24	Murowany 4ćw. XIXw.
37.	budynek mieszkalny	ul. Narcyza 1	Murowany 1ćw. XXw.
38.	budynek mieszkalny	ul. Nizinna 5	Murowany 1910
39.	budynek mieszkalny	ul. Ogrodowa 15	Murowany 1900
40.	budynek mieszkalny	ul. Parkowa 11	Murowany 1ćw. XXw.
41.	budynek mieszkalny	ul. Parkowa 15	Murowany 1890
42.	budynek mieszkalny	ul. Polna 6	Drewno 4ćw. XIXw.

43.	budynek mieszkalny	ul. Pracy 3	Murowany 1920
44.	budynek mieszkalny	ul. Pracy 5	Murowany 1910
45.	budynek mieszkalny	ul. Sadowa 10	4 ćw. XIXw.
46.	budynek mieszkalny	ul. Sobieskiego 6	Murowany ok.1925
47.	budynek mieszkalny	ul. Sobieskiego 8	Murowany ok.1925
48.	budynek mieszkalny	ul. Sobieskiego 10	Murowany ok.1925
49.	budynek mieszkalny	ul. Sobieskiego 12	Murowany ok.1925
50.	budynek mieszkalny	ul. Wapniówka 5	Murowany 1920
51.	budynek mieszkalny	ul. Wesoła 10	Drewno/mur. 1938
52.	budynek mieszkalny	ul. Zamknięta 2	Murowany 1936
53.	budynek mieszkalny	ul. Żeromskiego 2	Murowany 4ćw. XIXw.
54.	budynek mieszkalny	ul. Żeromskiego 7	Murowany XIX/XXw.
55.	budynek mieszkalny	ul. Urzędnicza 2	Murowany okres międzywojenny
56.	budynek mieszkalny	ul. Waltera 21	Murowany 1922
57.	budynek mieszkalny	ul. Zacisze 2	Murowany 1ćw. XXw.
58.	budynek mieszkalny	ul. Żwirki i Wigury 1	Murowany okres międzywojenny
59.	budynek mieszkalny	ul. Żwirki i Wigury 2	Murowany koniec XIXw.
60.	budynek mieszkalny	ul. Żwirki i Wigury 3	Murowany okres międzywojenny
61.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 52	Drewno 1926
62.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 53	Drewno 4ćw. XIXw.
63.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 37	Murowany 1920
64.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 39	Murowany 1928
65.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 42	Murowany 1900
66.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 43	Murowany 4ćw. XIXw.
67.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 47	Murowany XIX/XXw.
68.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 48	Murowany 1905, obecnie szkoła podstawowa
69.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 50	Drewno 1910
70.	budynek mieszkalny	ul. Batorego 51	Murowany 1919
71.	budynek mieszkalny	ul. Cicha 1	Murowany 3ćw. XIXw.
72.	budynek mieszkalny	ul. Cicha 5	Murowany 1930
73.	budynek mieszkalny	ul. Górnośląska 14	Murowany 4ćw. XIXw.
74.	budynek mieszkalny	ul. Górnośląska 23	Murowany 4ćw. XIXw.
75.	budynek mieszkalny	ul. Górnośląska 27	Drewniany 4ćw. XIXw.
76.	budynek mieszkalny	ul. Górnośląska 32	Drewniany 4ćw. XIXw.
77.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 19	Murowany XIX/XXw.
78.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 21	Murowany XIX/XXw.
79.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 22	Murowany 1 ćw. XXw.
80.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 26	Murowany 1910
81.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 27	Murowany XIX/XXw.
82.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 44	Murowany 1900
83.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 46	Murowany XIX/XXw.
84.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 48	Murowany XIX/XXw.
85.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 52	Murowany XIX/XXw.
86.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 64	Murowany ok. 1900
87.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 66	Murowany ok. 1895
88.	budynek mieszkalny	ul. Jagiellońska 68	Murowany 1904
89.	budynek mieszkalny	ul. Jaworznicza 28	Murowany ok. 1925
90.	budynek mieszkalny	ul. Jaworznicza 33	Murowany ok.1925
91.	budynek mieszkalny	ul. Jaworznicza 34	Murowany ok.1925
	BYCZYNA		
1.	budynek mieszkalny	ul. Baranowskiego 15	Murowany 1900
2.	budynek mieszkalny	ul. Baranowskiego 24	Drewniany 1938
3.	budynek mieszkalny	ul. Baranowskiego 56	Drewniany 1934
4.	budynek mieszkalny	ul. Baranowskiego 58	Murowany ok. 1925

5.	budynek mieszkalny	ul. Cwiklińskiej 3	Drewno 4cw. XIXw.
6.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 3	Murowany 1cw. XXw.
7.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 9	Murowany ok. 1930
8.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 10	Murowany 1 cw. XXw.
9.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 12	Drewniany 1cw. XXw.
10.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 15	Murowany 1 cw. XXw.
11.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 26	Murowany 1 cw. XXw.
12.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 28	Murowany 1 cw. XXw.
13.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 31	Murowany 1 cw. XXw
14.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 32	Murowany 1 cw. XXw
15.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 67	Murowany 1 cw. XXw
16.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 46	Drewno 1 cw. XXw.
17.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 120	Drewno 1910
18.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 91	Drewno 1cw. XXw.
19.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 110	Kamień, murowany ok. 1910
20.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 95	Murowany 4cw. XIXw.
21.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 86	Murowany ok. 1900
22.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 72	Murowany 1902
23.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 124	Murowany 1cw. XXw.
24.	budynek mieszkalny	ul. Gwardzistów 119	Murowany 1908
25.	budynek mieszkalny	ul. Korczyńskiego 23	Murowany ok. 1904
26.	budynek mieszkalny	ul. Korczyńskiego 40	Drewno/kamień 1 cw. XXw.
27.	budynek mieszkalny	ul. Korczyńskiego 55	Murowany 1900
28.	budynek mieszkalny	ul. Korczyńskiego 75	Murowany 1 cw. XXw.
29.	budynek mieszkalny	ul. Korczyńskiego 83	Murowany 1 cw. XXw.
30.	budynek mieszkalny	ul. Krakowska 4	Murowany 1 cw. XXw.
31.	budynek mieszkalny	ul. Krakowska 126	Murowany 1 cw. XXw.
32.	budynek mieszkalny	ul. Rewolucjonistów 6	Murowany 1 cw. XXw.
33.	budynek mieszkalny	ul. Rewolucjonistów 18	Drewniany 1 cw. XXw.
34.	budynek mieszkalny	ul. Wysockiego 1	Murowany 1900
35.	budynek mieszkalny	ul. Wysockiego 3	Murowany początek XXw.
36.	budynek mieszkalny	ul. Wysockiego 14	Murowany 1905
37.	budynek mieszkalny	ul. Wysockiego 16	Murowany 1cw.XXw.
38.	stodoła	ul. Cwiklińskiej 1	Kamień 1cw. XXw.
39.	stodoła przy domu	ul. Gwardzistów 3	Murowana 1cw. XXw.
40.	stodoła	ul. Gwardzistów 72	Drewno, kamień ok. 1905
41.	stodoła	ul. Korczyńskiego 2	Drewno 1cw. XXw.
CIĘŻKOWICE			
1.	dom sióstr zakonnych	ul. Poległych 2	Murowany 1cw. XXw.
2.	budynek mieszkalny	ul. Ks. Mrocza 20	Murowany 1cw. XXw.
3.	budynek mieszkalny wraz ze stodołą	ul. Ks. Mrocza 23	Drewno, mur. Ok. 1920
4.	budynek mieszkalny	ul. Ks. Mrocza 47	Drewno ok. 1930
5.	budynek mieszkalny	ul. Ks. Mrocza 48	Murowany ok. 1920
6.	budynek przedszkola/ biblioteki	ul. Wyzwolenia 2 (przy kościele)	
JELEŃ			
1.	budynek mieszkalny	ul. Flisaków 2	Murowany ok. 1890/1937
2.	studnia i park wraz z zegarem słonecznym	ul. Celników	XVIIw.
3.	budynek mieszkalny	ul. St. Kunickiego 2	Drewniany ok. 1935
4.	budynek mieszkalny	ul. St. Kunickiego 12	Murowany 1928
5.	budynek mieszkalny	ul. Sielec 2	Murowany 1 cw. XXw.
6.	budynek mieszkalny	ul. Pawła Szulgacza 3	Murowany 1 cw. XXw.
7.	budynek mieszkalny	ul. Wiosny Ludów 41	Murowany 1 cw. XXw.
8.	budynek mieszkalny	ul. Wiosny Ludów 76	Murowany 1929

9.	budynek mieszkalny	ul. Wiosny Ludów 87	Murowany 1 ćw. XXw.
10.	budynek mieszkalny	ul. Wygoda 6	Murowany XIX/XXw.
11.	budynek mieszkalny	ul. Wygoda 21	Murowany 1 ćw. XXw.
12.	budynek mieszkalny	ul. Wygoda 23	Murowany 1 ćw. XXw.
13.	budynek mieszkalny	ul. Wygoda 61	Murowany ok. 1930
14.	budynek mieszkalny	ul. Zwycięstwa 11	Murowany XIX/XXw.
15.	budynek szkoły/ gimnazjum	ul. Zwycięstwa 21	
16.	budynek mieszkalny	ul. Zwycięstwa 30	Murowany 1 ćw. XXw.
17.	budynek /kancelaria parafialna/	ul. Zwycięstwa 32	Murowany 1 ćw. XXw.
18.	budynek mieszkalny	ul. Zwycięstwa 37	Murowany 1 ćw. XXw.
19.	budynek mieszkalny	ul. Zwycięstwa 45	Murowany 1 ćw. XXw.
20.	budynek mieszkalny	ul. Zwycięstwa 49	Murowany ok. 1930
21.	stodoła	ul. 700-lecia 40	Murowana 1 ćw. XXw.
22.	stodoła przy domu	ul. Wiosny Ludów 182	Mur/drewno 1912/1930
23.	budynek byłej plebani,	ul. Zwycięstwa 43	
24.	budynek administracyjny,	ul. Celników 5	
	DĄBROWA NARODOWA		
1.	budynek dawnej szkoły przy szkole nr 8	ul. Spółdzielcza 9	

5. Cmentarze, miejsca pamięci narodowej oraz krzyże przydrożne, kaplice i kapliczki przydrożne, objęte ochroną konserwatorską:

- 1) cmentarz rzymsko-katolicki (1774r.) przy ul. Grunwaldzkiej (Cmentarz Pechnicki),
- 2) cmentarz żydowski przy Al. Piłsudskiego (XIX w.),
- 3) cmentarz rzymsko- katolicki (1890r.) przy ul. Chełmońskiego (Cmentarz Ciężkowicki),
- 4) cmentarz rzymsko- katolicki (1933r.) przy ul. Chryzantemowej w Byczynie,
- 5) cmentarz rzymsko- katolicki (1915r.) przy ul. Jaworowej Szczakowa- Dobra,
- 6) cmentarz rzymsko- katolicki (1921r.) przy ul. Ludowej w Ciężkowicach,
- 7) pomnik ku czci poległych żołnierzy radzieckich wystawiony przed głównym wejściem Cmentarza Pechnickiego,
- 8) monument ku czci księdza Stanisława Stojalowskiego mieszczący się w centrum Jaworzna, odsłonięty w 1919 roku,
- 9) pomnik Grunwaldzki w Szczakowej wzniesiony w 1910 roku,
- 10) pomnik Tadeusza Kościuszki w Szczakowej z 1922 roku,
- 11) pomnik poświęcony bojownikom polskiego ruchu oporu przy ul. Grunwaldzkiej,
- 12) pomnik w hołdzie powieszonym przez niemieckiego okupanta, Szczakowa ul. Jagiellońska,
- 13) Śródmieście, kapliczka p.w. Jana Nepomucena, pl. Św. Jana, XIX w. cegła– wł. Gmina Miasta Jaworzno
- 14) Byczyna – kapliczka przydrożna murowana z pocz. XIX w., ul. Krakowska 118, wł. parafia rzymsko- katolicka,
- 15) Byczyna – kapliczka przydrożna murowana z pocz. XIX w., ul. Krakowska,
- 16) Byczyna – kapliczka przydrożna słupowa z ok. 1770r., kamienna, zwana kaplicą pułkownika Linowskiego,
- 17) Byczyna – kapliczka przydrożna słupowa z XVII w, kamienna,
- 18) Koźmin- kaplica murowana pocz. XIX w, we wnętrzu obraz ludowy Matki Boskiej Częstochowskiej,
- 19) Ciężkowice– kaplica murowana słupowa z połowy XIX w.-, wł. parafia rzymsko- katolicka,
- 20) Ciężkowice- Kulig – kaplica przydrożna słupowa z połowy XIX w., kamienna, zlokalizowana na dawnym cmentarzu powstańczym,
- 21) Ciężkowice- Mostki- kapliczka słupowa z 1580r., murowana, zbudowana w dawnej osadzie srebrników, Dąbrowa Narodowa – kaplica p.w. Św. Barbary XVI-XVII w.- kamienna- wł. parafia rzymsko- katolicka,

- 22) Jeleń – kaplica barokowa ul. Zwycięstwa – 1 połowa XIX w. – kamienna, wł. parafia rzymsko-katolicka,
- 23) Jeleń – kaplica przydrożna słupowa, ul. Zwycięstwa 51, z połowy XIX w. murowana we wnęce obraz Matki Boskiej Tuchowskiej i figura ludowa,
- 24) Dąb- kapliczka murowana słupowa, z początku XIXw., we wnęce figurka ludowa Chrystusa Frasobliwego.

6. Stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską.

- 1) Jaworzno – Jeleń: stanowisko nr 6. Ślad osadnictwa, kultura przeworska, okres rzymski, materiał – 1 fragmenty ceramiki.
- 2) Jaworzno – Dąbrówka: stanowisko nr 4. Ślad osadnictwa, epoka kamienia, materiał – 2 wióry krzemienia.
- 3) Jaworzno – Byszyn: stanowisko nr 5. Ślad osadnictwa, epoka kamienia, materiał – 1 wiór krzemienia.
- 4) Jaworzno – G.Grodzisko: stanowisko nr 6. Gród, kultura łużycka, materiał – kilka fragmentów ceramiki.
- 5) Jaworzno – Jeleń: stanowisko nr 7. Ślad osadnictwa, późn. Średniowiecze, materiał – 2 fr. Ceramiki. Punkt osadnictwa, okres nowożytny, materiał – 9 fr. Ceramiki.
- 6) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 1. Osada, kultura późnośredniowieczna, 12-15w., materiał – 15 uł. naczyń glinianych. Osada, kultura nowożytna, materiał – 3 uł. naczyń glinianych.
- 7) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 2. Osada, kultura późnośredniowieczna, materiał – 5 uł. naczyń glinianych. Ślad osadnictwa, kultura nowożytna, materiał – 1 uł. naczynia glin.
- 8) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 3. Ślad osadnictwa, kultura łużycka lub przeworska, prahist., materiał – 1 uł. naczynia glinianego. Ślad osadnictwa, kultura późnośredniowieczna, materiał – 2 uł. naczyń glinianych.
- 9) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 4. Ślad osadnictwa, kultura średniowieczna, 13-15w., materiał – 3 uł. naczyń glinianych.
- 10) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 5. Ślad osadnictwa, epoka kamienia, materiał – 1 wyrób krzemienisty. Ślad osadnictwa, kultura późnośredniowieczna, 14-16w., materiał – 2 uł. naczyń glinianych.
- 11) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 6. Osada, kultura późnośredniowieczna, 13-14w., materiał – 5 uł. naczyń glinianych.
- 12) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 7. Osada, kultura przeworska, okres późnorzymski, materiał – 5 uł. naczyń glinianych. Osada, kultura późnośredniowieczna, materiał – 4 uł. naczyń glinianych.
- 13) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 8. Ślad osadnictwa, kultura średniowieczna, materiał – 3 uł. naczyń glinianych.
- 14) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 9. Osada, kultura późnośredniowieczna, 13-16w., materiał – 5 uł. naczyń glinianych.
- 15) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 10. Osada, kultura późnośredniowieczna, 13-15w., materiał – 38 uł. naczyń glinianych. Osada, kultura nowożytna, materiał – 3 uł. naczyń glinianych.
- 16) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 11. Osada, kultura późnośredniowieczna, 13-15w., materiał – 9 uł. naczyń glinianych. Ślad osadnictwa, kultura nowożytna, materiał – 1 uł. naczynia glinianego.
- 17) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 12. Osada, kultura późnośredniowieczna, 12-15w., materiał – 11 uł. naczyń glinianych.
- 18) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 13. Ślad osadnictwa, kultura późnośredniowieczna, 13-15w., materiał – 3 uł. naczyń glinianych.
- 19) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 14. Ślad osadnictwa, epoka kamienia, materiał – 1 odłupek krzemienisty.

- 20) Jaworzno – Ciężkowice: stanowisko nr 15. Osada, kultura przeworska, okres późnorzymski, materiał – 5 ul. naczyń glinianych.

Wszelkie prace ziemne w rejonie stanowisk archeologicznych wymagają zgłoszenia u Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

7. Strefy ochrony konserwatorskiej wyznaczone w poprzednich opracowaniach planistycznych.

W wyniku przeprowadzonych analiz zweryfikowano rodzaj i ilość stref ochrony konserwatorskiej wyznaczonych w poprzednich opracowaniach planistycznych. W studium proponuje się utrzymanie następujących stref:

7.1. Śródmieście

- a) **Strefa „A1”** ścisłej ochrony konserwatorskiej, obejmująca tereny wokół rynku, położone pomiędzy ulicami: Obrońców Poczty Gdańskiej, Żółkiewskiego, Pocztową, Grunwaldzką do ul. Zielonej, dalej tyłami zabudowy przy ul. Pocztowej do ul. Królowej Jadwigi i ul. Krótkiej,
- b) **Strefa „A2”** ścisłej ochrony konserwatorskiej, obejmująca ogród z willą (dyrektora kopalni) i dyrekcję kopalni przy ul. Grunwaldzkiej, Jana Matejki i Zacisze,
- c) **Strefa „B1”** pośredniej ochrony konserwatorskiej wokół strefy A1 obejmuje tereny pomiędzy ul. Żółkiewskiego a końcowym odcinkiem ul. Narutowicza wzdłuż północnej pierzei ul. Obrońców Poczty Gdańskiej i przy ul. Św. Wojciecha i Św. Jadwigi oraz tereny po północnej stronie ul. Grunwaldzkiej do granicy ze strefą A1 oraz tereny wokół Banku PKO (były „Hermes”),
- d) **Strefa „B2”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca tereny pomiędzy ul. Krakowską i Sportową (rejon Rogatki),
- e) **Strefa „B3”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca tereny przy ul. Chopina (rejon Zakładów Organika Azot),
- f) **Strefa „B4”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca tereny przy ul. Zakole,
- g) **Strefa „W1”** ochrony archeologicznej wokół grodziska kultury łużyckiej,
- h) **Strefa „E1”** ochrony ekspozycji wzgórza Grodzisko,
- i) **Strefa „K1”** ochrony krajobrazu wokół wzgórza Grodzisko.

7.2. Bieczyna

Strefa „B5” pośredniej ochrony konserwatorskiej obejmująca zabudowę i układ uliczny wzdłuż ul. Gwardzistów i Korczyńskiego.

7.3. Jeleń

Strefa „B6” pośredniej ochrony konserwatorskiej obejmująca kościół, dawny dom parafialny i szkołę.

7.4. Szczakowa

- a) **Strefa „B7”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca zespół byłych koszar przy ul. Koszarowej,
- b) **Strefa „B8”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca zespół zabudowy mieszkaniowej przy ul. Szklarskiej wraz z przyległym założeniem parkowym,
- c) **Strefa „B9”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca zespół zabudowy mieszkaniowej przy ul. Kolejarzy wraz z zabudową przy ul. Parkowej od nr 11 do nr 17,

- d) **Strefa „B10”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca ul. Jagiellońską z przyległą zabudową od ul. Ujejskiego do dworca PKP, jako element historycznego układu przestrzennego,
- e) **Strefa „E2”** ochrony ekspozycji kościoła p.w. Św. Elżbiety,
- f) **Strefa „K2”** ochrony krajobrazu kulturowego obejmującą rejon ul. Batorego od ul. Górnośląskiej do ul. Polnej z przyległą zabudową.

8. Strefy ochrony konserwatorskiej proponowane

W wyniku przeprowadzonych analiz zaproponowano następujące nowe strefy ochrony konserwatorskiej:

8.1. Śródmieście

- a) **Strefa „B11”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca założenie socrealistyczne w rejonie ulic Chopina i Matejki w Osiedlu Kościuszki,
- b) **Strefa „B13”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca cmentarz rzymsko-katolicki (1774r.) przy ul. Grunwaldzkiej (Cmentarz Pechnicki),
- c) **Strefa „B14”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca cmentarz rzymsko-katolicki (1890r.) przy ul. Chełmońskiego (Cmentarz Ciężkowicki),
- d) **Strefa „B15”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca cmentarz Żydowski przy Al. Piłsudskiego (XIX w.).

8.2. Dąbrowa Narodowa- Osiedle Stałe

Strefa „B12” pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca założenie socrealistyczne w rejonie ul. Maksymiliana Kolbego i Al. Tysiąclecia w Osiedlu Stałym.

8.3. Jeleń

Strefa „W2” ochrony archeologicznej wokół stanowiska archeologicznego nr 5 (numeracja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków).

8.4. Ciężkowice

- a) **Strefa „W3”** ochrony archeologicznej wokół stanowiska archeologicznego nr 1 (numeracja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków),
- b) **Strefa „W4”** ochrony archeologicznej wokół stanowiska archeologicznego nr 10 (numeracja Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków),
- c) **Strefa „B- 17”** pośredniej ochrony konserwatorskiej, obejmująca cmentarz rzymsko-katolicki (1921r.) przy ul. Ludowej w Ciężkowicach.

8.5. Pieczyska

- a) **Strefa „B19”** pośredniej ochrony konserwatorskiej obejmująca zespół osiedla przyzakładowego przy dawnej Cementowni Szczakowa w Pieczyskach – rejon ulicy kpt.Karola Pniaka i Przemysłowej,
- b) **Strefa „K3”** ochrony krajobrazu kulturowego obejmująca dawną restaurację Poczekana przy ul. Sobieskiego i fragment doliny potoku Łużnik..

8.6. Szczakowa- Dobra

Strefa „B16” pośredniej ochrony konserwatorskiej obejmująca cmentarz rzymsko-katolicki (1915r.) przy ul. Jaworowej.

8.7. Byczyna

Strefa „B18” pośredniej ochrony konserwatorskiej cmentarz rzymsko-katolicki (1933r.) przy ul. Chryzantemowej.

Granice i zasady zagospodarowania stref ochrony konserwatorskiej mogą być skonkretyzowane i uszczegółowione w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jeżeli m.p.z.p. wykażą konieczność utworzenia stref ochrony konserwatorskiej, które nie były wyznaczone w studium dopuszcza się ich ustalenie w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000- Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

Plansza nr 9 w skali 1:50 000- Schemat komunikacji zewnętrznej

1. Zewnętrzne powiązania krajowe i regionalne.

Powiązania zewnętrzne międzynarodowe, krajowe i regionalne zapewniają:

- 1) autostrada A4 relacji Zgorzelec – Wrocław – Katowice – Kraków – Przemyśl, przebiegająca południowym skrajem miasta; autostrada dostępna jest przez węzeł „Byczyna” i pośrednio przez drogę S1,
- 2) droga ekspresowa S1 relacji Częstochowa – Dąbrowa Górnicza – Bielsko Biała Zwardoń (Słowacja) – Cieszyn (Czechy), dostępna poprzez DK 79 i węzeł „Jęzor” przebiegająca wzdłuż zachodniej granicy miasta,
- 3) droga krajowa nr 79 relacji Bytom – Katowice – Kraków, klasy drogi głównej ruchu przyspieszonego, przebiegająca przez miasta w ciągu ulic: Krakowska, Grunwaldzka, Katowicka oraz Orłąt Lwowskich w Sosnowcu.

Brak jest skryształizowanego powiązania w kierunku północ – południe przebiegającego przez miasto. Ruch w tym kierunku odbywa się po drogach układu lokalnego w ciągu ulic:

- 1) ul.Batorego – w kierunku Sosnowca i Dąbrowy Górniczej,
- 2) ul.Bukowską w kierunku Sławkowa i Olkusza,
- 3) ul.Dąb – w kierunku Oświęcimia.

Dla pełnej integracji miejskiego układu komunikacyjnego z układem międzynarodowym, krajowym i regionalnym przewidziano:

- 1) uzyskanie pełnego dostępu do autostrady poprzez przebudowę węzła „Jeleń”,
- 2) udrożnienie powiązań na kierunku wschód – zachód poprzez:
 - a) przebudowa i modernizacja ciągu DK 79 na odcinku od ul.Orłąt Lwowskich w Sosnowcu do ul.Krakowskiej jako drogi głównej ruchu przyspieszonego GP 2/2, z wykonaniem południowej obwodnicy Dąbrowy Narodowej i centrum,
 - b) przebudowa i modernizacja ciągu DK 79 w ciągu ul.Krakowskiej od włączenia obwodnicy do węzła „Byczyna”, jako drogi głównej ruchu przyspieszonego GP1/2, z dopuszczeniem poprowadzenia DK 79 po północnej stronie autostrady, do połączenia z przewidywanym przebiegiem DK 79 na terenie Chrzanowa,
 - c) budowę południowej obwodnicy śródmieścia stanowiącej odgałęzienie DK79 od ul.Wojska Polskiego, poprzez ul.Martyniaków, Zakłady Organika-Azot, do końcowego odcinka południowej obwodnicy centrum, jako ulicę klasy G2/2; wobec przewidywanego³³ przedłużenia Drogowej Trasy Średnicowej do Mysłowic, z odgałęzieniem do Sosnowca i Jaworzna proponuje się, aby obwodnica południowa śródmieścia stanowiła przedłużenie DTŚ,
- 3) udrożnienie powiązań na kierunku północ – południe poprzez budowę „Drogi Współpracy Regionalnej” relacji Oświęcim – Libiąż – Jaworzno i dalej w kierunku Sławkowa – Olkusza*, przebiegającą przez tereny miasta:
 - od granicy z Libiążem w rejonie Dębu, poprzez Węzeł Jeleń (z dostępem do A4) do ulicy Krakowskiej jako ulica klasy G2/2,
 - odcinkiem ulicy Krakowskiej do ul. Kołtąja i dalej w kierunku północno – zachodnim do skrzyżowania z ul. św. Wojciecha, poprzez wyrobisko

³³ Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęty Uchwałą Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004r. Dz. U. Woj. Śląskiego nr 68 poz. 2049 z 27.07.2004r.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

*kamieniołomu „Sodowa Góra” z wykorzystaniem istniejącej drogi i ul. Wolności do ul. Bukowskiej, parametry techniczne – ulica zbiorcza (Z1/2),**

Odcinek Drogi Współpracy Regionalnej w ciągu ul. Krakowskiej, ul. Kołłątaja do ul. św. Wojciecha * stanowi jednocześnie projektowaną wschodnią obwodnicę Śródmieścia.

2. Zewnętrzne powiązania ponadlokalne.

2.1. Powiązania z sąsiednimi miejscowościami odbywać się będą poprzez modernizowane, istniejące ulice wylotowe w ciągu dróg powiatowych i drogi krajowej:

- 1) ul. Stefana Batorego (DP003-08) – do Sosnowca; *planowany nowy odcinek (zachodnie obejście Szczakowej) na parametrach ulicy zbiorczej (Z1/2), **
- 2) ul. Bukowska (DP0005-08) - do Bukowna i Olkusza zmodernizowana do klasy G1/2,
- 3) ul. Kasztanowa i ul. Jesienna (DP002-08) – do Chrzanowa i Trzebini, klasy Z1/2,
- 4) ul. Krakowska (DK 79) – do Chrzanowa i Trzebini zmodernizowana do klasy G1/2,
- 5) ul. Dąb (DP-007-08) - do Chełmka, zmodernizowana do klasy L1/2,
- 6) ul. ks. Sulińskiego i ul. Celników (DP006-08) - do Mysłowic i Imielina, zmodernizowana do klasy Z1/2,
- 7) ul. Wojska Polskiego i ul. Wysoki Brzeg (DP009-08) – do Mysłowic Brzezinki, zmodernizowana do klasy Z1/2,
- 8) ul. Katowicka południowa obwodnica Dąbrowy Narodowej (DK79) – do Sosnowca i Mysłowic (ul. Orłąt Lwowskich), ulica klasy GP2/2,

2.2. Dla skrócenia powiązań i obsługi projektowanej i rezerwowej zabudowy o niskiej intensywności przewiduje się dodatkowe połączenia poprzez przebudowę i przedłużenie istniejących ulic:

- 1) ul. Wyzwolenia – do Trzebini, klasy Z1/2,
- 2) ul. Biały Brzeg – do Mysłowic – Dzieńkowic, prowadzona w osi istniejącej ulicy i dalej wzdłuż Wąwolnicy do projektowanej południowej obwodnicy śródmieścia, klasy G 1/2.

3. Główny układ wewnętrzny ulic.

Pasmowo – satelitarna struktura miasta ma bezpośrednie przełożenie na główny układ komunikacji wewnętrznej, docelowo wymusza powstanie układu o schemacie średnicowo – promieniowo - obwodnicowym (pierścieniowym).

Proponowane w Studium rozwiązania planistyczne uzupełniają istniejący układ komunikacyjny o brakujące w tym układzie elementy.

Główną osią układu miejskiego (średnicą miejską) pozostanie ciąg ulic: Grunwaldzka, południowa obwodnica centrum, Krakowska (droga DK 79).

3.1. Promieniowy układ powiązań Śródmieścia z jednostkami satelitarnymi.

Powiązania jednostek satelitarnych ze Śródmieściem w większości pokrywają się z kierunkami powiązań ponadlokalnych lub regionalnych. Elementy układu obecnie są w większości ukształtowane, wymagają modernizacji i niewielkich korekt przebiegu.

Obejmują następujące relacje:

- 1) Śródmieście – Jeleń
 - ulica Ks. Sulińskiego, zmodernizowana do klasy Z1/2,
 - projektowana ulica Biały Brzeg prowadzona w osi istniejącej ulicy i dalej wzdłuż Wąwolnicy do południowej obwodnicy śródmieścia, klasy G1/2.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- 2) Śródmieście – Zachodni Zespół Przemysłowy
 - ul. Wojska Polskiego, zmodernizowana do klasy Z1/2
- 3) Śródmieście – Szczakowa
 - ulice: Szczakowska i Św. Wojciecha, zmodernizowane do klasy Z1/2; *ul. św. Wojciecha z nowym odcinkiem – zachodnie obejście wyrobiska kamieniołomu „Sodowa Góra,”*
 - projektowana wschodnia obwodnica śródmieścia (w ciągu ulicy Kołłątaja) klasy G1/2, z kontynuacją w kierunku północno – zachodnim do połączenia z ul. św. Wojciecha jako ulica klasy Z1/2, *
- 4) Śródmieście - Ciężkowice
 - ciąg ulic Chełmońskiego, Ciężkowicka, zmodernizowany do klasy Z1/2,
- 5) Śródmieście – Wilkoszyn – Koźmin
 - ciąg ulic Gwardii Ludowej, Kasztanowa, Jesienna, zmodernizowane do klasy Z1/2,
- 6) Śródmieście - Byszyna
 - ulica Krakowska, klasy Z 1/2 do wlotu obwodnicy południowej centrum, dalej jako ulica klasy G1/2.

3.2. Obwodnica śródmieścia.

Obwodnicę śródmieścia tworzą projektowane i istniejące ulice prowadzące ruch regionalny i ponadregionalny:

- 1) obwodnicę południową śródmieścia tworzy projektowana ulica klasy G2/2 od ulicy Wojska Polskiego, poprzez ul. Martyniaków do ulicy Krakowskiej proponowana jako przedłużenie DTŚ,
- 2) obwodnicę wschodnią śródmieścia klasy G1/2 tworzy ul. Kołłątaja przedłużona *do ul. św. Wojciecha,**
- 3) obwodnicę północną klasy Z1/2 tworzy *połączenie ul. Kołłątaja z ul. św. Wojciecha,**
- 4) obwodnicę zachodnią śródmieścia klasy Z1/2 tworzy zmodernizowana ul. Szczakowska, przedłużona przez tereny byłej KWK Jan Kanty do ul. Martyniaków.

3.3. Obwodnica centrum.

Obwodnicę centrum tworzą istniejące, zmodernizowane i projektowane ulice:

- 1) od wschodu – zmodernizowana ul. Kołłątaja klasy G1/2 od ulicy Krakowskiej do ulicy Chełmońskiego,
- 2) od północy – zmodernizowany ciąg ulic klasy Z1/2, Chełmońskiego, Północna i Podwale z przedłużeniem nowym odcinkiem do ul. Szczakowskiej (północna obwodnica centrum),
- 3) od zachodu – odcinek ul. Szczakowskiej, klasy Z1/2 od projektowanej obwodnicy północnej centrum do ulicy Grunwaldzkiej,
- 4) od południa – odcinek DK79 klasy GP2/2 w ciągu ulicy Grunwaldzkiej oraz projektowanej południowej obwodnicy centrum od ul. Grunwaldzkiej do ul. Krakowskiej klasy GP2/2.

3.4. Duża obwodnica miasta.

Powiązania jednostek satelitarnych między sobą tworzą dużą obwodnicę miasta, która nie jest w pełni ukształtowana, wymaga uzupełnień, a odcinki istniejące modernizacji:

- 1) projektowany przebieg obwodnicy od węzła DK 79 z ul. Orłąt Lwowskich do Jelenia;

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXII/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- przewiduje się prowadzenie ulicy klasy Z1/2 po terenach produkcyjno-usługowych węzła strategicznego „Tereny Przemysłowe Zachód”, śladem ulicy Mysłowickiej do ulicy Wysoki Brzeg, następnie odcinkiem ulicy Wysoki Brzeg do ulicy Promiennej, dalej ulicą Promienną z kontynuacją śladem drogi leśnej do ulicy Biały Brzeg i obejściem od południa Jelenia do ulicy Wiosny Ludów, ulicą klasy L1/2,
- 2) przebieg ulicami istniejącymi z Jelenia do Jeziorek; przewiduje się modernizację do klasy Z1/2 następujących ulic: Wiosny Ludów, Baranowskiego do Byczyny i ulicę Gwardzistów, Łanową do Jeziorek do klasy L1/2,
 - 3) przebieg między Jeziorkami – Wilkoszynem a Ciężkowicami; przewiduje się modernizację do klasy Z1/2 następujących ulic: Kasztanową, Gwardii Ludowej, Wilkoszyn i Ciężkowicką,
 - 4) odcinek Ciężkowice – Szczakowa; projektuje się poprowadzenie ulicy klasy Z1/2 po zachodniej stronie linii PKP, z nowym przebiegiem od ulicy Ciężkowickiej do ulicy J. Sobieskiego z kontynuacją istniejącymi ulicami J. Sobieskiego, Jaworznicką i Górnośląską modernizowanymi do klasy Z1/2 do projektowanej *zachodniej* * obwodnicy Szczakowej,
 - 5) odcinek od Szczakowej przez Długoszyn i Dąbrowę Narodową do drogi DK79; wykorzystuje się istniejące przebiegi ulic J. Dąbrowskiego i Długoszyńskiej do cmentarza w Osiedlu Stałym (z projektowanym obejściem od południa Długoszyna), a następnie projektowanym od północy i zachodu obejściem Dąbrowy Narodowej do ulicy Katowickiej (DK 79), z włączeniem w rejonie Łubowca -cały ciąg jako ulica klasy Z1/2,

4. Ważniejsze ulice wewnętrzne.

Główny układ ulic miasta przedstawiony w pkt. 3 uzupełniają istniejące i projektowane nowe ulice.

4.1. Ulice klasy Z:

- 1) Matejki, Fabryczna (od Matejki do Chopina),
- 2) Moniuszki, Kolejowa, Królowej Jadwigi,
- 3) Kolejarzy z przedłużeniem do projektowanej obwodnicy Szczakowej,
- 4) *skreślony*. *

4.2. Ulice klasy L w jednostkach satelitarnych:

- 1) Dąbrowska, Długoszyńska (w terenach zainwestowanych), Starowiejska w Dąbrowie Narodowej,
- 2) Armii Krajowej z przedłużeniem od ulicy Długoszyńskiej do projektowanej obwodnicy północno – zachodniej Dąbrowy Narodowej,
- 3) Długosza i Dąbrowskiego w Długoszynie,
- 4) Batorego i Moździerzowców w Szczakowej,
- 5) projektowane połączenie ulicy Bukowskiej z *ul. ks. A. Mrocza w Ciężkowicach** wzdłuż północnej strony torów kolejowych,
- 6) Księdza Mrocza, Grabańka i Młyny Serafińskie w Ciężkowicach,
- 7) Herbowa, Cezarówka Górna,
- 8) Cezarówka Dolna,
- 9) Korczyńskiego, Kaczeńców, Żukowa w Byczynie,
- 10) projektowane obejście Byczyny od północy ,

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- 11) projektowane ulice w terenach proponowanych do zabudowy między ulicą Wiosny Ludów a Księdza Sulińskiego w Jeleniu,
 - 12) *projektowana obwodnica południowa Ciężkowic.* *
- 4.3. Ulice klasy L w Śródmieściu:
- 1) ciąg ulic: Sielec, Hetmańska, Niemcewicz, Tetmajera,
 - 2) Reja, Olszewskiego, Fabryczna,
 - 3) projektowane połączenie ulicy Olszewskiego z ulicą Matejki,
 - 4) Chopina, Piaskowa,
 - 5) projektowana ulica po obrzeżu terenów produkcyjno – usługowych po zlikwidowanej KWK Jan Kanty od ul. Katowickiej do projektowanej południowej obwodnicy centrum (śladem zlikwidowanej linii kolejowej),
 - 6) ulica Sławkowska, ulica Obrońców Poczty Gdańskiej, ul. 11 Listopada,
 - 7) przedłużenie ulicy Cegielnianej od ulicy Grunwaldzkiej do północnej obwodnicy centrum,
 - 8) ul. Wiejska.
- 4.4. Przebieg, potrzeby modernizacji i przebudowy oraz wyznaczenie nowych ulic dojazdowych i wewnętrznych pieszo - jezdnych obsługujących istniejącą i projektowaną zabudowę powinien zostać rozwiązany w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu następujących zasad:
- 1) linie rozgraniczające projektowanych ulic zgodne z przepisami odrębnymi,
 - 2) projektowane ulice w formie sięgacza należy zakończyć placami do zawracania zgodnie z wymaganiami dla dróg pożarowych, a jeżeli takie nie będą konieczne to zapewnienie możliwości zawracania,
 - 3) projektowane ulice równoległe do ulic istniejących należy łączyć prostopadłymi przewiązkami odległymi od siebie maksimum 400 m,
 - 4) dopuszcza się odstępstwo od obowiązujących przepisów dotyczących szerokości linii rozgraniczających dla modernizowanych istniejących ulic w zabudowie ukształtowanej, szczególnie na terenach objętych ochroną konserwatorską³⁴,
 - 5) w przypadku odstępstwa należy ustalić zasady prowadzenia infrastruktury technicznej oraz wprowadzić „szykany” ograniczające prędkość,
 - 6) należy ograniczyć obsługę komunikacyjną poszczególnych działek na zasadzie służebności przejazdu do sytuacji absolutnie wyjątkowych.
- 4.5. Na terenach dróg i ulic przechodzących przez lasy i tereny zieleni urządzonej oraz tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy wykonać przepusty i przejścia umożliwiające swobodną migrację zwierząt.
- 4.6. Na terenach dróg i ulic wyznaczonych w studium dopuszcza się realizację obiektów obsługi ruchu komunikacyjnego (np. miejsc postojowych, stacji paliw, itp.), zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 4.7. Linie rozgraniczające dróg i ulic wrysowane na planszach ustaleń studium są propozycją studium. Przebieg projektowanych i modernizowanych dróg i ulic od klasy L do klasy GP należy skonkretyzować w ustaleniach m.p.z.p. z uwzględnieniem uwarunkowań terenowych, prawnych i technicznych oraz przepisów odrębnych³¹. Na terenach produkcyjno- usługowych projektowanych dopuszcza się w m.p.z.p. uzupełnienie projektowanego układu komunikacyjnego o dodatkowe ulice klasy L.

5. Linie kolejowe.

5.1. Linie kolejowe PKP.

Utrzymuje się przebiegające po północnej i wschodniej stronie miasta tereny linii kolejowych, przewidzianych do przebudowy na „europejskie korytarze komunikacyjne”.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

³⁴ Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz.U. z 1999r nr 43 poz. 430)

- 1) międzynarodowa linia transportu pasażerskiego (AGC) w ciągu linii E-30 relacji Berlin/Drezno – Zgorzelec – Wrocław - Katowice - Kraków – Przemyśl-Lwów – Kijów, przewidziana do przebudowy dla uzyskania prędkości $V_p=160\text{km/h}$,
- 2) międzynarodowe linie transportu towarowego:
 - a) (AGTC) w ciągu linii C-E30, relacji Wrocław-Gliwice –Ruda Kochłowice – Katowice Muchowiec – Mysłowice – Jaworzno Szczakowa – Kraków,
 - b) (AGTC) w ciągu linii C-E65/2 relacji Chorzew Siemkowice – Częstochowa – Jaworzno Szczakowa – Czechowice Dziedzice – Zabrzeg Czarnolesie – Chybie.

Przebudowa linii kolejowych związana z prowadzeniem w/w tras stwarza dla miasta szansę budowy nowych i przebudowy istniejących wiaduktów kolejowych w ciągu ulic: Batorego, Bukowskiej, przy Kozim Brodzie, Sobieskiego, Ks.Mrocza, Gródek, Budowlana, Ciężkowicka.

5.2. Linie kolejowe przemysłowe.

- 1) Utrzymuje się dotychczasowy przebieg linii kolejowych i bocznic obsługujących zakłady przemysłowe. Trasy zlikwidowanych linii kolejowych proponuje się przeznaczyć pod nowe ulice, uzupełniające miejski układ. (rezerwowe korytarze komunikacyjne),
- 2) Dopuszcza się możliwość realizacji kolejowej linii przemysłowej łączącej ZGE Sobieski Jaworzno III poprzez teren Zakładów Chemicznych „Organika Azot” S.A. z Elektrownią Jaworzno III wzdłuż pasa drogi G2/2, **oraz łącznicy do Elektrowni Jaworzno III od ul. Wojska Polskiego.** **

6. Zasady i warunki lokalizacji miejsc postojowych (parkingów)

6.1. Przesłanki polityki parkingowej.

Proponuje się przyjąć określone w „Studium komunikacyjnym miasta Jaworzna”³⁵ przesłanki polityki parkingowej dla Śródmieścia i terenów zainwestowanych wynikające ze wzrostu ilości samochodów na ulicach, z obserwowanych zachowań oraz użytkowników samochodów w mieście.

Proponowane przesłanki polityki parkingowej przedstawiają się następująco:

- ♦ preferowanie w rejonach skupisk obiektów handlowych oraz instytucji użyteczności publicznej postojów krótkotrwałych, charakterystycznych dla klientów i odbiorców tych usług, a dopiero w dalszej kolejności – mieszkańców i dojeżdżających do pracy,
- ♦ uporządkowanie parkowania na ulicach z jednoznacznym oznaczeniem miejsc dopuszczanych do parkowania,
- ♦ wprowadzenie ułatwień w parkowaniu osób niepełnosprawnych poprzez zapewnienie w rejonach zainteresowania postojem miejsc przeznaczonych dla tej grupy użytkowników pojazdów,
- ♦ przywrócenie chodnikom w centrum miasta funkcji ciągu pieszego poprzez uwolnienie ich od parkujących pojazdów lub wręcz likwidację rozgraniczeń na jezdnię i chodnik w przypadku wprowadzenia strefy ruchu pieszego tutaj zwanej „strefą ograniczonej dostępności”,
- ♦ eliminowanie przypadków parkowania długotrwałego w centrum poprzez przesunięcie go na parkingi usytuowane głównie na jego obrzeżach i w pobliżu głównych tras komunikacyjnych, w połączeniu z czasowym biletem parkingowym, mogącym być jednocześnie czasowym biletem autobusowym,
- ♦ dopuszczenie parkingów wielopoziomowych, w rejonach koncentracji usług, zakładów produkcyjnych oraz osiedli wielorodzinnych bądź w obrębie tych terenów,
- ♦ eliminowanie parkowania samochodów ciężarowych, naczep i autobusów na terenach zabudowy wielorodzinnej i zabudowy o niskiej intensywności.

** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr

³⁵ Przedsiębiorstwo Projektowo – Usługowe „INKOM” S.C Katowice, ul. św. Barbary 21a, Projekt nr K-02022-03 z maja 2003r. (str. 77 pkt. 4.2).

6.2. Warunki bilansowania potrzeb miejsc postojowych (parkingów).

Proponuje się następujące wskaźniki warunkujące zaspokojenie potrzeb wg. kategorii terenów:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 1,5 miejsca postojowego i garażowego łącznie na 1 mieszkanie,
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej o niskiej intensywności – 2 miejsca postojowego i garażowego łącznie na jedno mieszkanie oraz 30 miejsc postojowych na 1000m² powierzchni użytkowej usług,
- 3) tereny usług publicznych – 30 miejsc postojowych na 1000m² powierzchni użytkowej oraz 40 miejsc postojowych na 100 zatrudnionych,
- 4) tereny usług innych (komercyjnych) – 30 miejsc postojowych na 100 użytkowników oraz 40 miejsc postojowych na 100 zatrudnionych.

Powyższe wskaźniki mogą być skorygowane w trakcie opracowywania m.p.z.p.

7. Układ tras rowerowych

plansza nr 2 – w skali 1:20 000 - Kierunki ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego

7.1. Główne trasy rowerowe.

W studium przyjęto przebieg trzech głównych tras rowerowych przewidzianych w projekcie „Rowerem po Śląsku” opracowanym przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.

Są to trasy nr 7, 8 i 28 o przebiegach:

- 1) Trasa nr 7 Katowice – Kraków.
Katowice – Mysłowice – Jaworzno-Jeleń – Chrzanów – Kościelec – Pogorzycza – Płaza – wąwóz Simota – Regulice – Alwernia – Grójec – Zalas – Kopce – Baczyn – rez. Dolina Mnikowska – Mników – Choleryn – Budzyń – Kryspinów – Bielany – Las Wolski – Zwierzyniec – **Kraków-Wawel**,
- 2) Trasa nr 8 Trasa okrążająca GOP od południowego wschodu.
Sławków-Burki – Sosina – Szczakowa – Jaworzno – Jeleń – Jazd – Pasieczki – Imienin – Goławiec – Górki – Bieruń Stary – Za Kopcem – Łysina – Świerczyniec – Giermankowice – Studzience – Jankowie – Os. Piłsudskiego – **Pszczyna**,
- 3) Trasa nr 28 Mikołów – Kielce
Mikołów – Podlesie – Murcki – Elektrownia Jaworzno III Jaworzno – Szczakowa – Cieżkowice – Bór Biskupi – Bukowno – Olkusz – Rabsztyn – Bogucin Mały – Bogucin Duży – Jaroszewiec – Zalesie – Golczowice – Cieślin – Bydlin – Gota Wolbromska – Domaniewice – Dłużec – Kapiele Wielki – ruiny Zamku Udórz – Wola Libertowska – Żarnowiec – Łany Wielkie – Jasieniec – Obiechów – Szczekociny – Wywła – Moskorzew – Nagłowice – Jędrzejów – Chęciny – jaskinia Raj – **Kielce**.

7.2. Proponowane przebiegi tras.

Dla poszczególnych tras wyznacza się przebiegi na terenie Jaworzna z uwzględnieniem planowanych tras rowerowych w miastach sąsiednich (Mysłowice, Sosnowiec), tras istniejących na terenie miasta oraz istniejących dróg gruntowych (polnych), duktów leśnych lub zlikwidowanych linii kolejowych.

- 1) Trasa nr 7 Katowice – Kraków.
 Od Sosnowca z węzła „Jęzor” wzdłuż drogi S1 do ciągu ulic Mysłowickiej, następnie Promiennej w kierunku południowo-wschodnim w rejonie zalewu „Łęg” i terenów leśnych do Jelenia. Dalszy przebieg w kierunku wschodnim przez „Pisiorów Dół” do Rudnej Góry i skrajem lasu na Glinnej Górze do ul. Sielec i północnym zboczem Góry Pietrusowej do ulicy Podgórskiej i Góry Grodzisko, po północnej stronie cmentarza końskiego kieruje się do Cezarówki Górnej i drogi Balin – Chrzanów.
- 2) Trasa nr 8 Sławków – Pszczyna.
 W obszarze miasta przewidziano alternatywny przebieg trasy- wariant wschodni i zachodni.

- a) **Wariant zachodni.**
Od Mysłowic i Imielina wzdłuż Przemszy w kierunku północno – wschodnim do rejonu „Pisiorowego Dołu” gdzie łączy się z trasą nr 7 i do ulicy Wojska Polskiego trasy pokrywają się. Dalej w kierunku północno – wschodnim trasa wykorzystuje istniejącą ścieżkę rowerową.
Dalszy odcinek prowadzi po zlikwidowanej linii kolejowej po wschodniej granicy Osiedla Stałego do ulicy Upadowej. Po przekroczeniu ulicy Szczakowskiej trasa biegnie w kierunku wschodnim do nieczynnego kamieniołomu na Sodowej Górze i ciągiem ulicy przemysłowej do potoku Łużnik, wzdłuż którego dochodzi do ulicy Bukowskiej i przechodzi przez tereny zalesione byłej Kopalni Piasku w kierunku Sławkowa.
- b) **Wariant wschodni.**
Odejście od wariantu zachodniego na ulicy Celników i dalej w kierunku wschodnim nad Przemszą z przejściem przez Jeleń i ulicę Zelwerowicza, z której skręca na północ ciągiem leśnym do ulicy Sielec gdzie łączy się z trasą nr 7. Na odcinku do zjazdu z Góry Grodzisko trasy pokrywają się. U podnóża Grodziska trasa biegnie skrajem lasu na północ do Jeziorek gdzie wchodzi w drogę leśną w kierunku Ciężkowic. Na terenie Ciężkowic trasa biegnie ulicami Turystyczną, Bartniczą i Zabłocie a następnie nad nieczynnym kamieniołomem i wzdłuż Łużnika gdzie łączy się z wariantem zachodnim.
- 3) **Trasa nr 28 Mikołów – Kielce.**
Od Mysłowic – Brzezinki ulicą Wysoki Brzeg do ulicy Wojska Polskiego gdzie wchodzi w wariant zachodni trasy nr 8. Trasy pokrywają się do ośrodka Sosina, gdzie trasa nr 28 skręca na południe nad brzegiem zalewu a następnie biegnie w kierunku południowo – wschodnim ciągiem leśnym do „Doliny Żabnika” i za rezerwatem skręca na północny – wschód do Bukowna.
- 7.3. Omówione trasy o znaczeniu regionalnym na terenie miasta uzupełniają trasy lokalne wyprowadzające ruch rowerowy ze śródmieścia do rejonów turystycznie interesujących (ośr. wypoczynkowe, punkty widokowe, tereny atrakcyjne ze względów przyrodniczych i kulturowych). Wyznaczono następujące trasy:
- 1) trasa nr 1 – relacji: Mysłowice – Dolina Wąwolnicy – Śródmieście – Bory – Byczyna – Chrzanów,
 - 2) trasa nr 2 – relacji: „Ośrodek Wypoczynku Świątecznego Łęg” – Osiedle Podłęże – Sodowa Góra – Chrzastówka – Równa Góra – Grodzisko; z odejściem:
 - a) Leopold – Osiedle Stałe – Upadowa,
 - b) Sodowa Góra – Rynek,
 - 3) trasa nr 3 – relacji: Park Północny – Obszar Chronionego Krajobrazu Dobra Wilkoszyn – Jezioro – Byczyna do trasy nr 1,
 - 4) trasa nr 4 – relacji: Jezioro (trasa nr 3) – Ciężkowice (Park Północno Wschodni) – rezerwat „Żabnik”,
 - 5) trasa nr 5 – relacji: Jeleń (trasa regionalna nr 8) – Las „Belnik” – Czarny Las – dolina Byczynki – ośrodek Tarka – Las Borecki – Libiąż; z odejściem Drogą Graniczną do trasy nr 1.
- 7.4. Wyznaczone w Studium trasy rowerowe o znaczeniu regionalnym i lokalnym mogą być uzupełnione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

VII. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.

1. Zaopatrzenie w wodę.

Plansza nr 5 w skali 1:20 000- Odprowadzenie ścieków i zaopatrzenie w wodę

- 1) Utrzymuje się dotychczasowe kierunki zaopatrzenia miasta Jaworzna w wodę, realizowane przez:
 - a) wodociąg Ø800 Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów w Katowicach relacji SUW Maczki – Mysłówice,
 - b) bezpośrednio z SUW Maczki wodociągiem Ø200 do osiedla Góra Piasku i Ø800 do śródmieścia poprzez zbiorniki „Warpie”,
 - c) wodociąg Ø200 RPWiK Katowice do os. Wysoki Brzeg,
 - d) wodociąg Ø200 i Ø100 RPWiK Chrzanów do osiedli Cezarówka Dolna i Górna oraz Jaworzno Koźmin,
 - e) studnie głębinowe „Galmany”, „Dobra”,
 - f) studnie głębinowe „Bielany” i „Jarosław Dąbrowski” do czasu likwidacji ujęcia w wyniku eksploatacji ZGE Sobieski Jaworzno III,
- 2) Przewiduje się modernizację ujęć: „Galmany” i „Dobra” oraz uruchomienie ujęcia „Dobra – Dolomity” wraz z budową stacji uzdatniania wody. Konieczna jest stała kontrola ujęć Dobra i Dobra-Dolomity z uwagi na bliskość wysypiska śmieci i możliwość jego negatywnego wpływu na ujęcia wody.
- 3) Przewiduje się budowę połączenia z ujęciem „Dzieńkowice” wraz z budową stacji uzdatniania.
- 4) Przewiduje się modernizację rozdzielczej sieci wodociągowej i urządzeń wpływających na prawidłową pracę układu wodociągowego oraz budowę wodociągów i urządzeń poprawiających zaopatrzenie w wodę odbiorców w poszczególnych jednostkach strukturalnych.
- 5) Przewiduje się rozbudowę sieci wodociągowej dla zaopatrzenia w wodę terenów przeznaczonych pod funkcje usługowo – produkcyjne i pod zabudowę mieszkaniowo – usługową o niskiej intensywności.

2. Odprowadzenie ścieków³⁶.

Plansza nr 5 w skali 1:20 000- Odprowadzenie ścieków i zaopatrzenie w wodę

- 1) Utrzymuje się odprowadzenie ścieków sanitarnych do oczyszczalni „Dąb – Jeleń”.
- 2) Utrzymuje się kontynuację działań porządkujących system kanalizacyjny miasta:
 - a) dążenie do rozdzielania kanałów kanalizacji ogólnospławnej na system kanalizacji rozdzielczej,
 - b) rozdzielanie odprowadzania ścieków przemysłowych i ścieków miejskich,
 - c) likwidację odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do odbiorników poprzez realizację zbiorczego systemu transportu ścieków do oczyszczalni miejskiej („Dąb-Jeleń”).
- 3) Przewiduje się modernizację i przebudowę sieci kanalizacyjnej według koncepcji kanalizacji dla miasta Jaworzna w ramach programu „Czysta i tania woda”. Przewiduje się rozbudowę kanalizacji w systemie kanalizacji rozdzielczej w jednostkach strukturalnych - nieskanalizowanych:
 - a) budowa systemu kanalizacji sanitarnej i deszczowej w Ciężkowicach, Długoszynie z włączeniem do kanalizacji Szczakowej i Pieczysk,
 - b) modernizacja i rozbudowa kanalizacji w Szczakowej i Pieczyskach,
 - c) modernizacja i rozbudowa systemów kanalizacji w Dąbrowie Narodowej,

³⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie dla środowiska wodnego

- d) uporządkowanie systemów kanalizacyjnych w Śródmieściu,
 - e) rozbudowa kanalizacji w Jeleniu, z włączeniem budowanych systemów kanalizacji w Byczynie.
- 5) Przeprowadzona rozbudowa sieci kanalizacyjnej miasta powinna uwzględnić wzrost ilości ścieków odprowadzanych z terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i z terenów przeznaczonych pod funkcje usługowo – produkcyjne, mające wpływ na wymiarowanie sieci i urządzeń kanalizacyjnych.
 - 6) Dopuszcza się odprowadzanie ścieków z terenów nie objętych kanalizacją, do czasu jej wybudowania, do szczelnych zbiorników do czasowego gromadzenia nieczystości lub przydomowych oczyszczalni ścieków.
 - 7) Dopuszcza się przydomowe oczyszczalnie ścieków na obszarach występowania podziemnych zbiorników wód GZPW nr 453 Bór Biskupi i nr 452 Chrzanów po wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznej na etapie sporządzania m.p.z.p. lub projektu budowlanego.
 - 8) Przewiduje się odprowadzanie wód opadowych do odbiorników po wcześniejszym ich podczyszczeniu. Wskazane jest przeprowadzenie regulacji cieków będących odbiornikiem wód opadowych oraz przebudowa istniejących przelewów burzowych z kanałów ogólnospławnych zgodnie z przepisami odrębnymi.
 - 9) Przewiduje się odprowadzenie wód opadowych w systemie kanalizacji deszczowej z powierzchni szczelnej terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, centrum miasta, budowli kolejowych, dróg zaliczanych do kategorii krajowych i powiatowych, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,10ha. Przed wprowadzeniem do odbiornika należy je oczyścić w ilości, jako powstałe z opadów o natężeniu co najmniej 151 l / s ha. Wody opadowe odprowadzane z powierzchni szczelnej obiektów magazynowania i dystrybucji paliw należy oczyścić w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 min., lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l / s ha. Należy prowadzić badania w zakresie normatywnych zanieczyszczeń w czasie trwania opadu w celu określenia substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, które powinny być wyeliminowane oraz które powinny być ograniczone. Systemy kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenach zabudowanych oraz przeznaczonych pod zabudowę w pobliżu terenów rolnych zmeliorowanych nie należy łączyć z systemami melioracyjnymi.
 - 10) Zakazuje się odprowadzenia ścieków sanitarnych i wód opadowych do gruntu. Warunki odprowadzenia i oczyszczania ścieków należy uzgodnić z właściwymi organami ochrony środowiska.

3. Zaopatrzenie w gaz.

Plansza nr 6 w skali 1:20 000- Zaopatrzenie w gaz i ciepło

- 1) Utrzymuje się dotychczasowe zaopatrzenie w gaz ziemny z systemu krajowego Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. w Warszawie. Źródłem gazu jest odgałęzienie Ø 200 z gazociągu wysokoprężnego przesyłowego Ø 500 relacji Węgrzce – Tworzeń.
- 2) Utrzymuje się zasilanie sieci poszczególnych jednostek strukturalnych za pośrednictwem stacji redukcyjno – pomiarowych I °:
 - a) SRP I ° – ul. Pieczyńska (odgałęzienie Ø 50 m. Q = 1500 m³/h); pobór max dobowy – 40÷70 m³/h,
 - b) SRP I ° – ul. Bukowska (odgałęzienie Ø 100, Q = 10000 m³/h); pobór max dobowy – 2400÷3000 m³/h,
 - c) SRP I ° – Warpie (odgałęzienie Ø 100, Q = 10000 m³/h); pobór max dobowy - 1000÷1500 m³/h.
- 3) Utrzymuje się dostarczanie gazu do odbiorców siecią rozdzielczą, średnioprężną, za wyjątkiem terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej ukształtowanej, zaopatrywanych w gaz niskiego ciśnienia z pięciu stacji redukcyjno – pomiarowych II °.

- 4) Przewiduje się rozbudowę istniejących sieci gazowniczych średniego i niskiego ciśnienia dla potrzeb rozbudowy miasta. Rozbudowa powinna być poprzedzona analizą ekonomiczną efektywności przedsięwzięcia.

4. Zaopatrzenie w ciepło.

- 1) Utrzymuje się dotychczasowe kierunki zaopatrzenia w ciepło z PKE S.A. Elektrownia Jaworzno III.
- 2) Przewiduje się rozbudowę istniejącej sieci ciepłowniczej dla potrzeb projektowanego i istniejącego budownictwa mieszkaniowego i budownictwa użyteczności publicznej.
- 3) Zaleca się termorenowację zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej ukształtowanej, szczególnie wymagającej rehabilitacji.
- 4) Zaleca się prowadzenie prac termorenowacyjnych sieci ciepła i instalacji grzewczych.
- 5) Zaleca się promowanie działań popierających:
 - a) modernizację urządzeń grzewczych zabudowy indywidualnej w połączeniu z jej termorenowacją,
 - b) wymianę urządzeń grzewczych o niskiej sprawności cieplnej na urządzenia o wysokiej sprawności,
 - c) wykorzystanie nie tylko gazu, oleju, energii elektrycznej, ale również paliw stałych, paliw ekologicznych, w tym odnawialnych.

5. Gospodarka odpadami.

- 1) Przyjmuje się kierunki gospodarki odpadami określone w opracowanym „Planie gospodarki odpadami dla Jaworzna – miasta na prawach powiatu na lata 2004 – 2015” oraz w opracowywanym „kompleksowym programie gospodarki odpadami niebezpiecznymi w regionie Polski Południowej” dla tworzenia zintegrowanej gospodarki odpadami na terenie miasta.
- 2) Przyjmuje się udział miasta Jaworzna w budowie Zakładu Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. (ZGOK) w Chrzanowie (przewidziany w „Planie gospodarki odpadami dla województwa małopolskiego”.
- 3) Przewiduje się budowę Punktu Selektywnego Składowania Odpadów przy ul. Robotniczej w Jaworznie i utworzenie Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych (GPZON) w tym składowiska azbestu, na terenach miejskiego składowiska odpadów komunalnych przy ul. Wojska Polskiego.
- 4) Utrzymuje się kontynuację wdrażania selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców oraz objęcie ich zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych.
- 5) Zaleca się zorganizowanie systemu zbiórki, gromadzenia i transportu odpadów komunalnych i odpadów niebezpiecznych z sektora małych i średnich przedsiębiorstw.
- 6) Zaleca się przeprowadzenie inwentaryzacji i podjęcie działań w celu likwidacji „dzikich wysypisk odpadów”.
- 7) Zaleca się modernizację instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.
- 8) Zaleca się przeprowadzenie inwentaryzacji, rekultywacji bądź likwidacji składowisk odpadów przemysłowych oraz zamknięcia i rekultywacji składowisk odpadów niebezpiecznych.
- 9) Zaleca się prowadzenie inwentaryzacji i unieszkodliwiania urządzeń, elementów budowli zawierających substancje niebezpieczne oraz organizowanie zbiórki urządzeń elektrycznych i elektronicznych wycofanych z eksploatacji.
- 10) Zaleca się inwentaryzowanie źródeł powstawania odpadów weterynaryjnych, zorganizowanie systemu odbioru, transportu i prawidłowego ich unieszkodliwiania.
- 11) Zaleca się prowadzenie promocji wyrobów z udziałem surowców wtórnych oraz przeprowadzenie szkoleń dla przedsiębiorców w zakresie prawodawstwa polskiego i unijnego dotyczącego gospodarki odpadami.
- 12) Zaleca się wdrażanie technologii „czystej produkcji”, metod „zarządzania środowiskowego”.

- 13) Proponuje się budowę miejskiego składowiska odpadów komunalnych na terenach o pow. 41 ha położonych przy ul. Wojska Polskiego (po osadnikach KWK Jan Kanty)³⁷.
- 14) Proponuje się na terenie w/w składowiska lokalizację składowania odpadów niebezpiecznych, w tym zawierających azbest, w formie wydzielonej kwatery o powierzchni minimum 1,5 ha.
- 15) Dopuszcza się odzyskiwanie i przetwarzanie odpadów tylko na terenach przemysłowych ukształtowanych, produkcyjno- usługowych projektowanych oraz terenach poprzemysłowych i składowisk przeznaczonych do przekształceń w kierunku produkcyjno- usługowym wyznaczonych w studium, ustalonych w m.p.z.p. i posiadających wymagane zezwolenia³⁸.
- 16) Nie dopuszcza się składowanie odpadów poza terenami wymienionymi w pkt 13 i 14.

6. Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Plansza nr 7 w skali 1:20 000- Elektroenergetyka

Ustala się następujące zasady obsługi w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- 1) utrzymuje się lokalizację sieci i urządzeń najwyższych i wysokich napięć: stacji 220/110 kV i 110 kV Elektrowni Jaworzno III, stacji węzłowej 220/110 kV Byczyna, lokalnych stacji zasilających (GPZ) 110kV/ŚN oraz trasy przesyłowych linii napowietrznych 400 kV, 220 kV i 110 kV,
- 1a) planuje się rozbudowę Elektrowni Jaworzno III Elektrownia II o nowy blok energetyczny ****
- 2) przewiduje się rozbudowę stacji 220/110 kV Byczyna o rozdzielnię 400 kV, budowę napowietrznych wejść liniowych 400 kV, **budowę**** dwutorowej, napowietrznej linii przesyłowej 400 kV relacji Byczyna – Studzionka, **oraz napowietrznej linii 400 kV – z Elektrowni Jaworzno III Elektrownia II do SE Byczyna, ****
- 3) przewiduje dla pokrycia zwiększonego zapotrzebowania mocy we wschodniej części miasta rozbudowę systemu sieci 110 kV poprzez realizację stacji 110/20 kV Jeziorki (GPZ Jeziorki) wraz z napowietrznymi wejściami liniowymi 110 kV,
- 4) przewiduje się, że GPZ Jeziorki przejmie zasilanie jednostek Ciężkowice, Jeziorki, Koźmin, Byczyna oraz północno-wschodniej części Śródmieścia, a także zapewni poprawę zasilania GPZ Szczakowa. Alternatywą dla budowy stacji Jeziorki jest wymiana transformatorów 110kV/ŚN w GPZ Jaworzno I na jednostki o większej mocy,
- 5) przewiduje się dla pokrycia zwiększonego zapotrzebowania mocy w południowej części miasta budowę rozdzielni 20 kV w GPZ Jeleń i wymianę transformatorów 110/6 kV na jednostki 110/20/6 kV,
- 6) w zakresie sieci i urządzeń elektroenergetycznych średnich i niskich napięć przewiduje się:
 - a) adaptację systemu sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia wraz z modernizacją części linii i urządzeń w celu dostosowania do wzrastającego obciążenia oraz zwiększenia przepustowości linii zasilających niskiego napięcia. Konieczne jest podjęcie działań dla zapewnienia wymaganej pewności zasilania odbiorców w jednostkach strukturalnych: Dąbrowa Narodowa (ul. Dąbrowska, Jasiugi, Wolna, Staromiejska), Długoszyń (ul. Nadbrzeżna, Głęboka, Długosza, Skalna, Kręta), Jeleń (ul. Roździeńskiego, Sulińskiego, Azot, Dąb), Byczyna (Cezarówka Dolna, ul. Trzykrotek, Letnia), Ciężkowice (ul. Kruka),
 - b) przebudowę linii i urządzeń 30 kV na napięcie 20 kV,

³⁷ szczegółowe wymagania dotyczące lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. (Dz. U. 03.61.549 z dnia 10 kwietnia 2003 r.

³⁸ art.26 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001r. (Dz. U. nr 62 poz. 628 z późn. zmianami)

**** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr**

- c) sukcesywną rozbudowę systemu elektroenergetycznego średnich i niskich napięć o nowe stacje transformatorowe i linie zasilające, na terenach nowego zainwestowania, stosownie do występującego zapotrzebowania na moc elektryczną,
- d) przewiduje się budowę nowej sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia, wyprowadzonej z istniejących i projektowanej stacji 110/20 kV, dla terenów przeznaczonych pod inwestycje, w obrębie wyznaczonych węzłów strategicznych i terenów budownictwa rezydencjalnego w Dąbrowie Narodowej i Ciężkowicach (obszarów strategicznych),
- e) skablowanie części linii napowietrznych średniego napięcia na terenach nowego zainwestowania, w przypadkach uzasadnionych względami techniczno-ekonomicznymi,
- f) adaptację linii kablowych i urządzeń 6 kV, będących własnością ZGE Sobieski Jaworzno III,
- g) prowadzenie nowych linii zasilających średniego i niskiego napięcia wzdłuż granic nieruchomości oraz w obrębie linii rozgraniczających dróg³⁹ i ulic, ciągów pieszych bądź ścieżek rowerowych.

7. Telekomunikacja.

Plansza nr 8 w skali 1:20 000- Telekomunikacja

Ustala się następujące zasady obsługi telekomunikacyjnej:

- 1) utrzymuje się istniejące systemy telekomunikacyjne Netii - Telekom Silesia S.A., Telekomunikacji Polskiej SA oraz ZGE Sobieski Jaworzno III,
- 2) zapewnia się obsługę abonencką stosownie do występującego zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne poprzez rozbudowę istniejących sieci i urządzeń teletechnicznych, szczególnie na terenach nowego zainwestowania,
- 3) zaleca się realizację nowych linii telekomunikacyjnych w postaci kabli teletechnicznych, na terenach o dużej gęstości zabudowy mieszkaniowej i usługowej, na pozostałych terenach dopuszcza się linie napowietrzne,
- 4) zaleca się prowadzenie telekomunikacyjnych linii kablowych, ułożonych w kanalizacji teletechnicznej lub w ziemi oraz linii napowietrznych wzdłuż granic nieruchomości, w obrębie linii rozgraniczających istniejących i projektowanych dróg i ulic. Dopuszcza się inne trasy linii w przypadkach uzasadnionych względami techniczno- ekonomicznymi,
- 5) dopuszcza się lokalizację anten urządzeń radiokomunikacyjnych na wyznaczonych w studium terenach oraz na budynkach wielorodzinnych istniejących, pod warunkiem, że nie zostaną przekroczone dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, określone odrębnymi przepisami branżowymi,
- 6) dopuszcza się świadczenie usług telekomunikacyjnych przez wszystkich uprawnionych operatorów sieci.

³⁹ zgodnie z PNE- 05125 „Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe”

VIII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Plansza nr 1 w skali 1:10 000- Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

1.1. Wyznacza się tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej, proponowane do prowadzenia produkcji roślinnej w oparciu o zasadę dobrej praktyki rolniczej jako warunku niezbędnego, obejmujące kompleksy użytków rolnych o przewadze własności indywidualnej oraz dzierżawionych od gminy i Skarbu Państwa na potrzeby poprawy struktury agrarnej gospodarstw.

Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, przeznaczonych do prowadzenia produkcji roślinnej proponuje się następujące sposoby zagospodarowania i użytkowania terenów:

- a) prowadzenie rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego,
- b) utrzymanie ekstensywnych łąk i pastwisk,
- c) ochrona gleby i wód,
- d) tworzenie stref buforowych.

1.2. **Wyznacza się tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej proponowane pod wielkotowarową produkcję rolną**, obejmujące grunty przede wszystkim będące własnością Skarbu Państwa lub stanowiące zasób nieruchomości rolnych Skarbu Państwa, którymi gospodaruje Agencja Nieruchomości Rolnych i Gmina

1.3. **Proponuje się tereny do zalesień⁴⁰ na gruntach rolnych**, uzupełniające lokalne korytarze ekologiczne i istniejące lasy, obejmujące:

- 1) pas południowy od Glinnej Góry przez wzgórze Kaniówki i Pietruszowa do Lasów Wilkoszyńskich oraz na zachód do doliny Wąwolnicy,
- 2) pas środkowy, połączenie Lasu Wilkoszyńskiego z Chrzastówką (Park Miejski), z zalesieniem krajobrazowym wokół byłej kopalni galmanu,
- 3) pas północny łączący las Dobra – Pieczyńska z Sodołą Górą i na zachód z lasem Długoszyńskim i dalej Las Długoszyński z lasem przy torach kolejowych,
- 4) w Cezarówce Dolnej, przy granicy z gminą Chrzanów i składowiskiem odpadów komunalnych pomiędzy Cezarówką Dolną a Górną,
- 5) pomiędzy linią kolejową a projektowanym użytkowaniem ekologicznym „Krupka-Mostki”,
- 6) w północno- wschodniej części miasta, na styku z Bukownem i Trzebiną wzdłuż Kanału Głównego do Białej Przemszy i dalej wzdłuż Białej Przemszy do granicy miasta wyznaczone w uproszonym planie urządzania lasów gminnych i uproszonym planie urządzania lasów osób fizycznych.

1.4. Oprócz terenów wymienionych w pkt. 1.3. do zalesienia mogą być przeznaczone inne tereny gruntów rolnych o niekorzystnych warunkach dla produkcji rolnej i niskich walorach przyrody i krajobrazu spełniające warunki określone w przepisach odrębnych oraz wyznaczone w m.p.z.p.

1.5. Na terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej mogą być przeprowadzone scalenia i wymiana gruntów w celu stworzenia korzystniejszych warunków gospodarowania, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi⁴¹.

1.6. W obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej, proponowanych do prowadzenia produkcji roślinnej i wielkotowarowej produkcji rolnej, polityka przestrzenna winna zmierzać do ochrony zdrenowanych i zmeliorowanych użytków rolnych oraz wykluczenia nierolniczych sposobów użytkowania terenu, łącznie z zakazem zabudowy niezwiązanej z prowadzaniem działalności rolniczej.

40 Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (Dz.U. z 2003 r. nr 229, poz. 2273.)

Rozporządzenie Rady Ministrów z 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na zalesianie gruntów rolnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz.U. z 2004r. nr 187 poz. 1929)

41 Ustawa z dnia 26 marca 1982r. o scaleniu i wymianie gruntów- tekst jednolity (Dz. U. z 2003r. nr 178 poz.1749)

- 1.7. Jako niezgodne z polityką przestrzenną należy traktować wszelkie propozycje wtórnego podziału nieruchomości.
- 1.8. Na terenach przyległych do terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej w planach zagospodarowania przestrzennego należy przyjmować zasady zapewniające wzajemną niekonfliktowość. Zabudowa o funkcjach mieszkaniowych w sąsiedztwie powinna być lokalizowana tak, aby nie podlegała uciążliwościom pochodzącym od sąsiednich terenów rolnych. Należy przy tym przyjmować priorytet ochrony warunków kontynuacji produkcji rolniczej, w tym możliwości zmiany jej profilu oraz intensyfikacji.

2. Leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy na obszarze miasta Jaworzna zaliczone są do **lasów ochronnych**⁴². Podstawą zaliczenia jest m.in.:

- ♦ trwałe uszkodzenie na skutek działalności przemysłu,
- ♦ położenie w granicach administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.

Zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych⁴³ mają zapewnić:

- 1) zachowanie trwałości lasów w drodze:
 - a) preferowania naturalnego odnowienia lasu,
 - b) ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasu oraz użytkowanie sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,
 - c) ograniczania trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych.
- 2) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:
 - a) kształtowania struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasu na czynniki destrukcyjne,
 - b) stosowania indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
 - c) ustalania etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasów ochronnych,
 - d) ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najsłabszych siedlisk leśnych oraz prowadzenia ścinki drzew, zrywni i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej,
 - e) zakazu pozyskiwania żywicy i karpiny.

42 Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. z 2000r. nr 56 poz.679)

43 Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz.U. z 1992r. nr 67 poz. 337 § 3).

IX. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego⁴⁴ o znaczeniu lokalnym.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000- Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

Plansza nr 9 w skali 1:50 000- Schemat komunikacji zewnętrznej

Dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym przeznaczają się tereny strategicznych węzłów rozwojowych:

- 1) **Nowe Miasto** - nowe, współczesne centrum miasta, zlokalizowane na terenach po szybie Kościuszko, o funkcji administracyjno- usługowo- handlowej,
- 2) **Jeleń** - strefa aktywności gospodarczej zlokalizowana na terenach wokół proponowanego do przebudowy węzła na autostradzie A4, o funkcjach produkcyjno-usługowej, rekreacyjnej (ośrodek Tarka) i mieszkaniowej, rezydencjalnej,
- 3) **Tereny przemysłowe „Zachód”**, strefa gospodarcza zlokalizowana na południe od ul. Orłąt Lwowskich, o funkcji produkcyjno-usługowej,
- 4) **Jaworznicki Park Przemysłowy Kompleks I** - strefa odnowy przemysłowej zlokalizowana przy ul. Grunwaldzkiej, obejmujący teren zlikwidowanej KWK Jan Kanty o funkcji produkcyjno- usługowej,
- 5) **Szczakowa** – strefa aktywności gospodarczej obejmująca obszar dzielnicy Szczakowa w granicach wyznaczonych ulicami Stefana Batorego, Górnośląską, Jaworznicką, Bukowską, Jana III Sobieskiego oraz od północy terenami PKP, o funkcji logistycznej, produkcyjno – usługowej i mieszkaniowej,
- 6) tereny ukształtowanej i projektowanej zabudowy miasta objęte realizacją programu **„Czysta i tania woda”**,
- 7) tereny przemysłowe „Zachód” poniżej Łubowca,
- 8) tereny ulic:
 - a) północna obwodnica centrum poprzez modernizację i przebudowę istniejących ulic: Chełmońskiego, Północnej i Podwale z przedłużeniem do ul. Szczakowskiej,
 - b) budowa zachodniej obwodnicy miasta od ul. Katowickiej, wzdłuż lasu do ul. Długoszyńskiej w rejonie cmentarza,
 - c) południowo - zachodni odcinek dużej obwodnicy miasta od ul. Zwycięstwa w Jeleniu do ul. Wojska Polskiego i poprzez ul. Mysłowicką do ul. Orłąt Lwowskich,
 - d) budowa południowej obwodnicy Długoszyzna, od ul. Długoszyńskiej do ul. Dąbrowskiego,
 - e) *realizacja zachodniej obwodnicy Szczakowej,**
 - f) przedłużenie ul. Kolejarzy do ul. Batorego śladem torów kolejowych,
 - g) budowa południowej obwodnicy Ciężkowic,
 - h) przedłużenie ul. Sobieskiego w Pieczyskach, wzdłuż torów PKP do ul. Ciężkowickiej,
 - i) *przedłużenie ul. 11 Listopada do ul. św. Wojciecha i dalej w kierunku wschodnim do północnej obwodnicy śródmieścia,**
 - j) przedłużenie ul. Księdza Mrocza wzdłuż torów, krawędzią projektowanego pola golfowego, poprzez tereny Ośrodka Wypoczynkowo-Rekreacyjnego „Sosina” do ul. Bukowskiej,
 - k) projektowane ulice publiczne obsługujące ukształtowaną i projektowaną zabudowę mieszkaniowo- usługową, produkcyjno- usługową i usługową.

⁴⁴ Ustawa z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami (Tekst jednolity – Dz.U. z 2004r. nr 261 poz. 2603) art. 6.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

X. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000- Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego

Plansza nr 9 w skali 1:50 000- Schemat komunikacji zewnętrznej

Zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa Śląskiego (zatwierdzonego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004r.), dla realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym przeznacza się:

- 1) tereny dróg:
 - a) południowa obwodnica centrum w ciągu drogi krajowej DK 79,
 - b) południowa obwodnica śródmieścia od ul. Wojska Polskiego poprzez ul. Martyniaków do ul. Krakowskiej; zakłada się, że ciąg ten będzie stanowił przedłużenie Drogowej Trasy Średnicowej z Mysłowic do węzła „Byczyna”,
 - c) Droga Współpracy Regionalnej Oświęcim –Jaworzno - Olkusz (wschodnia obwodnica śródmieścia) wraz z odcinkami łączącymi ul. Kołłątaja z ul. św. Wojciecha, oraz ul. św. Wojciecha z ul. Bukowską (przez kamieniołom „Sodowa Góra”). *
- 2) tereny linii kolejowych PKP leżących w europejskich korytarzach pasażerskich i transportowych i związana z tym przewidywana przebudowa i modernizacja linii AGC i AGTC: E30, C-E30, E65 i CE 65/2, w tym budowa wiaduktów nad i pod torami.
- 3) tereny systemów energetycznych, w tym rozbudowa **Elektrowni Jaworzno III** **Elektrownia II, rozbudowa SE Byczyna o rozdzielnię 400 kV, budowa dwutorowej napowietrznej linii przesyłowej 400 kV relacji Byczyna – Studzionka oraz budowa napowietrznej linii 400 kV łączącej SE Byczyna z Elektrownią II.** **

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr

XI. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, osuwania mas ziemnych oraz oddziaływania szkód górniczych.

1. Zagrożenie powodziowe⁴⁵

Na podstawie „Studium określającego obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych w zlewni rzeki Przemszy na obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach”, IMiGW Kraków marzec 2004, wody powodziowe Przemszy i Białej Przemszy o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% nie spowodują zagrożenia powodziowego na terenie miasta.

Wskutek obniżenia terenu spowodowanego wydobywaniem węgla kamiennego przez ZGE Sobieski – Jaworzno III Sp. z o.o. może wystąpić zagrożenie powodziowe w dolinie Przemszy w rejonie Jelenia, które powinno zostać wyeliminowane zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Na obszarze miasta występują jedynie tereny zagrożone podtopieniami, które zostały wyłączone z projektowanej i rezerwowej zabudowy mieszkaniowo- usługowej.

2. Zagrożenie osuwaniem mas ziemnych.

W obszarze zmiany Studium występują tereny predysponowane do występowania ruchów masowych ziemi. Są to obszary w obrębie których obecność pewnych form rzeźby oraz ukształtowanie powierzchni wskazują na rozwój takich procesów w przeszłości, bądź których uwarunkowania geologiczno – morfologiczne nie wykluczają rozwoju takich procesów w przyszłości.

Tereny predysponowane do występowania tych zjawisk, w granicach zmiany Studium, pokazano na planszy nr 1 – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

*Szczegółowe warunki zagospodarowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych, należy określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. ***

Tereny eksploatacji powierzchniowej i tereny składowisk odpadów przemysłowych pokazano na planszy nr 01 w skali 1:20 000 - Synteza uwarunkowań wewnętrznych.

3. Zagrożenie oddziaływaniem szkód górniczych: obszary płytkiego kopalnictwa, bieżąca eksploatacja węgla kamiennego, filary ochronne.

3.1. Obszary płytkiego kopalnictwa.

plansza nr 01 w skali 1:20 000-Synteza uwarunkowań wewnętrznych.

Istotne zagrożenie dla terenów istniejącej i projektowanej zabudowy stwarzają obszary występowania dawnego płytkiego kopalnictwa węgla kamiennego⁴⁶, w tym zlikwidowanej KWK Jan Kanty⁴⁷.

W/w obszary obejmują większość terenów Dąbrowy Narodowej oraz w większości wolne od zabudowy tereny parku im. Lotników Polskich.

Po szybach Kościuszko i Piłsudski byłej KWK Jaworzno pozostały obszary płytkiego kopalnictwa zagrażające zabudowie, obejmujące tereny śródmieścia aż po Bory na południu. Lokalizacja zabudowy na tych terenach powinna być poprzedzona rozpoznaniem geotechnicznym oraz opinią Okręgowego Urzędu Górniczego, uzyskanymi na etapie

⁴⁵ powódź- rozumie się przez to takie wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach lub na morzu, podczas którego woda po przekroczeniu stanu brzegowego zalewa doliny rzeczne albo tereny depresyjne i powodujące zagrożenie dla ludności lub mienia. Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Dz.U. z 2001r. nr 115, poz. 1229)

**** zmiana wprowadzona Uchwałą Nr**

⁴⁶ Opracowanie ekofizjograficzne miasta Jaworzno, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza grudzień 2004r

⁴⁷ Opinia dotycząca zasadności przystąpienia do wykonania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego KWK Jan Kanty wykonana przez GEOCARBON, grudzień 2003r

opracowania m.p.z.p, decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

3.2. Bieżąca eksploatacja węgla kamiennego

Biorąc pod uwagę oddziaływanie eksploatacji węgla kamiennego planowanej przez ZGE Sobieski – Jaworzno III Sp. z o.o (opis w części I Synteza Uwarunkowań, rozdz. III Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta, pkt. 1.10. Zagrożenie oddziaływaniem szkód górniczych) przewidziano dla południowo- wschodniej części miasta ograniczony rozwój, przeznaczając pod funkcje mieszkaniowo – usługowe tereny położone poza obszarem największych oddziaływań.

Przy opiniowaniu udzielania i zmian koncesji oraz planów ruchu należy uwzględnić:

- ♦ konieczność ograniczenia skutków eksploatacji dla istniejącego i projektowanego zainwestowania, a także środowiska,
- ♦ konieczność prowadzenia działań naprawczych dla istniejącego i projektowanego zainwestowania, a także środowiska,
- ♦ konieczność ustanawiania zabezpieczeń finansowych.

3.3. Filary ochronne.

Nie określa się, oprócz dotychczas ustanowionych (opis w części I Synteza Uwarunkowań, rozdz. III Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta, pkt. 1.10. Zagrożenie oddziaływaniem szkód górniczych), nowych obiektów na powierzchni terenu, dla których należy wyznaczyć w złożach kopalin filary ochronne.

XII. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji.

Plansza nr 1 w skali 1:10 000-Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego.

1. Przekształcenia.

- 1) Do przekształceń funkcjonalno – przestrzennych zostały wyznaczone tereny przemysłowe, obejmujące łącznie ok. 212,15 ha:
 - a) zlikwidowanej kopalni Jan Kanty – na tereny przemysłowo – usługowe Jaworznickiego Parku Przemysłowego,
 - b) części szybu Leopold w tereny mieszkaniowe, usługowe, produkcyjno-usługowe i zieleni miejskiej,
 - c) zlikwidowanego szybu Kościuszko w tereny centrum usługowego „Nowe Miasto”,
 - d) zlikwidowanej Elektrowni Jaworzno I w tereny ośrodka usługowego przy ul. Krakowskiej z wyłączeniem terenów czynnego zakładu górniczego Rejon Piłsudski,
 - e) nieczynnej hałdy przy szybie Piłsudski w tereny produkcyjno-usługowe, rekreacyjno – sportowe i zieleni urządzonej,*
 - f) nieczynnej hałdy poniżej ul. Orłąt Lwowskich w tereny produkcyjno – usługowe „Zachód”,
 - g) tereny hałdy sodowej w Hucie Szkła Okiennego Szczakowa na tereny produkcyjno – usługowe oraz część do objęcia ochroną prawną zgodnie z przepisami odrębnymi⁴⁸.
- 2) Udostępnienie do zabudowy terenów przy szybie Piłsudski i poniżej ulicy Orłąt Lwowskich wymaga wcześniejszego przeprowadzenia ekspertyzy geotechnicznej i sanitarnej.
- 3) Docelowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów po hałdzie sodowej w Szczakowej może nastąpić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego po przeprowadzeniu specjalistycznych badań.

2. Rehabilitacja.

Do rehabilitacji ze względu na pogarszające się warunki społeczne i dekapitalizację zabudowy przeznaczono osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, obejmujące łącznie ok.122,52 ha:

- 1) w Śródmieściu – Os. Leopold, Os.Górnice, Os.Podwale, Os.Podłężę, Os. Na Skałce i Os.Wandy,
- 2) w Dąbrowie Narodowej i Os.Stałym – Os.Stałe bez części mieszkaniowej z okresu socrealizmu proponowanej do objęcia ochroną konserwatorską,
- 3) w Szczakowej – Os.Gagarina.

Rehabilitacja wymienionych osiedli powinna być poprzedzona opracowaniem programów szczególnych, rehabilitacji i rozwoju, określających uwarunkowania, programy, przestrzenne plany rehabilitacji oraz prognozy skutków społeczno- ekonomicznych.

3. Rewitalizacja.

Do rewitalizacji przeznaczono tereny byłych zakładów dolomitowych w Pieczyskach oraz sąsiednią zabudowę mieszkaniową. Całe założenie objęte jest programem rewitalizacji⁴⁹ i miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

⁴⁸ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004r. Nr 92 poz. 880)

⁴⁹ Uchwała nr XX/220/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 stycznia 2004r. w sprawie przystąpienia do opracowania projektu rewitalizacji terenów zdegradowanych obszarów przemysłowych Jaworzna „Park Północny”.

4. Rekultywacja.

- 4.1. Do rekultywacji, docelowo do zalesienia, przeznaczono tereny przemysłowe obejmujące łącznie ok. 272,17 ha:
- 1) tereny składowania odpadów pogórnich w wyrobisku piaskowym przy torach kolejowych w Długoszynie (Marian Wschód),
 - 2) tereny nieczynnego składowiska komunalnego w Pieczyskach,
 - 3) tereny składowiska odpadów pogórnich przy ul. Hałdy,
 - 4) tereny składowiska odpadów pogórnich przy ul. Tetmajera; Rejon Piłsudski i Pole C,
 - 5) tereny wyrobiska popiaskowego, w północno- wschodniej części miasta, na styku z Bukownem i Trzebiną.
- 4.2. Docelowy sposób rekultywacji, inny niż leśny, do ustalenia w m.p.z.p.

XIII. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Plansza nr 3 w skali 1:20 000 - Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obowiązek sporządzenia m.p.z.p. na podstawie przepisów odrębnych, wynika z zapisu art.10 ust.1 pkt.8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dla miasta Jaworzna obowiązek ogranicza się do sporządzenia m.p.z.p. na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994r prawo geologiczne i górnicze⁵⁰.

Dokonano analizy obecnej sytuacji planistycznej i prawnej w tym zakresie oraz określono poniżej wymienione obszary.

1. Obszary terenów górniczych.

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego KWK Kazimierz Juliusz w granicach miasta Jaworzna (część zachodnią) i kopalni piasku CTL- Maczki Bór w granicach miasta Jaworzna.
- 1a) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego KWK Kazimierz Juliusz w granicach miasta Jaworzna (część wschodnią).
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego kopalni piasku „Szczakowa”.
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu terenu górniczego KWK Janina (teren górniczy Libiąż IV), w granicach miasta Jaworzna.

Zgodnie z art.10 ust.3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, obowiązek przystąpienia do sporządzenia w/w planów powstaje po upływie 3 miesięcy od dnia uchwalenia studium.

Zgodnie z pismem ZGE Janina z dnia 12.03.2005r nr DT/TMG/MG-23/176/05 stanowiącego załącznik do Postanowienia Dyrektora OUG w Tychach z dnia 27.04.2005r. l.dz. 016/511/00069/05/02464/Pa opiniującego pozytywnie projekt studium teren górniczy Libiąż IV w granicach miasta Jaworzna znajduje się poza zasięgiem wpływów eksploatacji górniczej projektowanej do roku 2016, tj., w okresie obowiązywania koncesji 46/96 z dnia 3.12. 1996r.

W odniesieniu do terenów górniczych KWK Kazimierz Juliusz i KWK Janina proponuje się, aby na podstawie art.53 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze⁵¹ przeprowadzić analizę przewidywanych szkodliwych wpływów na środowisko i w przypadku, gdy będą nieznaczne podjąć uchwałę rady miejskiej o odstąpieniu od sporządzenia planów.

Miasto posiada Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego terenu górniczego Jaworzno – ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o. w granicach miasta Jaworzna, przyjęty Uchwałą nr XLI/720/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r. W przypadku uchwalenia niniejszego Studium plan będzie wymagał aktualizacji, m.in. w zakresie układu komunikacyjnego, przeznaczenia terenów oraz ochrony środowiska i dóbr kultury.

Na podstawie ustaleń wynikających z opracowania ekofizjograficznego problemowego oraz prognozy oddziaływania eksploatacji górniczej na środowisko, które w odniesieniu do terenów górniczych Jaworzno III, przewidują nieznaczny jej wpływ, Rada Miejska w Jaworznie w dniu 17 marca 2005r. podjęła uchwałę nr XXXVI/432/2005 o odstąpieniu od obowiązku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu górniczego Jaworzno III w granicach miasta Jaworzna

⁵⁰ Ustawa z 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 1994r. Nr 27, poz. 96, z późn. zmianami.)

⁵¹ Ustawa z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 1994r. nr 27 poz.96 z późn. zmianami)

2. Obszary wymagające scalenia i podziału nieruchomości.

- 1) Nie wyznacza się terenów do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego ze względu na scalenia i podział nieruchomości.
- 2) Scalenia i podziału nieruchomości można dokonać, gdy o scalenie i podział wystąpią właściciele lub użytkownicy wieczystości posiadający ponad 50% powierzchni gruntów objętych scaleniem i podziałem⁵².
- 3) Właściciele albo użytkownicy wieczystości nieruchomości ukształtowanych w sposób uniemożliwiający ich racjonalne zagospodarowanie mogą złożyć zgodny wniosek o ich połączenie i ponowny podział na działki gruntu, jeżeli przysługuje im jednorodne prawa do tych nieruchomości.
- 4) Podziału nieruchomości można dokonać z urzędu, jeżeli:
 - a) jest on niezbędny do realizacji celów publicznych,
 - b) nieruchomość stanowi własność gminy i nie została oddana w użytkowanie wieczyste.
- 5) Proponuje się, aby postępowaniem scaleniowym poprzedzić realizację zabudowy na wyznaczonych nowych terenach zabudowy mieszkaniowo – usługowej o niskiej intensywności. Postępowanie scaleniowe powinno być przeprowadzone przede wszystkim w następujących jednostkach strukturalnych:
 - a) Śródmieście, przy ul. Kołłątaja wschód, w rejonie Osiedla Podwale- Warpie,
 - b) Długoszyń, w rejonie południowej obwodnicy Długoszyna, od ul. Długoszyńskiej do ul. Dąbrowskiego,
 - c) Dąbrowa Narodowa, w rejonie zachodniej obwodnicy miasta od ul. Katowickiej, wzdłuż lasu do ul. Długoszyńskiej,
 - d) Jeleń, przy ul. Wiosny Ludów i Sulińskiego,
 - e) Ciężkowice, w rejonie projektowanej obwodnicy południowej Ciężkowic i ul. Wyzwolenia,
 - f) Szczakowa, na terenach proponowanych pod zabudowę rezydencjalną.
- 6) Podział terenu na działki budowlane winien:
 - a) w miarę możliwości uwzględniać obsługę komunikacyjną sąsiednich terenów nie objętych scaleniem (na zasadzie wspólnego dojazdu),
 - b) uwzględnić obsługę komunikacyjną drogami publicznymi terenów w drugiej i następnych liniach zabudowy,
 - c) maksymalnie ograniczyć obsługę komunikacyjną terenów w drugiej linii zabudowy za pomocą służebności przejazdu przez działki w pierwszej linii zabudowy oraz nie dopuścić do obsługi komunikacyjnej za pomocą służebności przejazdu terenów poza drugą linią zabudowy,
 - d) kształtować walory krajobrazowo – estetyczne przyszłych zespołów zabudowy,
 - e) uwzględniać właściwe, niekonfliktowe rozmieszczenie funkcji, a tym samym zabudowie mieszkaniowej zapewnić duży stopień prywatności,
 - f) umożliwić w porozumieniu z zarządzającymi sieciami infrastruktury technicznej prowadzenie tych sieci wzdłuż dróg i ciągów komunikacyjnych oraz lokalizację stacji transformatorowych,
 - g) ograniczyć liczbę powiązań ulic niższej kategorii z ulicami wyższej kategorii w każdym przypadku, gdy istnieje taka możliwość techniczno – terenowa zgodnie z przepisami odrębnymi⁵³,
 - h) zapewnić nowo wyznaczonej działce budowlanej dostęp do drogi publicznej.
- 7) Proponuje się, aby najmniejszy teren, który może być poddany procesom scalania i podziału był wyznaczony osiami ulic jako zamknięty kwartał.

⁵² Ustawa o gospodarce nieruchomościami z dnia 30 listopada 2004r. tekst jednolity (Dz. U. z 2000r. nr 261 poz. 2603)

⁵³ Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz.U. z 1999r nr 43 poz. 430)

- 8) Szczegółowe zasady scalania i podziału nieruchomości należy określić zgodnie z przepisami odrębnymi.

3. **Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².**

W oparciu o uwarunkowania i ustalenia studium, wskazuje się obszary, na których mogą być rozmieszczone obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²:

- 1) węzeł strategiczny - **Tereny przemysłowe „Zachód”** (na południe od ul. Orłąt Lwowskich, między istniejącą linią kolejową a drogą S1); obszar jest objęty Uchwałą nr XXVI/284/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r. o przystąpieniu do sporządzania miejscowego planu – zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowych „Zachód” w Jaworznie,
- 2) *skreślony.* *

3a. *Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² **

- 1) *tereny składowiska poprzemysłowego przy szybie „Piłsudski”,*
- 2) *tereny projektowanego „Nowego Miasta”*
- 3) *obszar ograniczony ulicami : Królowej Jadwigi, Grunwaldzką, Mickiewicza.*

4. **Obszary przestrzeni publicznych.**

Na podstawie uwarunkowań i ustaleń niniejszego Studium na terenie miasta Jaworzna wyróżnia się trzy obszary dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względów na ich położenie i cechy funkcjonalno – przestrzenne. Obszary są położone w obrębie:

- 1) istniejącego centrum miasta, obejmując Rynek i przyległe tereny pomiędzy ulicą Pocztową, Grunwaldzką i Królowej Jadwigi; obszar objęty jest Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Jaworzno – ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o. w granicach miasta Jaworzna, przyjętym Uchwałą nr XLI/720/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r. - plan wymaga aktualizacji jak wspomniano w pkt.1.,
- 2) projektowanego „Nowego Miasta”, nowego współczesnego centrum miasta; obszar jest objęty „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszarów strategicznych oraz restrukturyzacji i przebudowy przemysłu w dzielnicy Śródmieście i Centrum miasta Jaworzna”, przyjętym Uchwałą nr XXII/434/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 maja 2000r. - plan wymaga aktualizacji jak wspomniano w pkt.3.2,
- 3) projektowanego obszaru usług centrotwórczych po zlikwidowanej elektrowni Jaworzno I; obszar jest objęty „Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszarów strategicznych oraz restrukturyzacji i przebudowy przemysłu w dzielnicy Śródmieście i Centrum miasta Jaworzna”, przyjętym Uchwałą nr XXII/434/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 maja 2000r. - Plan wymaga aktualizacji jak wspomniano w pkt.3.2.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

XIV. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Plansza nr 3 w skali 1:20 000 - Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

1. Plany uchwalone.

Miasto posiada 14 uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Aktualizacji nie wymagają plany:

- 1) zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w dzielnicy Jeleń przyjęta Uchwałą nr XXVI/482/2000 z dnia 31 sierpnia 2000r.,
- 2) zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w rejonie węzła autostrady w dzielnicy Jeleń - Uchwała nr XXVII/484/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 31 sierpnia 2000r.,
- 3) zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w dzielnicy Jeleń Dąb przyjęta Uchwałą nr XLIII/758/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 grudnia 2001r.,
- 4) zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w dzielnicy Długoszyń przyjęta Uchwałą nr XXX/552/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 listopada 2000r.,
- 5) zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Jaworzno- ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o. dla części obszaru Zakładów Chemicznych „Organika Azot” w Jaworznie przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie nr XXVI/283/2004 z dnia 24 czerwca 2004r.,
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie stadionu „Victoria” przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie nr XXVI/281/2004 z dnia 24 czerwca 2004r.

Pozostałe plany wymagają aktualizacji w związku z ustaleniami niniejszego Studium:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów strategicznych oraz restrukturyzacji i przebudowy przemysłu w dzielnicy Śródmieście i Centrum miasta Jaworzna przyjęty Uchwałą nr XXII/434/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 maja 2000r., ze względu na węzeł strategiczny Nowe Miasto, zmiany w układzie komunikacji oraz w przeznaczeniu i zasadach zagospodarowania terenów,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru budownictwa mieszkaniowego Warpie - Podwałe przyjęty Uchwałą XL/701/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 września 2001r., zmiany w układzie komunikacji, projektowana północna obwodnica centrum,
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna dla dzielnicy Szczakowa przyjęty Uchwałą nr XLII/739/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 29 listopada 2001r., zmiany w układzie komunikacji, projektowana południowa obwodnica Szczakowej,
- 4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja zachód przyjęty Uchwałą Nr XI/113/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r., podniesienie klasy ulicy Kołłątaja z Z do G,
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja – wschód przyjęty Uchwałą Nr XI/114/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r., podniesienie klasy ulicy Kołłątaja z Z do Gm
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Chełmońskiego – południe przyjęty Uchwałą nr VIII/76/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 marca 2003r. zmiany w układzie komunikacji, podniesienie klasy ulicy Kołłątaja z Z do G,

- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Martyniaków w Jaworznie przyjęty Uchwałą XXVI/282/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r., zmiany w układzie komunikacji.

2. Plany podjęte.

Rada Miejska w Jaworznie podjęła uchwały o przystąpieniu do opracowania 10 planów. Z tego nie wymagają zmiany granic opracowania plany:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Niedzieliska” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/290/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Łubowiec” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/287/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.,
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Osiedle Stałe” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/289/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.,
- 4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Wojska Polskiego- Południe” w Jaworznie. Uchwała nr XXIX/330/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 września 2004r.,
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Wysoki Brzeg” w Jaworznie. Uchwała nr XXX/349/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 października 2004r.,
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu obszaru pn. „Park Północny” – Pieczyska i Sosina. Uchwała nr XXI/232/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 4 marca 2004r. oraz Uchwała Nr XXXIII/373/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie częściowej zmiany uchwały Nr XXI/232/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 4 marca 2004r. w sprawie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obszaru pn. „Park Północny”, objętego programem rewitalizacji i rozwoju zdegradowanych obszarów przemysłowych Jaworzna,
- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowych „Zachód” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/284/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r.

Zmiany granic opracowania ze względu na ustalenia studium, wymagają plany:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Długoszyń – Chropaczówka” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/286/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r., ze względu na projektowaną południową obwodnicę Długoszyń.
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Dąbrowa Narodowa” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/288/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r., ze względu na poszerzenie terenu opracowania do granicy miasta i zlikwidowanej linii kolejowej (tereny budownictwa rezydencjalnego) oraz projektowaną obwodnicę zachodnią Dąbrowy Narodowej,
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Góra Piasku” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/285/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 czerwca 2004r., ze względu na projektowaną południową obwodnicę Szczakowej.

3. Plany proponowane.

Proponuje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego związanych z ustaleniami niniejszego Studium dotyczących komunikacji i przeznaczenia terenów oraz obejmujących tereny wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Parku Północno – Wschodniego,
- 2) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowo – usługowej i rezydencjalnej oraz komunikacji w Ciężkowicach po wschodniej stronie torów PKP,
- 3) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowo – usługowej i komunikacji w Ciężkowicach po zachodniej stronie torów PKP,

- 4) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej w Jeleniu w rejonie ul. Wiosny Ludów i ul. Ks.J.Sulińskiego,
- 5) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów produkcyjno- usługowych, składowisk i rekultywacji w rejonie ul. Wojska Polskiego i ul. Mysłowickiej,
- 6) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowych ukształtowanych obejmujących Zakłady Chemiczne „Organika- Azot” S.A. oraz przedsiębiorstwa zlokalizowane na terenach wykupionych i dzierżawionych.,
- 7) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Poległych w Jaworznie w celu rozstrzygnięcia możliwości zabudowy.

4. Proponowana kolejność przystąpienia do opracowania lub aktualizacji planów

- 1) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszarów strategicznych oraz restrukturyzacji i przebudowy przemysłu w dzielnicy Śródmieście i Centrum miasta Jaworzna przyjęty Uchwałą nr XXII/434/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 maja 2000r. - **aktualizacja.**
- 2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowych „Zachód” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/284/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r. - **nowy plan.**
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna dla dzielnicy Szczakowa przyjęty Uchwałą nr XLII/739/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 29 listopada 2001r. - **aktualizacja.**
- 4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Dąbrowa Narodowa” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/288/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r. - **nowy plan.**
- 5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowo – usługowej w Jeleniu w rejonie ul. Wiosny Ludów i ul. Ks.J.Sulińskiego. - **nowy plan.**
- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Chełmońskiego – południe przyjęty Uchwałą nr VIII/76/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 marca 2003r. - **aktualizacja.**
- 7) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru budownictwa mieszkaniowego Warpie - Podwałe przyjęty Uchwałą XL/701/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 września 2001r. - **aktualizacja.**
- 8) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Niedzieliska” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/290/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r. - **nowy plan.**
- 9) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja – wschód przyjęty Uchwałą Nr XI/114/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r. - **aktualizacja.**
- 10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja – zachód przyjęty Nr XI/113/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r. - **aktualizacja.**
- 11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Góra Piasku” w Jaworznie. Uchwała nr XXVI/285/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 czerwca 2004r. - **nowy plan.**
- 12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowo – usługowej i rezydencjalnej oraz komunikacji w Ciężkowicach po wschodniej stronie torów PKP. - **nowy plan.**
- 13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zabudowy mieszkaniowo – usługowej i komunikacji w Ciężkowicach po zachodniej stronie torów PKP. - **nowy plan.**
- 14) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Parku Północno – Wschodniego - **nowy plan.**

Kolejność przystępowania do planów powinna uwzględniać możliwości finansowe gminy w zakresie ciążącego na niej obowiązku uzbrojenia terenów oraz w zakresie możliwości

realizacji roszczeń przewidzianych art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

5. Proponowane programy, prace badawcze i opracowania

Sporządzenie lub aktualizacja m.p.z.p. powinny być poprzedzone wykonaniem następujących opracowań rozwijających ustalenia studium:

- 1) studium konserwatorskie miasta,
- 2) studium programowo- przestrzenne i rewaloryzacji dla strefy A1 ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmującej tereny wokół rynku, położone pomiędzy ulicami: Obrońców Poczty Gdańskiej, Żółkiewskiego, Pocztową, Grunwaldzką do ul. Zielonej, dalej tyłami zabudowy przy ul. Pocztowej do ul. Królowej Jadwigi i ul. Krótkiej,
- 3) studium programowo- przestrzenne dla terenów zabudowy usługowej projektowanej węzła strategicznego Nowe Miasto zlokalizowanych na terenach po szybie Kościuszko,
- 4) studium programowo- przestrzenne dla terenów zabudowy usługowej projektowanej na terenach po elektrowni Jaworzno I,
- 5) programy szczególne, rehabilitacji i rozwoju, dla terenów ukształtowanej zabudowy mieszkaniowo- usługowej wskazanych do rehabilitacji:
 - a) w Śródmieściu – Os. Leopold, Os.Górnice, Os.Podwale, Os.Podłęże, Os. Na Skałce i Os.Wandy,
 - b) w Dąbrowie Narodowej i Os.Stałym – Os.Stałe bez części mieszkaniowej z okresu socrealizmu objętej ochroną konserwatorską,
 - c) w Szczakowej – Os.Gagarina.
- 6) mapa akustyczna miasta
- 7) program ochrony środowiska przed hałasem.

XV. Tereny zamknięte i obszary problemowe.

1. Tereny zamknięte.

W granicach administracyjnych miasta Jaworzna nie występują tereny zamknięte podległe Ministerstwu Obrony Narodowej⁵⁴.

W granicach administracyjnych miasta występują tereny zamknięte wyznaczone przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej decyzją z dnia 28.12.2000r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych.

Tereny kolejowe mające znaczenie państwowe⁵⁵ obejmują przebiegające przez miasto kolejowe **korytarze transportowe** i linie kolejowe relacji:

- 1) **Jaworzno Szczakowa – Kraków Główny** osobowy linia nr 133,
- 2) **Jaworzno Szczakowa – Mysłowice** linia nr 134,
- 3) Sosnowiec Maczki SMA – Jaworzno Szczakowa JSC, linia nr 666,
- 4) Sosnowiec Maczki – Długoszyń, linia nr 667.

W/w linie kolejowe oraz pozostałe linie PKP oznaczono na planszy nr 1 w skali 1:10 000, (1:20 000) – kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego.

Wymagania w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie budynków, drzew, krzewów, elementów ochrony akustycznej regulują przepisy odrębne⁵⁶.

2. Obszary problemowe.

Nie wyznacza się osobnych obszarów problemowych. Problemy przestrzenne miasta przedstawione w części I „Synteza Uwarunkowań” rozdział V, zostały uwzględnione w proponowanych ustaleniach tekstowych i graficznych

⁵⁴ Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 18 lipca 2003r. w sprawie terenów zamkniętych dla obronności państwa (Dz.U. z dnia 13.08.2003r.)

⁵⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2004r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu państwowym (Dz.U. nr 273 poz.2704 z 2004r.)

⁵⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 10 listopada 2004r. „w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie budowli i budynków, drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych” (Dz.U. nr 249 poz.2500 z 2004r.)

XVI. Realizacja ustaleń studium.

A. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Studium jest wyrazem polityki przestrzennej gminy, określa planowane przekształcenia przestrzeni i podstawowe przeznaczenie terenów. Nie jest przepisem gminnym, materializuje się w formie aktu prawa miejscowego, którym jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (m.p.z.p.). M.p.z.p. szczegółowo określa przeznaczenie, warunki i sposoby zagospodarowania i użytkowania poszczególnych nieruchomości na terenach wyznaczonych w Studium.

Ustalenia Studium nie wywołują bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu gminy, podczas gdy ustalenia m.p.z.p. zgodnie z art. 36 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mogą takie skutki powodować.

M.p.z.p. ma być **sporządzony zgodnie z ustaleniami studium** (art. 15 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Poza studium, na ustalenia m.p.z.p. będą miały wpływ:

- uwarunkowania lokalne, określone szczegółowo w skali planu (1:1000, 1:2000),
- złożone wnioski po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania planu,
- uwagi wniesione po wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu,
- uwarunkowania i potrzeby miejscowe.

W odniesieniu do poszczególnych terenów oraz kierunków i wskaźników podanych w rozdziale III „Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów”, warunki zachowania zgodności m.p.z.p. z ustaleniami studium przedstawiają się następująco:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej ukształtowane, w tym tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej wielorodzinnej wymagające rehabilitacji:
 - a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności ukształtowane:
 - a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów mieszkaniowo- usługowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium, np. na pojedynczej nieruchomości można zlikwidować istniejącą funkcję mieszkaniową bądź usługową a zastąpić ją dopuszczalnym sposobem zagospodarowania lub utrzymać istniejące użytkowanie.^{a)}

^{a)} przeznaczenie ogólne może być nie do zrealizowania w przypadkach:

- braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nierolne lub nieleśne,

- braku środków budżetowych na realizację dróg publicznych układu podstawowego dla obsługi projektowanych terenów mieszkaniowych,
- występowania lokalnych czynników fizjograficznych uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego,
- występowania enklaw pojedynczej zabudowy ustalonej w studium jako ukształtowane tereny zabudowy mieszkaniowo- usługowej a faktycznie powstałej jako zabudowa zagrodowa.

- 3) tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej o niskiej intensywności projektowane:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów mieszkaniowo- usługowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu, *a w Byczynie jako wynik uwzględnienia uwarunkowań wynikających z określenia wpływu planowanej eksploatacji węgla kamiennego na powierzchnię, **
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.^{a)}

^{a)} przeznaczenie ogólne może być nie do zrealizowania w przypadkach:

- braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nierolne lub nieleśne,
- braku środków budżetowych na realizację dróg publicznych układu podstawowego dla obsługi projektowanych terenów mieszkaniowych,
- występowania lokalnych czynników fizjograficznych uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego,

- 4) tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej o niskiej intensywności rezerwowe:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów mieszkaniowo- usługowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu, *a w Byczynie jako wynik uwzględnienia uwarunkowań wynikających z określenia wpływu planowanej eksploatacji węgla kamiennego na powierzchnię, **
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.^{a)}

^{a)} przeznaczenie ogólne może być nie do zrealizowania w przypadkach:

- braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nierolne lub nieleśne,
- braku środków budżetowych na realizację dróg publicznych układu podstawowego dla obsługi projektowanych terenów mieszkaniowych,
- występowania lokalnych czynników fizjograficznych uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego,

- 5) tereny przemysłowe ukształtowane:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności o potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów przemysłowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym. w Studium, np. na pojedynczej nieruchomości można zlikwidować istniejącą funkcję przemysłową a zastąpić ją dopuszczalnym sposobem zagospodarowania.
- 6) tereny produkcyjno-usługowe projektowane:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów produkcyjno- usługowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.^{a)}
- ^{a)} przeznaczenie ogólne może być nie do zrealizowania w przypadkach:
- braku zgody na przeznaczenie terenów rolnych lub leśnych na cele nierolne lub nieleśne,
 - braku środków budżetowych na realizację dróg publicznych układu podstawowego dla obsługi projektowanych terenów mieszkaniowych,
 - występowania lokalnych czynników fizjograficznych uniemożliwiających realizację przeznaczenia podstawowego,
- 7) tereny poprzemysłowe i składowiska przeznaczone do przekształceń w kierunku produkcyjno-usługowym:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów produkcyjno- usługowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.
- 8) tereny zabudowy usługowej ukształtowane:
- a) obowiązujące jest przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb

- i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
- c) granice wyznaczonych terenów zabudowy usługowej mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium, np. na pojedynczej nieruchomości można zlikwidować istniejącą funkcję usługową i zastąpić ją dopuszczalnym sposobem zagospodarowania.
- 9) tereny zabudowy usługowej projektowane- obszar zabudowy Nowego Miasta, na przekształconych terenach po szybie „Kościuszko” o funkcji administracyjno – usługowo – handlowej:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów usługowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.
- 10) tereny zabudowy usługowej projektowane- obszar zabudowy usług centrotwórczych; obszar zabudowy usług centrotwórczych na terenach po elektrowni Jaworzno I:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów usługowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.
- 11) tereny sportu i rekreacji ukształtowane:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów sportu i rekreacji mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium,

np. na pojedynczej nieruchomości można zlikwidować istniejącą funkcję i zastąpić ją dopuszczalnym sposobem zagospodarowania.

- 12) tereny sportu i rekreacji projektowane:
 - a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów sportu i rekreacji mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - d) przeznaczenie i użytkowanie jednostkowych nieruchomości może być doprecyzowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych w sposób nie kolidujący z ogólnym przeznaczeniem terenu wyznaczonym w Studium.
- 13) tereny ogródków działkowych:
 - a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) granice wyznaczonych terenów ogródków działkowych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu.
- 14) tereny lasów ochronnych ukształtowane:
 - a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych, **w szczególności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ****
 - c) granice wyznaczonych terenów lasów ochronnych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości lub granicę polno-leśną.
- 15) tereny cmentarzy ukształtowane:
 - a) granice wyznaczonych terenów cmentarzy mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie może być realizowane przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.
- 16) tereny zieleni urządzonej ukształtowane i projektowane; *tereny zieleni nieurządzonej* *:
 - a) granice wyznaczonych terenów zieleni urządzonej mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,

** **zmiana wprowadzona Uchwałą Nr**

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- b) dopuszczalne zagospodarowanie może być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) *dopuszczalne jest etapowe przekształcanie obszaru w rejonie Parku im. Lotników Polskich pomiędzy os. „Stałym”, POD „Jawor” i ul. Grunwaldzką w kierunku zieleni parkowej, poprzez kolejne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzane najpierw dla terenów będących własnością gminy, a następnie (w miarę potrzeb i możliwości finansowych) dla terenów będących aktualnie gruntami leśnymi Skarbu Państwa.**
- 17) teren składowania odpadów komunalnych projektowany:
- a) granice wyznaczonych terenów składowania odpadów komunalnych mogą być skorygowane wyłącznie ze względu na granice własności nieruchomości oraz uwarunkowania miejscowe wynikające ze skali planu,
 - b) ograniczenie zagospodarowania oraz wskaźniki zagospodarowania zgodne z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
- 18) tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i łąki proponowane pod wielkotowarową produkcję rolną:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.
- 19) tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej i łąki proponowane do prowadzenia produkcji roślinnej w oparciu o zasady dobrej praktyki rolniczej:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.
- 20) tereny zalesień:
- a) przeznaczenie terenów oraz ograniczenia ich zagospodarowania są obowiązujące,
 - b) dopuszczalne zagospodarowanie oraz wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów mogą być skorygowane w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych,
 - c) oprócz terenów proponowanych w studium do zalesienia mogą być przeznaczane inne tereny gruntów rolnych o niekorzystnych warunkach dla produkcji rolnej i niskich walorach przyrody i krajobrazu spełniające warunki określone w przepisach odrębnych oraz wyznaczone w m.p.z.p.
- 21) obszary i obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną:
- a) obowiązujące jest przeznaczenie terenów oraz zasady i ograniczenia użytkowania obszarów i obiektów przyrodniczych objętych ochroną prawną

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

- określone decyzjami Ministra OŚiZNL, Wojewody Katowickiego oraz Rady Miejskiej w Jaworznie,
- b) zagospodarowanie określone jako dopuszczalne jest możliwe jeżeli nie wyklucza go akt powołujący formę ochrony.
- 22) obszary i obiekty przyrodnicze proponowane do objęcia ochroną prawną:
- wprowadzenie ochrony prawnej do miejscowego planu i uchwalenie planu nie skutkuje wejściem w życie form ochrony przewidzianych ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. (Dz. U. z 2004r. nr 92 poz. 880); niezbędne jest przeprowadzenie odrębnego postępowania na mocy tej ustawy,
 - jeżeli wojewoda nie wyznaczył obszaru i obiektu przyrodniczego oraz formy ich ochrony prawnej rada gminy w drodze uchwały może określić nazwę, położenie, obszar i formę ochrony, a także ustalenia i zakazy dotyczące czynnej ochrony ekosystemów,
 - prawnymi formami ochrony przyrody mogą być objęte także inne obszary, obiekty przyrodnicze i pomniki przyrody oprócz wymienionych w studium w zależności od potrzeb i uwarunkowań lokalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych.
- 23) tereny dróg i tereny kolejowe:
- przebieg, potrzeby modernizacji i przebudowy oraz wyznaczenie nowych ulic dojazdowych i dróg wewnętrznych pieszo - jezdnych obsługujących istniejącą i projektowaną zabudowę powinien zostać rozwiązany w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu następujących zasad:
 - jako obowiązujące przyjmuje się zachowanie określonego w studium kierunku powiązań wynikającego z funkcji drogi, z dopuszczeniem korekt przebiegu, **
 - linie rozgraniczające projektowanych ulic, dróg zgodne z przepisami odrębnymi,
 - projektowane ulice w formie sięgacza należy zakończyć placami do zawracania zgodnie z wymaganiami dla dróg pożarowych,
 - projektowane ulice równoległe do ulic istniejących należy łączyć prostymi przewiązkami odległymi od siebie maksimum 400 m,
 - dopuszcza się odstępstwo od obowiązujących przepisów dotyczących szerokości linii rozgraniczających dla modernizowanych istniejących ulic w zabudowie ukształtowanej, szczególnie na terenach objętych ochroną konserwatorską⁵⁷,
 - w przypadku odstępstwa należy ustalić zasady prowadzenia infrastruktury technicznej oraz wprowadzić „szykany” ograniczające prędkość,
 - należy ograniczyć obsługę komunikacyjną poszczególnych działek na zasadzie służebności przejazdu do sytuacji absolutnie wyjątkowych.
 - na terenach dróg i ulic wyznaczonych w studium dopuszcza się realizację obiektów obsługi komunikacyjnej (np. miejsc postojowych, stacji paliw, itp.), zgodnie z przepisami odrębnymi.
 - na terenach dróg i ulic przechodzących przez lasy i tereny zieleni urządzonej oraz tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej należy wykonać przepusty i przejścia umożliwiające swobodną migrację zwierząt
 - propozycje linii rozgraniczających dróg i ulic wrysowanych na planszach ustaleń studium są propozycją studium, przebieg projektowanych i modernizowanych ulic od klasy L do klasy GP należy skonkretyzować w

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

⁵⁷ Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz.U. z 1999r nr 43 poz. 430)

- ustaleniach m.p.z.p. z uwzględnieniem uwarunkowań terenowych, prawnych i technicznych oraz przepisów odrębnych³¹, na terenach produkcyjno-usługowych projektowanych dopuszcza się w m.p.z.p. uzupełnienie projektowanego układu komunikacyjnego o dodatkowe drogi klasy L,
- d¹⁾ *dopuszcza się zmianę klasy technicznej drogi (podniesienie lub obniżenie) określonej w studium, jeśli jest ona zgodna z klasą wymaganą dla danej kategorii drogi,**
 - e) potrzeby i wskaźniki bilansowania miejsc postojowych mogą być skorygowane w zależności od uwarunkowań i zamierzeń lokalnych,
 - f) wyznaczone w Studium trasy rowerowe o znaczeniu regionalnym i lokalnym mogą być uzupełnione ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w sposób nie naruszający podstawowego przeznaczenia terenów oraz przepisów odrębnych,
 - g) granice terenów zamkniętych można zmienić tylko w trybie ich ustanowienia.
- 24) tereny wyłączone z zabudowy.
Na terenach wyłączonych z zabudowy w Byszynie w rejonie Morgi i Nowego Stawu utrzymuje się zabudowę mieszkaniowo- usługową ukształtowaną bez możliwości rozbudowy.
- 25) Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
- a) Uszczegółowienie ogólnych wytycznych konserwatorskich w odniesieniu do poszczególnych terenów i obiektów powinno nastąpić w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w zależności od uwarunkowań lokalnych w porozumieniu z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
 - b) Granice i zasady zagospodarowania stref ochrony konserwatorskiej mogą być skonkretyzowane i uszczegółowione w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
 - c) Jeżeli m.p.z.p. wykażą konieczność utworzenia stref ochrony konserwatorskiej bądź objęcia ochroną poszczególnych obiektów, które nie były wyznaczone w studium dopuszcza się ich ustalenie w porozumieniu z Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
 - d) Nakaz uzgadniania wszystkich przedsięwzięć z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków może być ograniczony w planie.

B. Decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie jest przepisem gminnym i nie może stanowić podstawy decyzji administracyjnych ustalających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustalenie to następuje jedynie w oparciu o przepisy prawa odnoszące się do przedmiotu i terenu objętego decyzją. A zatem nie ma podstaw prawnych do odmowy wydania decyzji w przypadku braku zgodności planowanego przedsięwzięcia z zapisami studium. Jeżeli taka niezgodność występuje, a gmina nie zdażyła jeszcze uchwalić planu — to może zawiesić postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji. Jeżeli w ciągu dwóch miesięcy rada gminy nie podejmie uchwały o przystąpieniu do uchwalenia planu, albo plan nie zostanie uchwalony w ciągu 12 miesięcy to należy podjąć opisane postępowanie. Mimo braku bezpośredniego przełożenia ze studium do decyzji, zaleca się każdorazowo porównanie uwarunkowań i ustaleń określonych w Studium z zagospodarowaniem proponowanym przez wnioskodawcę. W razie oczywistych kolizji, można zawiesić postępowanie administracyjne i przystąpić do sporządzenia planu, który ustali właściwe przeznaczenie terenu.

* zmiana wprowadzona Uchwałą Nr XXI/258/2008 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 28 kwietnia 2008 r.

XVII. Słownik pojęć.

1. **czynniki motoryczne rozwoju lokalnego**- to takie czynniki, które można uznać za zmienne decyzyjne najsilniej wywołujące zmiany strukturalne, które w równym stopniu są pod wpływem innych zmiennych jak i same wpływają na synergię innych czynników rozwoju.
2. **dyspersja stref aktywności gospodarczej**- rozproszenie stref aktywności gospodarczej w przestrzeni miejskiej
3. **ekologiczne strefy buforowe przedsiębiorstw**- tereny otwarte oddzielające tereny przemysłowe od innych (dystanse przestrzenne)
4. **humanizacja**- to proces przekształceń przestrzeni miejskiej ukierunkowany na dostosowanie form jej użytkowania do oczekiwań grup społecznych zamieszkujących dany teren, ułatwiających codzienną aktywność mieszkańców w tym grup dystrybucyjnych. Jest to przede wszystkim znoszenie barier skali koncentracji ludności i budownictwa mieszkaniowego poprzez kompozycje terenów osiedlowych na rzecz dogodności komunikacyjnych, rekreacyjnych i usług podstawowych.
5. **kolaps środowiskowy**- to proces prowadzący do opuszczenia terenów użytkowanych przez społeczność lokalną lub podmiotów gospodarczych na dużą skalę wskutek ekspansji zagrożeń ekologicznych nagromadzonych na danym terenie i brakiem możliwości ich powstrzymania.
6. **odnowa miasta**- to proces harmonijnego i wielostronnego rozwoju miasta przez adaptację starych zasobów do nowych potrzeb. Efektem odnowy miasta jest poprawa warunków życia w mieście, ochrona i zachowanie starych zasobów oraz integracja form historycznych i współczesnych. Cele odnowy szczególnie należy odróżnić od przebudowy niesprawnych już układów komunikacyjnych w centrach miast i kształtowania miejskich systemów terenów otwartych
7. **procesy periurbanizacji**- w niskim stopniu kontrolowany proces urbanizacji obszarów podmiejskich lub użytkowanych rolniczo wskutek przemieszczania się ludności z obszarów centralnych miasta, których ze względów ekonomicznych nie stać na zamieszkanie w obszarach centralnych albo, dla których śródmieście przestało być atrakcyjnym środowiskiem zamieszkania.
8. **rehabilitacja**- to przywracanie poprzedniej wartości obiektów lub przestrzeni obejmująca działania techniczne i w szczególności społecznie ukierunkowane na przebudowę struktury społecznej przestrzeni miejskiej lub jej części dla powstrzymania procesu degradacji technicznej poprzez wtórną do niej degradację społeczną przestrzeni lub jej części
9. **relokacji działalności gospodarczej i związane z tym powstawanie obszarów „rdzy przemysłowej”**- przenoszenie się podmiotów gospodarczych na inne atrakcyjne tereny z pozostawieniem terenów, obiektów i urządzeń niezagospodarowanych
10. **renaturalizacja stref poprzemysłowych**- przywrócenie funkcji biologicznej terenów
11. **renowacja**- to techniczny proces odnawiania, przywracania stanu poprzedniej świetności lub dobrej kondycji właściwej dla obiektu lub zespołu obiektów.
12. **restrukturyzacja** – to przebudowa i przekształcanie w generalnym rozumieniu przestrzeni miejskiej
13. **reurbanizacja śródmieścia**- zmiana skali i formy użytkowania, wprowadzenie funkcji ponadlokalnych i przestrzeni publicznych.
14. **rewaloryzacja**- to zespół działań prowadzonych na obszarach i obiektach zdegradowanych dla przywrócenia poprzednich istniejących kiedyś walorów, cech jakościowych charakterystycznych dla obiektów, zespołu obiektów czy fragmentu przestrzeni, oznaczać może także dodawanie walorów unowocześnienia funkcji, czyli podniesienia jakości przestrzeni
15. **rewitalizacja**- to wywoływanie zmian strukturalnych w przestrzeni miejskiej zmierzające do wzmocnienia pozycji konkurencyjnej miasta a także atrakcyjności jego przestrzeni fizycznej, kulturowej, społecznej, technicznej i ekonomicznej. Strategia

rewitalizacji ukierunkowana jest na wartości rynkowe przestrzeni, wzmocnienie i wyeksponowanie wartości dziedzictwa kulturowego, poprawę warunków życia społeczności zamieszkującej obszar rewitalizacji. Rewitalizacja posiada także kontekst marketingowy sprowadzony do formuły 4S (strategiczny, społeczny, sustainable (podtrzymywalny) i strukturalny). W tym ujęciu **projekty rewitalizacji przestrzeni miejskiej** są częścią planowania urbanistycznego ukierunkowanego na; wzmocnianie pozycji konkurencyjnej miasta, osiąganie kompromisu rynkowej gry o przestrzeń, spełnianie warunków rozwoju podtrzymywalnego, wzmocnienie potencjału integracji struktury przestrzennej miasta

16. **strefy odnowy przemysłowej**- tereny istniejących zakładów przemysłowych do utrzymania funkcji przemysłowej
17. **suburbanizacja** (odpływ ludności do stref podmiejskich, położonych poza granicami miasta)
18. **wysokość budynku** – należy przez to rozumieć wymiar mierzony od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku do górnej płaszczyzny stropu bądź najwyższej położonej krawędzi stropodachu nad najwyższą kondygnacją użytkową, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, albo do najwyższej położonej górnej powierzchni innego przekrycia
19. **działka budowlanej** – należy przez to rozumieć nieruchomość gruntową lub działkę gruntu, której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej spełniają wymogi realizacji obiektów budowlanych, wynikające z odrębnych przepisów i aktów prawa miejscowego.
20. **budynek użyteczności publicznej** - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynek biurowy i socjalny,
21. **zabudowa śródmiejska** - należy przez to rozumieć zgrupowanie intensywnej zabudowy na obszarze funkcjonalnego śródmieścia, który to obszar stanowi faktyczne lub przewidywane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego centrum miasta lub dzielnicy miasta,
22. **zabudowa jednorodzinna** - należy przez to rozumieć jeden budynek mieszkalny jednorodzinny lub zespół takich budynków, wraz z budynkami garażowymi i gospodarczymi
23. **zabudowa zagrodowa** - należy przez to rozumieć w szczególności budynki mieszkalne, budynki gospodarcze lub inwentarskie w rodzinnych gospodarstwach rolnych, hodowlanych lub ogrodniczych oraz w gospodarstwach leśnych
24. **budynek mieszkalny** - należy przez to rozumieć:
 - a) budynek mieszkalny wielorodzinny,
 - b) budynek mieszkalny jednorodzinny,
25. **budynek zamieszkania zbiorowego** - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do okresowego pobytu ludzi, w szczególności hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, dom wycieczkowy, schronisko młodzieżowe, schronisko, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, a także budynek do stałego pobytu ludzi, w szczególności dom dziecka, dom rencistów i dom zakonny,
26. **budynek rekreacji indywidualnej** - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do okresowego wypoczynku,
27. **budynek gospodarczy** - należy przez to rozumieć budynek przeznaczony do niezawodowego wykonywania prac warsztatowych oraz do przechowywania materiałów, narzędzi, sprzętu i płodów rolnych służących mieszkańcom budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego, budynku rekreacji indywidualnej, a

- także ich otoczenia, a w zabudowie zagrodowej przeznaczony również do przechowywania środków produkcji rolnej i sprzętu oraz płodów rolnych,
28. **poziom terenu** - należy przez to rozumieć poziom projektowanego lub urządzonego terenu przed wejściem głównym do budynku nie będącym wejściem **wyłącznie do pomieszczeń gospodarczych lub pomieszczeń technicznych**,
 29. **kondygnacja** - należy przez to rozumieć poziomą nadziemną lub podziemną część budynku, zawartą między górną powierzchnią stropu lub warstwy wyrównawczej na gruncie a górną powierzchnią stropu lub stropodachu znajdującego się nad tą częścią, w tym poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą wysokość w świetle nie mniej niż 2,0 m, z wyjątkiem nadbudówek ponad dachem, takich jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, klimatyzacyjna lub kotłownia gazowa,
 30. **kondygnacja nadziemna** - należy przez to rozumieć kondygnację, której górna powierzchnia stropu lub warstwy wyrównawczej podłogi na gruncie znajduje się w poziomie lub powyżej poziomu projektowanego lub urządzonego terenu, a także każdą sytuowaną nad nią kondygnację,
 31. **powierzchnia terenu biologicznie czynna** - należy przez to rozumieć grunt rodzimy oraz wodę powierzchniową na terenie działki budowlanej, a także 50 % sumy powierzchni tarasów i stropodachów o powierzchni nie mniejszej niż 10 m² urządzonych jako stałe trawniki lub kwietniki na podłożu zapewniającym im naturalną wegetację.

XVIII. Wykaz materiałów źródłowych.

W opracowaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna wykorzystano informacje statystyczne gromadzone przez Urząd Statystyczny w Katowicach w publikacjach:

- 1) Statystyka gmin województwa Katowickiego, Urząd Statystyczny w Katowicach 1997r.,
- 2) Województwo Śląskie w 1998 roku. Ważniejsze dane o: województwie, powiatach, gminach. Urząd Statystyczny w Katowicach 1999r.,
- 3) Rocznik statystyczny województwa Śląskiego. Urząd Statystyczny w Katowicach 2000r.,
- 4) Rocznik statystyczny powiatów województwa Śląskiego. Urząd Statystyczny w Katowicach 2001r., 2002r.,
- 5) Powiaty w Polsce 2003r. GUS.

W opracowaniu posłużono się także informacjami uzyskanymi w Urzędzie Miasta:

- 1) Strategia mieszkalnictwa dla miasta Jaworzna, Tyskie Stowarzyszenie Zarządców Nieruchomości, Jaworzno wrzesień 2003r.,
- 2) Strategia zrównoważonego rozwoju miasta Jaworzno A 21 na lata 2001- 2015 przyjęta uchwałą Nr XLI/741/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r.,
- 3) Uwarunkowania przyrodnicze miasta Jaworzno- materiał do Studium, Przedsiębiorstwo Usługowe „Geograf”, Dąbrowa Górnicza 2003r.,
- 4) Studium komunikacyjne miasta Jaworzna, Przedsiębiorstwo Projektowo - Usługowe „Inkom” s.c., Katowice 2003r. na CD,
- 5) Studium wykonalności drogi Oświęcim – Chełmek – Libiąż – Jaworzno (Obejście Oświęcimia – Etap III, województwo Śląskie i Małopolskie; „System” Katowickie Przedsiębiorstwo Inżynierskie sp. z o.o. , 40-159 Katowice, ul. Jesionowa 9A,
- 6) Studium wykonalności projektu „Jaworznicki Park Przemysłowy”; Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. , Rzeszów, grudzień 2003,
- 7) Stan środowiska przyrodniczego terenów od powierzchniowego pomnika przyrody „Sasanka” poprzez kamieniołom do obszaru chronionego krajobrazu „Dobra wilkoszyn” w Jaworznie; Zakład Badawczo – Usługowy „EKOS”, Katowice 2003,
- 8) Stan środowiska miasta Jaworzna w latach 1999- 2001; Wydział Ochrony środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego w Jaworznie, czerwiec 2002,
- 9) Waloryzacja przyrodnicza Miasta Jaworzna. Obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych; Zakład Badawczo – Usługowy „EKOS, Jaworzno 1996,
- 10) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Jaworzno- ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o. dla części obszaru Zakładów Chemicznych „Organika Azot” w Jaworznie przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie nr XXVI/283/2004 z dnia 24 czerwca 2004r,
- 11) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Martyniaków w Jaworznie przyjęty Uchwałą XXVI/282/2004 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 czerwca 2004r,
- 12) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w rejonie stadionu „Victoria” przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Jaworznie nr XXVI/281/2004 z dnia 24 czerwca 2004r,

- 13) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja zachód przyjęty Uchwałą Nr XI/113/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r.,
- 14) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Kołłątaja – wschód przyjęty Uchwałą Nr XI/114/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 26 czerwca 2003r.,
- 15) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu przeznaczonego pod zabudowę w rejonie ulicy Chełmońskiego – południe przyjęty Uchwałą nr VIII/76/2003 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 marca 2003r.,
- 16) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w dzielnicy Jeleń Dąb przyjęta Uchwałą nr XLIII/758/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 grudnia 2001r.,
- 17) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna dla dzielnicy Szczakowa przyjęty Uchwałą nr XLII/739/2001 z dnia 29 listopada 2001r.,
- 18) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Terenu Górniczego Jaworzno- ZGE „Sobieski” Jaworzno III sp. z o.o. w granicach administracyjnych miasta Jaworzna przyjęty Uchwałą nr XLI/720/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 25 października 2001r.,
- 19) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru budownictwa mieszkaniowego Warpie-Podwałe przyjęty Uchwałą XL/701/2001 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 27 września 2001r.,
- 20) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w dzielnicy Długoszyń przyjęta Uchwałą nr XXX/552/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 30 listopada 2000r.,
- 21) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w rejonie węzła autostrady w dzielnicy Jeleń - Uchwała nr XXVI/484/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 31 sierpnia 2000r.,
- 22) Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Jaworzna w dzielnicy Jeleń przyjęta Uchwałą nr XXVI/482/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 31 sierpnia 2000r.,
- 23) Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego dla obszarów strategicznych oraz restrukturyzacji i przebudowy przemysłu w dzielnicy Śródmieście i Centrum miasta Jaworzna przyjęty Uchwałą nr XXII/434/2000 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 19 maja 2000r.,
- 24) Ocena zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta Jaworzna, Pracownia Architektoniczna Jerzy Makowski, czerwiec 2002r.,
- 25) Mapa Zasadnicza 1: 2000 z nakładką ewidencyjną na CD,
- 26) Mapa topograficzna 1: 10 000 na CD,
- 27) Mapa ulic miasta na CD,
- 28) Rejestr podmiotów gospodarki narodowej REGON,
- 29) Wieloletni Program Inwestycyjny- strona internetowa miasta Jaworzna,
- 30) Programy unijne miasta- strona internetowa miasta Jaworzna,
- 31) Plan Gospodarki Odpadami- strona internetowa miasta Jaworzna.

Ponadto wykorzystano:

- 1) Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju z 2001r. przyjęta przez Sejm RP 17 listopada 2000r (Monitor Polski nr 26 poz.432 z 26 lipca 2001r.) ,
- 2) Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006 – Warszawa luty 2003, (Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 stycznia 2003 roku, skorygowany zgodnie z decyzją Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2003 roku),
- 3) Założenia strategii rozwoju województwa Śląskiego. Zarząd Województwa Śląskiego; Katowice 1999 rok,
- 4) Strategia rozwoju województwa Śląskiego na lata 2000- 2015. Sejmik województwa Śląskiego; Katowice, 2000 rok,
- 5) Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Śląskiego (przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr II/21/2/2004 z dnia 21 czerwca 2004r.),
- 6) Regionalna strategia innowacji województwa Śląskiego na lata 2003-2013 opracowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
- 7) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Krakowa (uchwała Nr XII/87/03 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 kwietnia 2003r.),
- 8) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego (uchwała Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r.),
- 9) Rola sektora nieruchomości w wydajnej realokacji zasobów przestrzennych. Zeszyty BRE Bank- CASE, Warszawa 2002,
- 10) Bank Danych Regionalnych- strona internetowa GUS,
- 11) Prognoza demograficzna dla powiatu m. Jaworzna - strona internetowa GUS,
- 12) Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002- strona internetowa GUS,
- 13) Ankieta skierowana do kierowników komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego,
- 14) „Badania opinii mieszkańców Jaworzna o stanie miasta, warunkach życia i oczekiwaniach wobec władz miejskich”. Raport przygotowany przez: Instytut Badania Opinii i Rynku Pentor - Katowice S.A. dla Urzędu Miejskiego w Jaworznie. Jaworzno lipiec, 2004r.,
- 15) Wyniki warsztatów przeprowadzonych w Jaworznie w dniach:
 - warsztat I- 16.01.2004r.,
 - warsztat II- 5.03.2004r.,
 - warsztat III- 26.03.2004r.,
 - warsztat IV- 07.05.2004r.,
- 16) www.jaworzno.pl, BIP,

- 17) www.hipermarkety.republika.pl,
- 18) www.stat.gov.pl,
- 19) www.eurostat.com,
- 20) www.euroregio.com